

URICARIUL

Tomul al 14-lea

Preciul acestui volum este de 8 lei

URICARUL
SAU
COLECȚIUNE DE DIFERITE ACTE
CARE POT SERVI LA
ISTORIA ROMÂNILOR

VOLUM. XIV
DE
THEODOR CODRESCU

IASSI
TIPOGRAFIA BUCIUMULUI ROMAN
= 9 STRADA CODRESCU 9 =
1889.

D-LUI THEODOR CODRESCU.

Academia v'au numit cu aproape unanimitate Membru Corespondent al ei. Ve felicităm.

V. A. Urechie. A. Papadopulo-Kalimah.

București, 4 April 1886.

ACADEMIA ROMANA

No. 3324.

Domnul meu!

Academia Română apreciind activitatea ce a'ți desvoltat pentru înaintarea studiilor *istorice*, v'a ales membru corespondentă al seu, pentru secțiunea istorică, in ședința plenară de la 2 Aprilie anul curent.

Primiți, Domnul meu, incredințarea distinsei noastre considerațiuni.

Președinte, **Ion Ghica.**

p. Secretarul G-ral, *G. Sion.*

D-sale

Domnului Theodor Codrescu.

România (*Diar*) No. 77 (590) de Sâmbătă 5 Aprilie anul 1886, *Bucuresci*; publică următoarele:

„Suntem informați că Academia romană a numit pe D. Theodor Codrescu, om de litere, din Iași, membru corespondent al ei.

„Ori care ar fi opiniunea noastră despre

II

modul compunerii actuale a Academiei noastre, și a mersului lucrărilor ei, pentru această numire n'avem de cât a o felicita de nimerita alegere ce-a făcut. Putea merge și mai departe cu d. Codrescu, căci d-sa e un român bun, care *patru-zeci și șese de ani în șir*, a adus, fără pretențiune și fără răsplată, serviciile cele mai reale literaturii, scoalei, științei, istoriei și artei naționale. A adus servicii școlii ca profesor și autor didactic. A adus servicii științei naționale, prin vulgarizarea cunoștințelor pozitive și prin scrierile sale limbistice, beletristice și politice. A adus servicii istoriei naționale prin voluminoasele sale colecțiuni de documente istorice, cu care nu pot rivaliza de cât colecțiunile Murmuzache și Hăsdău. A adus servicii artei naționale ca tipograf, fiind continuu de la 1850 până astăzi tipograf sa *Faciunul Român* la înălțimea perfecționărilor epocii noastre. În fine, a adus servicii societății prin aceea că gândindu se la sfârșitul vieții sale, a îngrijit a lăsa de urmaș al numelui și de continuător al operilor sale un fiu, caruia 'i-a dat o excelentă cultură în Italia, și care deja ocupă o catedră în Iași.

„Incă odată felicităm Academia de asemenea achizițiune“.

(Estras din Gazeta de Iași No. 39 și 42 anul 1886).

După reproducerea actelor de sus, socotii de datorie a supune Onorabilei Academii romane, că din inițiativa mai multor membri, între care figura și Domnul B. P. Hăjdău, ea m'au găsit demnă de a mă admite în sinul ei la secțiunea istorică. De la April 1886 și până la Octombrie anul 1889, am publicat volumele 8, 9,

10, 11, 12, 13, 14 și 15 din Uricariu. Imboldit de doi membri ai Academiei, am cutezat a pune spre premia-re volumele 7, 8, și 9 din Uricariu.

Am fost respins sub cuvînt că Colecțiunea mea este o publicațiune rea.

Cu tótă cuviința acum, vin a întreba pe Onorabilă Aca-demie, dacă lucrările mele au fost publicațiuni rele, cine au rugat'o ca ea să mă numiască membru al ei. Eu unul mărturisăsc în cuget curat, că nici nu m'am gândit la așa ceva. Sciu numaî că principele N. Sutzu când au lucrat importantul Memoar al mănăstirilor In-kinate, s'au ajutat foarte mult cu Uricariul meu. Domnul M. Kogălniceanu, au îndemnat pe Dimitrie Cozadini ca să editeze un extract din documentele Clăcașilor, din Uricariu, spre a se ajuta în Divanul ad hoc la 1857. Domnii Gh. Misail, Alexandru Papadopolo-Kalimah, Radu R. Rosseti, Petru Rîșcanu (*) ect ect. s'au ajutat cu Uricariul meu în publicațiunile lor. Insuși D-nul Ne-colai Ionescu, ca membru al Camerei, s'au luminat și povățuit de documentele atingătoare de truntariile Mol-dovei, pentru care mi-au și mulțămît pentru osteneala ce mi-am dat cu scociorîrea acelor documente foarte importante. Domnul Al. D. Xenopolo, s'au ajutat cu toate documentele tipărite și netipărite, ce i-am pus la dispozițiunea sa, spre elaborarea preciosului seu opu atingătoru de învățăturile publice din Moldova. — Să'mi fie permis a pune o întrebare : dacă Uricariul meu nu ar fi esistat, și dacă eu din invidie n'aș fi voit să con-tribuî la un atare opu național, de unde ar fi supt D-nul A. D. Xenopolo izvoarele sale? Poate din arhiva Aca-de-miei Române? Eu unul mă îndoiesc, că el ar fi putut afla cătu'î negru sub unghie — Chiar și D-nul V. A. Urechie încă s'au folosit de Uricariul meu reproducînd din el, mai

(*) Sa se vadă în Broșura : Lefile și Veniturile Boierilor Mol-dovei în 1776 de Petru Rîșcanu, Teză de Licență, Iași 1887, pa-gina X, notița următoare :

28. (Uricariul VI. 452) D. Hăjdau se arată foarte nedrept pentru D. Theodor Codrescu, editorul Uricariului, când numește în Arh. (.) această publicație fără nici o valoare, și ca cum nu ar fi. Pentru noi, tocmai fiind că documentele din Uricariu sunt publicate așa cum le gasește editorul, fără o idee preconcepută, este o garanție de autenticitate. Drept care punem mare temei pe ele.

IV

multe documente în importanta sa lucrare Miron Costin, (să se vadă și paginile 199 până la 202 din acest volum).

Despre Domnii Academici munteni, n'am nimic de spus, fiind că Domnia-lor nu ș'au dat osteneală ca să afle dacă au lucrat cineva câte ceva în Moldova, m'am minunat foarte mult de Domnii Academici moldoveni, cari cu toții mă cunoscă foarte bine; ei știu cât am lucrat, și cât am ajutat cu tipografia mea cauza Unirei, imprimând miimi de broșuri, gratis, pentru **Unire**. Tratatul Moldovei de Petru Skiopu, cu Anglia, eu l'am dat la ivală (să se vadă vol. al 15-le de Uricar pagina 29). Foata mea **Zimbru**, au fost mai mulți ani, la dispozițiunea tuturor moldovenilor, și acum să'î văd că aprobă pe Domnul Hăjdău, care declară că Uricarul meu este o *publicațiune rea*. Deșențată și neașteptată recunoștință!!

În ciuda Domnilor cari m'au bajocorit, eu totuși pe cât voi trăi, am să urmez publicatiunea mea; promit că nu voi mai pune la premiare nici un volum de Uricariu, **ca Domnii amatori de a se îmbogăți, să alibă parte de avutul Academiei**, căci dacă eu n'ași fi avut cutezanța de a pune osteneala mea spre premiare, n'ași fi asumat asupra'mi o așa prăftuire.

Ca dovadă că nu setea argintului m'au impins de a pune la premiare Uricariul meu, cred că este o pipăită mărturisire chiar adresa Academiei Române, No. 3593 din 4 Februarie 1887 (*) care'mi mulțămesc pentru donațiunea ce iam făcut în 10 volume tipărite, 5 foi volante, 7 volume manuscrise, 13 fragmente și însemnări manuscrise și 69 documente istorice. Unul din membrii Academiei Onorabilul Domn Papadopulo-Calimah, mi-au declarat că charta Dunărei Moldovei cu talvegul ei, valorează 12,000 fr. Pentru toate aceste, n'am cerut altă, de cât ca să mi se deie ceva de lucru în tipografia mea. Votul s'au dat, dar nici până astăzi el nu s'au realizat.

TH. C.

(*) Să se vadă mai pe larg pag. 278 și 279, a volumului al 9-le de Uricar.

**Gavriil cu mila lui Dumnezeu Arhiepiscop
și Mitropolit Moldovei.**

† În zilele prea înalțatului și de Hs. iubitorului Domnului nostru, Grigorie Alisandru Ghica Voevod, cu mila lui Dumnezeu, Domn țerei Moldovei.—Adunându-se la sf. Mitropolie, toți ciubotarii din târgul Iașului, au arătat cătră Smerenia noastră, cumcă mai înainte, din început fiind unită breasla lor, cu breasla tălpălarilor, au avut tot un catastih aceste două bresle; iar acum tălpălarii și-au despărțit breasla lor, cu deosebit catastih; pentru care și ciubotarii, au cerșut ea să le înoim catastihul cel vechiū, întărind obiceiurile lor, care înșine au ales a le păzi și a prăznui praznicul Înălțării Domnului Nostru Is. Hs. după cum au fost din vechiū.

Drept aceasta și noi, vedând dumnezeiasca rîvnă a lor, socotind cum că cererea lor iaste cu cale, le-am înoit catastihul, ca să fie păzită și breasla lor, cum și alte bresle, întărind obiceiurile ce le-au primit cu toții, care se vor însemna în catastihul acesta.

a). Pe starostele ce va fi, toții să'l cinstească și să'l asculte, iar cine va necinsti pe starostele, și nu va asculta de dînsul, să aibă a'l globi starostele cu ceialalți meșteri.

q). Care ucenic va avea a se băga la meşter, să aibă a veni la starostile cu stăpînul seŭ, şi să se tocmească din naintea starostelui şi a meşterilor, şi după ce se va tocmiucenicul să dea **mearul** un ort (*) starostelui şi tuturor meşterilorŭ.

r). Pre ucenic cel va smomi alt meşter, şi va fugi de la stăpînul seŭ, să aibă starostele a globi pe meşterul acela ce va smomi pe ucenic, şi ucenicul să se certe, iar acel meşter ce l'ar fi smomit să dea gloabă trei lei.

А). Ucenicul ce va fi tocmit trei ani la stăpînul seŭ, după ce va împlini acei trei ani, să mai slujască o jumătate de anŭ, şi să'î dea ucenicului trei lei simbria lui.

ε). Care meşter strein, va veni de aiurea, şi va vrea să se aşeză aici în laşi, cu breasla ciubotarilor, sau şi din ucenici, care va vrea să iasă meşter deosebi, să aibă a merge la starostele şi la breslaşi, ca să'şi ŭea voe, dându'şi **bărbînţa** cincŭ lei cu poclon cu tot; iar carele va fi ficior de meşter, sciut de celălaltŭ, acela să dea bărbînţa doi lei şi jumătate cu poclon cu tot.

ж). Năymitul moldovan, de se va băga la arman, să aibă a da **herăia** un ort ciubotarilor.

г). Cine va aduce ciubote de aiurea ca să vîndă aici, să aibă a merge la starostele, şi să'şi dea poclonul doi bani de perechea de ciubote, şi aşa să fie volnic a vinde. Iar de va vinde pre ascuns, ciubotele acelea să fie volnic starostele cu meşteriŭ, să le ŭea toate să

(*) Mearul este dare băniască, iară ortul se compunea de zece parale sau trei dect bani vekî. Th. C.

fie a bresleî, și care meșter va cumpăra pre ascunsu, să fie de mare certare și gloabă, precum au fost obiceiul din vechiu. Așijdirea și meșteriî care vor veni de printr'alte târguri, să cumpere marfă ciubote, să dea pol ocă ceară la praznic.

n). Pentru că vașcariî, cumpără ciubote și vînd, să dea pol ocă ceară la praznic, din anu în anu, după obiceiu vechiu.

o). Ciubotariî să fie volnicî a lucra și tălpălăria, după cartea gospod, precum le-au fost obiceiul din vechiu.

i). Când va veni poroncă domniască la starostele, și va merge starostele la casa vre unuî ciubotar, să aibă a asculta de poronca domniască, și de starostele, iar care nu va asculta de porunca domnească și de starostele să se certe și să se globiască.

ai). Carele din meșteri va fi greșit, adecă va fi de judecată, să nu aibă a merge pe la alte județe, ce să'î judice starostele cu breslașii; iar de va avea vină grea, să vie aicea la sfînta Mitropolie.

si). Ciubotarul care va vrea să se facă cavac, să dea una ocă ceară la praznic, iar carele din ciubotariî, se va face prin taină tovarășu cu alt Negușitor, și dovedinduse acela ciubotar, să dea cincî ocă ceară la praznic, și negustorul ce întră la tovarășie cu ciubotarul, iarăși să se globiască.

ri). Cavacul să nu aibă voe să umble pe la case arvonind marfă, fără de scirea starosteluî, și a bresleșilor, iar armeniî și jidoviî cariî vor

vrea se cumpere ciubote, să fie volnici a cumpăra cât de multe, însă voe să nu aibă a le vinde aicea alătura cu ciubotariî, ci să le ducă la alte târguri să le vîndă; cum și alți negușitorî asemenea să urmeze; iar de vor face vre unî îndrăzneală să vîndă cu taină, unî ca aceia să se globiască, și nici de cum să nu li se dea voe să vîndă aici, făr de cât numai breasla ciubotarilor, să vîndă ciubote aici.

ai). Negușitorîi streinî ce vor vrea să cumpe-
re ciubote, la care meșter vor merge, acela meșter
se meargă să arête starostelui și starostele să o-
rându'ască la toți câte pușintele să vîndă, iar
nu numai unul, iar de va face, vre un meșteșug ca
să vîndă numai el, și să nu arête starostelui,
și celoralalți breslași, acela meșter să fie de
certare, și să dea și cinci ocă ceară la praznicū.

ei). Nici un meșter să nu aibă voe să
vîndă ciubote a jidovului sau a armanului, iar
care se va afla făcênd viclesug, să se certe u-
nul ca acela, și să dea cinci ocă ceară la
praznicū.

ii). Cizmariî să'și păziască cizmăria, cum
și ciubotariî ciubotăria, să nu aibă voe a lu-
cra tiletin sau iminiî, sau opinci, nici să vîndă,
după cum au fost din veac, iar de vor îndrăzni
vre unî, să se certe, și să se globiască; iar
ciubotariî să fie volnici a cumpăra pieî,
păzind a sa rinduială.

Aceste bune obiceiuri ce s'au așezat mai
sus în catastivul acesta, precum au legat și au
întărit alți prea o sfințiți reposați mitropolîi,
ce au fost înaintea noastră, și noi întărim și

legăm; niminea din starosti, ce vor fi, sau dintr'alți breslași, să nu strice așazarea aceasta și obiceiurile lor, nici odată în veci, ci mai virtuos să întăriască fiește carele, pentru a sa vecinică pomenire. Iar cariî sau din starosti ce vor fi sau dintr'alțiî vor pricinui în protiva acestei așezeri, și în protiva praznicului spre al sevârși, unî ca aceia să fie blăstămați de Domnul Dumneșeu, și de prea curata a sa maică, de slăvițiî și Apostoli și de tni Sfinți părinți de la Nikeea; să'î loviască bubele lui Ghiezi și cutremurul lui Kain; ostenelele și sudorile lor să fie spre pierzare, în toată viața lor procopsală să nu vadă; iar cariî se vor sili spre întărirea și paza acestiî așezeri și milostivul Dumneșeu să'î erte și să'î izbăviască de tot răul, și în ceru să aibă odihnă cu drepțiî, amin.

1766 Noem. 9.

Gavriil Mitropolit Moldovei. (L. S.)

Aice se pomenescă Domniî

Ioan Dragoș Vodă. Ioan Sasu Vodă. Ioan Bogdan Voevod. Ioan Lațco Vodă. Ioan Petru Voevod, Mușatis, i sin ego. Ioan Roman Voevod, i sin ego. Ioan Alesandru Voevod, ce au adus pe sfeti Ioan Novii, în Suceava, în sfînta Mitropolie, și au făcut multe sfînte mănăstiri și biserici în țeară, i sin ego. Ioan Iliăș Voevod, i brat ego. Ioan Stefan Voevod. Ioan Bogdan Voevod i sin ego. Ioan Stefan

Voevod cel bun și puternic. Ioan Bogdan Voevod i sin ego. Ioan Stefan Voevod Lăcustă. Petru Voevod Rareș, i sin ego. Ioan Iliiaș Voevod. Ioan Stefan Voevod cel tânăr. Ioan Alesandru Voevod, Lăpușneanul, ce au făcut mănăstirea Slatina. Ioan Petru Voevod ce au făcut Galata. Ioan Stefan Voevod, sin Petru Voevod. Ioan Aron Voevod. Ioan Ieremia Voevod Movilă. Ioan Simion Voevod tij Movilă. Ioan Tomșa Stefan Voevod ce au făcut biserica de pe poartă, din Iași, în curtea domniască. Ioan Radulă Voevod. Ioan Alesandru Voevod. Ioan Miron Barnovski Voevod. Ioan Moisi Voevod. Ioan Vasilie Voevod, ce au făcut trei-sfetitele, și Golia. Ioan Gheorghie Voevod Stefan. Ioan Stefan Ghica Voevod. Ioan Stefan sin Ioan Vasilie Voevod. Ioan Eustratie Dabija Voevod. Ioan Duca Voevod. Ioan Iliiaș Alesandru Voevod. Ioan Stefan Petriceaicu Voevod. Ioan Dumitrașco Voevod. Ioan Anton Ruset Voevod, ce au înoit pe sfti Neculai, în Iași cu zid. Ioan Constantin Voevod ce au făcut mănăstirea Mera la Milcov, unde se prăznuiesce hramul sf. Neculai. Ioan Constantin sin Duca Voevod. Ioan Constantin Băsărab Voevod, Domnul țerei Românești. Ioan Antioh Constantin Vcdă. Ioan Mihaï Racoviță Voevod. Ioan Neculai Alisandru Voevod. Ioan Kantemir Voevod. Ioan Șerban Voevod.(*)

(*) In Catalogul Domnitorilor Moldovei, nu am văzut trecut pe Șerbanu Voevod; atrag atențiunea domnilor celor ce se ocupă cu istoria ca să lămurască acest fact însemnat, mai cu samă că acest izvod, produs aice, este împărțit pe cale oficială. Th. C.

Ioan Grigorie Ghica Voevod. Ioan Constantin Voevod Mavrocordat. Ioan Ioan Voevod, brat ego. Ioan Măteș Voevod. Ghica sin Grigorie Voevod. Ioan Scarlat Voevod Ghica brat ego. Ioan Ioan Feodor Voevod. Ioan Grigorie Alesandru Ghica Voevod. (L. P. domnessi)
Iordaki Procitoș Vel Logofet

Aice se pomenescă Arhierii.

Teoctist Mitropolit. Calistrat Mit. Teofan Mit. Grigorie Mit. Anastasie Mit. Teofan Mit. Macarie Mit. Nicanor Mit. Mitrofan Mit. Gheorghie Moghila Mit. Teodosie Mit. Anastasie Krimovică Mit. Atanasie Mit. Varlaam Mit. Ghedeoan Mit. Savva Mit. Dosofteș Mit. Teodosie Mit. Savva Mit. Ghedeoan Mit. Gheorghie Mit. Ghedeoan Mit. Nekifor Mit. Iacov Mitropolit.

Aice se pomenescă Episcopii.

Anastasie Episcop Romanski. Iorest Ep. Rădăușului. Ioan Ep. Romanului. Gerasim Ep. Rădăușului. Sofronie Ep. Hușului. Kalistru Ep. Hușului. Misail Ep. Romanului. Lavrentie Ep. Rădăușului. Mitrofan Ep. Hușului. Varlaam Episcop Hușului.

**Cu mila lui Dumnezeu Smeritul Veniamin
Mitropolit Moldovei.**

Viind înaintea noastră meșterii breslași de breasla ciubotarilor, de aicea din Iași, au cerșut ca să le înoim catastihul cel vechiu și să le întărim obiceiurile lor, atît cele veki, cât și adăogirea ce au făcut bisericeii cu hramul Pogorirea Duhului Sfînt ot Curălarî, a da aceeașă breaslă după următoarele ponturî :

1. Asupra pontului al optulea așezat în catastihul vechiu, fiind hotărîrea ca toți ciubotarîi ce se află cu dugheni în ulițe, să deie sub nume de cāvășie cîte pol ocă ceară la praznic; s'au așezat acum după preșul ce curge a cerei, să deie cîte trei lei, pe tot anul, la praznicu ; deci carei cu primirea Epitropiilor bisericeii Curalarî și a toată breasla ciubotarilor ce este înkinată la aceeașă biserică, s'au hotărît doi lei să se puie în cutia bisericeii, și un leu în cutia bresleii.

2. S'au mai așezat vinitul cutieii bisericeii, ca de la toate calfele ce vor eși pe hac, să deie la cutia bisericeii, doue deci și patru parale, deosebit de un leu tocma, la cutia bresleii.

3. Fiind că la pontul 12, se hotărăsece ca ciubotarul ce va vrea să treacă de la mahala la ulițe, să deie una ocă de ceară la praznic ; aceasta să se puie la cutia bisericeii, fără nici o reșluire.

4. Prin pontul al 7-le dice ca ori care neguțitorî va veni de afară ca să cumpere marfă

de aice, să deie câte pol ocă ceară la praznic; acest venit s'au așezat să fie a cutiei bisericeî.

5. La pontul a 5-le hotăresce ca meșterii, ce vor veni de aiurea aicea ca să deskidă dughană, sau să lucreze în mahala de sineși, cum și calfele, ce vor eși de capul lor, să deie câte cinci lei la breaslă. Dintr'acest venit cu primirea Epitropilor bisericeî, și a breslei ciubotarilor, s'au așezat ca jumătate, adecă doi lei, doue deci parale, să'l deie breslei, și jumătate adecă doi lei, doue deci parale, să'l deie bisericeî. Și deosebit de acestea, acum din noi așezate veniturî numiteî bisericeî, de cătră toată breasla ciubotarilor, s'au mai sporit cu primirea lor, peste patru ocă lumănări ceară, să deie încă doue ocă, și s'au făcut șese ocă, ca să deie bisericeî la ziua praznicului.

Drept aceia luânduse de la mâna breslei ciubotarilor înscris, aceste din nou așezate ponturî, iscăllite de însuși ei, și încredințate de cinstite epokimene, ca să stea sub pastrare la biserică, și spre a se păzi întooma, și a se urma cu împlinirea, tot așezemîntul și obiceiul vechiu al acesteî bresle. S'au încredințat castihul acesta și cu a noastră iscălitură.

1814 Maiu 30.

Veniamin Mitropolit Moldovei m. p.

Noi Ioan Sandu Sturza Voevod.

Cu mila lui Dumnezeu Domnu Țerei Moldovei.

Jăluinduse Domniei mele, breasla ciubotarilor din ȋrgul Iașului, cum că mai înainte fiind unită, breasla lor cu a tălpălarilor, au avut tot un catastih, amîndoue aceste bresle, și acum tălpălarii despărținduse de cătră breasla lor, pentru care și ciubotarii au cerșut ca să le înoinm catastihul lor cel vekiu din leat 1766 Noemvrie 9. Înțărînd obiceiurile ce de la fericitul întru pomenire mitropolit Gavriil, însuși ei și-au ales a le păzi, și a ține praznicul Înălțării Domnului Nostru Is. Hristos, după cum au fost în vekiu.

1). Pe starostele ce va fi, toțiș să'l cinstească și să'l asculte, iar cine îl va necinști și nu'l va așculta, să aibă a'l globi starostele cu ceialalți meșteri.

2). Care ucenic va avea a se băga la meșter, să aibă a veni la ștarostile cu stăpînul seș, și să se tocmească din naîntea starosteluș și a meșterilor, și după ce se va tocmi ucenicul să dea **mearul** un ort starostelui și tuturor meșterilor.

3). Pre ucenicul ce'l va smomi alt meșter, și va fugi de la stăpînul seș, să aibă ștarostele a globi pe meșterulă acela ce va smomi pe ucenic, și uceniculă să se certe, iar acel meșter ce l'ar fi smomită să dea gloabă trei lei.

4). Ucenicul ce va fi tocmit trei ani la stăpînul seŭ, după ce va împlini acei trei ani, să mai slujească o jumătate de anŭ, și să'î dea ucenicului trei lei simbria lui.

5). Care meșter strein, va veni de aiurea, și va vroi să se așeză aice în Iași, cu breasla ciubotarilor, sau și din ucenici, care va vrea să iasă meșter deosebi, să aibă a merge la starostele și la breslași, ca să'și ȳea voe, dănduș **bărbînța** cinci lei cu poclon cu tot; iar carele va fi ficior de meșter, sciut de celălți, acela să dea bărbînța doi lei și jumătate cu poclon cu tot.

6). Nămitul moldovan, de se va băga la arman, să aibă a da **herăia** un ort starostelui i ciubotarilor.

7). Pentru că Vașcariș, cumpără ciubote și vînd, să dea pol ocă ceară la praznicŭ, din anŭ în anŭ, după obiceiul vechiu.

8). Ciubotariș să fie volnici a lucra și tălpălăria, după cartea gospod, precum le-au fost obiceiul din vechiu; plătind însă ha-vaeturile la breasla tălpălarilor, fără a fi volnicș, și ciubotariș, a smomi lucrătoriș tălpălarș de pe la stăpîniș lor, precum nici tălpălarș de la ciubotariș, avênd numai în lucrul lor din cei fără nici un feluș de bucluc, sau alte socotele, de unde mai înainte se aflău.

9). Când se va arăta vre o domniască poroncă la starostele, și va merge starostele la casa vre unui ciubotar, să aibă a asculta de poronca ce i se va face sciută de starostele, iar

carele nu va asculta de poruncă să se certe și să se globiască.

10). Carele din meșteri va fi greșit, adecă va fi de judecată, să nu aibă a merge pe la alte județe, ce să'î judice starostele cu breslașii; iar de va avea vină grea, să vie la Agie să'și aște punere la cale.

11). Ciubotarul care va vrea să se facă Cavafiu, să dea una oacă ceară la praznic, iar carele din ciubotari, se va face prin taină tovarășu cu alt neguțitor, și dovedinduse acela ciubotar, să dea cincî oacă ceară la praznic, și negustorul ce întră la tovarășie cu ciubotarul, iarăși să se globiască.

12) Cavacul să nu aibă voe să umble pe la case arvonind marfă, fără scirea ștarostelui, și a breslașilor, iar armenii și jidovii cariî vor vrea se cumpere ciubote, să fie volnici să cumpere cât de multe, însă voe să nu aibă a le vînde aicea alătura cu ciubotariî, ci să le ducă la alte țîrguri să le vîndă; cum și alți neguțitoriî asemenea să urmeze; iar de vor face vre unî îndrăzneală să vîndă prin taină, unî ca aceia să se globiască, și nici de cum să nu li se dea voe să vîndă aici, fără numai breasla ciubotarilor, să vîndă ciubote.

13). Neguțitoriî streini ce vor vrea să cumpere ciubote, la care meșter vor merge, acela meșter se meargă să arête starostelui și starostele să o-rânduiască la toți câte pușintele să vîndă, iar nu numai unul, fără a se îndulci cu toți de acel alișveris, ce de va face, vre un meșteșug ca să vîndă numai el, și să nu arête starostelui,

precum s'au ȃis spre ȃmpărtășirea și celoralții breslaș, acela meșter să fie de certare, și să deie și cinci ocă ceară la praznic.

14). Nici un meșter să nu aibă voe să vȃndă ciubote a jidovului sau a armanului, iar care se va afla făcȃnd vicleșug, să se certe unul ca acela, și să dea cinci ocă ceară la praznic.

15). Cizmarii să'și păziască cizmăria, cum și ciubotarii ciubotăria, să nu aibă voe a lucra tiletin sau iminiȃ, sau opinci, nici să vȃndă, după cum au fost din veac, iar de vor îndrăzni vre unii, să se certe, și să se globiască; iar ciubotarii să fie volnici a cumpăra piei, păzind a sa rinduială.

16. Asupra pontului al 7-le, așezat catastihul vechiu fiind hotărȃre ca toți ciubotarii, ce se află cu dugheni în uliță să deie sub nume de cāvăfie câte pol ocă ceară la praznic, așezat după prețul ce curge a cerei, să deie câte trei lei pe tot anul la praznicul de care cu primirea episcopilor sȃntei biserici Curălarii, și a toată breasla ciubotarilor ce este ȃnkinată la această biserică, s'au hotărȃt doi lei să se puie în cutia bisericeȃ și un leu la cutia breslei.

17. S'au mai așezat, venitul bisericeȃ, ca de la toate calfele ce vor eși pe hacu, să deie la cutia sf. biserici 24 parale, deosebit de un leu la cutia breslei.

18. Fiind că la pontul al 11-le se hotăresce ca ciubotarul ce va vrea să treacă de la mahala la uliță să deie una ocă ceară la praznic. Aceasta să se puie la cutia bisericeȃ fără nici o răsăuire.

19. Prin pontul mai jos se va țice că orî care neguțitoriū va veni de afară ca să cumpe-re marfă de aice, să deie câte pol ocă ceară la praznicū, și acest venit s'au așezat să fie a cutiei bisericeī.

20. La pontul al cincilea se hotăresce ca meșteriī ce vor vroi, viind de aiurea aice să deskidă dugheană, sau să lucreze în mahala de sineși, cum și calfele ce vor eși de capul lor, să deie câte cinci lei la breaslă. Dintr'acest venit, cu primirea epitropilor bisericeī și a breslei ciubotarilor, s'au așezat ca jumătate, adică doi pol lei să se deie breslei, și jumătate iarăși doi pol lei să se deie sf. bisericii, și deosebitū de aceste acum din nou așezate venituii a sf. bisericii; de cătră toată breasla ciubotarilor, s'au mai sporit cu primirea lor peste patru ocă lumănări ceară, ce da, încă doue ocă, și s'au făcut șese ocă ca să deie sfintei bisericii la ziua praznicului.

21. Fiind că la așezările fericitului înțru pomenire mitropolit la pontul al 7-le, se țice, că cine va aduce ciubote gata de aiurea ca se le vîndă aice, să aibă a merge la starostele și să'și dea poclonul doi banī de părekea de ciubote, și așia să fie volnic a le vinde. Iar de se vor vinde pre ascuns ciubote acele să fie volnic starostele cu meșteriī, să le ia toate să fie a breslei, și care meșterū va cum-păra pre ascuns, să fie de mare certare și gloabă, precum au fost obiceiul din vekiu. Așij-derea și meșteriī care vor veni de prin alte țirguri să cumpere marfă ciubote, să dea pol

oacă ceară la praznic. Această dare a neguțitorilor de pe afară, privindu-o josită cu totul, și tănguinduse breasla că au cheltuieii mari, la hramul ce prăznuiesc, poroncim ca de acum acei neguțitori să alba a da câte șese bani de perekea de ciubote, iar nu câte doi bani, precum până acum s'au urmat, îndestulă țin-dule ovajenia și slobozirea alișverișului ce li se face cu această.

Așia dar vedând și domnia mea așezările lor ce din vekiu le-au avut, care și cunoscându-le de bune, poroncitam de li sau scris toate așezările lor în ponturi, după care cu nestrămutare întru cât de pucin are a se păzi de cătră toată breasla lor, fără cea mai mică înprotivire; pentru care și s'au întărit cu a noastră domnească pecete. 1821 Noemv. 17

(L. P.)

Vel Vist.

Aice se pomenescu toți meșterii

Breslași, ciubotariși ce au silit și au înoit catastihul acesta.

Pascal sin Pietri staroste, Gavril brat starostele, M hălaki cărcul biv starosti, Eoi Vișan meșter, Constantin sin Gavrl, Ioniția Bîgul sin Dumitru Bîgul, Vasile Negură, Stefan sin Gavrilă, Andrei sin Gavrilă, Andrei Bîgul sin Dumitru Bîgul, Vasile Bîgul brat lui, Posto'aki Bîgul brat lor, Proca Bîgul brat lui Postelak', Florea sin lui Vasile Spin, Vasile Spin, Vasile zet Spin, Neculai sin Grigoraș Calul, Nastasă sin Grigoraș Calul, Simion Brînzarul, Constantin sin lui Simor, Ursul sin Grăjdan, Ioniță sin Negură, Ene sin Niculai

Şelariu, Toader sin Savin, Grigoraş sin Stefan, Maftă sin lui Stefan, (Pagina întâi).

Neculai Pantea, Toader zet Gavril, Spiridon sin Buzdug, Andrei Ţeranul, Lupu sin Iftimie, Andrei Kârnaşi, Simion sin Spiridon, Ionişti Virjjanului, Tanasie sin lui Macsin, Neculai sin Georgie Brăhariul, Kirica Cotoşman, Ioniţa Cotoşman, Gavril sin Georgie Rusul, Tanasie Tincul, Sandul Tincul, Pavël brat Andrei, Constantin sin Nartea, Simion Răileanu, Vasile Cotoşman, Grigoraş sin Constantin, Brînzarul, Ene sin Grigoraş Brînzarul, Dumitru sin Georgie, Gavril sin Dumitru, Ion sin Pascal staroste, Vasile sin Ion Ketre staroste, Necula brat lui, Neculai sin Pascal staroste, Simion sin Neculai, Gavril sin Simion, Stati sin Miron şi Vasile sin lui Stati au istovit la Eni staroste, Lupu sin Mihai, Pascal sin Negură, Manolaki sin lui Stefan, Grigoraş sin Kirili, Ioniţa sin Irmia, Pascal sin lui Stefan. (Pagina a doua).

Toader sin Anderiū Huibanul, Kondrea sin Dediul, Dumitru sin Negură, Gavril sin Dediul, Gheorghie sin lui Constantin, Sandul sin Ioan Armaşul, Gheorghie brat Sandul, Tuduraki sin Negură, Constantin sin lui Eni Vişan, Grigoraş Brînzarul, Toader sin Răbi, Iancul Ungurul, Petrea sin Gheorghie Andonie, Constantin nepot Sincului, Vasile Jejeian, Toader sin Simion Brînzaru, au istovit bărbînţa la Eni staroste, Pentelie sin Ion Armaşu, Gavril Ripă, Toader Turcul, Stefan sin Andrei Raşi, Ioniţa sin Ilie, Samuil, Andrunaki sin Stefan, Dumitru sin Neculai, Stefan sin Andrei, Constantin nepot Darvăriţii, Vasile Voeră, Ioniţa Ripă, Stefan sin Toader. (Pagina a treia).

Virlean sin Gheoghie, Neculai sin Toader, Carp sin Stefan, Stefan sin Pavel, Gheorghie sin Toma Holban, şi-au istovit bărbînţa, Stefan sin Andreiū Ţeran, au dat bărbînţa la staroste Ene Vişan toată, Toader sin Ion Keivăşile ce au fost la staroste Mihalaki sin Coşu, au plătit bărbînţa la staroste Ene Vişan, Stefan sin Constantin Botezatu, şi au mintuit bărbînţa la staroste Ene Vişan deplin, Tudosie sin Toader Ioani,

au plătit bărbînța după obiceiū deplin la d-lui staroste Iani Vișanul, Grigorașū sin Ion Cojocar, i-
dem. Ioniță sin Vasile Solonariuluț, au plătit bār-
bînța după obiceiū la d-lui staroste Iani Vișan,
Dumitru sin Constantinū Rață, au plătit bār-
bînța după obiceiū la d-lui staroste Iani Vișan, Kiri-
ac tatl meu, eū Neculai au plătit bār-
bînța după obiceiū la d-lui Eni staroste Vișan, (Pagina a patra).

Constantin sin Gheorghie braharu au plătit bār-
bînța după obiceiū la d-lui Eni staroste Vișan, Neculai
sin Lupului Circăianuluț au plătit bār-
bînța la d-lui Eni staroste Vișan, Lupul sin Pavēl ot Vorontăresci au
plătit bār-
bînța la d-lui staroste Iani Vișan ; let 7276
Noem. 11. Gheorghie Rață au plătit bār-
bînța la d-lui staroste Iani Vișan, Simion sin Toader
Țurcan au plă-
tit bār-
bînța la d-lui staroste Iani Vișan, Grigoraș sin
Vasile Jijiean și-au istovit bār-
bînța la staroste Iani
Vișan, Ioniță Butnaru și-au dat bār-
bînța la staroste
Eni Vișan, Eu Gheorghie ficiorul lui Antohie de la A-
roneanul cari au fost la Ursul Grăjdeanul, au dat bār-
bînța la staroste Iani, Șerban ficio- ul lui Niculai Mân-
zar, au plătit bār-
bînța la d-lui staroste Iani Vișan,
let 7278 Octom. 19. Gheorghie sin Vasile Fustașul au
plătit bār-
bînța la staroste Iani Ketre, (pag. a c ncea).

Iordaki nepot popei Lupulū au plătit bār-
bînța la staroste Iani Vișan, let 7278 Oct. 19. Ioniță sin Un-
guroancei care au fost la Kiriac Papăjămnă, au plătit bār-
bînța la d-lui staroste Iani Vișan, Eni sin Gheorghitā au
plătit bār-
bînța la d-lui staroste Iani Vișan, Ioan sin
Dimitrie au plătit bār-
bînța la d-lui staroste Iani Vi-
șan, Constantin sin Gheorghie Hanul, au dat bār-
bînța la staroste Iani Andrei Bingul, Tanasă Țincul, au dat bār-
bînța tij la staroste, Andoni sin Vasile Kein, au dat
bār-
bînța tij la staroste, Andreiu sin Ioniță Bengu au
dat bār-
bînța tij la staroste, Gavril sin Beliboū au dat
bār-
bînța la staroste Iani Andrei, Cosma sin Meloghe au dat
bār-
bînța tij la staroste, Sandul sin Andrei au dat bār-
bînța tij la staroste. Ioniță Buță au dat bār-
bînța tij la
staroste. Vasile sin Andronaki au dat bār-
bînța tij la

staroste, Petre Rus ficior de meșter, au plătit bărbînța cu poconul lui. Gheorghie sin Toader Măhal au plătit bărbînța la staroste Ion Pascal. Necula nepot starostelui Ioan au plătit bărbînța deplin. Constantin Brânzăi au plătit bărbînța la staroste Ion Ketre, (Pagina a șesea).

Apostol sin Ion Țițul, Ion sin Irinei, Gavril sin Petre ce au slujit la Simion Talpoș au plătit bărbînța la Ion Ketre staroste. Nastasă a lui Toader Măhalu au plătit bărbînța la staroste Constantin Vișan. Stefan sin Gheorghie care au învățat la Stefan Dănsăș au plătit bărbînța la staroste Constantin Vișan. Mașteiu care au slujit la Jordachi au plătit bărbînța la staroste Constantin Vișan. Gheorghie fratele Sandului sin Bobul au plătit bărbînța la staroste Constantin Vișan. Gheorghie sin Rotar care au învățat meșteșug la Ioniță Gherman, au plătit bărbînța la staroste Constantin Vișan, Irimia sin Guți au plătit bărbînța la staroste Vișan, Gheorghie sin Ioniță ce-au învățat la Ursul Mihaiu, au plătit bărbînța la staroste Constantin. (Pagina a șeptea).

Vasile sin Acsinte ce-au învățat meșteșug la Toma sin Ulișanul, au plătit bărbînța la staroste Constantin Vișan, Vasile Dibanul au plătit bărbînța la staroste Ion, Mihalachi Ghibanul au plătit bărbînța la staroste Ion ficiorū lui Breu, Ion sin Andrei precupățul, au plătit bărbînța la staroste Ion. Să șescie că de când au intrat staroste Constantin Vișan la velet 1792 Aprilie 4, prin blagoslovenia noastră, și s'au scris aceasta ca să fie însemnare.—Constantin care au învățat la Ioniță Bobeică au plătit bărbînța la Constantin Vișan staroste de ciubotari. Lukian ficioru lui Grigoraș gură de Lup, au plătit bărbînța la staroste Constantin Vișan. Mihai nepotu lui Constantin Vacotă, au plătit bărbînța la staroste Constantin Vișan. Ion care au fost la Toader au plătit bărbînța la staroste Stefan Ilei, 1819 Marț 26, (Pagina a opta).

Vasile Skis s'au pus staroste prin anoastră blagoslovenie, cu alegerea breslei 1769 Decem. 1— Andrei Bă-

gul, s'au pus staroste, prin a noastră blagoslovenie cu alegerea breslei, la anul 1771 Decem. 29. **Gavril Mitropolit Moldovei.** Ion Ketre s'au pus staroste cu voia breslei și cu a tuturor ciubotarilor, cu voia lor, 1775 August 10.— La anul 1784 August 29 viind înaintea noastră meșterii breslași, de breasla ciubotarilor, au arătat că cu voia și primirea tuturor au ales pe Constantin sin lui Eae Vișan ca se le fie staroste. Deci după alegerea breslei prin blagoslovenia noastră așezându-se staroste pe numitul Constantin, să fie dator a păzi toate rânduețele și obiceiurile breslei cu toată dreptatea în frica lui D-zeu. Așijderea și meșterii breslași să aibă a da starostelui cinstea ce se cade și ascultare la împlinirea orînduețelor breslei, nefăcînd într'alt kip, această. **Gavril Mitropolit Moldovei, (*)** (Pagina a noua).

Apostu care au învățat la vătavu Ursaki, au plătit bărbînța la staroste Costin Sărcu. Mateiū ficiorul lui Kiriac Papăjamnă au plătit bărbînța la staroste Constantin Sărcu. Neculai ficiorul Isop, au plătit bărbînța la staroste Constantin Sărcu. Timofte care au învățat la Vasile Răbega, au plătit bărbînța la staroste Constantin Sărcu. Nastasă ficiorul lui Papătottū, au plătit bărbînța la staroste Costin Sărcu, Dumitru care au învățat la Pascal au plătit bărbînța la Costin Sărcu, Iordaki ficioru Șorșintului, au plătit bărbînța la Constantin Sărcu, Gheorghî care au învățat la Petre Borâscu, au plătit bărbînța la staroste Constantin Sărcu. Nastase care au învățat la Gavril Nașru, au plătit bărbînța la Constantin Sărcu, Anton de la Iordaki au plătit bărbînța la Costin Sărcu, Petre ficiorul lui Gură de Lup, au plătit bărbînța la staroste Tuduraki. Grigorie ficiorul lui Titilișcă au plătit bărbînța la staroste Tuduraki, Dumitru Puchiū, au învățat la Macsin,

(*) Se vede că coalele pe care au scris ciubotarii, au fost mai întâiu ținute rezlețite, mai apoi dănduse ca să se lege la un loc spre a forma Katastihul ciubotarilor, legătorul de cărți le-au cusut cum iaū venit la îndămină, de aceia datele se ved aruncate cu țapoilū.

au plătit bărbînța la starostele Tuduraki, Vasile ficioru lui Gheorghî Mahalu au plătit bărbînța la starostele Tuduraki, Gheorghî Nemnelu care au învățat la Doboșeriu Ion, au plătit bărbînța la starostele Tudurak'. (Pagina a decea).

Eni care au învățat la Ifteni Pruteanu, au plătit bărbînța la starostele Tuduraki. Enaki ficiorul lui Constantin a Mariei au plătit bărbînța la starostele Tuduraki. Dumitru Lupusă, au învățat la Pascal, au plătit bărbînța la starostele Tuduraki. Froni ficioru lui Ioniță, care au învățat la Gavril, au plătit bărbînța la starostele Tuduraki. Mihălaki ficiorul lui Bogdan care au învățat la Petre, au plătit bărbînța la starostele Tudurak, Alisandru ficioru lui Mihălaki Pruteanu au învățat la Ioniță Vatavu, au plătit bărbînța la starostele Tuduraki, Tanasă sin Panzaru, au învățat la Jordaki Coroi, au plătit bărbînța la starostele Tuduraki. Eu Neculai sin Conduraki Podaru ce am învățat meșteșug la Costaki ciubotaru, am dat bărbînța la starostele Nastasă 1809 Gen. 1. Eu Simion sin Cozma m'am învățat meșteșug la tatu seu, am dat bărbînța la starostele Nastasă 1809 Maiu 17, Eu Vasile sin Neculai m'am învățat meșteșug la Acsinte am dat bărbînța la starostele Nastasă 1809 Maiu 17. Eu Toader ficioru lui Iftime fratele lui Țițu, am plătit bărbînța la starostele Nastasă 1809 Maiu 17, (Pagina a unspredecea).

La anul 1808 August ș'au înduit staroste de cătră d-lui Vel Agă Iordaki Balș pe Nastasă Casian asupra ciubotarilor. Carop au plătit bărbînța la starostele Nastasă 1809 Maiu 17. Toader Nemțanul au învățat meșteșug la Vasile, și au dat bărbînța la starostele Nastasă, 1809 Maiu 17. Dumitru ficioru Grosului, au plătit bărbînța la starostele Nastasă, 1809 Maiu 17. Dumitru care au învățat la Joniță Papătot, au dat bărbînța la starostele Nastasă, 1809 Maiu 17. Constantin au învățat meșteșug la Ursaki, au plătit bărbînța la starostele Nastasă, 1809 Maiu 17. Vasilie Munteanul au învățat meșteșug la Iftimi Pruteanul, au dat bărbînța la starostele Nastasă, 1809 Maiu 17. Ion

Croitorii au învățat la Necu'ar Mortasipul, au plătit bărbînța la starostele Nastasă, 1809 Maiu 17. Aron care au învățat la Vasilie Nișchicelu, au plătit bărbînța în zilele starostelui Constantin Sircu. Eu Ionsin Sandul am dat bărbînța la starostele Constantin Sărcul. Andrei sin Țințar am plătit bărbînța la starostele Constantin Sărcul. (Pagina a douăsprezecea).

Lupul sin Toader Bordeiu au dat bărbînța la starostele Constantin Sărcul și au istovit. Pintileu sin Toader am dat bărbînța la starostele Constantin Sărcul, și au istovit. Vasilie sin Butnarul au plătit bărbînța la starostele Constantin Sărcul, și s'au istovit. Costaki Botoșian au dat bărbînța la Constantin Sărcu. Neculai fratele lui Mihael ciubotaru au plătit bărbînța la starostele de ciubotari Constantin Sărcu. Ion Căldățuș din Botoșiani au plătit bărbînța la Constantin, Iordaki Kemel au plătit bărbînța la Constantin ciubotarul sin Sărcul. Eu Ioniță ficioru lui Grigore Spridon de la Bacău au plătit bărbînța la starostele Sărcu. Eu Ion ficiorul, și Iacob care au fost la jupinul Nastasă Talpoș, au plătit bărbînța la starostele Constantin Sărcu. Gheorghie care este la Ion nepotul Rariței au plătit bărbînța la starostele Constantin Sărcu. Gheorghie care au învățat la Minzari au plătit bărbînța la starostele Constantin. (Pagina a treisprezecea).

Macarie au învățat la Iftime Pruteanul, au plătit bărbînța la starostele Constantin Sărcul. Moisi ficioru lui Gură de Lup, au plătit bărbînța la starostele Constantin Sărcul. Petre care au învățat la Vasile ficiorul Lupului meșteșug, au plătit bărbînța la starostele Constantin Sărcul. Hristea ficiorul lui Vasile a Făclie-riței au plătit bărbînța la starostele Constantin Sărcul. Neculai care au învățat la Ion nepotul Ralăi meșteșug, au plătit bărbînța la starostele Gheorghie Mahalu 1816. Stefan care au învățat la Ion nepotul Ralăi meșteșug, au plătit bărbînța la starostele Gheorghie Măhalu. Enaki nepot Pruteanului au plătit bărbînța la starostele Gheorghie 1817 Maiu 13. Ioan Pruteanu au învățat meșteșug la Grigoraș Măhalu, au plătit bărbînța la

starostele Gheorghie 1817 Maiu 13. Iancul ce au învățat meșteșug la Toader ciubotaru au plătit bărbînța la starostele Gheorghie, 1817 Maiu 13. Toma Tizmișcă ce au învățat meșteșug la Constantin ciubotaru au plătit bărbînța la starostele Gheorghie, 1817 Maiu 13. Ioan Sirbu ce au învățat meșteșug la Tanasă Țințaru au plătit bărbînța la starostele Gheorghie Vasile, ce au învățat meșteșug la Tudose au plătit bărbînța la starostele Gheorghie 1817-Maiu 13. (Pagina a patru-spredece).

Alecsă Berică ce au învățat la Constantin Sercu au plătit bărbînța la starostele Gheorghie 1817 Maiu 13, Gheorghie Bulubașia ce au învățat meșteșug la Dumitru, au plătit bărbînța la starostele Gheorghie 1817 Maiu 13, Vasile Săbiuță ce au învățat la jupinul Niculai Mortasăp, au plătit bărbînța la starostele Gheorghie, 1817 Sept. 7. Vasile sin dascalul Mihălaki ot Popăuți, au plătit bărbînța la starostele Gheorghie Mahalu, și are toată voia să lucreze meșteșugul lui 1817 decem. 9. Gheorghie a Solzoaier au plătit bărbînța la starostele Gheorghie Mahalu 1817 Decem. 9. Ifrim sin Feodor au plătit bărbînța la starostele Neculai Mortasipul 1818 Iuni 3 Hristea de la Joniță Ursaki au plătit bărbînța la starostele Neculai Mortasipul 1818 Iuni 3. Gheorghie sin Mihaiu Dancul, ciubotar, au plătit bărbînța la mine starostele Neculai Mortasipul, Ion de la Toader Polizu au dat bărbînța la starostele Stefan Ilie 1819 Maiu 26. Nastasă ficiorul lui Gheorghie Mahalu, au plătit bărbînța la starostele Stefan Ilie, 1819 Maiu 26, (Pagina a cinspredecea).

Damir au plătit bărbînța la starostele Stefan, 1819 Maiu 28. Mateiu Bularga au plătit bărbînța la starostele Stefan, 1819 Maiu 28. Ion de la Iacob au plătit bărbînța la starostele Stefan 1819 Maiu 28.— La anul 1823 Iunie 10 la începutul stărostiei lui Stefan.— Toader a Cozimei au plătit bărbînța la starostele Stefan la începutul stărostiei lui Pintilie Sinfeor la 1824. Dumitru sin Dumitru au plătit bărbînța la starostele Pintilii. (Pagina a șespredecea).

Anul 1825 Mart 17. La începutul stărostiei starostelui Grigoraș Mahalu. Andrei sin Șipoteanu au plătit bărbința la starostele Grigoraș Mahalu. Sava sin Iftimi Pruteanu idem. Neculaș sin Gavril Trocim Penduca, idem. Dumitraki ficiorul lui Ilie Uleene Grigoraș, idem. 1825 Mart 20. Gheorghie Leiba idem. 1825 Mart 20. Ion Doncelu, idem. 1825 Mart 20. Panaite sin Thoma idem. Iunie 30, 1825. Ioan Vêrlan au plătit bărbința la starostele Grigorie. Nița Tofan, idem la Grigoraș Mahalu. Alecsa Russu, idem. 1825 Octom. 19. Ilie sin Neculaș Căsapu, idem. 1825 Noem. 22. Adecă eu Gheorghie sin Vasile idem. 1825 Noem. 22 (Pagina a șeptespredecea).

Toader Deduan ce au învățat la Vasilie Butnaru, idem. 1826 Fev. 8. Stefan sin Iacob Munteanu idem. 1826 Iunie 6. Mihalaki sin Sava, idem. 1826 Iunie 13. Neculaș sin Toader Răileanu, idem. 1826 Iulie 29. Mihalaki sin Timofte Roru idem. 1826 Sept. 5. La începutul stărostiei lui Stefan au plătit bărbința Constantin Birlădeanu 1826 Decem. 27. (Pagina a optspredecea).

La 1827 Maiu 1. Începutul stărostiei lui Ion Rale. Tanasă a Ilieei, au plătit bărbința la starostele Ion Rale. Vasile sin Stefan au plătit bărbința la starostele Ion Rale, 1827 Maiu 23. Eu Grigorie sin Nana tăbăcaru am plătit bărbința în vremea starostelui Ion Rale, și toate avaturile breslei și deskisul dughenei, și cum sunt alți la scire să fiu și eu; și cu mâna mea am scris. (Pagina a nouespredecea).

Anul 1828 Avgust 1. Începutul stărostiei lui Vasile Popa staroste și cu mila lui D-zeu o icoană de argint ce se numesce Pogorirea Duhului Sfint, s'au săvîșit în stărostia lui Vasile Popa. Gheorghie Baba au plătit avaeu breslei, precumă are voie a deskide și dugheană; au plătit avaeu în stărostia lui Vasile Popa. Ion Vătavu care au învățat la Tindiki, și au plătit deskiderea dughenei în stărostia lui Vasile Popa, Ion Simian, au dat bărbința la starostele Vasile Popa, 1828. Vasile Meraru, au învățat la Tănase Țințar, și au plătit deskisul dughenei și a bărbinței cu tot la

starostele Vasile Popa, 1829 Ghenar 29. Ion Flăcău care au învățat la Gheorghie Dancu, au plătit bărbînța la starostele Vasile. Anastasă care au eșit de la Pindiki, și au plătit deskiderea dughenei la starostele Vasile. Toader Gișcă au plătit deskiderea dughenei cât au fost tovarăș cu Prediki, (Pagina a două dece.)

Au plătit t.j Ion sin Toader Solaru bărbînța, deservit la starostele Vasile sin Popa. La începutul starostelui lui Mihaï sin Gligoraș, cu mila lui D-zeu staroste la 1830 Ghenar 1. Nastasă nepotul lui Mihaï au plătit deskisul dughenei și bărbînța cu tot, la starostele Mihaï sin Grigoraș, 1830 Iunie 9. Costachi sin Tanasă Ciubucciu, au plătit deschisul dughenei, și bărbînța cu tot, la starostele Mihaï sin Grigoraș, 1830 Iunie 9. Stefan fiioru Rebei ciubotaru au plătit deskiderea dughenei și bărbînța cu tot la starostele Mihaï sin Gligoriu, 1830 Septem. 15. Sărghi sin Todirașc Năstasă, au plătit deskisul dughenei și bărbînța la starostele Mihaï Grigoriu 1830 Octom. 26. Neculai Birlădeanu, au plătit deskisul dughenei la starostele Mihaï Grigoriu 1831 Octom. 18. Constantin Mircea au dat bărbînța la starostele Mihaï Grigoriu 1831. Gheorghie Ojog au dat bărbînța la starostele Mihaï 1831. (Pagina doue dece și una).

La începutul stărostiei lui Theodor sin Thoma, cu mila lui D-zeu au intrat cu primirea a toată breasla, 1832 Ghenar 9. Ion sin Gavril au plătit bărbînța la starostele Th. Thoma, și deskisul dughenei, 1832 Fev. 2, și au istovit. Gheorghie nepotul lui Theodor Necula au plătit bărbînța la starostele Th. Thoma 1832 Ghenarie 30. Neculai sin Petru Borăscu au plătit bărbînța la starostele Th. Thoma, Gheorghie sin Agaki au dat bărbînța la starost. Th. Thoma 1832, Maiu 30. Dumitru sin Agaki brat lui Gheorghie, au dat bărbînța la starostele Th. Thoma 1832, Maiu 30. Ion sin Agaki au dat bărbînța la starostele Th. Thoma 1832, Maiu 30. Andrei sin Vasile Roșca au dat bărbînța la starostele Th. Thoma, 1832 Maiu 30. (Pagina doue dece și doue).

Nastasă brat Gavril Mărgineanul au dat bărbînța la starostele Th. Thoma 1832 Maiu 30. Dimitru Istrati Botoșineanu, au dat bărbînța la starostele Thoader Thoma, 1832 Maiu 30. Petraki sin Gheorghii Țuțul au dat bărbînța la starostele Th. Thoma, 1832 Ma. u 30. Alesandru sin Vasile au plătit deskisul dughenei la starostele Thoader Thoma, 1837 Maiu 9. Gheorghie Colăcel au plătit bărbînța la starostele Thoader Thoma, 1837 Maiu 10. Neculai a moașei au plătit bărbînța la starostele Th. Thoma 1837 Noem. 13. Iordaki Ciocoiul au plătit diskisul la starostele Th. Thoma, 1838 Fev. 22. Gheorghie sin Ioan ce au învățat la Vasile Agaki au plătit avaețul breslei la starostele Th. Thoma. 1838 Avgust 16. (Pagina a douăzeci și trei).

La începutul starostelur Mihai sin Grigoriu, cu mila lui D-zeu, Staroste din let 1834 Ghenarie 1. Ion sin Agaki au plătit diskisul dughenei la starostele Mihai Grigoriu, 1834 Fev. 11. Dumitraki sin Borburos. au plătit la starostele Mihai Grigoriu deskisul, 1834 Mart 28. Iosep Matei au plătit deskisul dughenei la starostele Mihai Grigoriu, 1834 Sept, 18 zile.— La începutul starostelur Pintilie Theodor, 1835 Noem. 11. Tuduraki brat Ananii Ojog au plătit diskisul dughenei la starostele Pintilie Theodor, 1835 Noem. 10. (Pagina a douăzeci și patru).

La începutul starostelur de al doilea Th. Thoma, cu mila lui D-zeu și cu primirea a toată breasla 1836. Gheorghie sin Dănilă au plătit bărbînța la starostele Th. Thoma bez deskiderea 1836 Maiu 21, Gheorghie brat Constantin Manu au plătit bărbînța la starostele Th. Thoma, bez deskiderea 1836 Ma. u 21. Gheorghie Ianoș au plătit bărbînța la starostele Th. Thoma, bez deskiderea 1836 Maiu 21. Tanasă sin Isac Arnăntul au plătit bărbînța la starostele Th. Thoma bez deskiderea 1836 Maiu 21. Gheorghie sin Ion Micu au plătit bărbînța la starostele Th. Thoma, bez deskiderea 1836 Maiu 21. Vasile sin Radu, idem, 1836 Maiu 21. Neculai sin Vasile Broască, idem. idem. Neculai sin Thoader Lungul, idem. idem. Jordaki sin Neculai La-

zër, idem. idem. Fotaki sin Ion idem. idem. 1836 Septem. 2. (Pagina douăzeci și cinci).

Iordaki sin Ion Ciocoiul, idem. idem. 1837 Iunie 25. Neculai sin Ilie ce au învățat la starostele Th. Thoma, l'au plătit deskiderea și bărbînța tot, 1838 Mai 15. Petraki Plăcintă idem. idem. 1838 Mai 15. Tănăsă sin Isak arnăutul, idem. idem. 1838 S pt. 5. Costaki Matei, idem idem. 1839. Mihalaki Polizu, 1839. Grigorie Joacăbine, idem idem. 1839. Neculai brat Iftimii, idem. idem. 1839. Gligorie sin Iacovaki, idem idem. 1839. Tomasin Iacovaki idem, idem, 1839. Dumitrachi Ciracu de la Constantin Manu, idem, idem, 1839. Neculai ciracu de la Enaki Scorțescu, idem. idem. 1839. (Pagina a douăzeci și șese).

Mihalaki Răileanu, idem. idem. 1839. Ion Tăbuș, idem. 1839. Marinciu sin Vasile Măhalul, idem. 1839.— Începutul starostelui Vasile Gheorghiu Măhalul au intrat cu mila lui Dumnezeu și cu primirea a toată breasla la 1840. Vasile Cozma au plătit bărbînța la starostele Vasile Gheorghiu Măhalul, 1840 Fev 30. Neculai sin Kiriace ce au învățat la Neculai Manu, idem. idem. 1841 Mai 19. Gheorghii Criștu ce au învățat la Neculai Bărlădeanu, idem 1841 Mai 21. Gheorghii sin Tuduraki, ce au învățat la Neculai Bărlădeanu, idem. idem 1841 Mai 21. Petraki sin Vasile Munteanu, ce au învățat la Gheorghie Vasiliu idem. 1841 Mai 21. Costaki sin Mihalaki Cioclu, ce au învățat la Petraki Tuțul, idem. 1841 Mai 21. (Pag. a douăzeci și șapte).

Alecu Enaki idem. Costachi sin Palala, ce au învățat la Toader Thoma idem. 1841 Mai 21. Stefanaki sin Stefan, hinul lui Iacobaki Mîrzac, idem. 1841 Mai 21. Ion Șkiopul, ciracul lui Pintilie sin Thoader, idem. idem. Pintilie ficiorul lui Dumitru Rămașcanu, idem. 1841 Iunie 1. Iordaki Săcrieriu, idem 1841 Mai 22. Niță Stamate idem. 1841 Mai 22. Nastasă Popovici idem. 1841 Noem. 26. Au plătit bărbînța, Ilie ciracu lui Iacob Munteanu, idem. 1841 Noem. 26. Iacob sin Pintilie Theodor, idem. 1842 Ghenar 1. Au plătit bărbînța Onofrei sin Thoma ciracul lui Vasile Boboc, idem.

1842 Iunie 28. Costaki sin Botezatu ciracul lui Vasile Ojog, idem. 1842 Iunie 28. (Pagina a douăzeci și opt).

Gheorghie Rusu din Birnova au plătit bărbînța la starost. Thoader Thoma 1839. Tanasă sin Iordaki din Birnova, ciracul lui Gheorghie Vasiliu idem 1839. Thoader sin Mihaia idem. 1839. Costaki sin Ilie ciracu lui Thoader Thom, idem. 1839. Pintilie sin Iacobu Munteanu, idem. cu deskis cu tot 1839 Decem. 7. Gheorghie Oprea, au platit bărbînța și deskiderea la starost. Th. Thoma 1839 Decem. 15. Thoader sin Ioan Cojocar, au plătit la starost. Vasile Gheorghiu Mahalu, 1841 Maiu 18. Vasile brat Gheorghie Ioaniu, idem 1841 Maiu 18. Gligori brat Neculaia a moșei idem. 1841 Maiu 18. Thoma sin Filip, idem. 1841 Maiu 18. Vasile Radu au plătit bărbînța la starostele Vasile Gheorghiu Mahalu, 1841 Maiu 18. (Pagina a douăzeci și noue).

Gheorghie sin Constantin a moșei, idem. 1842. Ioan brat Gheorghiu idem. 1842. Vasile sin Paraskiv cioclu, idem. 1842 Iunie 22. Ion Moraru Șchiopu din Botoșani au plătit deskiderea idem. 1842 Noem. 29. Dănilă ciracu lui Pintilie Theodor, idem. 1842 Decem. 6. Vasile sin Nastasă din Podoleni, idem. 1842. Gheorghie sin Thoader Lungu, idem. 1843 Iunie 3. Vasile sin Miron din Cristești, idem 1843 Iunie 3. Gavril sin Gheorghie talpalariu, idem. Grigorie Popa ciracu lui Nastasă Voicu, idem. 1843. (Pagina treizeci).

Cu ajutorul milostivului și dreptului judecător, începutul starostelur Gheorghie Vasiliu, cu primirea și a toată breasla la 1844 April 10. Gheorghie Bobulescu, au plătit bărbînța la starost. Gh. Vasiliu, și deskiderea, 1844 April 10. Ion sin Thoader Thoma, idem. 1844. Tanasă Rusu, idem. 1844. Vasile Căprița idem. 1844. Costaki Bradu, idem. 1844. Costaki Vakiv, idem. 1844. Dumitraki Homaică, idem. 1844 Maiu. Dumitraki Bădărău, idem. 1844. Dumitraki Onofrei idem. 1844. Enaki Munteanu, au plătit bărbînța la starostele Gheorghie Vasiliu, 1844. (Pag. treizeci și una).

Gheorghie Dănălași au plătit idem. 1844. Dumitraki Seară, idem. 1844. Ion sin Grigori Bejănaru, idem. 1844. Mihalaki Polizu, idem. Iunie 12, 1844. Gheorghie Ciocoiu, idem. Iunie 15. Vasile Paraskiv au plătit diskisul idem. 1845 Fev. 11. Gheorghie Macovei, idem. 1845 Mart. 21. Dumitraki Dărăbană idem. 1845 Iunie 7. Costachi Săveanu au plătit bărbința la starostele Gh. Vasiliu 1845 Iunie 8. Vasile brat Ion Tălpălaru au plătit bărbința și diskisul idem. 1845 Iunie 8. Nikifor sin Vasilbe, idem. 1845. Petraki sin Vasile Munteanu au plătit diskisul, idem 1845. (Pag. trei deici și doue).

Starostele Enaki sin Constantin Scorțescu, cu voia breslei și a sa 1846 Ghenarie, 40 lei au plătit Ilie Butnaru deșkisul dughenei 1846 Iulie 1. Cu ajutorul milostivului D-z-ă și cu primirea a toată breasla începutul starostiei Neculai Manu 1847. Ghenarie 1. Nikifor sin Vasile, idem. 1847 Maiu 8. Nița Grima au plătit diskisul, idem. 1847 Oct. 26. Nastasă brat Nița Grima au plătit bărbința și diskisul, idem, 1847 Octom. Grigori Popa au plătit diskisul idem. 1847. Gheorghie a Vădanei, idem. 1847. Vasile Stefanovici au plătit bărbința și diskisul idem. 1847 Noem. 2. Pintilie ficioru lui Dumitru Romașcanu idem. 1847 Noem. 2. Costaki sin Andrei, idem, 1847 Noem. 2. Costaki Cântaragiu, idem. 1847 Noem. 2. (Pagina trei deici și trei).

Dumitru Burcă, idem 1848 Ghenarie 1. Vasile sin Iordaki idem. 1848 Ghenar. 20. Mihalaki sin Stefan, idem. 1848 Oct. 2. Costaki Bradu au plătit diskisul la starostele Neculai Manu, 1849 Apr. 8. Encu Tămlecu au plătit diskisul la starostele Constantin Manu 1849 Sept. 28. Costaki Ștefănișteanu au plătit diskisul dughenei. Ioan sin Dimitru au plătit diskisul dughenei. (Pag. trei deici și patru).

Aicea se isprăvesce Catastihul breslei ciubotariloră, cu prazniculă la Biserica Curălarilor de lângă curțile lui A. Barșotă. Acest document mi s'au procurat de nepotul meu I. M. Kodrescu. Am admis în colecțiunea Uricarului acest Catastih, cu speranță că acei ce se interesează de importanța instituțiune-

lor ce au fost în Moldova, în timpurile trecute, li vor aprofunda, și apoi li vor compăra cu unele din instituțiunile cele noue, care au fost adoptate, fără a se ave în vedere cele trecute, ne fiinduse în seamă obiceiurile și datenile strămoșilor noștri; nu tot ce este vechi îi rău.

Th. C.

*Pisanie Veche, ce era d'asupra ușei bisericei
Sfînta Treime din Bucuresci, până în
timpul lui Alesandru Vodă.*

„Această sfântă și Dumnezăiască monastire
„care este hramul sf. Treime, din temelii este
„zidită de luminatul Domn Io Alexandru Vo-
„dă ficiorul Mircei Voevod, nepotul lui Mih-
„nea Voevod cel bătrîn, cînd au fost cursul a-
„nilor 7076 (1568), și au fost cu pace, până
„în zilele lui Mihaî Voevod, la cursul anilor
„7113 (1605), până au venit Sinan pașa, cu
„oaste asupra lui Mihaî Voevod. și după aceia
„bătînd pe Mihaî Voevod, băgatau iarbă de
„tunuri, în sf. biserică; iar după aceasta po-
„gorîtau Mihaî cu bătae, Jicmon Craiul un-
„guresc cu oaste asupra lui Sinan pașa, iar
„Sinan pașa, au dat dosul fugei, și aprinse iarba
„de tun în biserică, și s'au sfărămat dîn teme-
„lii, și au trecut anii 27, dacă s'au sfărămat,
„stătut-au pustie; a dăruit Dumnezeu de a ve-
„nit prea luminatul Io Radu Voevod, ficiorul
„Mihnei Voevod, nepotul lui Alexandru Voe-
„vod, și stătut a fi Domn țerei Românești în
„cursul anilor 7122 (1614).

„Deci iar a început a o zidi din temelie,
„până o au săvîrșit ; ce de când s'aū fărămat
„până o au făcut și o au săvîrșit adoa-oară,
„trecutau anī 31. Iar după ce au dăruit Dum-
„nezeu domnia Radului Voevod în țara Mol-
„dovei, și a stătut a fi iubit fiul său Alexandru
„Voevod, Domn țarei Românești, ce cât au ră-
„mas nesăvârșită de zugrăvit de Radu-Vodă,
„desăvîrșit'au ficiorul său Alexandru Voevod,
„în cursul anilor 7133 (1625).

Această pisanie o am reprodus din ziarul „RO-
MANIA“ No. 28, din 21 Aprilie 1884 Th. C.

Hrisov de la Mihaiū Vodă

Cu mila lui Dumnezeu Io Mihail Voevod,
și Domn a toată Țara Româniască, ficiorul ma-
relui și prea bunului răposatului Pătrașcu Voe-
vod, datam Domnia mea această poruncă a Dom-
niī mele, sîntei și Dumnezeestī mănăstiri ce
este din jos de tîrgul Buzău, unde se prăznu-
ște Buna-Vestire a Născătoarei de D-zeū ca
se fie moșie satulū Albești, însă stîngenī 310,
cu rumîni, și cu tot cuprinsulū de peste tot
hotarul, pentru că au venit locuitorii satulū,
de a lor bună voe de s'au vîndut cînstitulū
boerū, Domniei mele jupănū Andronie Vistiery,
drept preșū 38 de banī gata, săi scoață cu
biru din sat și toată dajdia și din toate angă-
rarele, cu voia Domniei mele, iar după aceia

cinstitul boieru Domniei mele jupân Andronie au dăruit și au miluitu sfînta mînăstire cu acest sat ce s'au zis mai sus, ca să fie pomenire D-lui și părinților E-lui și sfîntei Dumnezeștii mănăstire, de întărire și părinților cari vor viețui întru acest sfânt la caști de hrană, și să se pomenească la sfântul jertfelnic și la Sfintele taîne neîncetatū, și au venit rumîni satulu de a lor bună voe nesiliț de niminî de s'au dat cinstitulū boeru Domniei mele jupău Andronie Vistieru cu știrea megiașilor din prejurul loculu de sus și din jos, și dinaintea Domniei mele. Drept acela am dat Domnia mea Sfîntei și Dumnezeștii mînăstiri, ca să fie moșie ohavnică întru vecînica pomenire și după petrecerea Domniei mele, pre carele va alege Domnulū Dumnezeu a fi stăpînitorū cu schiptrul pămîntulu Țerei Romănești, sau din fiū Domnii mele, sau din neamul nostru, sau după păcatele noastre și din alte neamuri, de va cinsti și va înoi această carte a Domniei mele, și mai vîrtos de va întări și va milui Sf. monastire, pre acela Domnulū Dumnezeu să'l cinstească și să'l păzească în Domnia sa. Iar carele nu va cinsti și nu va întări Sf. monastire, ci va strica această milă, pe acela Domnul D-nezeu să nu'l cinstească, nici să'l întărească, nici să'l păzască în Domnia lui, ci nici să se pomenească sufletul lui, ci să fie cu Iuda și cu Arie nedespărțiți la un locū întru pomenirea vecînică amin. Iată și mărturiū a pus Domnia mea pe jupân Ivan vel vornic, i jupân Isar vel Log. i jupân Teodosie vel vistier i jupân Negri vel Spăt: i jupân Radu vel

Comis: i jupân Stroia vel stolnică i Șerbană Pah, i jupănu Preda vel Post. i ispravnică, Kesar vel log. Și s'au scris de Neagulă logofăt în Orașul București, la luna lui Iulie 7, cugerea anilor de la Adam pînă acum veleat 7104, (1596).

S'au talmăcit pe Romănie după uricul cel Sîrbescă, eă Ienake log. Kiliașă, L. 1806 August 8.

Acest hrisov l'am reproduș dintr'o broșură tipărită sub titlul: Descrierea Sîntelor Monastiri din Muntenia. Pag. 98 și 99. Th. C.

Fiului meu Cornilie.

Intorcându-te de la studiile literare din Italia mi-ai arătat dorința de a înbrăcioșa diaristica.

Fie ca această a ta dorință, să se încunune cu bune rezultate. Calea este spinoasă; totuși cu înțelepciune, rabdare și muncă, vei înlătura greutățile. Fă cu „ZIMBRUL“ acum, ceia ce am făcut eu la 1850, dă mâna tuturor tinerilor adăpați de principiile tale. Ca român să ai înainte numai fala Romăniei; ferește-te de clici, muncind mereu, cu înțelepciune, nici odată nu vei avea nevoie de ele; ai cu ce trăi pururea neatârnat. Ca unuî barbat de 27 ani, îți dică, urmează fără șovăire cariera ce ți-ai ales, și vei fi fericit.

Te îmbrătoșez părinteșce.

Th. CODRESCU.

Jașă în 14 Noem. 1893.

Acest consiliu s'au înserat în fruntea No. 1, a ziarului „ZIMBRU” din anul 1883 Noembrie 16.

Această foaie s'au suspendat în 15 Aprilie 1884. Cei ce o au citit, credem că s'au convins cum ea au fost redactată. Trebuie să spunem că concursul tinerilor au lipsit cu totul în susținerea ei. În această privire, pot să mă fălescă că tinerimea de pe la 1850 și înainte, m'au înbrățoșiat cu căldură, fără a aștepta plata; coloanele Zimbrului au dat la lumină produsele literare a o mulțime de tineri.

Th. C.

**Io Radul Voevod cu a lui D-zeu milostivire
Domnă Țerei Moldovei.**

Precum a venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri moldovenesți boleari, Gavril și fratele lui Bălan, și Simion, surorile lor, Tudora și Nastasia, fii lui Petrea Ucloz, și ruda lor Marcu, fiul lui Ilnat, și așijdere rudele lor, Ștefănia și Vărvara, fetele lui Lazar Begrea, și nepoata lor Ghervasia, fica popei Vasilie, și Maria și Tudora, fetele lui Gligori, și nepotul lor (loc alb în document, unde se vede că nu a fost nimica scris) fiul Erinei, nepoata lui Lazar Begrâ, toți nepoți și strănepoți (loc alb) de a lor bună voe, de nime nevoiți și nici siliți, și au vîndut a lor dreaptă ocină și moșie, din uric pentru (loc alb) ce o avusă bunul lor (loc alb) de la bătrînul, (loc alb) Voevod, din a treia parte de sat Săcăleani, a cincea parte cu loc de moară, și cu parte de poeană, și cu

loc de prisacă, în vârful Brălădzel, la ținutul Vasluiul; acestea vindutu'le-a ei slugei noastre Marmure Uricar, pentru doueșeci și cinci taleri argint, și le-au plătit lor deplin, acei sus scriși bani 25 taleri, în minile acelor oameni sus scriși, înaintea noastră și înaintea a lor noștri boleari; deci noi văzînd de bună voea lor, tocmeală și deplină plată, și noi așijderea și de la noi, dat-am și întărit-am slugei noastre sus scrisă Marmure Uricar, acele sus zise părți de ocină din satul Săcăleanii, cu atit mai mult pentru ca să fie l'ă, și de la noi uric, și cumpărătură cu tot venitul. Nime la aceasta să nu se amestece.

Insuși Domnul a poroncit (L.P.) Să s'în Iași la anul 7125 (1617) Ghemar 24.

Gbianghe Logofăt iscălit-a
Focea.

Tradus de N. Beldiceanu, din colecția de documente a d-lui Th. Codrescu.

Un dascal grec de la 1751 1761.

Intre dascalii greci cari compuneau falanga profesorilor de la scoala sfîntului Sava, din București, în secolul trecut, era și un *Manasses* Iliade, macedonean din satul Melenic, care și făcuse studiile în universitatea din Bolonia. Sub Alec-

sandru Ispilante, elū au fost trimis în Italia și Germania, ca să se perfecționeze în științele fisico-matematice, și ca se cumpere instrumentele necesariū, pentru predarea acestor științe.

*

De curiositate estragem câte-va din notele aflate într'un portofoliu al său.

„1754, Maiū 30. Am început cu D-zeu, a preda Logica.

„1755, Iunie 16. Am terminat Logica.

— — 19. Am început Fisica, cu Retorica lui Coridaleu.

„1756, Maiū 28, s'a întâmplat epidemie în Bucuresci, și de aceea am plecat la țară, apoi la Giurgiu și mai târziu la Cervendova (probabil Cerna-vodă).

„1757, Jan. 13, ne-am întors fiind c'a încetat epidemia, și la începutul lui Febr. am reinceput lecțiunile.

„1757, Aprilie 9, terminând cele douē retorici, a lui Coridaleu și a lui Ermogen, precum și alui Alex. Mavrocordat, consilierul intim, am început Cosmografia după eruditul domn Teofil Coridaleu, predând'o după terminarea Fisicei.

„1759, pe la începutu lui Decembre, am fost numit al treilea profesor la scoala de la sf. Sava, în zilele prea înălțatului și binecuvântatului de D-zeu domnitor Ioan Constantin Mavrocordat, care a domnit pentru a cincea oră în Dacia.

„1756, Decembrie 11, am terminat despre Ceriu, și prima carte despre Suflot.

*

„Următoarele note arată veniturile și cheltuielile dascalilor de atunci.

„1762, Mai 15, am luat cu nutriment de la mine pe fiul boerului Cluceru Constantin Zagoreanu cu plata de trei lei pe lună.

„1762, Mai 16, m'am tocmit cu Hagi Iani Boletoglu pentru nepotul său Dumitraki ca să mănince la mine câte 50 lei pe an. Am luat de la el un leu.

„1762, Aprilie 26, am tocmit pe Manoli ca să mi facă bucate și să mă servească, cu 20 lei pe an, și alt nimic.

„1762, Mai 3, am tocmit pe Laba Nastasia ca bucătăreasă, cu un leu pe lună.

„1754, Noembrie 22, am tocmit pe bărbier cu cinci lei pe an, ca să vie să ne rădă a casă.

„1755, Decembrie, am tocmit pe spălătoreasă cu un leu și jumătate pe an.

„1761. Nutrimentul lui Eustati pe Martie și Aprilie 2 lei. Cheltuiala, a două anteree 10 lei și 25 parale.

*

Acest dascăl au murit în Bucuresci la a. 1785. (Rev. Nouă).

Reprodus din No. 10 al Revistei Noue din 1888.
Th. C.

**Noi Ioan Sandu Sturza Voievod cu mila lui
Dumnezeu domn țerei Moldovei.**

Credincios boieriul domniei mele dumne-
ta biv vel stolnice Voicule, sănătate.

Trebuința cerând a se alcătui departamentul
pricinilor străine de un număr de judecători
cu bune măsurî și păzitori bunelor rânduiele,
de vreme ce în trânsul să caută și să cerce-
tează pricinile străinilor puteri. Socotit'am dom-
nia me, și te orânduim și pe dumne-ta în nu-
mărul acestor judecători, crezînd că vei păzi
ne aparata cuviință fără prihană, întru toate
datoriile, protimisînd adevărul și dreptatea fie-
ște căruia, fără cea mai puțină abatere la ne
plăcute apucături. Decî de astăzi înainte îți
poroncim a merge tot de a una în vremea
cuvincioasă la numitul departament și în preu-
nă a asculta pricinile ce vor urma între sudeți
și raiile, împlininduți slujba cu toată silința și
credința.

Și spre răsplătirea ostinelei, ți se hotăre-
ște și leafă cîte trei sute lei pe toată luna, în-
cepînduse de la cincisprezeci a curgătoarei luni.
Unde de vei păzi adevărul și dreptatea, vei
dobândi mila și ocrotirea domniei mele.

Ear de te vei abate în vre o faptă ne
plăcută, din potrivă vei căde în dreaptă dom-
nească urgia noastră, și vei lua răsplătire du-
pă măsura vinovăției. (L. P.) 1826 Iulie 18.

Vel Postelnic procitoh.

Acest pitac Domnesc în original se află în
pastrarea mea Th. C.

D A N I E.

Anul 1838 Ianuarie 27. Jos iscălitul vornicul Neculai Greceanul, prin aceasta fac în deobște cunoscut că în hotarile moșiilor, de peste apa Bêrladului ținutul Tutovei anume Pitești, București, Uscății și Băhnărești, având eu câștigați prin judecată o sumă de stănjini pământ, precum lămurit se arată prin acturile Divanului Țerei de jos, No. 84, 85, 86 și 87, din anul 1835 Octomvrie în 3, 4, și 5 zile, întărite toate aceste în urmarea legilor reglementare și cu hrisov gospod din 27 Noemvrie anul 1836, sub No. 178 și 601, și din care sumă mai rășluind eu către unii și alții, prin schimb și vânzare de veci; astăzi me au mai rămas dreaptă amea proprieta una sută unsprezece ștănjini și doue palme, i trei funii și opt palme, socotită funia cîte 24 pași, și pasul de 6 palme proaste, și anume: în hotarul moșiei Pitești, me-au ramas șese sprezece stănjini și doue palme, din totalul a 41 stănjini și doue palme, din care douezeci și cinci s'au dat în schimb lui Toader Graur, pentru partea sa din moșia Păhna, ce vine în Tărđii; în hotarul moșiei București meu ramas, patruzeci și doi stănjini din totalul, a șaptezeci și patru stănjini, din care 32 stănjini iam trecut în vîndare cătră un Hurdună.— În hotarul moșiei Uscății, meu ramas cincizeci și trei stănjini, din totalul a o sută treizeci și cinci stănjini, din care patruzeci și unu stănjini iam trecut prin schimb cătră unu Smântîna, pentru partea sa din Erbuaoea, ce vine în

Tărâșii, iar patru decii și unu stânjinii iam vindut unui Hurdună.— În hotarul moșiei Băhnăreștii, meaș remas toată partea de trei funii și optă palme, socotită funiea câte doue decii și patru pași, și pasul câte șese palme proaste.

Această dar proprieta ce meaș mai remas în pomenitele patru hotare în număr de o sută unspredece stânjinii și doue palme, i trei funii și opt palme, precum pre larg se arată mai sus pentru fieste care valoare în ce anume hotarū meaș mai remas.

Prin aceasta le fac danie, atit dumisale Căminariului Spiridon Andrei Pavlu, (*) cit și urmașilor dumisale din neam în neam, și în

(*) Spiru Andrei Pavlu, au fost un grec bogat. Pe la anul 1824 când m'am întors cu frașii mei din bejenie de la Mândrești, alătura cu Ciulucani, nu departe de Telenești, carușle care ne-au adus împreună cu poștia noastră, au tras în ograda Mănăstirei Golia, unde părintele nostru Grigorie, ce atunci era slujitorū la această Mănăstire, ni-au întâmpinat. Părintele Dumitru, care au murit acuma de 4 ani, împreună cu părintele Vasile, erau liturghisitorii. Curșile de lângă biserică erau arse. Cum se intră în Golia, în mina dreaptă lângă porția ce duce în țirgul Cucului, se află o magasie mare cu uși și obloane de feră, care erau zidite, și în care erau puse toată gospodăria și lucrurile lui Spiru Andrei Pavlu. Se șicea că Vodă Ionăș Sturdza l'au fost făcut Caminar, pentru că dădusă ajutor bănescū la împrumutul cel mare ce îl făcusă Domnia, spre a veni întru întâmpinarea tuturor nevoilor de care țara era cuprinsă după bejenie. Toșii boierii au luat parte la acest împrumut.— În casele de lângă porția ce duce la biserica Vovidenie, ședea boierul Vasilie Bașton, unde vărul meū Carp Gălescu, era majordomu.

Th. C.

veci, spre semnă de recunoștință în potriua a multer slujbe, înbrățișări, și ajutoare ce me au făcut la nevoile ce am avut, fără vre unū cît de mic interes al dumisale. Aseminea mai dănuiescū dumisale căminarului și proprietaoa ce o am câștigată cu legiuitū chip prin patru zapise. *Cel întâi* de la un Ariton Parfenie pentru malul Bărladului. *Cel al doile* de la un Gorgo tij pentru malul Birladului. *Cel al treilea* de la un diacon Ifrim tij. Iar *cel al patrulea* de la unu Darie Curtea, pentru unū locu de prisacă.

Care atît aceste patru zapise cît și toate documenturile vechi și nouă ce am avut asupra mai sus pomenitei mele dănuiri, odată cu aceasta le am făcut teslim dumisale căminarului spre ai sluji de vecinică proprietă a supra ȡisilor stănjini și funii, pe care tot acum la darea acestei hîrtii i celelalte documenturi, ieam și teslimarisit în vecinică proprietaoa dumisale căminarului. Și dar pentru ca această hîrtie de danie să-și poată avea a ei tărie în tot locul și în toată vremea, potrivit legilor reglementare, am rugatū și pe cinstitul divan de apelație a țerei de jos, de au întărito după formele ce se păzescū.

(Iscălit) Neculaġ Greceanu, vornicu.

Poftit fiind de cătră d-lui boierul dănuitor, am scris această hîrtie, și sânt și martur.

Th. Burada Stolnic.

Divanul apelativ al țerei de jos.

Pentru că înscrisul acesta de danie este sub adevarată iscălitură a dumisale vornicului Neculai Greceanu, pe temeiul cererii ce prin jalobă au facut dumnealui vornicul, se încredințază de cătră acest divan, cu iscăliturile preșidentului, a cilenurilor i punerea peceței.

(Iscăliț) Stefan Catargi Vornic. . . . Hatman, lordaki Grigoriu Spatar. Iacovaki Paladi.

(L. P.)

Director Caminar Pangrate.

Șeful secției

Secția III.

No. 448

1838 Ghenarie 31 zile.

Acest original se află în posesiunea mea. Th C.

O I N V O I A L Ă.

Adecă eu Grigorași Luncanul, care mai jos m'am și iscălit, datam scrisoarea me la mâna dumisale vărul meu bade Ursului Burchi i dumisale nepotu meu Oprișan Burchi, sin lui Gavril Burki, precum să se știe că am cumparat eu partea de moșie de la vărul meu Andrei Negrul, ce l'aŭ avut de pe maicăsa Anița, fata Nastasiei, nepoata lui Grigore Bărzului, din sat din Arămești, ținutul Neamțului, pe apa Bistriței; așăjdire am mai cumpărat partea vărului meu lui Andrei Negrul din satu din Sohodol ținu-

tul Bacăului, și plata am dat un cal drept 20 lei, pe partea de moșie din Arămești; iar pe partea de moșie din Sohodol, am dat 4 lei pol, ce au fost zălogită de vărul meu Andrei Negru, la vataful Andrei Bibire, din Călugăra, care acești bani iam dat eu toți 24 lei pol, și învoindumă eu cu dumnealui vărul meu badea Ursul Burki, căzindulise și dumnealorū a intra, fiind tot de un neam cu mine, și aceste părți de moșie le avem noi de pe măicele noastre fiind surori, și me-au întors vărul meu badea Ursul Burki, 8 lei 20 bani, și dumnealui nepotu Opreșanū Burki earășî 8 lei 20 bani, și au rămas și asupra mea 8 lei 20 bani, care aceste părți de mai sus numite, să avem a stăpîni în 3 părți, noi și ficiorii noștri, și nepoți și stranepoți; și așa ne am învoit și ne am așa-zat și zapisele cele vechi de la vărul mieu Andrei Negru de cumpărături sunt la mine. Care la această învoeală s'au întîmplat mulți oameni bunî care mai jos s'au iscălit și pentru credință m'am iscălit.

Let 7286 (1778) Dechemvrie 20.

(iscăliți) Grigoraș Luncanu.

Și eu Antohi Lipan m'am întîmplat la această învoială.

Asemine de pe cel adivărat 1805 Mart 24
Iordaki Medelniver. — Constantin Leondari
logofăt Vtorit.

Acestă actū, în copie, este în dispozițiunea mea.
Th. C.

ZAPIS DE MOȘIE.

Adică eu preutu Vasile și cu soțul meu Balașa, și împreună cu cumnata mea Șofana, fetele lui Mihalache Bărzului, făcutam adevarat zapisul nostru de nimene silit nici asuprit, ce de a noastră bună voie am vîndut drepte părțile noastre ce s'ar alege din sat din Arămești de la apa Bistriței, ot ținutul Neamțului, și parte din sat din Cărtișe ot ținutul Romanului, și partea din sat din Sohodol ot ținutul Bacăului, și parte din Oniscani și din Sărbii ot ținutul Neamțului, și parte din Silvestrii ot ținutul Romanului, am vîndut aceste părți, dumisale Gavril Burchi i dumisale Ursului Burchi drept 80 lei, și am vînduto să fie dreaptă ocină dumisale și ficiorilor dumisale, și nepoților și strănepoților dumisale, să stăpînească cu pace. Și pentru mai mare credință m'am si iscălit. Let 7270 (1762) Iunie 24.

Insuși (iscălit) Vasile Gafencu proin protopop, și eu Balașa soț preotului Vasile, și eu Ștefana sora preutesei preotului Vasile, și fetele lui Mihalachi Bărzului.

Aseminea de pe cel adevarat 1805 Mart. 24
Constantin Leondari logofăt, Iordachi Medelniceri.

Acest zapis, în copie, se află în păstrarea mea.
Th. C.

A Ș E Z Ă M Î N T

**Ingrăditor prigonirilor ce nu pot a mai fi
inoite având hotăriri judecătorești
și întăriri domnești.**

Această închiere îngrăditoare zădarnicilor înoini a pricinilor de judecăți hotărâte, cercetându-o însuși Domnia mea cu pătrundere, și aflându-o întemeiată pe vechile rândueale și Pravile păzite în Principatul Nostru, o întărim spre a sluji de povățuire locurilor Judecătorești, pentru care sfârșit poroncim să se și tipărească, și prin d-lui Vel-Logofăt al Dreptății să se trimată la toate Instanțele întovărășită cu Domneștile Noastre Ofisuri, spre a o ave de pravățu, pentru pricinile ce urmează a le cunoaște neprimitoare mai mult de cercetarea Judecătorească. Anul 1835 Octom. 1. No. 213

(Iscălit) Mihail Sturza V. V. (L P.)
No. 574.

Lupu Balș Vel Logof: Precitoh. Director Pogor Komis.

Prea Înaltate Doamne!

Potrivit cu Ofisul Înălțimii Voastre, din 28 Septemvrie, cu No. 116, cuprinzătoriu, întâi:
„Că mulțimea acolisirilor pornite în singură
„privire de a pute abate cu vre ună chip în
„alunecare socotința Judecăței, și fără cuvânt a
„se folosi macar vremelnicește, cu luarea dreptu-
„lului strein, se cunoaște a fi o lovire în mora-
„lul public, un scîrbelnic izvor de necontenite
„prigoniri, o învăluire sporitoare în societatea
„moldovenească, o asuprire la dreptățile par-
„ticularnice, și o nesuferită tulburare liniștitei

«petreciri, care este una din cele întâi dorințe
«a părinteștiil oblăduiri a Înălțimei Voastre, și
«că luînd îndeosebită bagare de samă asemi-
«ne împrejurări, și povățuiți de principiile cele
«mai priincioase cătră interesul public, ați so-
«cotit drept și de cuviință pentru stărpirea aco-
«lisirilor, aducătoare de vătămare, și părților
«jeluitoare precum și pîrșilor, a se pune o
«stavilă și îngřádire acestuî răi, prin alcătuirea
«unuî Așezămînt potrivit cu măsurile primite
«de vremelniceasca Ocărmuire, când după mul-
«tele jalobe pornite împotriva hotărîrilor, ce-
«lor din urmă Domni, la anul 1828, prin pred-
«lojenia Ecselențiî Sale Vice-Prezident Min-
«ciaki supt No. 955, întemeiată pe acea a deplin
«înuternicituluî Graf Palin, s'aũ împărțășitu
«Divanuluî Pămîntescũ, Inalta bună voință a
«Împărăteștiî Sale Mărirî a toată Rosia, hota-
«rîtoare, ca să se supue unei de iznoavă jude
«căți numai hotărîrile Domnilor din urmă, a-
«cele ce vor fi abătute din legiuita formă ce
«se urma în Principat întru căutarea și hotărîrea
«procesurilor; și al doile poroncitor, acel Ofis,
«ca împreună cu Prezidențiî Divanurilor întru-
«nindusă Sfatul, să închipuiască pe temeuriile
«mai sus pomenite, un Așezămînt spre a sluji
«de lămurire Tribunalurilor, care adecă din
«pricinî, nu se cuvin a se supune unei de
«iznoavă cercetări și hotărîri». Josũ iscăliți,
întrunindune la un loc, și după citirea Domne-
sculuî Ofis, prețuind mîntuitoarele și închizăslui-
toarele stărilor particulare principii, de care e-
ste el cuprinzătoriu, ne am sfătuit împreună și

povătuindune, de vachile orînduele și pravilî a pămîntului, am chibzuit următoarele ponturi, pentru pricinile căte nu se cuvine a fi supuse unei de iznoavă cercetări, și anume:

1). Hotărîrile cuprinse prin Ispisoace Domnești din vremea cînd procesurile să căuta înaintea Domnilor, împreună cu divanul, mai înainte, adecă de a se primi rînduiala aducerii la știința Domnului, a feliului hotărîrii Divanului prin Anafora, care aceasta au luat începere de vr'o cinzeci ani.

NB: Ispisoace saū hrisoave, saū cărți de stăpînire să numesc acturile iscălite și pecetluite de Domnul, aciî vremî, saū numai cu pecete protocolite de Logof. cel Mare ori de Vtori. saū treti logof. și în lipsa lor, și de alți boeri, care se fûtîmpla pe lîngă Domn față, precum Vornic Mare saū Hatman, Spatarî, unile și neprotocolite.

2). Toate hotărîrile Domnilor de mai înaintea care se vor afla potrivite cu socotînța cuprinsă prin Anaforalile boerilorū Divanului, și puse în lucrare.

3). Toate hotărîrile Domnilor care și fără a fi unite cu cuprinderea Anaforaliî, se vor fi adus întru împlinire, și după aceasta prin tăcere de zece ani, pentru aciî de față, și de douedeci ani pentru aciî în streinătate, saū închis în cursul legiuitei paragrafiî dritul de a mai porni jalobe.

NB. Să întălege :

A. Că, cînd vre unul în curgirea pręscripției, va fi parte de față, si parte nu, atunce doî

anî a ne aflării de faţă, să socotescă drept un an a aflării de faţă, şi din contra, aşa dar la asemenea întâmplare pentru ca să se socotească prescripţia împlinită, trebuie numărul anilor a aflării de faţă cu giunăţate număr a anilor ne aflării de faţă să facă zece, sau numărul anilor ne aflării de faţă, cu îndoitul număr a anilor a aflării de faţă să facă douăzeci, de pildă : Dacă cineva s'aŭ aflat de faţă în curgere de cincî anî, şi după aceia s'aŭ înstrăinat, atuncea acei cincî anî a aflării lui de faţă, rămîn bunî, şi spre împlinirea prescripţiei să mai cer zece anî, a ne aflării de faţă, cariî să socotescu ca şi cincî anî de faţă, şi aşa se socoteşte împlinită prescripţia de zece şi de douăzeci anî.

B. Că înfăţoşarea numai de jalobă buiurdisită şi ne întrată în lucrare giudecătorească nu poate precurma paragrafia potrivit cu a pravelilor legiuire.

V. Că pentru nevrîsnici pomenita prescripţie trebuie să se socotească din anul împlinirii legiutei vrîste.

4). La întâmplare când într'o pricină s'ar afla mai multe hotărîri domneşti, una înprotiva altia, se cuvine a să păzi acea din urmă hotărîre de s'aŭ adus întru împlinire, şi de se află închisă cu paragrafie, pomenită la Art. 3, iar la din înprotivă, asemenea pricinî, sânt supuse cercetării după a Domnului deslegare.

5). La întâmplare cînd s'ar afla doue Anaforale din aceiaşi epohă, una înprotiva altia, rămîne statornică aceia ce va fi întărită de Domn,

și pusă în lucrare, iar când nici una nici alta nu va fi întărită, la asemenea întâmplare, de nu va fi pricina de împresurare, poate a fi închisă numai cu legiuita paragrafie.

6). Hotărârile Domnilor, întemeiate pe Anaforalile acelor după vreme Logofeți Mari, și unite cu socotința lor, de vor ave condițiile prevăzute la Art. al 3-le.

7). Toate pricinile sfârșite prin cărți de giudecată a divanurilor, de vor fi îngădite cu aducere întru împlinire și trecerea paragrafi pomenite la Art. al 3-le.

8). Toate vânzările prin mezat și alcătuirile de ori ce fire înprotiva cărora în cursul licitației, sau a legiuitei publicații nu s'au dat vre o jalobă prihănitore a dritului persoanei vânzătoare sau alcătuitoare.

9). Averile care pentru datorie sau alte înpregiurări, să vînd prin mezat cu întăritură Domnească, rămîn statornice și neclintite, de și sar da jaloba sau protesturi în cursul publicației de partea rămasă.

NB. Se înțelege :

A. Că după săvirșirea vânzării sau a alcătuirii rostite la Articurile 8, 9, nu se poate supt nici un felu de închipuire sau pricinuire a fi primită jaloba din partea vânzătorului sau alcătuitoareului înprotiva vânzării sau a alcătuirii.

B. Că de și s'au pornit jalobă în cursul licitației sau a publicației, dar de nu s'au giudecat a fi legiuită și puternică spre a opri vîn-

zarea, acest feliu de jalobă rămîne răsufletă și ca o hîrtie albă.

10). Pricinile care fără act judecătoresc se vor afla închise cu trecirea paragrafilor legiuite în condica civilă.

11). Hotărîrile fostului Domn Ioan Sturza, acele cîte se vor afla unite cu a Domniilor de mai înainte hotărîri, închiete după glăsuirea articurilor 1, 2, 3, 6, și 7.

12). Iară apoi toate hotărîrile pomenitului Domn, acele ce nu vor avea temeiul rostît în art. al 11-le, și cîte nu se vor fi întărit de vremelniceasca Ocărmuire, ca unile pe care însuși pomenitul Domn le-aș supus unei din nou cercetări judecătorești, încredințîndu-să și de abaterile ce s'aș alunecat, din pricina lipsirei multor fețe peste hotar, sau din neînchipuire și acelor de față, de aș putea înfăța documenturile, din pricina tulburărilor și a nestatorniciei acei epoche, acele numai să fie slobod Divanului Domnesc, după înadinsă dezlegare a Domnului, spre a le primi în deiznoavă cercetare, și a închie socotință potrivită cu rostirea pravelilor, și fința dreptății.

Pre Înălțate Doamne! Aceste principii nu sînt din nou pomăzuite, ci ele din învechime au slujit de pravăț în urmarea cuvenită, a se păzi și în statornicirea proprietății care este temeiul întovărășitei petreciri. Scăpările din vedere sau abaterile din aceste principii în unele din epoche, au prilejit, precum nu s'ar fi cuvenit, înoirea pricinilor și învăluirea dreptului particular, asemenea înpregiurări au

îndemnat părinteasca Voastră îngrijire a ne
chiema ca prin acest Așezămînt, să se lă-
murească și să se statornicească cu deplină-
tate rânduile și pravelile care din veac o-
cărnuiesc acest pămînt, spre a se stărpi cata-
hrisurile iscate după vremi.

Pe aceste temeuri, urmează dar că de se
va încuviința și de se va întări și de înălți-
mea Voastră acest Așezămînt, tipărindusă, să
se publicarisască spre a fi de povățuire tutu-
ror locurilor judecătorești, atît în pricinile că-
te pînă acum se află la dănsăle, cît și acele
câte de acum înainte s'ar ivi.

Jos iscăliți, cu cea mai vie cunoștință
au fost următorii la chiemarea ce li s'aŭ făcut
prin a Voastră mîntuitoare îngrijire, pentru
binele țării pe care oblăduiți. Părinteasca pre-
vedere a Înălțimii Voastre au simțit neîncu-
viințările înșămnațoare prilejite de cătră aba-
terea din regulile sus arătate, și au propus tă-
măduirea lor. Prin aceasta Înălțimea Voastră,
ați dat marșei pricinilor judecătorești o sim-
țitoare ușurare, proprietății o nouă siguripsire,
și societății o puternică închizășluire. Noi ne
socotim norociși de a fi organele aceștei din
nou faciri de bine, și de a vă aduce pîrgă de
mulțămire, în numele Patriei, a căreia fericire este
cel întăi țal al statornicilor Voastre înde-
letniciri.

Ai Înălțimei Voastre plecate slugi.

Iordachi Rosăt Logofăt, Theodor Balș Hat-
man, Stefan Catargiu Vornic, Alecsandru Balș

Vel Vist. Costachi Sturza Agă, Iancu Racoviță
Post. Canta Vel-Logofăt, Lupu Balș Vel Logo-
făt, . . Vel Post.

Secretar lucrărilor Sfatului,
Cam. Procopie Florescu.

Anul 1835, Octomvri 1.

No. 1609.

Acest așezământ l'am reprodus, dintr'un caiet im-
primat în Iași, 1835 în Tipografia Albinei.

Th. C.

Vițe-Prezident Divanului Cnejeiei Moldovei.

Divanului Cnejiș Moldaviei.

Cercetând cu luare aminte raportul Di-
vanului No. 193, precum și alăturatele hărtii, în
pricina răposatei Vornicese Maria Roset și a fi-
cei sale Safta, soția de acum a supusului rosie-
nesc Hagi Ganciu, cu Logof. Dimitrie Sturza
și fiul său Theodor, eu gădesc :

1. Că pricina aceasta s'au cercetat și ho-
tărît la 6 Noemvrie 1825, numai după niște
documente a D.D. Sturzăștilor, fără a fi față ră-
posata Maria Roset și fiica ei, ce nu era aice
în Moldova, satul macar vechil din partea lor.

2. Că Domnul de mai înainte Sturza, în-
duplecândușă la jaluba răposatei, au hotărît,
ca pricina aceasta să se caute de iznoavă de
cătră obștiasca Adunare a Divanului.

3. Că legile puse înainte de cătră Diva-
nul de atunci, care hotărâsc surgunirea peste
graniță, și luarea a toată averea, pentru înșălă-
ciunea ce ar fi făcut, nu pot ave loc într'o pri-
cină ca aceasta, dară se ating numai de per-

soanele acele, ce s'au dovedit vinovate ocărmuirei, precum pravilele, titlu 7 Cap. 5 fila 869 hotărăsc.

4. Din întăritura Domnului de mai înainte Sturza, să vede, că în Moldova n'au fost obiceiū, ca barbatul pentru purtările femeii sale, să poată lua zestrea ei, așa dar, din aceasta trebuie a socoti, că lăcomia au întrodus întru obicinuință o lege nicăiri neauzită.

În puterea lăgilor, de care se ocărmuește acest principat, și anume: Pandectulū cartea 42, titlul 1, Cap. 27, unde se zice că în toate pricinile trebuie a se închie hotărire în finița amănduror părților, căci alt cum pentru fețele ce n'au fostu chemate, nu are temeiū, și în puterea rescriptului împărătesc, ca pricinile sfărșite înprotiva formelor, să fie supuse unei de iznoavă cercetare. Eū găsec cu dreptul, ca pricina Vornicesei Maria Roset, și a fiicei sale Safta, de iznoavă să se caute; spre care sfărșit pun înainte Divanului:

1. Pe toată averea luată de la răposata Maria Roset și fiica ei (*) să se pue mai întâi secvestru, și apoi să se deie hotărire potrivit legilor.

2. Datoria de 4120 galbeni să se împliniască de la Logof. Dimitrie Sturza, și să se deie clironomilor răposatei Vornicesei Maria Roset.

(*) Nu se știe din ce înpregiurări averea personală a Vornicesei Maria Roset, s'au dat în stăpînirea DDSale Sturzeștilor, odata cu aceia a Saftei Costachi.

3. Să se facă în ființa a toată Adunarea cel mai aspru vigavor cilenurilor C. M. și J. cariî au îndrăsnit a face Grafului Palen un raport neadevarat în această pricină.

Sfârșitul acestei pricinî, eû aștept nu mai departe, decît în două adunări, și cu nerăbdare, voiți, aștepta o hotărîre întemeată pe dreptate!

Mă adresez mai cu sama cătră Pre Sf. Sa Mitropolitul, ca la un Arhipăstoriu a bisericeî și ca la o întăie persoană a Divanului, și îl rog a privileghe ca dreptatea să se facă acelor înstrîmbătățiî, și ca lăcomia, lui Dumnezeu urită și oamenilor nesuferită, de acum să nu mai poată ave loc în pricină.

(iscălit) *General maior Mircovič.*

Odilena 111 No. 5437, Iuli 9, anul 1829, Iași.

La începutul seculului al XIX-le s'aû trăgănat în curs de 50 ani, un proces însemnat cu hatmannl Todirașc Sturza și urmașii sei pentru legitimitatea fiicei sale născută cu socia sa Safta Costachi, devenită apoi Safta Ganciu supusă rusască. Am avut în mână doue espuneri, din care una litografiată pe șapte coale în limba romînă și franceză, ear alta în limba franceză pe 47 pagini sub titlul : consultation pour Madame Radou contre M. Constantin Stourdza et les héritiers de M. Alexandre Stourdza, par **Bertin** avocat à la cour impériale de Paris, rédacteur en chef du journal le Droit, Paris ce 16 Juillet 1856.— În acest proces îndelungat, ofisul publicat mai sus, m'aû făcut atentă, în cât am socotit că este bine ca să se cunoască de cătră tinerimea de față, și acea viitoare, cum se urmau procesele în Moldova. Generalul Mircovici au tratat această cestiune milităresce, și cu virful săbiei sale au sfășiet și rupt în bucăți hotărîrea divanului de la 1825.— În urmarea acestui ofis, Divanul au pus mai întâi sevestru pe averea răpită de la Safta Costachi, precum dovedește poronca sa cătră isprăvnicia de Tecuci din 16 Iuli 1829, No. 70, după care au întins chemări în judecată cătră Theodor Sturza și Safta Costachi, precum dovedește raportul seu cătră generalul Mircovici din Iulie 1829 No. 126.

Th. C.

**Noi Alesandru Ioan Calimah Voevod
cu mila lui Dumnezeu Domn țerei Moldovei.**

Cinstit și credincios boierul domniei mele D-ta Vasile Roset, vel Vornic de Aproz.— Fiind că Anița socia lui Sandu Șlicaru de aici din Iași, prin jaloaba ce au dat cătră domnia mea, au arătat că după moartea părinților ei Enaki Lutaru, rămăind datorii cu o sumă de bani pe la unii și alții tot de aici din Iași, dar mai ales cu 525 lei, fiind datorii la un Apostol Băcalu. Pentru care bani are pus amanet cinci pogoane de vie cu livadă, cu cramă, cu casă, ce sunt la dealul Mîndrului ot ținutul Iași, pe moșia mănăstirei Golia făcînd cere-re și împlinirea banilor sei. Și fiind că de aîurea nu este kip ca să se poată plăti atît bani aceștia cât și alte datorii, fără numai cu sultan mezat, să se vîndă viile de sus arătate, și din banii ce vor eși mai întăi, să se plătiască acei 525 lei de sus arătați, și ce vor mai prisosi, să se plătiască celelalte datorii. Drept aceia poruncim d-tale să pui pe telal bașa ca să le strîge la sultan mezat în curgere de 40 zile, pe toate ulițile orașului și în Divanul Gospod; și cu prețul cel mai de pe urmă ce vor eși asupra cui vor rămîne, să se și dea făcîndusă hareciu în Divanul gospod; și mustereului ce va fi, i se va întări stăpînirea și prin cartea Doanniei mele.

(L. P.) 1798 Octomv. 4.

Procitoh Vel Logofet.

s'aũ trecut în condică

Această poroncă domniască în original, este în
păstrarea mea. Th. C.

ZAPIS DE VÎNZARE.

Adecă eă Maria jupîneasa reposatului Grigoraș Luncanul, ficior Saftei, nepot Nastasiei, fetei lui Grigorie Bîrzul, scriu și mărturisescă cu acest adivărat zapis al meă la mîna d-sale polcovnicelului Orișan Burki, i a d-sale, căpită Ioniță Burki, nepoți de văr primare reposatului Grigoraș, precum să se scie că tēmplânduse reposarea soșului meă Grigoraș, cum și a fiului seă Ioniță, și rămăind multă datorie, cum și la grijile lor, iarăș trebuind cheltuială, și ne avēnd nici o facere, am vîndut toată partea soșului meă, căt se va alege, în satul Porcești, ținutul Neamțului, și din Sohodol în ținutul Bacăului, iarăș toată partea lui cătă se va alege, drept 45 lei, d-sale acestor de sus arătați, din tot locul și cu tot venitul, ca să le fie d-sale dreaptă ocină și moșie, și fiilor d-sale, și nepoților, și strēnepoților în veci;— Și cānd s'au făcut acest zapis s'au tēmplat și alți oameni de cinste, care s'au și iscălit, și pentru mai adivărată credință neștiind carte, am pus degitul, din preună cu fițele reposatului soșului meă, ca să se creadă. Let 1792, Septem. 10. ●Maria soș reposatului Grigoraș, am vîndut.—●Paraskiva fiica reposatului.—●Catrina tij fiica reposatului Grigoraș.—Și eă Ioniță Ograd m'am tēmplat la acest zapis.— Și acest zapis l'am scris cu dișa jupănesei Mariei i a fișilor d-sale: Eă *Ursaki Gafencu*. Asemine de pe cel adivărat 1805. Mart 24. (Iscăliți) Constantin Leondari logof. m. p.

Acest actă, în copie, este în păstrarea mea. Th. C.

Prot.

SCHUTZSCHEIN

Fon der in dem Fürstenthum Moldau aufgestellten c. c. Agenzie.

Demnach Forzeiger dieses Alexi Teodoru,

von Zante in Englische unterthanen
gebürtig, Jar alt, Religion,
Statur, Haare, Augen,
gekleidet, seines Gewerbs ein als
wirklich c. c. Unterthan in dem Register die-
ser c. c. Agenzie eingetragen. Als wird Ihme
Englische Unterthan
gegenwärtiger Schutzschein ertheilet, damit er
die tractatmässige Befreiung fon allen Abga-
ben, ausgenommen die fon seinen Waaren mit
Drey fon Hundert zu zahlenden Mauth genie-
ssen möge.

Urcund dessen meine Unterschrift und Amtssiegel.

Sr. K. K. Ap. Majestät Rath und Agent in dem Fürstenthume Moldau.

Jassy

Joseph Edler V. Raab.
Pr. K. K. Agenzie-Kanzlei
Jassy dem 22 Februar 1819

(L. P.)

Acest passport, în original se află în proprietatea mea. El va pute servi la istoria Comerțului țerei noastre, pe temeiul tratatului încheiat la 27 August 1588, între Anglia și Moldova, fiind Domnă Moldovei, Petru Șkiopul, (Să se vadă vol. al IV de **Uricar**, pag. 394). *Th. C.*

CARTE DE PROTECȚIE

De către C. C. Agenție în Principatul Moldaviei.

Arătătorul acestia Alecsie Teodoru, supus englezesc, de la Itaca născut, de 30 ani, de lege grecească om de mijloc, părul capului negru, ochii negri, portul moldovenesc, fiind cu adevărat sudit C. C. și trecut la registrul acesti C. C. Agenție Alecsie Theodoru.

Pentru aceia i s'a dat această Carte de Protecție, ca să nu fie supărat de biru, și alte greutate a Țerei, și se aibă toate slobozeniile cari se cuvine suditorilor C. C. în Țerile Otomanicești, după tractatură, plătind numai trei la sută pentru marfa sa; și pentru încredințare urmează iscălitura mea și pecetea.

A C. C. și Ap. Măririi Sfetnic
și Agent în Principatul Moldaviei.

La ulița
Mare Iași

De la Cancilaria
A C C. Agenții
Iași la 22 Fevr. 1819.

**Cu mila lui D-zeu noi Alecsandru Voevod
Domn țerei Moldovei.**

Facem înștiințare cu aceeași carte a noastră, cine la dînsa va căuta sa-și cetindusă o va auzi, cum acest adevărat popă Iuga a slujit nouă cu credință, pentru care noi văzînd a lui dreaptă și credincioasă slujbă cătră noi, l'am miluit pre dînsul, cu deosebita mila noastră, și i-am dat lui întru al nostru pămînt un sat aproape de Baia, anume Buciumeni, ca să-și fie lui uric cu tot venitul, lui și feciorilor lui și nepoților lui, și strănepoților lui, și pre- strănepoților lui, și la tot neamul lui nerușit nici odată în veac. Iar hotarul acelui sat să începe de la movila ce este pe deal, drumul în jos la stejarul gros, ear de la stejar pînă la pârău, ear de la pârău la capătul Hvorostiei, ear de la capătul Hvorostiei pînă la drumul ce merge de la Stan la Baia; de acolo, drumul pînă la pârău, ce merge la Rădășeni, la stînga; apoi apucă pe din sus la alt pârău; de acolo la stejarul ce este pe deal; de acolo pârăul, în sus de la un stejar la alt stejar, ear de acolo la Lozii și de acolo earăși la drumul ce merge la Baia; de acolo cîmpul pînă în hotarul Dracșei și de acolo earăși la stejar, la movila mare.— Acesta este hotarul lui, și spre aceasta este credința Domniei, noastre de mai sus scrise: Alecsandru Voevodul și credința iubitului fiului Domniei noastre Ilieș Voevod, și credința tuturor fiilor noștri și credința tuturor boerilor noștri, a mari și mică.

Ear după a noastră viață, cine va fi Domn pământului nostru, dintre fii nostri, sau din neamul nostru, sau fie pe cine D-zeu va alege a fi Domn, să nu strice a noastră danie, ci să o întărească lui. de vreme ce și noi am dato lui, pentru a lui dreaptă și credincioasă slujbă. Și pentru mai mare întăritură celor de mai sus scrise, poroncit-am slugei noastre, credinciosului Pan Neagoe Gramaticul, să scrie și să lege pecetea noastră, către această carte a noastră. Scrisu-s'a în Soceava, la anul 6940 (1432), luna Fevruar 16.

(Pergament, în pastrarea rezeșilor din Buciumeni, plasa Șomuz, Județul Suceava, tradus de N. Beldiceanu).

**Cu mila lui D-zeu noi Ilia Voevod Domn țerei
Moldovei, și cu fratele Domniei noastre,
Stefan Voevod.**

Înștiințare facem cu această carte a noastră, tuturor cîi vor căuta la dînsa, sau o v'or auzi cetindu-să, cum această adevărată slugă și boiaru al nostru adevarat Petrea Ungureanul din *Cîmpul lui Dragoș*, a slujit mai înainte vreme, celui întru sfințenie, adormitului părintelui nostru, cu dreaptă și credincioasă slujbă, ear acum slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă; decî noi văzînd dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, miluitul-am pe dînsul cu osebita noastră milă și datui-am lui în al nostru pământ moldovinesc : patru sate cu numele *Poiana lui Dragoș*, unde fost-a casa Netedului și satul Porcina, și Blăjești, amîndoue (îngă) Poiană, unde-î fănațul lui, și

Bolăcești în amîndouă județele, acestea datule-am lui uric cu tot venitul, fiilor seî și nepoșilor seî, și strănepoșilor seî, și preastrănepoșilor seî, și la toată semînția lui ce i se va alege mai de aproape din neamul lui, nestrămutat nici odată în veac. Ear hotarul acestor sate cu toatele să fie după vechile hotare. Și spre aceasta este credința sus scrisei Domniei noastre Ilii Voevod, și credința preafubitului nostru frate Stefan Voevodul, și credința fiului Domniei noastre Roman, și credința panului Jurja Fratovsca și a copiilor seî, și credința panului Vilciu ; credința panului Petrea Hudici dvornicul și a copilor seî ; credința panului Isaia și a copiilor seî, și credința panului și a copiilor seî ; credința panului Mihail Popșa și credința panului Stan Birliciul ; credința panului Șteful Jumătatevicî și a fratelui seî, panul Mîndru, și credința panului Lazor și a fratelui seî panul Stanciul Postelnicul ; credința panului Dumea Limbădulcevicî și a fratelui seî Mircea, și credința panului Băloș ceașnicul ; credința panului Berendei Stolnicul, credința panului Cozma Șandrovicî, credința panului Firavul, credința panului Manoil Grăcenul, credința panului Vitolt, credința panului Stețcu dvornicul, credința panului Boguș NESTEACOVICÎ și a fratelui seî panul Pașcul ; credința panului Hodco Mamurinscul, și a fratelui seî, panul Levin (Leon) și a copiilor seî ; credința panului Iacob credința panului Crâștea Ciorno, credința panului rci, credința panului Stan co-

misul, credința panului Pașcu, credința tuturor boiarilor noștri, și mari și mici.— Iar dacă cineva s'ar ispiti (dintre)
saă dintr'a lui neamuri asupra lui Petre, saă asupra copiilor lui, pentru aceste sate, pentru ocară, saă fie pentru ori ce ar voi. Iar el nouă ne-a plătit pentru toate 60 ruble, argint curat. Și după a noastră viață, cine ar fi a se alege Domn a fire în al nostru pământ moldovinesc, saă dintre frații noștri, saă dintre copii noștri, saă dintru a noastră seminție, acela să întărească lui și să-î împu-ternicească, pentru că i le-am dat lui pentru a sa dreaptă și credincioasă slujbă. Și spre mai mare putere și întărire acelor de mai sus scrise, poroncit-am slugei noastre credincio-sului Dienisie logofătulu a scrie și a atârna peceatea noastră la această carte a noastră. Scris-a Pașco Gramatic, în Soceava, la anul 6944 (1436), luna Iunie 24 zile.

(Pergamnt, din arhiva sfântului Spiridon din Iași.
Traducere de N. Beldiceanu).

**Cu mila lui D-zeu noi Stefan Voevod Domn
țerei Moldovei.**

Stire facem cu această carte a noastră, tu-turor care pe ea o vor videa saă cetindu-să o vor auzi, cum această credincioasă slugă a noastră Toma fiul Mihniî, nepot Oanei Stîn-

gaciul, miluitul'am pre el cu osebita noastră milă, i-am dat și întăritui-am lui în a noastră țară a Moldovei, a lui deaptă ocină, un sat la Crăligătura, cu numele Tomeștii, acel sus scris să fie lui de la noi uric și cu tot venitul lui, și copiilor lui, și nepoților lui, și strănepoților lui și preastrănepoților lui și la toată seminția lui ce lui se va alege mai de aproape, neînstrăinat nici o dată în veac. Ear hotarul aceluși sat să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde din veac apucatus'a. Și la aceasta este credința noastrei Domnii sus scrise, noi Stefan Voevodul, și credința preaiubiților filor Domniei noastre Alecsandru și Bogdan Vladul, și credința boiarilor noștri; credința panului Duma prăcălab de Hotin, credința panului Gangură prăcălab Orheiului, credința panului Boldur dvornicul, credința panului Hrămanul, credința panului Hudici, credința panului Șteful, credința panului Mușat de Hotin, credința panului Micotă și a panului Reațeș, prăcălabi de Neamț, credința panului Ciorotorovsculă, credința panului Șandrulă, prăcălabului de Cetatea-nouă (Roman), credința panului Dinga, credința panului Clănău spatarul, credința panului Isac visternicul, credința panului Eremia postelnicul, credința panului Mohila ceașnicul (paharnicul), credința panului Frunteș stolnicul, credința panului Petrica Comisul, și credința tuturor boiarilor noștri moldovenești, mari și mici.— Ear după a noastră viață pe orî cine D-zeu va alege Domn a fire noastrei țeri moldovenești, dintre copii

noștri, său din seminția noastră, său earășî fie pe cine D-zeu va alege Domn a fire noastrei țeri moldovinești, acela lui să nu strice a noastră danie și întăritură, ci încă lui să o întărească și s'o înputernicească, pentru că noi lui am dat și i-am întărit, pentru alui dreaptă slujbă și pentru că este lui dreaptă ocină. Ear pentru mai mare putere și întăritură acelor sus scrise, poroncit-am nostrului credincios paa Tăutul Logofă a scrie și a noastră peceate a atirna la această carte a noastră.— Scris'a Mătiș în Soceava, la anul 7000 (1490), Octombrie 10 zile.

(Pergament, dintre documentele D-lui Alex. Cantacuzin Pașcanu, tradus de Dl. N. Beldiceanu).

Cu mila lui D-zeu noi Ștefan Voevod Domn țerei Moldovéi.

Știre facem cu această carte a noastră, tuturor care pe ea o v'or videa, său pe ea cetindu-să o v'or auzi, cum a venit înaintea noastră și înaintea tuturor a noștri moldovenești boiari, a noastră slugă Draguș Carămbu, și rudenia lui popa Luca Plotun, și fratele seū Ion și rudenia lor Gajă, toți nepoți Petrei Bărtea, de a lor bună voe, de nime nevoiți, dar nicî silniți, și aū vîndut a lor dreaptă ocină din ale lor drepte urice, una prisacă la Crăligătura, la marginea Bucovinei, la pârău la Mihălcea; acestea vîndutu-le-aū Domniei noastre pentru 70 zloți tătarăști, și iarășî la aceia așjderea venit-a înaintea noastră, și înaintea noștrilor boiari, sluga noastră Toma fiul Mih-

nii, nepotul Oanei, aseminî de a lui bună voe de nime nevoit, dar nici silit, și a vîndut a lui dreaptă ocină, din a lui earăși drepte urice, una *bucată* (БУКАТЪ), pămînt, din hotarele satului seŭ a *Tomeștilor* (СЕЛА ТОМЕШНАОР), cu numele acea bucată de pămînt Lazul, ce este mai jos de acea susscrisă prisacă; acestea le-a vîndut așijderea Domniei noastre, pentru 20 zloți tătărăști, și a plătitŭ Domnia noastră toți acei bani: 70 zloți în mînile lui Draguș Carambu și a rudeniei sale, popa Luca Plotun, și fratelui seŭ Ion și rudeniei sale Gajăi, și earăși 20 zloți în mînile lui Toma fiul Mihniș, nepotul Oanei, înaintea a tuturor noștrilor moldovinești boiari și i-au plătit Domnia noastră toți deplin. Și Domnia noastră la acesta binevoi cu a noastră bună învoire și curată și luminată inimă și cu toată a noastră bună voe și de la D-zeŭ ajutor și făcut-am noi și pentru sufletele întru sfințenie răpăusașilor strămosi și părinți ai noștri, și pentru sănătatea și ertarea pacatelor Doamnei noastre Maria, și pentru sănătatea și ertarea pacatelor, celor de D-zeŭ dăruieți copiilor noștri, ca să întărim și să împuternicim noastrei sfințe monastire ce-i la Vorooneț și unde este hramul sfîntului și slăvitului marelui mucenic și purtătorul de biruință Gheorghie, și unde este egumen, rugătorul nostru, chir popa Macarie și datui-am acesteï sfințe monastiri, acea sus scrisă prisacă, ce-i la Crăligătura, la marginea Bucovinei, la părău la Mihalcea, și acea bucată de pămînt din hotarele Tomeștilor, cu numele Lazul,

ce este mai jos de acea sus scrisă prisacă, ca să fie acestei sfinte monastiri de la noi uric și cu tot venitul, nestricat nici odată în veac. Ear hotarul acelei prisăci și acelei bucăți pământ cu numele Lazul, să fie pe unde în adevăr a văzut și a hotărît, pan Tăutul logofăt și cu megiașii (МЕЖИНАШИ), începînd din vîrf, de la marginea pădurei, de la un pisc: de aco'lo peste părău și peste poeană și peste pădure până în drum; de acolo în lungul drumului până la al Mihalcei părău la un ulm însemnat; de acolo la dreapta peste poeană până la capătul rădiului, la movila săpată; de acolo de alungul pînă la altă movilă săpată; apoi la un stejar însemnat; de la stejar la ulmul ce este în marginea pădurei; apoi peste pădure până la capătul din jos al pădurei, pan la părău, pan la Iezer.— Ear la aceasta este credința noastră Domnii sus scrise, noi Stefan Voevodul, și credința prea iubitului nostru fiu Bogdan Vladul, și credința boiarilor noștri: credința panului Duma parcalabul, credința panului Boldur dvornicul, credința panului Hărăman, credința panului Șteful, credința panului Dumea, și a panului Toader parcalabiî Hotinului, credința panului Eremia parcalabul Neamțului, credința panului Andreica Ciortorovscul, credința panului Șandrul de Cetatea-nouă (Roman), credința panului Clănău spatarul, credința panului Isac vistearnicul, credința panului Dumșa postealnicul, credința panului Mughila ceașnicul (paharnicul), credința panului Frunteș stolnicul, credința panului Petrica comisul, și credința tu-

turor boiarilor noştri moldovenestî mari şi mici. Ear după a noastră viaţă, cine fi-va Domn noastrei ţerei moldovenestî, dintre copii noştri, saŭ dintru a noastră seminţie, saŭ earăşi fie pe cine D-zeŭ alege-va Domn a fire noastre ţerei moldovenestî, acela să nu strice a noastră danie, ci încă să o întărească şi împu-ternicească, ear cine s'ar ispiti a noastră danie şi întărire a o strica, unul ca acela să fie pro- clet (blestemat) de Domnul D-zeŭ mântuitorul nostru Isus Hristos, şi de precurata lui maică şi de sfinţii 12 Apostoli verhovnici (corifei), şi de sfinţii 318 de D-zeŭ purtători părinţi de la Nicheia, şi de sfinţii toţi cariî din veac lui D-zeŭ plăcutu-au. Ear pentru mai mare pu- tere şi întăritură tuturor celor sus scrise, po- roncit-am nostrului credincios pan Tăutul lo- gofátul, a scrie şi a noastră peceate a ştirna, la această carte a noastră. Toader scris-a în Iaşi, la anul 7005 (1497), Ghenuar 22.

(Pergament, dintre documentele D-lui Alecsandru Cantacuzin Paşcanu. Traducere din slavonă de Dl. N. Beldiceanu. Documentul păstrează pecetea legată cu matasă roşă).

1467 Ghenuar 10, Stefan cel mare, Suceava.

**Cu mila lui D-zeŭ, noi Stefan Voevodul, Domn
ţerei Moldovei.**

Ştire facem cu această carte a noastră, tuturor care la dânsa vor privi, sau pe ea cetindu-să o vor auzi, precum această adevă-

rată a noastră credincioasă slugă, fiul lui Marmure, de la Brălădzel, cu numele Toma și frațele său Jurjă slujit-au nouă cu dreaptă credință; drept aceia noi văzind a lor dreaptă și credincioasă slujbă cătră noi, miluitui-am pre ei cu osebita noastră milă și datule-am și în-tărîțule-am lor, a lor ocină dreaptă, cu numele Marmureaniș la Brălădzel, unde sunt casele lor, acele toate sus scrise, ca să le fielor, de la noi uric și cu tot venitul, și surorii lor Fedțea și copiilor lor de o potrivă, și nepoților lor și strănepoților lor și preastrănepoților lor și la toată seminția lor, ce li se va alege mai de aproape, neînstrăinat nici odată în veac. Ear hotarul aceluș sat ca să fie după toate vechile hotare, din (despre) Oniceani și din Boziani și din Băcești, Ear la acela este credința noastră Domniș sus scrisă: Ștefan voevod, și credința iubitului nostru fiu Alecsandru și credința noastră boeri: credința panului Manuil, credința panului Stanciul, credința panului Vlaicul, credința panului Goian, credința panului Crasniș dvornicul, credința panului Costea Danovici, credința panului Zbeare prăcălabul, credința panului Toma Cîdea, credința panului Albul, credința panului Isaia și a panului Buhtea prăcălabi de Chilia, credința panului Lazi Piticul, credința panului Buoreanul de Neamț, credința panului Oanță de Novograd (Cetatea nouă), credința panului Șendrică, credința panului Stețcu Dămăcușul, credința panului Gangură, credința panului Ioachim Hudici, credința panului Ivașcu Hrincovici, credința panului

Petrica și credința panului Cășa spatarul, credința panului Iuga visternicul, credința panului Negrilă ceașnicul (paharnicul), credința panului Pișca postelnicul, credința panului Luchi stolnicul, credința panului Neagu comisul și credința tuturor a lor noștri boiari moldovinești și mari și mici. Ear după a noastă viață, cine fi-va Domn în al nostru pământ, dintre copii noștri, orî din a noastră seminție, sau earăși fie pe cine D-zeu va alege a fire, acela să nu strice a noastră danie, ci încă lor să o întărească, pentru că am lor dat'o pentru a lor dreaptă și pentru credincioasă slujbă. Ear spre mai mare tărie acelor toate sus scrise, poroncit-am nostruului credincios boiaru panului Dobrula logofăt, a scrie și pecetea noastră a atârna la această carte a noastră.—Scris-a Todor în Soceava la anul 6975 (1467) Ghenar 10 zile.

(Pergament tradus din slavonește de d. N. Beldiceanu, în căruiia pastrare se află).

1476 Mai 22, Stefan VV. Iaș.

Cu mila lui D-zeu, Stefan Voevodul, Domn țerei Moldovei.

Știre facem cu această carte a noastră tuturor cari la ea vor privi, sau pe ea cetindusă o vor auzi, de câte ori dacă aceasta cuiva trebuitoare îi va fi, cum a venit înaintea noastră și înaintea tuturor a lor noștri boiari mari

și mică, sluga noastră, pan Șteful pitarul (ПИТА-
 рюл), nepot panului Iacuș visternicul, de a lui
 bună voie, de nime nevoit și nici earășî si-
 lit, și vândut-a el din a lui drepte urice, a lui
 dreaptă ocină, din uricile bunului seu pan Ia-
 cuș visternicul, una silește cu numele Poprin-
 canii, pe Jejia, între Posadnici și între Crăni-
 ceanî la Tihova; acea în adevăr a vândut-o
 nostrului credincios pan Mușat dvornicul, cu
 prețul de 100 zloți tătărăști, și întru aceia scu-
 latu-sa credincios panul Mușat dvornic și a plă-
 tit el toți acei sus scriși bani 100 zloți tătă-
 răști, în mânâle slugei noastre pan Șteful pi-
 tarul, toți deplin cu bani gata, înaintea noas-
 tră și înaintea tuturor a lor noștri moldove-
 nești boiari, pentru aceia noi văzînd a lor bună
 voie și învoială dintre ei, și deplină plată ace-
 lor toți bani gata, și noi așijderea îi dăm și
 întărim, nostrului credincios pan Mușat dvor-
 nicul, acea sus zisă silește cu numele Poprin-
 canii, ce este pe Jejia între Posadnici și între
 Crăniceanî, la Tihova, ca să fie lui, de la noi
 uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și fra-
 ților lui și nepoților lui și strănepoților lui și
 preastrănepoților lui, și la tot neamul lui, ce îi
 va fi mai de aproape, ca să fie lui nesticat
 nici odată în veac. Ear hotarul acelei silește
 sus scrise, să fie din toate părțile, după ve-
 chile hotare, pe unde din vecii vecilor apu-
 catu-sa. Și la această mare martor (мартор)
 este Domnia noastră sus scrise, noi Ștefan Voe-
 vod, și prea iubiții copii (noștri)
 . . . și Petrul și Bogdan și boearii moldove-

nești : pan Stanciul și fiul seŭ pan Mârzia, și pan Vlaicul staroste de Hotin și fiul seŭ Duma, pan Z . . . , pan Bordea dvornic
 Urican de cetatea-Albă, pan . . . , pan I-
 vancu, parcalabŭ de Chelia; pan Arbure pră-
 călab de Neamț, pan Fete, pan Vlăcea, prăcă-
 labŭ de Cetatea-nouă (Roman), pan . . . de
 Orhei, pan Pașcu, pan Buhtea . . . (pan)
 Hudici, pan Ivașcu Hrincovič, pan Șteful Isa-
 fovič, pan Mihău spatariul, pan Iuga vistear-
 nicul pan Iuga postealnicul, pan Da , . .
 ciașnicul (paharnicul), pan Barsu stolnicul, pan
 Ilea *Huru* comisul și alți toți ai noștri mol-
 dovenești boiarŭ și mari și mici, ce la aceasta
 au fost. Ear pentru mai mare putere și întă-
 ritură acelor toate sus scrise, poroncit-am nos-
 trului credincios pan Tăutul logofăt, a scrie
 și a noastră peceate și peceașile boiarilor noș-
 tri a atârna, la această a noastră carte. Scris-a
 Ion Dascal în Iași, la anul 6984 (1476) Mai 22.

(Pergament, din arhiva sf. Spiridon, din Iași, cu
 7 peceți, din care una a Domnului, ear celelalte șese
 a boerilor; trei din ele sunt descifrabile, anume: pan
 Vlaicul: pan Vlăcea parcalab, și pan Iuga vis ernic.
 Traducerea din slavonește, de dl. N. Beldiceanu.)

1480 Mai 27 zile Stefan Voevod, Soceava.

**Cu mila lui D-zeŭ, noi Stefan Voevodul, Domn
 țerei Moldovei.**

Știre facem cu această carte a noastră
 tuturor cari la ea vor privi, saŭ pe ea cetindu-

să o vor auzi, de câte ori aceasta, dacă cuiva trebuitoare îi va fi; cum a venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri moldovinești boiari mari și mici, al nostru pan Ștefulă prăcălab de Hotin și mătușa sa Marena, fica panului Iacuș vistiarnicul și cu ficele ei Anușca și Vasutca și cu ai sei nepoți (СРОИМН НЕПОТН), fi lui Buceațcu Iurie și gălcevitus-au pentru a lor ocină, asemenea judecatus-au pentru acea gălceavă și după aceasta s'au tocmit, și au împărțit a lor dreaptă ocină, înaintea noastră și înaintea a lor noștri toți moldovenești boiari; asemeni lăsă nostrului credincios pan Șteful prăcălab, din a lui parte, din acele ocine, trei sate, un sat cu numele Ecușaniș la obârșiea Voroneș și alt sat Drăgușaniș și al treilea sat Poprincaniș pe Jijia. Decă noi văzând hotărâta lor bună voe și tocmeală, ce ei întocnita înaintea noastră și înaintea tuturor a lor noștri moldovenești boiari, și noi așijderea și de la noi, am dat și întărit nostrului credincios pan Șteful prăcălab de Hotin, acele sus scrise trei sate, ca să fie lui de la noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și prestrănepoților lui, și la toată seminția lui, ce lui să va alege mai de aproape, neînstrăinate nici odată în veac. Ear pentru aceia este marea mărturie (БЕАНКА МАРТЪРІА), însuși a Domniei noastre sus scrise noi Ștefan Voevodul, și credința iubiților copiilor noștri Alecsandru și Petru și a boiariilor noștri: pan Vlaicul, pan Zbiarea, pan Niagul, pan Hrana dvornicul, pan Duma și pan

Hârmanŭ de Cetatea-Albă, pan Ivaşculŭ şi panul Maccsimŭ de Chiliea, pan Şândrea de Suceava, pan Daibog de Neamţ, pan Gangura de Orhei, pan Dragoş de Novograd (Cetate Nouă, Roman), pan Iaţcu Udici, pan Costea spatar, pan Chiracul vistiarnic, pan Gherman postealnic, pan Ion ceaşnic (paharnic), pan Petru stolnic, pan Grozea comis, şi ceialalţi toţi ai noştri moldoveneşti boiari mari şi mici, care faţă sunt. Ear pentru mai mare putere şi întăritură acelor toate sus scrise, poroncit-am nostrului credincios pan Tăutul logofăt, a scrie şi a noastră peceate a atârna la această carte a noastră. Seris-a Borcea, la Soceava. Anul 6988, (1480), luna Mai 27 zile.

(Pergament din arhiva Sf. Spiridon, tradus din slavoneşte de dl. N Beldicianu. Pergamentul păstrează pecetea Domnului atârnată cu matasă roşie).

1497 *Stefan cel Mare Vaslui.*

**Cu mila lui D-zeu, noi Stefan Voevodul, Domn
ţerei Moldovei.**

Ştire facem cu această carte a noastră tuturor cari la ea vor cata, sau pe ea o vor aŭdi cetindu-să, precum a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri moldoveneşti boiari, sluga noastră Toader Turcul, şi fratele seŭ Mihuţă şi nepotul lor de frate Şan-

dru, fiul lui Ivanco și ruda lor Armeanca, ficia Aninei, nepoții lui Simion Turcul, de a lor buna voce; de nimenesiliți, darnici asuprași și-a vândut a lor dreaptă ocină, din al lor drept și de hrană uric; din uricul de la străbunul lor, de la Simion Turcul: două sate, un sat cu numele Puțeanii la Dubravă, ear alt sat în marginea Dubrăveii unde a fost Muntenii Puțeanii; atunci a vândut acele sate slugei noastre Jurja Puțeanu pentru 100 zloți tatărăști, și s'a sculat sluga noastră Jurja Puțeanul, și atunci a plătit toți acei bani 100 zloți tatărăști în mânele slugei noastre Toader Turcul, și a fratelui său Mihuță și a nepotului seu de frate Șandru și a rudei lor Armeanca, nepoții lui Simeon Turcul, înaintea noastră și înaintea tuturor moldoveneștilor boiari. Decă noi văzând dintre dânșii buna învoire și tocmala și deplină plată, și noi așijderea și de la noi dăm și întărim slugei noastre Jurja Puțeanul, acele sus zise două sate cu numele Puțeanii în Dubrava, și alt sat la marginea Dubravului; unde au fost Muntenii Puțeanii, ca să fie lui de la noi uric, cu tot venitul, lui și copiilor lui, și nepoților lui, și strănepoților lui, și rastrănepoților lui, și la toată seminția lui, cine să va lui alege mai deaproape, nerășluite nici odinioară în veac. Ear hotarul acelor sus scrise sate să fie de peste tot al lor vechiū hotar, pe unde din veac apucară. Și la aceasta este credința noastrei Domnii sus scrise, noi Stefan voevod, și credința prea iubitului fiului Domniei noastre Bogdan Vladul Voevod, și cre-

dința boiarilor noștri : credința panului Dumi, credința panului Bolduru dvorniculu, credința panului Hrăman, credința panului Șteful, credința panului Toader de Hotin, credința panului Eremia de Neamț, credința panului Șandru de Roman (Novograd), credința panului Ciortorovul, credința panului *Clănău* spatarul, credința panului Isac visternicul, credința panului Dumșa postelnicul, credința panului Moghila ceașnicul, credința panului Frunțes stolnicul, credința panului Petrica comisul, și credința tuturor boiarilor noștri moldovenești, și mari și mici. Ear după a noastră viața cine fiva Domn noastrei țerei moldovenești, dintre copii noștri, său dintru a noastră seminție, său fie pe cine D-zeu va alege Domn a fire noastrei țeri, acela lui sa nu strice noastră danie și întaritura, ci înca lui să o împuternicească și să o întăreasca, fiind că i-am dat lui și i-am întărit-o, pentru că el a cumpărato cu a lui dreptți și curați bani. Și pentru mai mare putere și tarie tuturor celor sus scrise, poroncit-am nostrului credincios pan Tăutul logofăt, a scrie și a noastră peceate a atârna, la această carte a noastră. Scris-a în Vaslui, Alecsa, la anul 7005 (1497), luna Mart 13.

(Pergament din arhiva sf. Spiridon, pecetea lipsește. Traducere din slavonă, de dl. N. Beldiceanu).

1522 Febr. 4 Stefăniță VV. Succava.

**Cu mila lui D-zeu, noi Stefan Voevodul Domn
țerei Moldovei,**

Știre facem cu această a noastră carte, tuturor cari la ea vor privi, sau pe ea cetindu-să o vor auzi, cum venit-a înaintea noastră și înaintea a lor noștri moldovenești boiari, a noștri slugă Ion Diacul, de a lui bună voe, de nime silit, nici asuprit, și a vîndut a lui dreaptă ocină și cumpărătură a lui, din a le lui drepte urice, din urice vechi de cumpărătură, ce el avu de la părintele Domniei mele Bogdan Voevodul, un sat pe Bașău, cu numele Petina între Braniștea și Vlășineasa, nostrului credincios pan Eremia vistearnicul, și slugei noastre, credinciosului pan Iurii dvornicul pentru 350 zloți tătărăști, și al nostru credincios pan Eremia vistearnic și încă Iurii dvornic, plătiră toți acei sus scriși bani 350 zloți tătărăști, în mâinile slugii noastre credinciosul Ion Diacul, înaintea noastră, și înaintea a lor noștri moldovenești boiari, și acela al nostru credincios pan Eremia vistearnic și pan Iurii dvornic, schimbără acel sus zis sat, cu numele Petina, la Bașău, între Braniștea și Vlășineasa, cu al nostru rugător, cu Ioanichie egumenul și cu toți frații, de la a noastră monastire de la Moldovița; dădură nostrului credincios pan Eremia vistearnicul și panului Iurii dvornic, în schimb pentru a lor sat, dreapta ocină mănăstirească și danie a lui Ivașcu Armeanul, din urice vechi, ce el avea de la bunul Domniei noastre, Stefan Voevod, jumă-

tate sat, din Stînceni, la Turia, unde a fost vatană Ostapcul. Deci noi văzând a lor bună voință și tocmală și bunul lor schimb, ce ei între dînșii schimbară și întocmiră, de a lor bună voe, ear noi așijderea și de la noi dat-am și întărit-am acel sus scris sat cu numele Petina la Bașău, între Branîștea și Vlășineasa, ca să fie monastirei noastre de la Moldovița, de la noi uric cu tot venitul nerășuit nici odată în veac. Și ear uricele vechi, de la părintele Domniei noastre, de la Bogdan voevod, de la care cumpără al nostru credincios pan Eremia vistearnic și uricele vechi, de la strămoșul nostru Stefan Voevodul, de la care a fost cumpărat sluga noastră Ioan, și acele urice vechi încă ei le-au dat în mâinile rugătorului nostru Ioanichie igumen și a tuturor fraților de la monastire, de la Moldovița, înaintea noastră și înaintea a lor noștri boiari. Ear hotarul celui sus zis sat cu numele Petina ce-i la Bașeu, între Branîștea și Vlășineasa, să fie din toate părțile după vechile hotare, pe unde din veac apucatu-s'a. Și așijderea dat-am și întărit-am monastirei noastre de la Moldovița dreptii sei țigani, cu numele Radul și femeia lui Zoica cu copii lor, ce i-a dat acei țiganii monastirei noastre, de la Moldovița, Io Basarab Voevodul, răpăusatul Domn al Ungro-Vlahiei țeri, și Danciul Gârvan și femeia lui Dzîna cu copii lor, ce Domnia noastră pe ei dat-a noastrei monastiri de la Moldovița. Acele toate sus scrise, toți sus scrișii țigani, să fie monastirei noastre, de la Moldovița, de la noi uric, cu tot venitul, nerășluit

nică odată în veac. Ear la aceasta este credința noastră Domniș sus scrise, Stefan Voevodul și credința prea iubitului fratelui Domniei mele Petru și credința boiarilor noștri: credința panului Isac, credința panului Petrea dvornicul, credința panului Négrilă, credința panului Vasca, credința panului Grincovici și a panului Talabia prăcălabiș Hotinului, credința panului Coste și a panului Condria prăcălabiș Neamțului, credința panului Petrica și a panului Toader prăcălabiș de Cetatea-Nouă (Roman), credința panului Arbure, portariul Sucevei; credința panului Hrana spatariul, credința panului Șarpe postelnicul, credința panului Săcuceanu ceașnicul, credința panului Străcea stolnicul, credința panului Cățeleanu comisul și credința tuturor boiarilor noștri moldovinești mari și mici, Ear după a noastră viață cine fiva Domn noastrei țeri, dintre copii noștri, saū dintr'a noastră seminție, saū iarăș fie pe cine D-zeu alege-va Domn a fire noastrei moldovinești țeri, acela să nu strice a noastră danie, ci âncă să o întărească și împuternicească. Ear spre mai mare putere și întăritură acelor toate sus scrise, poroncit-am nostrului credincios pan Trotușanu logofătul, a scrie și peceata noastră a atârna la această carte a noastră. Scris-a Dumitru Popovici în Suceava, la anul 7030 (1522) luna Februarie 4.

(Pergament din Arhiva Statului din Iași, traducerea de N. Beldiceanu din slavonește).

1528 April 8, Petru Rareș, Huși.

**Cu mila lui D-zeu, noi Petru Voevodul țerei
Moldovei.**

Știre facem cu această a noastră carte, tuturor care la ea vor privi, sau pe ea cetin-du-se o vor auzi, cum acest adevărat al nostru credincios boleariū, pan Toader logofăt, slujit-a înaintea celui întru sfințanie reposit părintelui Domniei noastre Stefan Voevod, și *fratelui Domniei noastre Bogdan Voevod, și nepotului Domniei noastre Stefan Voevod*, cu dreaptă și credincioasă slujbă, ear acum slujăște nouă cu dreptate și cu credință. Pentru aceasta noi văzînd drept credincioasa lui slujbă cătră noi, miluitul-am pre el, cu osebita noastră milă, și datui-am lui, de la noi, în al nostru pămînt moldovenescū, din trei părți satul de la Starosilți, două părți, părțile lui Macsim Udrea, ce el le a perdut acele două părți pentru hiclesie (conspirăție, răscoală), cînd să ridică cu alți necredincioși, ca și un lotru (hoț), asupra Domnului, nepotului Domniei noastre, Stefan Voevod, și în a noastră țară, acelea să-i fie lui de la noi uric, cu tot venitul; și la aceaste venit-a înaintea noastră și înaintea a lor noștri boleari, sluga noastră Fătul pîrcalab de Ciobrăci, și sora lui Stanca și Solomia și Neagșa, și Ana, și Anghelina, copii Costei Posadnicul, de a lor bună voe, de nime nevoiți, nici siliți și schimbăre cu Domnia noastră, a lor dreaptă ocină și cumpăratură a tatălui lor Costea Posadnicul, a treia parte sat din Starosilți, ce a dat-o

Costea Posadnicul, acea a treia parte sat, nepoatei sale Magda fiica Marencinei, nepoata bătrînului Calian, din uricile vechi a bunului ei Calian bătrînul, a treia parte de la străbunul nostru Alecsandrul Voevod, pentru că ea l'a răscumparat de la robie, din țara tătărăscă, și a dat pentru dînsul 5000 aspri. Și earăși Domnia noastră, datule-am lor schimb, pentru a lor a treia partesat din Starosilți, un sat în ținutul Horinciului (?), cu numele Stabarianii, ce a perduto acel sat Săcuianul ceașnic (paharnic), ginerele Tăutului logofăt pentru hiclenie, când s'a rădicat cu alți necredincioși, ca și un lotru, asupra Domnului, nepotului Domniei noastre, Stefan Voevod, în al nostru pămênt. Și pentru acea Domnia noastră miluitul-am și datui-am, aceia sus zisă, a treia parte sat din Starosilți, așjidirea nostrului credincios pan Toader logofătul, ca să-i fie lui și acel sat Starosilți, de la noi uric, cu tot venitul, lui și copiilor lui, si nepoților lui, și strănepoților, și rastrănepoților, și la toată seminția lui, ce i se va alege mai de aproape, neînstrăinat nici odată în veac. Ear hotarul aceluși sus scris sat, cu numele Starosilți, să fie după vechiul hotar din toate părțile, pe unde din veac apucară. Ear la aceasta este credința noastră Domni, sus scrise, noi Petrul Voevod, și credința prea iubitului și credința tuturor boiarilor noștri moldovinești: (credința panului). . . . credința panului Hrana dvornicul, credința panului Negrilă, credința

panului Grincovici, credința panului Tălabă,
credința panului Vlad
. Mihul
(credința) panului Crâjâ și a panului
. . . . de Neamț, Iozava
și panul Danciul prăcălabi de Cetatea-Nouă (Ro-
man), și a pa-
nului la postelnicul, credin-
ța panului F. . . . ceașnicul (paharnicul) .
. și credința tuturor boiarilor
noștri moldovinești mari și mici. Ear după a
noastră viață, cine fi-va Domn noastrei țeri,
dintre copii noștri, saū dintru a noastră se-
minție, și ear fie pe cine D-zeū va alege Domn
a fire noastrei moldovinești țeri, acela să nu
strice noastra danie, ci lui să o întăriască și
împuternicească, pentru că lui i-am dat-oși în-
tărit, pentru a lui credincioasă slujbă. Ear
spre mai mare putere și tărie a tuturor celor
sus scrise, poroncit-am
. a scrie și pecetea noa-
stră a atârna la această carte a noastră. Du-
mitru Popovici scris-a în Huși, la anul 7036
(1528), luna April 8.—

(Pergament din arhiva Statului din Iași, tradus
din slavonește de N. Beldicœanu; pergamentul păstrează
pecetea).

1531 Petru VV. Huș.

**Cu mila lui D-zeu, noi Petru Voevod. Domn
țerei Moldovei**

Știre facem cu această a noastră carte, tuturor celor care la ea vor privi, saă citindusaă pe ea o vor auzi, precum pe această adevărată sluga a noastră Baciul și frații sei Jurjă Balca, Dumitru și Petrea, și surorile lor Parasca și Srăbca și Marena, copii lui Dan Bolea, fost pârcalab al Hotinului, nepoții lui Ivan Crămeata și Hanța, miluitui-am pe ei cu osebita noastră milă, și le-am dat și întăritule-am a lor dreaptă ocină, din uricele vechi a părintelui Domniei noastre Stefan Voevod, și earășii din urice vechi de întăritură ce au ei de la fratele Domniei noastre Bogdan Voevod și de la strebunii noștri Ilie și Stefan Voevozi, satul Trăzii, unde a fost cneazul Trăziul, și satul Băănești unde a fost Balan, și cumpărătura cu numele satul Dănceani unde-i Lepin Ciănița, și satul Lazorești și jumătate sat Hînțăști și jumătate sat Jurjăști; acele sus scrise să fie slugăi noastre Baciul și fraților sei Jurjăi Bolea, și lui Dumitru și lui Petrea și surorilor lor Parasca și Srăbca și Marena, copii lui Dan Bolea, fost pârcalab de Hotin, nepoții lui Ivan, Crămeata și Heanța, de la noi uric cu tot venitul lor, și copiilor lor, și nepoților lor, și strănepoților lor, și prestrănepoților lor, și la toată seminția lui ce s'ar alege mai de aproape, nesticatū nicī odată în veac. Ear hotarul acelor sus zise sate, cu numele satul Trăzii, unde a fostū

Cneaz Trăziul, și satul Bălănești unde a fost Balan, și cumpăratura cu numele satul Danceani, unde-î Lepin Crănița, și satul Lazorești, și jumătate sat Jurjești, și jumătate sat Hânțești, ca să fie cu toate a le lor vechi hotare, pe unde din veac apucatu-s'a. Ear la aceasta este credința noastră Domniî sus scrise, noi Petru Voevod și credința preaiubitul fiului Domniei noastre Bogdan, și credința boiarilor noștri, credința panului *Huru* dvornicul, credința panului Totrușanul, credința panului Scripca, credința panului Vladu, și a panului Toader prăcălabiî Hotinului, credința panului Danciul și a panului Liciul, prăcălabiî Neamțului, credința panului Zbiara și a panului Ioan prăcălabiî Cetăței-Nouă, credința panului Mihul portariul Sucevei, credința panului Dragșan spatarul, credința panului Glăvan visternicul, credința panu'ui Albotă postelnicul, credința panului Popăscul ceașnic (paharnic), credința panului Coluna stolnicul, credința panului Ioan Gug comisul, și a tuturor boearilor noștri moldovinești mari și mici. Ear după a noastră viață, cine fi-va Domn noastrei țeri, dintre copii noștri, sau dintru a noastră seminție, sau earăși fie pe cine D-zeu va alege Domn a fire noastre moldovenești țeri, acela ca să nu strice lor a noastră danie și întărire, ci încă să o întărească și împuternicească, pentru că le-am dat și întărit pentru a lor dreaptă și credincioasă slujbă, ca să fie lor dreaptă ocină. Și spre mai mare putere și întărire tuturor celor sus scrise, poroncit-am nostrului pan Toader

logofătul a scris și pecetea noastră a atârna, la această carte a noastră. Scris-a Cozma Cățelanovicî în Huși la anul 7039 (1531), luna Mai 18.

(Pergament, dintre documentele D-lui Alesandru Cantacuzin Pașcanu, traducere de N. Beldiceanu din Slavonă).

1554 Mart 17 zile Alecsandru VV. Huși.

**Cu mila lui D-zeu, noi Alecsandru Voevod
Domn țerei Moldovei.**

Știre facem cu această carte a noastră, tuturor care la ea vor privi, sau cetindu-să pe ea o vor auzi, precum am bine voit Domnia noastră cu a noastră bună voire și curată și liniștită inimă și din toată a noastră bună voire și cu al lui D-zeu ajutor, miluit-am și dăruit-am Domnia noastră pentru sufletele întru sfințenie răpăosați părinților noștri, și pentru a noastră sănătate și ertare, noastra sfântă monastire, unde este hramul sfântului Proroc Ilie, și unde este igumen, rugătorul nostru chir Petronie, cu un sat la Bahlui, cu numele Ivoeștiu, și cu mori pe Bahlui, și cu alt sat la Crăligătura cu numele Văleşaniu, care acele sate amândouă sunt ascultătoare de ocolul noastrei curți, de la Iași, și așijderea, al treilea sat lângă Cotnar, cu numele Ezereaniu, care acel sat cu numele Ezereaniu, fost-a de mult sfintei monastiri, de la

cei mai dinainte bătrîni Domni; ca să fie acele sus scrise sate, ce's la Bahlui, cu numele Ivoești și cu mori pe Bahlui, și Valeșeanii la Crăligătura, care de ocolul noastrei curți, de la Iași, sunt ascultătoare; și satul Ezereanii, de lîngă Cotnar, ce este de mult de la cei mai dinainte Domni, mănăstiresc; acele sus scrise, ca să fie sfintele noastre monastiri, unde este hramul sfîntului Proroc Ilie, și unde este igumen, rugătorul nostru Petronie, de la noi uric și cu tot venitul, nestrîcat nici odată, în veac. Ear hotarul susziselor trei sate, să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde din veac apucatu-s'a. Și la aceasta este credința noastrei Domni sus scrise: noi Alecsandru Voevod, și credința boiarilor noștri: credința panului Ioan Nădăbălcovici dvornicul, credința panului Petrea Crăcovicii, credința panului Ioan Hărovici și panul Neagoe prăcălabii Hotinului, și credința panului Ioan Dăncilă și panul Veissa prăcălabii Neamțului; credința panului Iosip Veaveriță și panul Văscanu prăcălabii Cetăței-Nouă (Roman); credința panului Dan portarul Sucevei, credința panului Șendrescul spatarul, credința panului Ioan Petricina visternicul; credința panului Văscan Movilă postelnicul; credința panului Toader ceașnicul (paharnicul); credința panului Medeleanu stolnicul; credința panului Placsa comisul, și credința tuturor boiarilor noștri moldovenesți, mari și mici.— Ear după a noastră viață, cine fi-va Domn țerei noastre, dintre copiii noștri, sau dintru a noastră seminție, sau ear fie pe cine

D-zeu va alege Domn a fire noastrei moldovinești țeri, acela să nu strice a noastră danie și miluire, și întăritură a sfintei monastiri.— Ear cine s'ar ispiti a surpa și a strica a noastră danie și miluire și întăritură a sfintei monastiri, acela să fie procleat (blăstănat) de D-zeu făcătorul ceriului și al pământului, și de curata lui Maică, și de toți sfinții lui D-zeu plăcuți, și de 12 Apostoli, și de 318 sfinți părinți, ceș de la Nichea; să fie părtaș cu Iuda și cu triclețul (de trei ori blăstămatul) Arie, și cu acei Iudei cari strigară asupra Domnului D-zeu; sângele lui, asupra lor, și asupra copiilor lor, în veaci, amin. Ear spre mai mare tărie și putere acelor toate sus scrise, poroncit-am nostruului credincios pan Movilă Logofățul, a scrie și a noastră peceate a atârna la această carte a noastră. Scris-a Cracaleica postelniculū în Huși, la anul 7062 (1554), Mart 17 zile.

(Pergamentul din arhiva Statului din Iași tradus din slavonește, de Dl. N. Beldicianu. Pergamentul păstriază pecetea Domnului atârnată cu matasă roșie).

Stefan VV. (Rareș), 1552 Mai 5, Hârâu.

**Cu mila lui D-zeu, noi Ștefan Voevod. Domn
țerei Moldovei.**

Știre facem cu această carte a noastră. tuțuror çari la dânsa vor căuta. sau citindu-să pe ea o vor auzi. precuni acea adevărată slugă a noastră Toadea și surorile sale Neaça, și

Marina copil Simiș, și ruda lor Nastea și surorele lor, Mica și Creța, și Anușca, și Ciorcea ficele Ilcăi, miluitui-am pre ei, cu osebita noastră milă și le-am dat și le-am întărit în al nostru pământ moldovenesc, a lor dreaptă ocină, din urice de danie, ce ei au de la unchiul Domniei noastre Bogdan Voevod, a patra parte de sat la Turia cu numele Bășeni, parte unde a fost casa lui Stețcu și a treia parte de sat la Stav, care acea a patra parte din Bășeni și acea a treia parte din Stav, le-a fost lor date de rudele lor, de la Gavril fiul lui Negriță și de la Stanciul, și Andrușca, și Simionov (Ivașcu) de la Neacșa nepoții lui Mihăilă și a Petrei, și din urice vechi ce avu bunul lor Mihăilas gramatic și Petrea, de la străbunul Domniei noastre Alecsandru Voevod; acele toate sus scrise urice, ca să le fie și de la noi uric, și cu tot venitul, (earăși) să fie și acea a patra parte sat din Bășani de la Turia și a treia parte sat de la Stavna, din două părți, una partea cea din jos, parte ce este după Iachim ca să fie acelea (două) surorelor sale Neacșa și Marinii, copii Simiș și earăși acele-lalte părți, din acelaș sat, cea de sus parte, despre pădure, ca să fie Nastei și Micăi și Creței, și Anușca, și Ciorcei, copii Ilcăi, lor și copiilor lor, și nepoților lor, și strănepoților lor, și răstrănepoților lor, și la toată seminția lor, care lor s'ar alege mai de a proape, neinstrainate nici odată în veac. Ear hotarul acelei sus zisă a patra parte sat, la Turia și a nume Bășani, și partea unde a fost casa lui Stețcu și a treia

parte din Stav, să le fie după toate hotarele a
patra parte . . . și a treia parte și din
cele alte părți, după vechiul hotar pe un-
de din veac apucară. Ear la aceasta este cre-
dința noastrei Domnii sus scrisă, Noi Stefan Vo-
evod, și credința prea iubitului frate al Domniei
noastre Costantin, și credința preaiubitului fiu
al Domniei noastre Petru, și credința boiarilor
noștri : credința panului Gavril dvornicul, cre-
dința panului Petri Creaca, credința panului
Cozma Ghianghi, credința panului Dobrul *Hu-
ru*, credința panului Veaveriță, și a panului
Ioan Hârovici prăcalabi de Hotin, credința pa-
nului Bodeia, și a panului Spâncioc prăcalabi
de Iași, credința panului Ioan, și a panului Ne-
chifor prăcalabi de Neamțu, credința panului
Iațcu, și a panului Ioan . . . prăcalabi de
Cetatea-Nouă (Roman), credința panului Ion
Sturza . . . credința panului Stârce spa-
tarul, credința panului Ion Danciu, credința
panului Toader postelnicul, credința panului
Pogan ceașnicul, și a panului Huhuli stol-
nicul, credința panului Buzilă comisul, și cre-
dința tuturor boiarilor noștri moldovinești mari
și mici. Ear după a noastră viață cine va fi
Domn noastrei țeri dintre frații noștri sau din-
tre copii noștri, sau dintru a noastră seminție,
sau earăș fie pe cine D-zeu va alege Domn a
fire noastrei țeri moldovinești, acela lui să nu
strice a noastră danie și întăritură, ci lui să o
înuterniciască și să o întărească, pentru că lui
i-am dat și întărit, ca să fie și de la noi ocină.
Și pentru mai mare putere și întăritură, acelor

toate sus scrise, poroncit-am nostrului credincios pan Lucaci Logofăt a serie și a noastră peceate a atârna la această carte anoas'ră. Mihail Borăsul scris-a în Hrălău, la anul 7060, luna Mai 5 zile.

(Pergament din arhiva Sf. Spiridon, cu pecete mare, legată cu matasă roșie. Traducere din slavonă de Dl. N. Beldiceanu).

1562 (7070) Mai 20, Bogdan Lăpușeanu VV. Iași

Cu mila lui D-zeu. noi Bogdan Voevodul, Domn țerei Moldovei.

Știre facem, cu această carte a noastră, tuturor carî la ea vor privi, sau citindu-să o vor auzi, precum pre acea adevărată slugă a noastră Fătul și surorile sale Anghelina și Mariana și Sofica, copii Magdaliș, fiica Anușcăi, strănepoata panului Onică Mușat dvornic, mi-luitui-am pre ei cu osebita noastră milă, și le-am dat și întăritule-am lor, de la noi în al nostru, în al Moldovei pământu, a lor dreaptă ocină și moșie și din urice vechi de întăritură, ce le-au avută din 'nainte străbunulu lor onică Mușatū, de la dinainte străbunul nostru, bătrânul Ștefan Voivodul: satul cu numele Poprincanii pe Zijia (Jijia), ca se le fie lor de la noi uric și cu tot venitul lor și copiilor lor, și nepoților și strănepoților și preastrănepoților și la toată seminția lor, ce s'ar lor alege mai

de aproape, nestricat nici odată în veac. Ear hotarul aceluï sus scris sat, cu numele Poprincanii pe Jijia, să fie din toate părțile, după vechiul hotar, pe unde din veac apucatu-s'au, și la aceea este credința noastră Domnii sus scrise, noi Bogdan Voevodul, și credința preaiubiților fraților noștri: Mihail, Patru și Costantin, și credința boiarilor noștri: credința panului Zbiarea dvornicul, credința panului Crăciun dvornic, și credința panului Ion Caraghiozial, și credința panului Cozma Murgul și credința panului pârcalabî de Hotin și credința panului Pașco și a panului Danciul pârcalabî de Neamț, și credința panului Coste și a panului Poroseaciu pârcalabi de Roman, și credința panului Vasilie portarul Sucevei și credința panului Dinga postelnicul, și credința panului Toader spataru, și credința panului Jurja vistiarnicul, și credința panului Movilă ceașnicul, și credința panului Vascan stolnicul, și credința panului Arvat comisul și credința tuturor boiarilor noștri mari și mici. Ear după a noastră viață, cîue fi-va Domn noăstreii țeri, dintre copiii noștri, orî dintru a noastră seminție, sau earăși fie pe cine D-zeu va alege Domn a fire noăstreii țeri moldovenești, acela să nu strice noastră danie și întăritură, ci încă să o înputerniciască și să o întăriască, pentru că le am lor dat'o și întărit-o, ca să le fie lor dreaptă ocină și danie. Și spre mai mare putere și tărie celor toate sus scrise, poroncit-am nostrului credincios pan

Gavril Logofătu a scrie și a noastră peceate a atârna la această adevărată carte a noastră. Scris-a Androinică Hamza în Iaș, la anul 7070 (1562) luna Mai 20.

(Pergamentă din arhiva Sf. Spiridon cu pecete mare atârnată cu matasă roșă. Tradus din slovenește de Dl. N. Beldiceanu).

1593 August 7, Aron VV. Iași.

**Io Aron Voevodul cu a lui D-zeu milostivire,
Domnitor țerei Moldovei.**

Precum a venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boleari, Florea Vătah și ni s'a jăluită cu mare jalobă și cu mare mărturie, cu oamenii buni și bătrâni și cu ai lui din prejură megieși (МЕЖНАШН), și a zisă că uricile vechi de cumpăratură, ce el le-a avut de la acel Petrulă VV., din jumătate sat Roșieci (Roșiești), a treia parte, partea din jos și jumătate moară, ce (este) pe Iadrici, și altă parte, partea a patra din acelaș sus scris sat, ce el ș'a fost cumpărată de la Lupa fata Tomei, nepoata Ilcâi, și de la Ion, și de la Păcurar, și de la frate-seu Simion, și de la alt frate al lor, drept 120 zloți tătarăști. Și acele urice vechi le-a prăpădit, când ne-a fost scos acel lotru Căza din țara Domniei noastre, când s'a fost întrunit toată puterea să cinstiască pe acel Țar

(împărat), deci noi văzând a lui mare jalobă și cu mare mărturie (мартыро), cu oameni buni și bătrâni, drept aceea să fie lui și de la noi ocină și întăritură cu tot venitul, și nime altul să nu să amestice.

Domnul a zis.

Scris în Iași, la anul 7101 (1593), Avg. 7.

(L. P.)

Vel logofăt a făcut. . . .
Bășianul.

(Document scris pe hârtie, și aflător în arhiva Sf. Spiridon. Traducerea din slavonește de Dl. N. Beldiceanu).

1599 (7107), *Eremia Movilă Voevod, Suceava.*

**Cu mila lui D-zeu, Io Eremia Moghilă Voevod,
Domn țerei Moldovei.**

Facem știre cu această carte a noastră tuturor cari la dânsa vor căuta, sau citindu-să pre ea o vor auzi, precum a venit înaintea noastră și înaintea tuturor a lor noștri moldovenești boleari, mari și mici, sluga noastră Petrica, nepotul lui Ion Judele, de a lui bună voie, de nime silit și nici asuprit, și a vândut a lui dreaptă ocină și cumpărătură, moșului seș Ion, Judele, pentru că el feciorid trupul seș

n'au avut și nici alți nepoți și nici alte rude
mai de aproape, ce s'a fost sie cumpărat, cu ai
sei dreptți și adevărați bani, de la Neacșa și
de la sora ei Drăgana fetele Juriji, din urice
vechi de mărturie (ЗАМАРТОПИЕ) ce ele au avut de
la Stefan V. V., una siliște cu numele Giuleștii
pe Brălad spre apus: cea o a vândutū nostru-
lui credincios și cinstit bolearin, panului Nis-
tor Ureache, marelui dvornic, pentru una mie
zloți tătărăști, și s'a sculat al nostru credincios
și cinstit bolearin pan Nistor Ureache, marele
dvornic, și a plătit tot acei sus scriși bani u-
na mie zloți tătărăști, în mânâle lui Petrica ne-
pot lui Ioan Judele, înaintea noastră și înain-
tea a lor noștri boleari. Deci noi vădând a
lor de bună voe și învoeală și tocmală între
dânșii, pentru aceia dat-am și întărit-am nos-
trului credincios și cinstit bolearin, pan Nistor
Ureache, marele dvornic, cea sus zisă siliște
cu numele Giuleștii pe Brălad, spre apus, ca
să-i fie lui cu tot venitul. Și pre lângă cea
așijderea, venit-a înaintea noastră și înaintea
tuturor a lor noștri moldovenești boleari mari
și mici, prizviterul Ion de la Țigănești, de a
lui bunăvoie, de nime silit și nici asuprit, și a
vândut a sa dreaptă ocină și cumpărătură, o
siliște cu numele Bădeanii și cu loc de moară
pe apă Brăladului, ce a fost și mai înainte ținut-o
călugării de la mănăstirea, ce să numește Grăjda-
na, ce fost-a lor danie, de la Vartic fost mă-
re dvornic, și acestui de mai sus numit, priz-
viterul Ion de la Țigănești s'au perduț lui cin-
zeci de boi, pe cea sus zisă siliște cu nume-

le Bădeani, pentru o moarte de om, în zilele răposatului Petru Voevod, și lepădatu-s'aŭ călugării de acel sus scris loc, înaintea noastră și înaintea a tot sfatul nostru, pentru atăța boi, ce ei n'au putut să-î întoarcă lui, și aŭ lasat acel sus numit loc în păgubire ca să fie acel sus zis prizviter, cu numele Ion, volnică de a o vinde cui ar voi, pentru a lui drepte bucate, ce lui s'aŭ percut, pentru acea sus scrisă moarte om. Acea o a vândut nostrului credincios și cinstit boleariu, panului Nistor Ureache, marele dvornic, pentru o sută și douăzeci ughî galbeni (de aur). Și s'a sculat al nostru credincios și cinstit boleariu, panul Nistor Ureache, marele dvornic, și a plătit toți acei bani sus scriși, 120 ughî galbeni, în mânele acelui de sus, de mai nainte numit prizviter Ioan, înaintea noastră și înaintea a lor noștri boleari.

Deci noi văzând, a lor de bună voe invoială și tocmală dintre dînșii, pentru acea dăm și întărim nostrului credincios și cinstit boleariu pan Nistor Ureache, marele dvornic, acea de sus mai nainte zisă siliște cu numele Bădeani și cu loc de moară pe părăul Brălad, ca să fie lui și de la noi uric și ocină cu tot venitul și copii lor lui și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și la toată seminția lui, cine să va lui alege mai de aproape, necintită lui nici odată, în vecii vecilor. Ear hotarul acelei de sus mai nainte zisă siliște cu numele Giulești la Brălad despre apus, și acea siliște, cu numele Bădeani, așijderea despre apus, și cu loc de moară pe părăul Brălad, șă

fie lui hotar din toate părțile, după a lor vechi hotare, pe unde din veac apucară. Și la a cea, credința noastrei Domnii, sus scrise, Io Eremia Moghila Voevod, și credința preaiubitului din inimă fu al Domniei noastre Io Costantin Voevod și credința boiarilor noștri: credința panului Simeon hatmanul și portarul de Suceava, credința panului Gligorcea dvornicul țarei de sus, credința panului Ghiorghie, prăcălab de Hotin, credința panului Prăjăscul și Dumitru prăcălabi de Neamț, credința panului Drăgan Ciolpan și Toader, prăcălabi de Roman, credința panului Albotă și Mănăilă prăcălabi de Soroca, credința panului Da. . . . postelnicul, credința panului Bosie. . . , credința panului Ursu medelniceriu, credința panului Simeon Visternicul, credința panului Gligorie Gavrilov stolnicul, credința panului Cărăiman comisul și credința tuturor boiarilor noștri moldovenești mari și mici. Ear după a noastră viață, cine fiva Domnitor dintre copii noștri, saū dintru al nostru rod, saū earășii fie pe orii cine D-zeū va alege Domnū a fire noastrei țeri moldovenești, acela lui să nu strice noastra danie și întăritură, ci mai vârtos lui să aibă ai da și ai întări a lui dreaptă ocină și cumpăratură cu dreptii bani. Și spre mai mare putere și întărire, celor toate sus scrise, poroncit-am nostrului credincios și cinstit, boleariū, pan Lupul Stroici marele Logofăt, a scrie și a noastră peceate a atârna, la această adevărată carte a noastră.

(Iscălit), Eremia VV.

Scris'a Eremia Băseanul în Soceava, la
anul 7107, (1599) luna.

(Pergament din arhiva sf. Spiridon, pecetea lipsește. Traducere din slavonă, de dl. N. Beldiceanu).

1635 Mart 25. *Vasilie Lupu Voevodul, Iași.*

**Cu mila lui D-zeu, Eu Vasilie Voevodul, Domn
țerei Moldovei.**

Știre facem cu această carte a noastră, tuturor care pe ea vedeao-vor sau pe ea cefindu-se auzi-o vor, precum acest adevărat bolearin al nostru Neaniul dvornic, slujind cu dreaptă și adevărată slujbă altor întru sfințenie răposati Domni, înainte foști, ear acum slujind și Domniei noastre și țerei noastre cu dreaptă credință, apoi noi văzînd a lui dreaptă și credincioasă slujbă cătră noi, miluitul-am pre elu cu osebita noastră milă, și i-am dat și întăritui-am lui, de la noi în al nostru pământ moldovinesc, a lui dreaptă ocină și cumpăratură, din despărțală de cumpăratură, ce elu avu de la Moisi Voevodul, jumătate din a treia parte sat Tomesti, care i la ținutul Crăligăturii și o prisacă a Petrei, cu sădiri și cu răbnic, mai jos de prisacă, și cu livadă cu sădiri, earăși foaste a lui Petrea, ce el sieși, le a cumpărat de la Netchifor Armășel și de la fratele lui și de la sora lui, și acea asemeni este în vatra satului și

așijderea celor mai sus scriși oameni, el le-a vîndut lor dreaptă ocină și moșie earășî în acel sat, din jumătate a treia parte, jumătate din partea lui Isac, partea lui Dumitru și a surorii lui Mariea, acele părți suscrise, ci le-au vîndut bolearinului Domniei noastre, Neaniul dvornic, pentru o sută și optzeci taleri de argint. Și așijderea venit-a înaintea noastră Gheorghi Cașul, de a lui bună voe de nime nevoit nici silit și a vîndut a lui dreaptă ocină și cumpărătură, cumpărată de la unchiul seū, din jumătate a trei-a parte sat Tomești, jumătate parte din partea lor; pe aceasta, el o vîndu așijderea boleariului nostru mai sus scris, pentru 25 taleri argint. Și așijderea veni înaintea noastră Gavril Romănescul și sora lui Antimia fiī Maricăi Romăneascăi, și Vasilie și fratele seū Gligorcea și sora lor Nastasia și Angelina, fiī Ionașcului de la Tomești, nepoți Măricăi Romăneascăi, și Pavăl și fratele seū Dumbravă, și surorile lor Uliana și Nastasia, fiī Todosei, nepoți Romăneascăi, și au vîndut a lor dreaptă ocină, și moșie, din jumătate a treia parte sat Tomești, a patra parte din partea lui Isac, și jumătate din a treia parte sat, care fost-a cumpărătură Măricăi Romăneascăi, de la Ionașco, și de la Pătrașco fiī lui Ilnat, nepotul popei Lupul; acele sus scrise părți de ocină din acel sat Tomești, earășî ei le vîndură bolearinului nostru Neaniul dvornic pentru 180 taleri argint. Și așijderea el și-e-și cumpără de la Grigorie Goian, fiul Ileanii, nepotul Liciului și a surorii sale Agahia, și

nepoata lui Nastasia, fiicele Maricăi, și fratele său Marcu, și sora sa Agafia, fiu lui Andrian și Ionașcu Calciul, și de la fratele lui Vasilie și sora lor Antemia, fiu lui Chirilă, nepoții Liciului, și Toader fiul Anei, și sora lui Nastasia Trifăneasă, așijderea nepoți Liciului, și Toader și sora lui Gafta și Bălaea, și Candachia, fiu Agahiei, și Necoară și sora lui Mădălița și Maria, fiu lui Ionașcu Liciul, toți nepoți și strănepoți a lui Liciul cel bătrân, din jumătate a treia parte, a patra parte a lui Isac ca moșie, pentru 80 taleri argint. Și așijderea el sieși cumpără de la Toader și de la sora lui Nastasia, fiu Aniș, din jumătate, a treia parte sat Tomești, jumătate parte a lui Urlui, acea parte fiind cumpăratură părintelui Ilincăi, Petrea, de la Antimia soția Turcului, ear ei fiind-oi cumpăratură, de la Anghelina fiica Tomascăi, nepoata lui Turlui, pentru 40 taleri argint, și așijderea cumpără de la Dănilă și de la fratele său, Fumea fiu Sorcăi, nepoții Turluiului, a lor dreaptă ocină și moșie, din jumătate, de jumătate a treia parte, a patra parte din partea lui Turlui, pentru 8 taleri de platină. Și așijderea Sava fiul Agahiei, nepot lui Hearțe strănepot Turluiului, vându a sa dreaptă ocină și moșie, din jumătate de jumătate a treia parte sat, din a patra parte jumătate, din partea tij a lui Turlui, pentru 8 taleri platină, și așijderea el sieși cumpără de la Ionașcu, și de la fratele său Miron căpitan și fratele lor Iacob, și de la sora lor Arvasia, fiu Vărvariș, nepoții

lui Mihăilă, strănepoții Turluiului, toată partea câtă se va alege din acel sat, pentru 8 taleri. Și așijderea el sie-și cumpără de la Ionașcu Popăscul și soția sa Măria, fica Soficăi, nepoata lui Anton, strănepoata lui Harțeș, a lor dreaptă ocină și moșie, din jumătate de jumătate, a treia parte sat, din a patra parte jumătate, din partea lui Turlui pentru 8 taleri platină. Și așijderea el sie-și cumpără, de la Anton nepotul lui Harțeș, din jumătate de jumătate din a treia parte, de a patra parte, jumătate, pentru . . . taleri platină. Și așijderea el sie-și cumpără de la Anastasia soția lui Georgie Cașul, și ficele lui Chelsia și Mărica, și Dumitru și fiul lui Scridon, nepoți Măricăi, strănepoți lui Isac, din jumătate, ca a treia parte sat, din a patra parte, a cincea parte, din partea lui Isac, și cu o livadă cu saduri și cu o vie în vatra satului, și cu casa lui Georgie Cașul, pentru 70 taleri argint. Și la acestea așijderea dăm și întărim bolearinului nostru sus scris Neaniul dvornic, un sat cu numele Șireuții, care acel sat fost-a drept al nostru domnesc ascultător de ocolul târgului Hotin, din dreaptă și de hrană împărțală, ce el avu ca danie și întăritură, de la Moisi Moghilă Voevodul; al doilea el îi dădu tot atunci patru cai buni, aceștia datui-a pentru trebuința lui, apoi mai sus zisele părți de ocină, din acel sat Tomeștii, și acele două sate ca să fie bolearinului nostru sus zis Neaniul dvornic, dreaptă ocină și moșie și cumpăratură, și danie și miluire și uric și întăritură, cu tot venitul, lui și copiilor lui, și nepoților

lui, și strănepoților lui și la toată seminția lui, ce să vor alege mai de aproape, nerașluit nici odată în vecii vecilor. Și hotarul acelor sus scrise sate Tomești și Șirăuții și Rădiul, să fie din toate părțile după al lor vechi hotare, pe unde din veac apucatu-s'a. Earla aceasta, este credința noastră Domniș sus scrise Io Vasilie Voevodul și credința prea iubitului fiu al Domniei noastre Ion Voevodul și credința boiariilor noștri; credința panului Gavril Prăjescul, mare dvornic al țerei de jos, credința p. Dumitrașcu Șoldan vel dvornic al țerei de sus, credința p. Gavril hatman și părcalab Sucevei, credința p. Buhuș și Pătrașco Ciogolea părcalab de Hotin, credința p. Iurașcu Bașotă părcalab de Neamț, credința p. Fortună părcalab de Roman, credința p. Gligorașcu Ureache vel Spatar, credința p. Iordachi vel visternic, credința p. Apostol Catargiul postelnic, credința p. Ghiorghei ceașnic, credința p. Grama stolnic, credința p. Dumitrașcu comis, și credința tuturor boliarilor noștri moldovinești mari și mici. Ear după a noastră viață și Domnie, orî cine va fi Domn dintre copiii noștri, sau din seminția noastră, sau earași pe orî cine D-zeu alegeva Domn, a fire noastre țerei moldovinești, acela lui să nu strice a noastră întocmire și întăritură, dar încă lui să-i dea și să-i întărească, pentru că este lui dreptă ocină și cumpăratură cu ai săi drepti bani, și cai și danie, pentru a lui dreptă și credincioasă slujbă. Ear pentru mai mare putere și întăritură, celor mai sus scrise, poroncit-am nostru-

lui credincios și supus bolearin, pan Patrașcu Bașotă mare Logofăt a scrie, și a noastră pecea-te a atârna la această adevărată carte a noastră. Scris-a în Iași, Pătrașcu.

Veleat 7143 (1635) Mart 25 zile.

(Iscălit) Vasilie Voevod. Documentile D-lui Al. Cantacuzin Pașcanu). Traducere din slavonește de Dl. N. Beldiecanu.

1627, Mai 16. Miron Barnovschi VV. Iași.

In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troiței sfinte de o ființă și nedespărțită. Eată eu robul stăpânului meu Domnului Dumnezeu și mântuitorului nostru Isus Hristos, închinătorul Troiței: Io Miron Barnovschi Moghila Voevodul, cu a lui D-zeu milostivire, Domn țerei Moldovei.

Domnia mea bine voit-am cu a noastră bună voință și curată și luminată inimă, din tot al nostru suflet și cu ajutorul lui D zeu, cu blagoslovenia sfinților patru Ierarhi moldovinești, chir Anastasie, arhiepiscop și mitropolit Sucevei; chir Aftanasie, episcop Romanului; chir Evloghie episcop Rădăuțului; chir Mitrofan, episcop Hușului, cu tot sfatul boerilor moldovenești a Domniei mele, râvnind bunele fapte, care le-au împlinit alți întru sfințenie răposați domni, înainte de noi, dăruind și miluind sfinteii biserică; tot astfel și Dom-

nia mea, dăm și miluim noastra sfântă rugă (biserică) nou zidită, monastirea Dragomirna, unde este hram „Scoborîrea Sf. Duh“ cu două sate, anume Salcea în ținutul Suceava, care acel sat, fost-al nostru, drept domnesc, ascultă de ocolul cetăței Suceava, și satul cu numele Fărceanii, din ținutul Dorohoiului, cu vad vechiū de moară pe râul Jijiea, și cu toate hotarele satului, care acel sat Fărceanii a fost dreaptă ocină și cumpărătură a unchiului Domniei mele Isac Balica hetman, cu ai sei drepti și deplin banī, de la cneaghina fostului Andreica. P'entru care luăm toate ocinile unchiului Domniei mele Isac Balica hetman, și le împărțim monastirei, ca cel puțin la mănăstiri, să-ī fie lui pomană în toți vecii pe viitor, fiind-că nu se găseasc mai aproape dintre alte rude a le sale, afară de Domniea mea, și copii din trupul său nu a fost avut, cu a tita mai mult pentru acele două sate sus scrise, cu numele Salcea, la ținutul Sucevei și Fărceanii la ținutul Dorohoiului, cu vadū vechiū pe râul Jijia, să fie sîntei monastiri Dragomirna, de la noi dreaptă ocină și danie și miluire și uric nestricat ei, nici odată, în vecii vecilor. Ear călugării de la acea Sf. monastire, următorī să fie scrisoarei și să facă pomenire mare lui Isac Balica hetman din an în an, în cît va sta Sf. monastire, și ca să le aibă de la milostivul D-zeū călugării, pentru sănătatea și pentru pacea Domniei mele, și pentru ertarea pacatelor părinților Domniei mele. Ear hotarul acelor sus scrise sate, să fie din toate părțile după a le lor vechi hotare, pe un-

de din veac apucară. Și la aceia este credința noastră Domniî sus scrise, noi Miron Barnovschi Moghilă Voevodul, și credința boiarilor noștri; credința panului Ionașcu Ghiaghia, mare dvornic de țara de jos, credința panului Lupul, mare dvornic de țara de sus, credința panului Nicoară, hetman și prăcalab de Suceava, credința panului Gavrilaş, prăcalab de Hotin, credința panului Gheorghie, prăcalabul de Neamț, credința panului Savin și Bleandea, prăcalabil de Roman, credința panului Necula Catargiul postealnic, credința panului Lupul spatar, credința panului Constantin Cantacozin, ceașnicul, credința panului Mihălachi visternicul, credința panului Grama stolnicul, credința panului Furtună comisul, și credința tuturor bolearilor noștri moldovenești, mari și mici. Ear după a noastră viață și Domnie, cine ar fi Domn dintre copiii noștri, sau dintre a noastre rude, sau dacă va fi cineva, de la D-zeu ales, Domn a fire noastre țeri moldovenești, acela să nu strice a noastră danie, miluire și întocmire, ci încă să aibă și a o da și întări sfinteî monastirî, pentru că este ei, dreaptă ocină și danie și miluire, de la însuși Domnia mea. Ear cine s'ar ispiti a surfa această a noastră danie și miluire și întocmire, să fie procleat și trecleat de Domnul D-zeu, săvârșitorul ceriului și'al pământului, și de preacurata lui maică și de 12 apostoli și de 4 Evangheliști și de 318 părinți, cei de la Nicheia cetate, și de credincioasa pravoslavie și să aibă parte cu Juda și cu treacletul A-

rie și cu alți necredincioși Jidovi, cari au strigat asupra Domnului D zeu. Sângele lui asupra lor, și asupra copiilor lor, și este și să fie. Ear pentru mai mare putere și tărie a celor adevarate sus scrise, poroncitam nostru-lui credincios și cinstit bolearin, panul Dumitrașco Stefan mare Logofăt, a scrie și a noastră peceate a atârna acestei adevarate cărți a noastre. A scris Borăleanul, în Iași, la anul 7135 (1627) Mart 16.

(Iscălit), Io Miron VV.

(Document din arhiva Statului din Iași, scris pe pergament, pecetea lipsește. Traducerea din slavonește de Dl. N. Beldiceanu).

1636. *Matei Bassarab VV. București.*

**Cu mila lui D-zeu, Io Matei Basarab Voevod,
și Domn a toata țara Ungro-Vlahiei.**

Dă Domnia mea această poroncă a Domniei mele, slugei Domniei noastre Iorgăi fiul țiganului, de la târgul Jiului, și tuturor filorū sei, cîți D-zeu ăi va da, ca să fie lui ocină, în curte la Gorj, însă toată partea lui Manta fiul Stanciului țigan de la Curte, din câmp și din pădure, și din apă, și din siliștia satului, și de peste tot hotarul, cît se va alege, aceasta din hotar în hotar, fiind-că

este cumpărată de Iorga de la Manta, fiul Stanciului țigan de la curte pentru 4800 aspri de cumpărătură, la mîna lui Iorga și ca mărturie scrisă în zăpis. Și earășî cumpărata Iorga ocină la curte de la Stoica al Balcului, trei dealuițe și jumătate drept 4000 aspri gata și cu zăpis de cumpărătură, la mîna lui Iorga cu marturî în zăpis. Și earășî cumpărat-a Iorga ocină la curte de la Neacșa și de la Lepădata, ficele Buzii, și de la Vladul fiul Radului de la Curte, una dealuiță, care acea dealuiță de la Bușilă, din partea de la Vălsanu, care dealuiță a cumpărat-o ei, și Buză, și Radu de la Vălsan. Fiind-că a cumpărat-o Iorga drept 1000 aspri gata și cu zăpis de cumpărătură la mîna Iorgăi, și cu mulți oameni buni marturî în zăpis, și pentru toate s'aū pîrît Neacșa și Lepadata, și Vladul, cu fiul Vălsanului, ca să dea el bani, pentru acea dealuiță, ear el nu a voit de fel. Și earășî cumpărat-a Iorga ocină în Dănești, două părți și jumătate, din partea de la Dobromir din Frătești, pentru 250 aspri gata, și cu zăpis de cumpărătură, la mîna Iorgăi, cu marturî în zăpis. Și văzînd Domnia mea și zăpisurile de la ei de cumpărătură, la mîna Iorgăi, și marturî lor, din Curte: Ianăș diacon, și Marcu post. și Vladul și Stanciul, și din tîrgul Jiul, Dima diregătorul și Șteful și Ivașco și Gherghi Dumitrescul și din Curțioară Daco și Stan, și Lupul, și alți oameni mulțime, căți nu sunt scriși aici în cartea aceasta. Și vîndură ca să fie lui această sus zisă ocină, ca moșie și pen-

tru liniștea lui și a fiilor săi, și nepoților săi, și strănepoților, și de nime ne atinsă după poronca Domniei mele. Iată și marturiile orînduiții de Domnia mea; pan Hriza vel ban de Craiova, și jupîn Ivașco mare dvornic, și jupîn Gligorie marele logofăt, și jupîn Dumitrașco mare vistier, și jupîn Preda mare spatar, și jupîn Nedelcu Boteanul mare clucer, și jupan Vasilie Paiandru mare stolnic, și jupîn Buzinca mare comis, și jupîn . . . și jupan Costandi mare postelnic, și ispravnic Gligorie mare logofăt. Eū Dumitru logofăt am scris în cetatea Bucureștii, luna Ghenarie 15 zile, și de la Adam până acum la această scrisoare. cursul anilor, anul 7144, ear de la nașterea lui Hristos 1636.— Io Matei Voevodu, cu mila lui D-zeū Domnitor.

(Pergament, din colecția D-lui I. Tanoviceanu. Traducerea din slavona de Dl. N. Beldiceanu).

IO STEFAN VVD. CU MILA LUI DUMNEZEU
DOMN ȚEREI MOLDOVEI.

Facem știre precum au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boiărilor noștri, slugele noastre Tăbuciu Mititelul, și fratele seu Frece, și au adus a lor dresuri ce au de la moșul Domniei mele, Stefan Voevod, pe satul Discușii ce este în ținutul Trotușului, și pe jumătate

din Găureana pe pîrăul Turbata și pe satul Ciorșeceștiu ce se chiamă acum Arămeștiu, unde au fost Avram jude, ce este în ținutul Neamțului, și satul Hărmăneștiu, și satul Rusciorii pe Siret despre ameză noapte peste Kobila în ținutul Romanului unde au fost Stan Jude; despre ameză peste Kobila valea pe Siret și satul Dumbrăvița, unde a fost Giurge Jude, și satul Petreștiu pe pîrăul Diinețului, unde au fost Gavrilă Diațu jude, din capul pîrăului Diinețului valea pe amîndouă părțile apei Diinețului, pără la pîrău Zmeului ce este în ținutul *Ajudii*, și cu tot venitul. Decî Domnia mea, și cu tot sfatul Domniei mele, dacă am văzut a lor drepte urice, ce au de la moșul Domniei mele Stefan Voevod, pre a lor drepte sate și ocini ce scriu mai sus. Și Domnia mea încă m'am milostivit și am făcut lor de la noi uric de întăritură slugilor noastre, lui Tăbuciu Mititelul, și fraținiseu Frecii, pre a lor drepte sate, și ocini de mai sus scrise. Iar hotarul acelor sate să fie despre toate părțile după hotarele vechi, pe unde au umblat din vekiu. Și spre această este credința Domniei mele de mai sus scrisă, Stefan Voevod, și credința a prea iubit fratele Domniei mele Pătru, și credința a tuturor boiărilor noștri. Iar după a noastră viață cine va fi domn Țerei aceștia, să nu strice a noastră danie și întăritură, ci mai virtos să dea și să întăriască. Iar pentru mai mare credința și întăritură acelor de mai sus scrisă, am porocit cinsti și credinciosului boia-

riului nostru, d-sale lui Ștefan Troțușianu Logofătă să scrie și a noastră pecete, cătră această carte a noastră să o lege.

Veleat 7010, (1502). April 17.

S'au tălmăcit de Loghin dascalulū, la letū 7270, (1762). Iunie 20.

S'au scris de Gheorghie Loghin paharnic, ot școala gospodū.

Acest suret l'am tipărit de pe un document vechiū ce se află în păstrarea mea. El este de la Ștefan cel Mare, care au domnit de la 1454 până la 1504. Trag atențiunea cetitorilor asupra cuvintului ținutul Agiudū și a cuvintului jude, repetat de mai multe ori în acest uric, care ar avea asemănare cu cupriusul de la finea Fragmentului istoricū din 1495

Th. C.

Suret de pe unū testament a lui Io Alecsandru Voevod.

Precum bine am voit Domniea mea, cu a noastră bună voire și cu curata și dragă inimă, și din toată bună voea noastră, și cu ajutor de la D-zeu, am dat și am miluit și am întărit a noastră vechiă ctitorie Sf. monastirī de la Munte, de la Vatopet, unde este hramul, buna Vestirea Precuratei Stăpânei noastre, născătoarei de D-zeū, și pururea Feceoarei Mariei, cu o chervăsărie ce easte în Sulon, ce acea chervăsărie Domnia mea am cumpărato de la

un cadin turc anume Blacie de la Su'on drepte 65 aspre turcești, și am dato pre aceea mai sus scrisă chervăsărie să fie supusă cătră sf. Monastire de la Vatopet, pentru că adusă rugătorii nostri chir Maxim eclisiarhul și Sofronie stariți, pro-egumenul, și cu alți frați de la sf. monastire de la Vatopet. în țeara noastră și la noi, sf. Moaște, întâiu sf. Cap a sf. Grigorie Bogoslov, și sf. Moaște, sf-le fălci a sf. Ioan Slatăustu, și sf. Moaște, sf. marile deget a sf. Anei, Maica Precuratei Stăpinei noastre născătoareii de D-zeu și prea curatei fecioarei Marii. Deci și Domnia mea împreună cu a noștri rugători și părinți cu Grigorie Mitropolitul Sucevei, și cu Iftimie Episcopul Rădăușilor, și cu Anastase Episcopul Romanului; am primit și toți sobornicește blagosloviră, cum că să punem sf. Moaște întru a noastră din nou zidită în sf. Monastire de la Slatina. (*) Și întru aceeaș așijderea, bine am voită Domnia mea cu a noastră bună voire și cu curată și dragă inimă, și am tocmit ca să aibă sf. Lavră de la noi mirtie pre fiește care an, câte 300 galb. roși, și am dat și am plătit și ca să avem a da până ce va sta Sf. lavră de la Vatopet, pentru mântuirea și sănătatea și pentru sufletul Domniei mele și pentru mîntuirea și sănătatea și pentru sufletul Rocsandreii Doamna Domniei mele. și pentru sănătatea dărușilor de D-zeu fii Domniei mele Ionașco, Bogdan, Mihail și Petru, și a ficelor Domniei mele, Tudora Cneaja și Teofana, și pentru sufletul sinșilor răposășilor părinșilor

*) vezi pagina 111.

noștri și pentru sănătatea tinerilor și a toată țara Domniei mele, și pentru toată legea creștinească pravoslavnică, cum că să fie acea mai sus scrisă chervăsărie Sf. monastiri de la Vatopet, unde este hramul Buna Vestirea prea curate Stăpînei noastre, născătoarei de D-zeu, și pururea fecioarei Maria, și unde este egumen rugătoriu nostru Calist, de la noi uric cu tot venitul, neclătît nici odinioară în veacii vecilor, pentru că am cumpărat Domnia mea pre acea mai sus zisă chervăsărie tot pre banî gata; spre aceia este credința Domniei noastre cei mai sus scrisă, noi Alexandru Voevod. și credința prea iubiților fii Domniei mele Ionașco și Bogdan, și Mihail, și Pătru, și credința boearilor noștri, credința Domniei sale lui Ioan Moțoc vornic, credința d-sale lui Neagoea, și a d-sale lui Văseanu Movilă părcălabii de Hotin, credința d-sale Petrea părcălab, credința d-sale lui Iosep Veaveriți parcălabu, credința d-sale lui Alexa Bodcia parcălabul, credința d-sale Ioan Danciul, și a d-sale Crîstii parcălabii de Neamț, credința d-sale lui Andreică, și a d-sale lui Toader părcălabii de Cetatea-Nowă; credința d-sale lui Dumitru portariu de Suceavă, credința d-sale Mogăi Spatarul, credința d-sale Sberii Postelnicul, credința d-sale lui Ioan Petrici visternicul, credința d-sale Costin păharnicul, credința d-sale lui Pașca comisul, și credința tuturor boearilor noștri moldovenești a mari și a mică, ear după anoastră viață cine va fi Domn din fii noștri, s'aū earășii orî

pre cine ar alege D-zeu a fi Domn țerei noastre Moldovei, acela ca să nu strice a noastră danie și întărire, și acea mai sus scrisă tocmală, ci ca se aibă a o întări, a înnoi, a da și a împlini, acei mai sus scriși trei sute galbină roși, obricul Sf. monastiri de la Vatopet, precum am tocmitu ca să fie în veci. Iar cine s'ar ispitii a strica și a surpa această a noastră mai sus scrisă tocmală, unul ca acela se fie blăstămat de D-nul D-zeu, ce au făcutu cerul și pământul, și de prea curata lui Maică și de 4 sfinți Evangheliști, și de 12 sfinți Verhovnicii Apostoli, și de 318 sfinți părinți de la Nicheia, și să aibă parte cu (prokletul), trecletul Ariă și cu Iuda, și cu alți Jidovi cari strigară spre Hristos D-zeu; singele lui cel nevinovat spre dînșii și spre fiilor, ca să fie precum este în vece vecilor, amin.

Iar spre mai mare tărie și întărire a tuturor celor mai sus scrise, poroncitam alui nostru credincios Movilă vel Logofătu ca să scrie și anoastră pecete să o lege cătră această scri-soare a noastră.

Scrisau Andronic Hamza în Hârlău.

Io Alexandru voevod, Domnul Țerei Moldovei, însă ca să se știe în fiește care an, ca să fie luna lui Dechembre în 6 zile la ziua sfete Nicolai, ca să aibă a face pomenire Domniei mele, și Doamnei Domniei mele, și celor de D-zeu dăruiti, fii domniei mele, sara după obicei parastas, și paosu cu o cupă mare de argint cu solzi poleită, ce am băut, însuși Dom-

niea mea din trînsa, și adoazi așjidirea colivă și paos și masă.

(Comunicat de Dl. N. Beldiceanu, după o copie veche, ce se păstrează la mănăstirea Slat'na, într-o cutie, la un loc cu capul Sf. Grigore Bogoslovul).

Unde easte hramul Sfânta prea obrajenie a D-lui D-zeu și Măntuitorului nostru *Isus Hristos*, (*) decî Domniea mea cu mare bucurie ne am bucurat, și prea frumos, am înpodobitū sîntele moaște, și cu mult aurū le am fericat. pre acele mai sus scrise moaște, și multe petre de mult preț am pus cătră sîntile moaște, și le am pus întru anoastră monastire de la Slatina.

IO MATEI GHICA VOEVOD, BOJIO MILOSTI GOS- PODAR ZEMLI MOLDAVSCOI.

Facem știre cui se cade a sci că boierul Nostru Constandin Proca serdar de Orheū, ne au adus de faciă pe ficioriū lui Iani cupețu, cu dania lor, ce noue și la boieriū noștri, au încredințat, că pentru inult bine ce aū vĕdūt de la boierul nostru și de la soacra d-sale reposita Sinica, au dat moșia lor, loc de prisacă, fundătura Ciorbeștilor, din ținutul Jașilor, dar călugăriū de la Bîrnova, întră de pascū vite, pin poenile Ciorbeștilor, peste cartea prea tericituluī Patriearh din Ierusalim, veleat 7223 (1715)

*) Vezi pagina 108.

Noemv. 1, pe ispisoc de la Stefan Voevod, veleat 7168 (1660), ce s'aũ găsit acum la niște curteul, scriind după cartea Domnului Vasilie Voevod veleat 7155 (1647), Decemv. 4, cu mare blăstămũ, pe verĩ care Domnũ, va fi la stăpînirea țerei, să nu strămute stăpînirea urmașilor camarășului seũ Iacomĩ, ce au cumpărat această moșie de la Stati Croitorul, căci Iacomĩ cu plîngere au stat la Domnie, de au ertat de la ștreangũ pe 3 poslușnici și opt țigani a monastirei Bîrnova, ce au vrut să'l omoare cu securea în prisaca de sub movila cea mare. Vezînd și noi danie la călugări, am trimis boeri de au făcut ocolniță, dovedind de față cu călugării, că despre Monastirea Bîrnova, are hotar unũ pîrău glodos; iar călugării au arătat că dintre pîrăile din șes le-aũ dat Iacomĩ o jumătate poiană, și de acolo s'aũ socotit pin pădure hotar pãn la movila Ciurbiĩ, și împrejur zare pe celelalte hotarã, pe lingã Horpaz pãnã iar în pîrăul glodos cu poeni, și ezetura veke, lingã drumul mare, și livezi și locũ, de hranã a locului de prisacã a Ciorbeștilor, în care cu carte de chitealã si fără dreptate, de multe ori s'aũ întins călugării de Bârnova, pe care iam oprit din tot, cu poroncã să nu mai cutezã nici unũ călugăr, saũ verĩ care a mai între în moșiea aceasta cu vite saũ la vânătoare-fără stirea boierului nostru sardar de Orheiũ Constandin Proca, și ori ce pagubã va mai face de acmu, să o plăteascã îndată. Iar boierul nostru arătat să'și facã satu pentru hrana sa, și poslușnicii ce sunt la Fundăturã, a lui să fie,

stăpînind ocina sa Ciorbeștiu în pace. Aceasta întărim.

Veleat 7261, (1753) Decemv. 4.
(Iscălit) Mateiū Ghica Voevod.

(L. P. G.)

Acest suretū se află în pastrarea mea. Mateiū Ghica Vodă, au domnit de la 1753 până la 1756.

Th. C.

IO MATEI GHICA VOEVOD, BOJIO MILOSTIO
GOSPODAR ZEMLI MOLDAVSCOI.

Facem știre că au venitū înaintea noastră boierul nostru biv vel stolnic Constantin Proca, sardariul de Orheiū, cerșind să'î întărim și noi ocinile ce are, și să'î facem dereptate pentru moșiea Olășăniū din ținut. Vasluiulū, cu zapisul unkiulū seū postelnicelulū Proca Azan, de la călugăriū din dealul mare; am apucat pe călugăriū pîrîțū, și s'au înfăcioșat cu ei moșteniū luī Ione postelnicelul cu cartea Domnului Dimitrie Cantacuzin, din veleat 7192, (1684) Maiū 4, dînd stăpînirea acei ocine luī postelnicelulū Ione, căcū călugăriū cutezară a vinde la postelnicelul Proca, dar mănăstirescu, și pe aceia nu iam dat, nicū o dereptate. Iar pe alte ocine și țigani, ce le-am aflat fără price, iam dat cărți de pace; și mai cerșind pen-

VOLUMUL XIV DIN URICAR.

C. 8

tru ocina sa locū de prisacă Fundătura Ciorbeștilor din ocolul Iașilor, cu pământ de hrană, poeni, rîmnicū cu pește și livezi, danie de la ficiorii lui Iane Cupețul. Am kemat faciă pe acei oameni, și în bună pace au arătat noue cum au dat ocina Ciorbeștil, cu bună inimă, pentru mult bine și milă ce au avut de la acest boieru, și de la reposata Sînica, maica jupînesei d-sale Stolnicului, și dîcînd că călugării de la Bîrnova pascū vite pe poenile din codrii acesteii moșii peste cartea prea fericitului Patriarh Hrisantie al Ierusalimului din 7233 (1715) Noem. 1, dată Saft-ii jupînesei lui Iani negușitoru, ca să n'aibă treabă nice un egumenū ce ar fi la mănăstirea Bîrnova, a cere de a decea din orî ce hrană ar face pe acel loc, pe ispisocul ce s'aū vîzut, a reposatului Stefan Voevod, din 7168, (1660) care ispisoc arătîndune că ar fi acum picat în mînule unor curteni, de la Falciū, Toma Plăcintă și Trohin Ciorte, iam adus înaintea noastră și luîndule ispisocul l'am citit pe toate slovele, și am cređut cum că după cartea Domnului Vasilie Voevod, din leat 7155 (1647), Decem. 4, care întărește toată ocina lui Ciorbe cămărașului seū Iacomî, ce au cumpărato cu zapis drept 60 lei, de la State croitorulū de Curte, ce o avea skimb de la Ciorbe cu 16 lei și 4 dugheni din tîrg din Hirău, postîndū Stefan Vodă, cu mare blăstăm pe veri care Domnū va ajunge la stăpînirea țerei aceștia, pururea să apere pe urmașii, cui ar rămîne această moșie a lui Iacomî, pentru că ielū cu bună inimă și plîngere au

stat la Domnie a erta de la ștreang pe 8 țigani, și 3 poslușnici a Mănăstirei Bîrnova, ce ȃiua mare au sărit cu securea să'l omoare pe ocina lui la stupi în poiana cea de pe pîrăul Glodos de sub deal din dreptul Movilei cea mari a lui Ciorbe, care disparte Ciorbeștii, de Dobrovățu, și mai spre răsărit disparte și moșia lui Ieremia Vodă; stînd călugării cu mare jurămînt a dovedi că nici odată au zis slugelor să treacă pe pîrăul Glodos în Ciorbești, și cerșind și călugării au trimis boeri alegători acolo, de au osebit moșia Ciorbeștii de Bîrnova, de la colțu ce se face moșiei Cetățueia de Horpaz, pe pîrău împrejurul lacului cu loziile, și tot spre ameză și până unde se împreună pîrăul Valei Tinoasa, și acolo au lasat Iacomii jumătate poiană Mănăstirei, și socotind de acolo a fi hotar între aceste moșii drept înaintea pin codru, pe deasupra pîrăului Glodosul în spre Movila cea mare a lui Ciorbe; iar de la Movila pin codru până în drumul cel mare ce iesă la Bordea, și în sus pe deasupra Fundăturii unde acum sunt case, și pin movilele Ciorbeștilor până în Horpaz și Cetățuie. Acest loc și Domnia mea cercetîndul am aflat pămîntul prisăcei Ciorbeștilor acel spre sfințit lîngă drumul cel mare spre movile, poeni cu finațe, peste pîrăul ce vine la Iași, livezile spre resărit de la ezetura din șesul a rîmnicului sub pădure, pînă peste pîrăul lui Kihan, și celelalte poeni despre resărit, de multe ori călugării facă supărare, cu vitele trecînd în valea Tinoasa fără nici o dreptate, sau carte ce

singurii au mărturisit că nu au, de cât ispisoc ctitorescui ce l'am citit, și am vezut kiar noi cum zice, că moșia ce dă se hotăresce cu Ciorbeștii. Decî am poroncit călugărilor să nu se întindă mai mult în poenele de peste semnele arătate, nici să vîneză în codrul moșiei, și am întărit boierului nostru biv vel Stolnic Proca, Sardar de Orheiū, și urmașilor sei, a stăpîni această ocină în veci, cu tot locul ce se pomenesce mai sus, și poslușnicii ce sunt adunați din hărnicia sa la Fundătură, a lui să fie, și să'și facă sat pentru hrana sa. Această întărimă.

Ias velet 7263 (1755) Dechem. 4
(Iscălit) Mateiu Ghica Voevod.

(L. P.)

Acestă suretă se află în păstrarea mea. Matei Ghica Voevod, au domnit de la 1753—1756.

Th. C.

CARTE DE JUDECATĂ.

Facem știre cu această carte de Judecată, că din luminata poroncă a prea înalțatului Domnului nostru Măria sa, Grigorie Alicsandru Ghica Vodă, s'aū judecat de față înaintea noastră Ursaki Porcescul și vėrul seū Toader Porcescul cu Stefan Sava, ficioru popei Lupului, și a

Safteț fetei Tudosăi, nepoată unui Bighiul, și Bratul Toader ficioru Acsinieș, și Acsinia fata Ilenei, și Ileana fata Bighiului, pentru o parte de moșie ce se numește Căcărăzenii peste Prut la ținutul Orheiului, a cărora pricină după cercetarea ce am făcut arătărilor și la o parte și la alta, într'acesta chip s'aun aflat: Ursachi Porcescul, și Toader Porcescul vărul seun, au arătat că această parte de moșie, ce se numescun Căcărăzenii peste Prutun, ar fi împărțitoare cu aceștia cu toții, în care au și ei o parte de pe un strămoșun a lor, anume Toader nepotul lui Doroftei, și cum că Stefan Sava, ficiorul popei Lupului împreună cu neamul seun stăpînind moșia cîta va vreme, pe urmă au vînduto toată moșia făr de stirea lor, și parte din bani, lor nu le-aun făcutun, și la aceasta au cerut dreptate. Decî s'aun întrebat pe Stefan Sava, ficioru popei Lupului, cum și pre neamulun și rezeșii lui, ce respundun, și cu ce stăpînescun această moșie Căcărăzenii, și de au scrisorii să ne arăte. Ei aun respunsun că scrisorii nu au; iam întrebatun să ne arăte înscrisun neamulun și numele de pe cine tragun această moșie Căcărăzenii. Ei au respunsun că un Vasile Fuștașu, strămoșulun lor, au avut doi ficiori anume Toader moșul lor, și pe Doroftei, moșul Porceșilor, și Toader însurănduse au luat pe o fată *moșancă* din Căcărăzenii, și de pe femeia lui Toader, stăpînește Stefan Sava, cu neamul seun această moșie Căcărăzenii. S'aun cerutun lui Stefan Sava și neamulun seun, ca să ne arete curgerea neamulun din spiță în spiță, care au

eșit de la acel Toader ficioru Fuștașului și până la dînșit. Ei au răspuns că Toader au făcut pe Bejan Bighiul și Bejan Bighiul au făcut pe Tudosia, și Măricuța, și Ileana; iar Tudosia au făcut pe Safta ce au ținuto popa Lupul, muma lui Stefan Sava, acest care trage judecată, și Măricuța sora Tudosei și a Ilenei, au făcut pe Sanda, din care suntă neamul Ciunteștilor, iar Ileana sora Tudosei și a Măricuței, au făcut pe Acsonia din care este preutul Toader. Am cerut și la neamul Porceștilor, să ne dea înscris spița neamului lor cum au cursu. Ei au răspuns că se trag din Toader nepotul lui Doroftei. Iam întrebat iarăși, a cui ficior au fost acel Toader, ei au răspuns că nu știu. Dar din arătarea lui Stefan Sava, așa ne-am adiverit, că Doroftei au fost frate cu Toader ficiori lui Vasilie Fuștașu; și Doroftei au făcut pe Rezmeriță, și Rezmeriță au făcut pe Darie, tatăl lui Ursachi Porcescul, și pre Pinteli frate cu Darie, din care este Toader Porcescul; asupra cărei arătare a lui Stefan Savin, singur Porceștii n'au mai putut să răspundă, și s'au cunoscut că dintru începutu au fost totu de un neam cu toții, și împărțitori frățește la moșile ce vor fi de pe strămoșul lor Vasilie Fuștașul. Am întrebat iarăși pe Stefan Sava, de pre cine au apucat numinduse că au această moșie Căcărăzenii. El au răspuns că moșa sa Tudosia fata Bighiului, pe care au apucat'o la casa părinților lui Stefan Sava trăindă, de la aceia au auzit că moșia Căcărăzenii, li se

trage de la femeia lui Toader ficiorul lui Vasile Fuștașu, iar nu de pe bărbatul ei, adică de la Toader ficiorul Fuștașului. Decî dar la aceasta, luând noi sama cu de a mărunțului s'au cunoscută că neamul Porceștilor, n'au nici o dreptate să între părtași, și stăpînitori împreună cu aceștia la moșia aceasta Căcărăzenii, de vreme că se dovedește că au fost de pe moșia acestora, de la femeia lui Toader sin Vasile Fuștașul, și am judecată că mai multă de acum înainte să nu se amestece, nici să aibă voie să tragă parte. Iar la moșiile ce vor avea de pe Vasile Fuștașul tatăl lui Toader și a lui Doroftei, la acele să aibă a stăpîni cu toții împreună frățește.

1776 Iunie 20.

(Iscăliți) Ioan Canta Vel Logofăt. Ion Sturza Vornic. Alesan. Rosetă vel Vornic. Acșinte Negel vel Vornic. Depasti vel Spatar.

Acest original este în păstrarea mea. El este din timpul Domniei lui *Grigorie Ghica Vodă*, tăetă la Beilie în Iași.

Th. C.

CARTE DE JUDECATĂ A DIVANULUI MOLDOVEI.

La Divan înaintea noastră de față s'au judecat preotul Ion i Andrei diaconul, Ionița Macovei, frați, ficiori lui Simion i Ichim Macovei,

împreună și cu alții ai lor ficiorii Iftimei, așijderea Maria preuteasa popei lui Andrian, fata Măriei, nepoata Afteniei, împreună iarăși cu alți frați și cu surorile lor și neamuri a lor Macoviiăștii, toți nepoți și strenepoți unui Macovei bătrîn, ein lui Taicu Sîrbulă rezeșu de moșia Ciorăștii de la ținutul Lăpușnei, cu Iorestu Dan dikiu vechil și respunzător fiind din partea Episcopiei de Huși. Pricina fiind pentru o parte de moșie, adecă jumătate de bătrîn partea Macovieștilor, din moșia Ciorăștii de la ținutul Lăpușnei, ce se numește partea Ciornii a strămoașei Macoviaștilor, asupra căriea părți pusese stăpînire Episcopia Hușii, cu un zapis de la un Proca ficiorul Nechitei, și de la femeia lui Gașița, fata Sandului Muștiuc, care după cercetarea ce s'au făcut într'acest chip s'au aflat pricina între dînșii, cum pe larg se arată în jos.

În anul 1781 Fevruarie 12, ce sunt trecuți 4 ani 4 luni, acest de sus numit Proca ficiorul Nekitei, împreună cu femeia lui Gașița, au dat cu zapisul lor la Episcopia Hușii, de istov toată partea Ciornei a strămoașei Macovieștilor, adecă deplin acea jumătate de bătrîn ce s'au zis mai sus; însă pe jumătate dintr'aceea jumătate de bătrîn au dat'o Episcopiei danie, iar pe jumătate au vîndut'o drept 80 lei, și în zapisul acesta au pus și numele a doue cumnate a lui, a Mariei preutesei și a Antoniei diaconiței, arătându precum că și din partea lor s'ar fi făcut dania și vînzarea la Episcopie, și prin zapis au arătat acel Proca, zicînd așia: că măcar că el împreună cu cum-

natele lui de sus numite au vîndutî baștină, dreaptă, numai partea mumei lor a Măriei Muștiuciasă, dar au dat și toate părțile a niamurilor lor, adică partea Florei a lui Echim, și a lui Macovei, și a lui Simion, ce au fost toți ficii Asteniei, așijderea și partea Sandului Macovei, și a lui Iftimie Macovei, ce au fost toți frați, cu mătușa lor Astenia, ficiorii lui Macovei celui bătrîn, a căroră părți toate se cuprîndu într'acea jumătate de bătrîn; și acestea le-ar fi dat el cu pricină, pentru căci numai singurî ar fi rescumpărat această jumătate de bătrîn a Macovieștilor, de la un Ioniță Burghela postelnicelî, ficiorul armașului Burghela, aflînduse această parte vîndută cu zapisî la acel armașul Burghela, pentru un furțișag, și că după cum deplin acea jumătate de bătrîn au rescumpărat el, așia iarăși deplin au și dat'o Episcopiei, cum pre larg s'aî vîzutî arătînd zapisul lui, după care pînă acum au și stăpînit'o Episcopia. Acum dar viînd toți aceștia de sus arătați a căroră părți, le-au datî Proca cu zapisul seî Episcopiei, după jaloba lor ce-aî dat Măriei sale lui Vodă, cerîndu'și dreptate fiește care, să li să scoată părțile lor de sub stăpînirea Episcopiei, de vreme ce ei nimică de dania și vînzarea ce au făcutî acesta asupra părților, n'aî știutî; s'aî scos din preună cu Iorest diikiul, la judecată înaintea noastră la Divan, unde fiind de față și acest Proca vînzătorulî, la întrebarea ce i s'aî făcutî acestuia, el tot așia au arătattî, precum că numai el singurî ar fi

rescumpărată această jumătate de bătrîn de moșie de la Burghela, și că pentru aceia ar fi dat el părțile celorlalți care pentru că au avut Burghela oareș ce amestec la partea aceasta, s'aū vëzutū la mîna lui Iorest dikiul și o țidulă din letū 1766 Iunie 9, de la repositulū Domnū Grigorie Alesandru Ghica Vodă, dintru întăiea Domnie, scriindū cătră veliții boieri, ca să ȳea sama între un Simion Turbatulū cu alți rezeși din Ciorăști, și între Ionița Burghela pentru moșia din Ciorăști, din care se înțelege că Burghela avea oareși ce cuvînt asupra cărței aceșiea, dar de au vîndut'o Burghela, luată de istov această parte, saū de au avuto numai zălogū, așijderea și de au fostū dată Burghelēi deplinū această jumătate de bătrîn, saū mai puțină, și cîtū, nu se știe, nefind la mijlocū nici o dovadă, de vreme că acestū Proca, au respunsū că zapisul ce ar fi scosū elū de la Burghela nu are, și nici o dovadă, nici într'unū chipū n'aū pututū găsi, îndestulū că numiții de susū, neamultū Macovieștilorū au respuns zicînd, că ei părțile lor ce au între această jumătate de bătrîn, nici de cum la Burghela nu le au știut date, și de și au avut Burghela vre un amesticū întru această jumătate de bătrîn, au avutū numai pe partea Sandului Macovei, a unuia din neamul lor carele au murit sterp, și Proca de au rescumpăratū de la Burghela, iarăși numai partea aceluia au rescumparat, iar cu părțile lor, acesta nici o treabă n'aū avutū, și cînd le-aū dat elū Episcopiei nici o știință ei n'aū

avut, fiind că ei cei mai mulți se află depar-
tați de la starea moșiei, și sânt trăitorî în par-
tea de sus; cu toate acestea, dovadă că ar fi
rescumpărat acesta de la Burghilea moșie, ni-
mica nus'aũ pututũ găsi, și ne fiind nici o do-
vadă, așa numai pe zisurile Procaî nici un te-
mei nu s'aũ pus, au rămas pricina ca să se va-
dă de au știutũ de vînzarea și daniea aceasta,
de la Episcopie jăluitoarii, sau de n'aũ știut,
ieară mai ales pentru Maria preuteasa, și An-
tonia dieaconița, vrînd să știmũ de au pus ele
degetile lor în zăpisũ, și de au primit a se fa-
ce daniea și vînzarea aceasta la Episcopie, și o-
sebit că ei cu toți au răspunsũ, rădicînd cu su-
fletele lor înaintea judecării, că nici unũ, nici
de danie, nici de vînzare n'aũ știutũ, iar la
cea de pe urmă Maria preuteasa au primitũ să
facă și jurămîntũ, că nici ea, cum nici sorăsa
Antonia, nici danie nici vînzare la Episcopie
n'aũ făcutũ, nici degetele lor în zăpisul acesta
nu ș'au pus, ce Proca prin neștiința lor au fă-
cut, și zăpisul și prin neștiința lor le-aũ și iscălit,
cum pentru aceasta, la cea de pe urmă ie-
rășî nici locest n'aũ tăgăduitũ, ce și înaintea
preosfinției-sale părintelui Mitropolitului au
mărturisitũ, că preuteasa aceasta și sorăsa cu
adevăratũ ele, în zăpis nu s'aũ iscălitũ, dar
vrîndũ să se ajute, au pus pricină zicînd, că
vorbă cu dîsele ar fi avutũ mai dinainte,
și pe urmă după primirea lor, nefiind ele de fa-
ță, s'aũ făcutũ zăpisul; apoi au zis că s'aũ și a-
les această jumătate de bătrînu, lipindusă lîngă

alte părți a Episcopiei, vrînd cu aceasta a da pricină de a se înțelege că adică de n'ar fi fost cu voia lor dania și vînzarea, n'ar fi primită să se facă alegerea moșiei, și să se deie Episcopii, în vreme cînd ele de hotărîtu au știut, fiind de față. Și căutînd noi și aceasta ca să vedem ce fel de alegere și hotărătura s'au făcut, cerînduse lui Iorestu, au scos de ne au aratat o mărturie hotarnică de la un Ion Gordul vornicul de poartă din let 1780 Octomvrie 25, dintru care hotarnică n'au fost iarăși îndestulă dovadă spre a ne încredința că dintru început, acest Proca vînzătoriu, au vrut să facă vicleșug și înșelăciune neamurilor lui, de vreme că hotarnica aceasta este cu 4 luni de zile mai înainte de cît zapisul de danie, vînzare ce au făcut el la Episcopie, adică hotarnica este din anul 1780 Octomvrie 25, cum s'au aratat, iar zapisul este din anul 1781 Fevruarie 12, și în hotarnică răspunde că această jumătate de bătrînul Ciornei, fiind dată Episcopiei de acel Proca, și de cumnatele lui, de sus arătate, pentru aceea au lipit-o lîngă celelalte părți a Episcopiei, și cu pricina aceasta, c'ar fi fost dată Episcopiei mai înainte, o alege la hotărîtu, în vreme cînd zapisul la Episcopie nu era, ce peste patru luni face el zapis, și'l dă elu Episcopiei. Drept accia, văzînduse urmările acestuia a vînzătorulu, acestuia a Procăi, cu carele elu, dintru început s'au purtat cu chipuri spre păgubirea neamurilor lui, și de vreme că acum și din vînzarea lui aceasta se dovedește înșelăciune ce au vrut

să facă neamurilor sale, și la cea de pe urmă, de vreme că elū au dat și părțile altora, cu care nici o treabă n'aū avut, și deosebit de vreme că Maria preuteasa au primit să facă și jurământū, că ea n'aū dat partea sa Episcopiei, nici aū pus degetulū în zăpistu, precumū și singur Iorest n'aū tăgăduitū.

Pentru aceia dar, după dreptatea ce s'aū cunoscut am judecat, numiții jeluitorū neamulū Macovieștilorū, să-și tragă sub stăpînirea lor deplin fiește care părțile lor, cum și Mariea Preuteasa i sorăsa Antonia dieaconița iarăși asemenea, ca unele nici de danie, nici de vînzare n'aū știut, să-și ea și ele sub stăpînirea lor părțile lor, pe care să le și stăpînească, după cum și mai înainte li vor fi stăpînitū, cu bună pace și ne supărați mai multū despre Episcopie, saū despre acest Proca vînzătorulū, și Episcopia pentru baniū ce au dat Procăi, pentru părțile acestora, ci va ave să-și caute cu dănsulū, și de la dănsulū să-și împlinească, eară pentru partea acestuī Proca care el o vinde Episcopiei, macar că jaluitorii au respunsū, că ei de vînzare de la un an încoace au știutū; care după a hrisovulū gospodū hotărîre, la știință, după trecere de șese lunī, numai putea ei să o rescumpere; însă pentru iconomia aceea care de vînzătorulū acesta să vede că s'aū metachirisitū, făcînd elū vînzare și pe părțile acestora, cu care nici o treabă n'aū avutū, și vînzarea earăși făcînd'o el în urma hotărîturei, cu chipulū ce s'aū aratatū, și de vreme că și Episcopia au primit o vînzare ca

aceasta vicleană, care era cunoscută că se atinge de împresurarea acestora; pentru aceasta s'au dat voie jăluitoilor ca să întoarcă ei banii Episcopiei, și pe partea acestui Proca, cîți se vor face după analoghie, și să-și tragă ei deplin sub stăpînire această jumătate de bătrîn partea Ciornei, eară Episcopia să lipsască cu totul din stăpînire părțea aceștia, dîndu la mîna jăluitoilor și zapisulă acesta a Procăi.

1786 Maiu 25.

(Iscăliț) Gheorghie Sturza vel Logofătū, Ioan Canta vel Vornicū, Constantin Paladi vel Vornicū, Thoader Balșu vel Vornicū, Depasti vel Vornicū.

Copia acestei cărți de judecată este în păstrarea mea; această judecată este dată în timpulul lui Alesandru Mavrocordatū al II-le, care au domnitū de la 1785—1787.

Th. C.

Prea înalțate Doamne!

În urmarea Domneștii țidule din 17 a lunei trecute Augustū, alcătuiinduse la sfînta Mitropolie a țării obștească adunare a cinului bisericescū și politicesc, întocma după cuprînderea luminatei poroncī a Înălțimeī tale, au pătrunsū cu bună luare aminte dogmaticeasca punere înainte, prin notă de cătră D-lui K: K.

Inpărătesculu Agent, atingătoare de cel întăit punct bisericescū al pravoslavnicilor pămên-tenilorū moldoveni, pentru un episcopū apu-sienescū, numindu'l Catholoromaicescū, cerind pentru dînsul slobodă voe la lucrările, ce se atingū de datoriile chemărei sale, și citindū mai întăiū nota din cuvîntū în cuvîntū, am vëzutu că ceririle sînt, ca acest cu chemarea de episcop, să aibă a cerceta bisericile catolicești, ce sînt în cuprinsulū oblăduirei sale (adecă în Moldavia) a îndrepta bunele rînduele în po-poarele sale, a hotări întîmplătoarele pricinī între oile păstoriei sale, a sluji tainele „adică mirulū, și a face ungere sau chrisma, care se zice că este la dînși datoriea unu episcop, și care la credința catholicească nu se face o-dată cu botezulū, ci după trecerea de ciți-va ani, a acelu ce vine în lume, însfârșitū și că să slujască formalnicū episcopulū în zilele prasnicilor.

Din aceasta lesne se întelēge, că puterea cuvîntului este, de a se legiui în Principatulū acesta, formalicesculū păstor al credinței catho-licești, și acesta se aibă de acum protecția cea din poruncă, care arată D-luī Agentulū, că s'aū rînduitū a o păzi pentru bisericile catho-licești din Moldavia.

Prea înalțate Doamne! prin stălpirea ochi-lor noștri, asupra acestei note a cînstitulū A-gentū, am vëzutu douē nouē isvodiri privitoa-re; una de a dobîndi formalnicū păstoriū în Patria noastră, și cea de al doilea de a resuma formalnica protecție a Agenției pentru biseri-

cele apusenești din Moldavia. Amîndouă în-pingeri aspre, și izvodiri neașteptate într'o e-parchie, care au păzitu pînă acum ființa sa prin „hărăzitele pronomiî din învechime de că-tră prea puternica Impărăție, și cel mai întăi articol al pronomiilor celor mai scumpe, este păzirea cea fără de nici o băntuire a legii și a bisericilor noastre, care acestu haru cu sta-tornicie l'am văzutü rāvārsinduse de cătră prea puternica și hrănitoare Impărăție. Intărit prin toate vrednicile de cuviință hatîșerifuri, după care se închide toată toleranța dogmaticească, a altor streine închinări, și pe această temelie nădăjduim a lăsa și pe urmașii noștri, spre mîngăerea cea desevisită. Pentru aceasta dar, împlinindü porunca Înălțimeî tale, facem aicea o prescriere în scurtü pentru ispîtele, cîte du-pă vreme au făcutü apusenii bisericești, ca se poată a fi păstorî încă de cînd nu era în pămîntulü acesta oi de a bisericeî catholicești, și începimü de la un veacü necunoscutü, gă-sinduse prin Istoriile vechi elinești, că mai îna-înte de închinarea supunerii Țerei la prea Înalta Poartă, în vremi neașezate și rêsvrăti-toare, și în năvălirile neamurilor megieșite, de au și cercatü biserica apusienească a trimite păstorî în Moldavia spre îmulțirea oilor sale, prin tragerea la dogmele lor pe moldovenii de atuncea, însă nu au pututü ajunge la pravē-țulü lor, fiind izgoniți cu pietre și cu lemne, și unii dintr'înșii și uciși de cătră norodul pra-voslavnicü, „această întîmplare, fără de îndo-ire, se înțălege că nu slujăște de pildă că au

fost latină păstorii în patria noastră*. După aceasta apoi este și epoha Istoriei pământului, care arată, că după ce au intrat pământul nostru în stăpînirea prea puternicei Impărății la anul 1592, un Craiul al Ardealului a-nume Batori Sigismond, trimițînd oștî în Moldavia, sîlnicește, au răpit pe cel de atuncea Domn *Aron Vodă*, pre carele prea înalta Poartă avea rînduită stăpînitoriul Țerei, întru a doua domnie a sa, și ducîndul în Ardeal iau ridicat viața prin tăerea capului, rînduind numitul Craiul, pe unul a-nume *Rasvan*, om al seș, pentru a fi domn Moldaviei; acest *Rasvan* au adus cu sine și pe un episcop latinesc, nu știm sub ce nume de eparchi, pentru carele Istoricii pămîntesți, și Meletie scriitoriul geografiei a vremei aceea fac pomenire, că ar fi fost trimis episcopul de către Papa Romei Climent al 8 lea. Intr'acest chip dar, nu după trecere de multă vreme, și mai înainte de a face prea puternica Impărăție răsplatire călcării acelu *Batori* Craiul Ardealului, înștiințînduse de întîmplarea Moldaviei, Craiul Leșesc prin arătarea boerilor pămîntenii, ce au fost fugit spre scăpare în megieșita țeară leșască, au numit cu primirea acelor boeri pămîntenii de atuncea Domn pe un Ieremie Voevod, pe carele cu oștî leșăștî l'au trimis în Moldavia, isgonind pe *Rasvan* omul Craiului Batori, împreună cu toți ai săi, iar prea puternica Impărăție găsind cu cuvîntă alegerea lui Ieremie *Vodă*, din pămîntenii, l'au întărit întru Domnia Țerei; atuncea Craiul Ardealului Ba-

tori, au pornitŭ jalba sa cãtrã Papa Romei, cel din vremea aceea, asupra Craiului leșescŭ arãtîndŭ cã el necruțend, nici cheltuialã, nici ostenealã, au rãpitŭ Țeara Moldovei, din stãpînirea prea lnaltei Porți, sub cea mai bunã nãdejde cã pre toți locuitorii țerei ar fi pututŭ a'î trage la dogmele apusenești, iar Craiul leșescŭ cu înpotriva sa urmare au înzãdãrnicitŭ lucrarea sa cea rîvnitoare cãtrã lege, dreptŭ aceiași Papa tulburîndu-se au anathematisit pe Craiul țerei leșești pentru împedecarea ce au fãcut; iatã dar și a doua întîmplare, carea nu numai cã nu poate sluji dreptŭ pildã bisericei apusenești, dar încă este ca un prilejŭ pãmîntenilor Moldaviei pentru descoperirea mrejiilor legii și pentru îngrijirea cea pururea despre dîneze. Numai rãmîne altã epochã dupã aceastã silnicã întîmplare de vre-unŭ episcop sau pãstorŭ latinescŭ, în țearã noastrã, și aceea ce se pomenește prin notã cã se poate mãrturisi de cãtrã pãmîntenii, cã trecãtorii episcopi ar fi fostŭ, iar nu șezãtorii, pentru care se face pomeneire și prin anaforaua din partea pãmîntului; nu are alt temeiŭ, de cît cã în vremea oștirilor trecute cîndŭ era în pãmîntulŭ nostru oștile altorŭ stãpîniri, s'aŭ întîmplatŭ trecãtorii episcopi sau arhieriei latinești din țeara leșascã unii și alții din partea țerei Ungurești, sau pentru trecere, sau pentru particulnice trebuinți cu ocîrmuitorii oștenești, însă ne arãtați de pãstorii latinești, ne numiți nici de însuși cei mai mari ai oștilor, sau ocîrmuitorii streini vremelnicești, și într'unŭ cuvînt pre-

cum au venit nenumiți, așa s'aũ făcutũ și nevãzuți, fãrã de nici o formalita a finții lor, și ȳatã cã nici aceastã a treia epochã, nu poate sluji spre pildã temelnicã, iar în vremea de pace de ar fi fostũ, fãrã de îndoire prin firman s'ar fi arãtat numirea și rãnduirea sa, și s'ar afla și în analurile Impãrãției trecutã. Sã arãtãm acum, și cea de fațã aducere aminte a acestor ce trãim, cã am vãzut cu ochii, întru o curgere acum de șese-șeci ani, cã în cuprinsulũ Moldovei, nu au fost episcop sau arhieru apusenescũ, cu oare-care numire sau ședere multã sau puținã în pace, și împlinitoare desevãșirei bisericestii, fãrã de cît am vãzutũ preoți pe la satele latinești din țearã, și la o capelã apusieneascã din Iași, cu slobodã voe fãcutã întâiu, și capelã numitã, iar în anul Domniei Domnului Alecsandru Mavrocordatũ, ce aũ pribegiuũ în Rossia, fãrã de știința pãmîntenilorũ prifãcutã capela în zidire de bisericã de piatrã, acești preoți apusenești, viind chirotonisiți de peste hotarũ, sevãrșia toate ale dogmelor latinești, și cîți trãescũ din oameni lipiți la aceastã credințã, numai de cãtrã acei preoți s'aũ botezatũ, și s'aũ unsũ, și s'aũ cununatũ, și s'aũ îngropat morții lor; toți însă și preoții, și cei de prin sate nu arãtã altã formalnicã protecție de cîtũ acea pãmînteascã; dar acum cu patru ani mai înainte peste toatã nãdejdea, Dumnealui Agentulũ C: Crãeștii Impãrãției au arãtatũ mãriei sale Domnului Scarlat Calimach, procatohulũ Înãlțimei tale, cã s'aũ gãsitũ cu cale de cãtrã aceastã Înaltã curte, a

se rîndui și a se trimite la Moldova, un episcop supt nume de *Bacoviū*, ca un începătoriū a legei lăcuitoilor latinī din țeară, după care ne nădăjduită arătare, măria sa, cercetînd cinul bisericescū și politicesc au priimit și anafora obștească, că, ființa și șiderea în Moldavia a unui episcopū latin ieste înprotiva obiceiurilor pământului, și nepriimită de cătră pravoslavnicii lăcuitoii de aicea, și ca unū lucru și pricinuitoiriū întru cele din lăuntru, și întru cele de afara, de multe feliuri de zătigniri, nu poate a fi de mulțămire supușilorū, și înălțimea sa trimițîndū acea anaforă la prea Inalta Poartă, cu adăogirea tălmăcirilor nepriincioaselorū împrejurarī, și aducîndu-se la pragulū prea puternicī Impărățīi s'aū arătat nouō de cătră Înălțimea sa, spre respunsū prea Inaltulū mehtup a prea Inalțatului Visiriū, după cuprinderea vrednicului de cuviință Impărătescului hatū, adică că, de se va face la Țari-gradū, vre-o cerere pentru aceasta, se va da respunsulū cuviinciosū Ministrului Curței, pentru ne priimirea acesteī împliniri, iară de se va mai face aice din partea Agenției iarășī postitoare cerere, să se dea răspunsulū că nu se poate primi. Întru mijlocirea vremei, după ce s'aū priimitū și mehtupulū prea Inalțatului Visiriū, s'aū arătatū în lași un episcop latin, zicînd că este suptū nume de *Bacoviū*, însă în vremea șederei sale aū fost necunoscut, nenumitū fără a se cunoaște asupra sa rangulū de episcopū, și fără a fi întălnitū de măria sa procatohulū Înălțimei tale, carele după cîte-va

lunî au și murit, și conținînd cu totul vorba rînduirei altui Episcopu cu cîtava vreme mai înainte de mazilia procatohului mării tale, iarăși s'aû făcutu arătare cinului bisericescu și politicescu a pămîntului că este să se rînduească și să se trimită din partea C: Crăescu unu episcop latin, atuncea iarăși prin anaforaua obștească, cătră Înălțimea sa la anul 1819, Decembre = s'aû arătatū cîte pot să se întîmple prin această necanonisită, și neobicitnuită, atingere a bisericestiloru luări aminte, rugînduse toată obștea pentru oprirea acestui episcopu, și prin ferman Impărătescu statornicia privileghiiloru pămîntești, ne fiindu nici pildă a ședea în Moldavia un asemenea păstoriu latin, și Înălțimea sa trimetînd anaforaua obștiei la prea puternica Impărăție, după cuprinderea vredniculu de închinăciune hatu, s'aû datū și prea Înaltulū fermanū, însemnatū la anul othomanicescu 1234, cătră lumina lui Gemageil achîr; întru care după ce se cuprind cele ce mai înainte s'aû întîmplatū, apoi se poruncește însfîrșitū prin aceste cuvinte, că „de vreme ce s'aû cunoscutū că șederea unu asemenea episcopu latin în Moldavia, este „tără de nici o asemănare de vre o pildă, și de „vreme că nici în așezările pămîntului nu se „cuprind anume, și de vreme că este în multe chipuri pricinuitoare de nepriință, și pres- „te toate aducătoare de turburare bunei liniș- „tirii a raieleloru, apoi, după cuprinderea împără- „tescului hatu, dacă Elciulū Austriei din Țari- „grad va mai adăugi cerere pentru această

„pricină, acea cerere nu va fi acolo primită, și
„asemenea să i se dea răspuns și agenției aici
„pentru neprimire, precum s'au dat și mai
„înainte, urmînduse toate prin toată păzirea
„cuvîinții.“

Prea înalțate Doamne! acest vrednic de
cuvîință Impărătesc ferman întărit pe teme-
lia Impărătescului hatu, procatohul Înălțimei
tale dîndu'lu la sfînta Mitropolie, iată se adu-
ce înaintea înaltei socotinți a Măriei tale, și
mai cu osebită rîvnitoare, și cu durere rugă-
ciune întindemă acum glasurile noastre la pra-
gul Impărăteștii îndurări, prin Domneasca și
părinteasca mijlocire a Înălțimei tale, deștep-
tîndu-ne și mai mult întru neodihnă, din gră-
birea și din cuprinderea notiî cinstitei Agen-
ții, că suptă numire de un Episcop se formalize-
cește păstoriu apusienesc în patrie, și acela
întărit de protecție, și în urmă întru adăugire
înălțat la cea mai mare formalita a sluj-
belor, a privigherii, a păstoriei, apoi se face
călcare celor înțaiu așezării a pămîntului în-
tru ale legei, fiind aceasta înprotivă după ca-
noanele Bisericești, și se face strămutare celor
date Impărătești hrănitore pronomiî prin ha-
tișerifuri, lăsînd de a zice că întru ale legii,
la care nu am fost atinși nici într'o vreme, se
vadă norodul isvodire nouă și închipuire de
păstorie, poate și unii din acei proști plugari,
alunecîndu-se să se întămpile prigonire și tul-
burare. Dar oare nu este de luat aminte și
de socotit arătarea ce face Dumnealui Agen-
tulu prin o particularnică scrisoare a D-sale

cătră Preosfințitul Mitropolit, carea s'aŭ pusă înaintea înaltei socotinți a Înălțimei tale, cum că sunt patru-deci mii suflete, alcătuiți în sistema credinței apusienești locuitorii în Moldavia, când apoi acestă numără întră adăugire sporind, și pe lângă preoții lor se va întări și păstoriu isvodit din nou, și se vor înputernici și cu protecția Agenției, de o dată acum întră cele bisericesti, căți oare nu se vor lipi ca să nădăjduiească și întră cele politicești și se peardă credința cea pravoslavnică și dominantă a sa covârșire din vechiu întărită. De aceasta suntem bine nădăjduiți că nu numai nesmintite se vor păzi pronomiile care, prea puternica hrănitoarea noastră Impărăție ni-aŭ dăruită din vechime, dar încă și a ne păzi întră ocrotire, căci de obștie, este nepriimită cea mai puțină ședere și numirea unui asemenea Episcopă, avind apusenii preoții lor, și capelele cele prin voe și slobozania ocărmuirei pămîntești, precum au și pravoslavnicii în statutele Evropei, fără nici o smintire acelor învechite legiuiri cătră dînșii, dar nici adăogire, și această ședere de doi ani acum a acestui numit de dînșii Episcopă, pre carele însuși فرمانul Impărătescū ce îlă are în mînele sale, nici de cum nu'lu numește Episcopă, de cîtu: Filipă paroh bisericescū trecătoriū pentru a sale trebuinți, să contenească, ca să ridice cu mergerea sa întră ale sale, neodihna ce au pricinuită unui norodă, care are de cea întăi mîngiere, slobozenia legei prin ocrotirea ei din partea prea puternicei și hrănitoarei Impără-

pi, ca să scăpăm și de grija turburării obșreștii întru acest dogmaticesc punct, precum însuși înalta înțelepciune a măriei tale cu ochii cei pătrunzători o privește. 1820.

Al Înălțimei tale.
smeriți către Dumnezeu rugători

(p) (*) *Veniamin Mitropol. Moldovei.*

(p.) *Gerasim Episcop Romanului.* (p) *Meletie Episcop Hușului.*

(p) *Al Sardiei Nictarie.* (p) *Grigoriu Iri-nopoleos, Inochentie Iliopoleos;* (p) *Daniil Archimandr. al Hangului;* (p) *al Monastirei Galata Archimadr. Partenie;* *Iosaf Archimandr. Frumoasei;* *Grigorie Arhimandr. Sf. Sava. Ilarie Archimandr. și Starițu Sfințelor Mânăstiri Neamțului și Secul;* *Timotei Arhimandr. și Starițu Sf. M-rei Slatina.*

Prea plecate slugi:

Constantin Balșu Logofătă; *Iordachi Canta Logofătă;* *Grigorie Sturza Logofătă;* *Dimitrie Sturza vel Logofătă;* *Iordachi Ruset vel Vi-sternic;* *Raducanu Rosetă Hatman;* *Raletă vel Vornic;* *Vasile Roset Hatman;* *Constantin Cătărgiu vel Vornic;* *Grigore Ghica Vornic;* *Iancu Miclesculă Vornic;* *Mihail Sturza Vornic;* *Alecu Canta vel Vornic;* *Dracachi Rosetă vel Vornic;* *Șarban Negel Vornic.*

Maî urmează încă alte 15 subscrieri nediscifrabile ale boeilor.

(*) Înaintea iscăliturilor sunt puse pecetele.

Prea Înălțate Doamne !

În multe vremi și multe chipuri cercîndu-se biserica apusienescă a și lăți păstoria sa într'această pravoslavnică țeară a Moldaviei, n'au putu a și împlini voința. Pentru că moșii și strămoșii noștrii tari fiindu în credință cu rîvnă herbinte, cu statornică osîrdie n'au îngăduitu nici într'unu chip, precum din istorii și din leatopiseșile țerei se mărturiseaște. Că în vremele cele vechi, și între năvălirile neamurilor megieșite, biserica apusienescă găsind prilejū inlesnicios, și silindu-se a și înmulți numărulū celor de o dogmă, au trimisu propoveditorī aici în Moldavia, să învețe pre Moldovenī legea latinească, însă n'au ajunsū la pravățulū lor, unī gonindu-se cu pietre, și cu bătăi peste hotarū, și alți omorîndu-se de cătră norodul pravoslavnicilorū. Și aceasta au fost cea dintăi cercare.

Apoi, precum arată istoria pămîntulū, după ce patria noastră au intratū supt apărătoarea stăpînire a prea puternicii Impărășii, la anul 1592 un Craiū alū Ardealulū anume Batori Zigismund, trimișind oști în Moldavia, au robitu pre cel de atunci Domn Aron Vodă, fiind rînduitū de prea înalta Poartă într'adoua Domnie, și ducîndulū în Ardeal, i'au ridicatū viața cu tăierea capulū. Atunci numitulū Craiū rînduindū Domn Moldaviei pre un om al seū anume Răzvanū, acesta au adusū cu sineși unū episcop latinescū, nu știm cu care nume de eparhiă, de carele pomeșescū și isto-

ricii pământeni, și Meletie scriitorul geografiei acei vremi, zicînd că Climent al 8-lea, Papa Romei au fost trimis un episcop latin în Moldavia pe acea vreme. Însă Craiul leșesc din arătările boerilor ce era fugiți acolo spre scăpare, înștiințîndu-se de întîmplările Moldaviei, au trimis Domnului prin alegirea acelor boeri pre un Ieremia Vodă, cu oști leșești, și gonîndu pre Răzvanu, cu toți oamenii săi din țeară, prea puternica Împărăție au găsit de cuviință, și au întărit în scaunul Domniei pe numitul Ieremia Vodă. Și într'acest chip au lipsit și episcopul latinesc. Atunci Craiul Ardealului Batori, au pornit jalobă către Papa Romei în potrive Craiului leșesc, arătîndu că el necrușînd vre o cheltueală sa osteneală, stăpînise Moldavia, întru cele mai mari nădejdi, că ar fi putut trage la dogmele apusienești pre toți lăcuitorii țerei, dar Craiul leșesc cu a sa împotrivire i-au făcut zădarnic lucrarea cea răvnițoară, de care Papa oțerîndu-se au dat anathemii pre Craiul Lechiei, pentru împedizarea ce au făcut. Și aceasta au fost a doua cercare.

De la această epochă nu se mai pomenește că ar mai fi stătut vre odată episcop latinesc în pământul acesta, de cît numai pe la satile latinești din țeară și la o capelă a lor de aici din Iași, făcută întăiași dată proastă, și capelă numită, era numai popi rînduiți, și așa au stătut până în zilele Domnului Alecsandru Mavrocordat, ce au pribegit în Rosia. Cînd fără slobozenia și piimirea pămîntenilor, acea ca-

pelă s'aŭ prefăcut în biserică de piatră, la care vinea după obiceiuința, cea din început popl latinestl chirotonisiți peste hotarul a'și sevîrși slujba dogmelorŭ lor. Și cîți streinî de această credința latinească viețuescŭ aici se boteza, se cununa, și se îngropa de acei popl, eară altă protecție nici cei de aici de la capelă, nici cei de prin sate nu avea, de cît acea pămîntească. Eară la anul 1816, în zilele Domnului Calimachŭ, D-luî agentul austrieceascŭ au arătatŭ numitulŭ Domn, că curtea austrieceascŭ au găsit cu cale a rîndui, și a trimite la Moldavia un episcopŭ cu nume de Baco-viŭ, să fie începător și căpetenie legii latinilor din țeară. După care Măria sa întrebîndŭ pre cinul bisericescŭ și politicescŭ, s'aŭ făcut anafora obșteascŭ cuprinzătoare că fința și șidera în Moldavia a unuî episcopŭ latin este cu totul în protiva obiceiurilor pămîntuluî, și nu priimită pravoslavnicilor lăcuitorî de aici, ca unŭ lucru pricinuatoriŭ de multe feluri de zeticniri, și smintele, și întru cele din lăuntru și întru cele din afară. Și pentru aceasta nici odată nu poate fi de mulțămirea și odihna supușilorŭ. Și înălțimea sa acea anafora trimițîndu-o, și înfățoșîndu-o la prea puterniculŭ devlet, i'aŭ trimis spre răspunsŭ și slăvit vezir-mehtup, și vrednicŭ de toată încuviințarea înalt împărătescŭ hat, arătătoriu, că de se va face în Țarigrad vre o cerere de episcopŭ din partea ministruluî austrieceascŭ se va da acolo răspunsul cuviinciosŭ de nepriimirea împlinirei. Iar de se va face și aice

vre o mijlocire din partea Agenției să se dea răspuns, că nu se poate primi nefiind nici obicei, nici spre mulțămirea norodului. Dar până a veni această împărătească hotărîre, s'au arătat aici un episcop latin, zicîndu-se că ar avea nume de Bacoviū. Dar în puțină vreme cît au trăit, nu s'au cunoscut asupra sa semnele de episcop, nici s'au socotit de cuviință a se primi și a se înfățișa la numitul Domn, carele după cîte-va luni a și murit. Și așa cîtă-va vreme conținse cu totul vorba rînduirii altui episcop, pînă aproape de mazilia numitului Domn, cînd s'au auzit că de la împărăteasca cetate a Țarigradului vine alt episcop apusienesc, în-să trecătoriū, eară nu șezătoriū.

Dar noi temîndune să nu ne fie aceasta nu mai pricinuire, eară cu fapta să se statornicească aici, precum s'au și întîmplat, iarăși de isnoavă prin obștească anaforă, la anul 1819, s'au arătat toate cîte se potî întîmpla din această silnică încuibare a latinescului episcopu peste obicei, rugîndune cu dinadinsul pentru oprirea venirii sale, și cerînd într'aceasta statornicirea privilegiului, ne fiind nici o pildă a ședei în Moldavia episcopu latin; că de ar ū fost obicei negreșit s'ar găsi rînduirea și numirea sa prin vre unū înaltū împărătescū firmanū, și s'ar ū afla trecut în caidurile și arhivele prea puternicei împărății. Și înălțimea sa trimițîndu și această anaforă la prea puternica împărăție, pre lingă înaltul hatū de mai înainte, s'au trimis și prea înaltū împărătescū firman, însemnat la anul othoma-

nicescū 1234, întru care cuprinzînd curgerea celor de mai nainte, apoi în sfîrșit poronțește cu aceste cuvinte, că „de vreme ce s'a cunoscut, că șederea unui asemenea episcop latinesc în Moldavia este fără de nici o asemănare de vre o pildă, și de vreme că nici în așezămînturile pămîntului nu se cupriade anume, și de vreme ce este în multe chipuri pricinuitoare de nepriință, și preste toate aducătoare de turburare buneii liniștirii a raelilor, apoi după cuprinderea împărătescului hatu (ce s'a zis mai sus), dacă Elciulu Austriei din Tarigradu va mai adăogi cerere pentru această pricină, acea cerere acolo nu va fi primită. Și asemenea respunși să dea și Agenției de aicea pentru neprimire, precum s'a dat și mai înainte.“ Dar fiind-că apucase a sosi aicea acel episcop mai nainte de a veni prea înaltul firmanu, au ramas neștrămutat în țeară, dovedind prin aceasta cugețul seii, că supt nume de trecător voia a se statornici în pămîntul patriei noastre. Pentru care la anul 1820, în zilele Domnului Michailu Sușul, fiind-că D-lui agentul austrieesc prin notă au înorit cerere, ca să se dea voe acelu episcop latin a lucra cu slobozenie toate ale rangulu seii, adică, a cerceta bisericelē catholiceșci ce sînt în cuprinsul oblăduirei sale din Moldavia, a îndrepta bunele rînduele în popourile sale, a hotări întîmplătoarele pricinii între oile păstoriei sale, a sluji tainele, adică mirul, și a face ungere saii chrisma. În sfîrșit a sluji cu toate semnelē unui episcop în zilele praznicilor,

și a se legiui în principatul acesta formalnicescul păstoriu al credinței catholicești, și să aibă de acum protecția cea din poruncă, care D-lui Agentul au arătat că s'au rînduit a o păzi la bisericile catholicești din Moldova. Din partea noastră iarăși prin obștească anafora ne-am depărtat și ne-am lepădat cu totul de primirea acestui lucru cerînd prin înălțimea sa împlinirea înaltelor haturî, și hotărîrea ce cu milostivire ni s'au fost hărăzitu de la prea puternicul devlet spre paza credinței noastre, și spre întărirea vekiului obiceiu, rugîndune ca să se rîdice de aici și să lipsească. Dar nu s'au pus nici într'o lucrare cererea noastră, și acel episcop au ramas statornicu pînă în primă-vara trecută a acestui anu, cînd fără de veste schimbînduse, s'au ivit altul aice în Iași la capela lor. Și fără primirea Obștiei bisericicești și politicești a acesteî țeri au cutezat a și sluji după rîndueala loru la capela în formă episcopescă, lucru foarte supărător, și de sminteală pravoslavniciloru lăcuitoari, și pildă nesuferită și de mare mîhnire. Inșă fiind-că și acesta acum după trecere de trei luni au murit, ca nu cumva fără de veste să ne pomenimă cu altul rînduit de la biserica apusienească, ne grăbim prin această a noastră obștească anaforă a întinde prin mijlocirea înălțimei tale glasurile cele de rugăciune la prea înaltul pragu, al împărătescilor îndurări, să ne miluească cu întărirea, și înoirea hotărîrilor de mai nainte, și să poroncească, ca și de va îndrăzni a veni vre-un asemenea episcop, negreșit să fie silit a se în-

toarce înapoi, fără a'și arăta semnele cinului său, și fără a avea slobozenie a lucra slujbele sale.

Prea Înălțate Doamne! Urmarea bisericeii apusienești iaste vrednică de băgare în samă, care adică iar fi scoposul a'și împinge pînă întra-tîta pe episcopul său în pămîntul Moldaviei, după atîte tulburări urmate în vremile trecute, și după atîte împotiviri a noastre celor din viacul de acum, și însfîrșit împotiva înaltelor împărăteșci hotărîri, și poronci, de cît numai că ar voi să'și înmulțească nemerniciii săi (*) într'această țeară prin așezare de episcop, precum se poate înțelege chiar din nota D-sale Agentului de la 1820, cătră mitropolitul țarei, prin care arată, că aici în cuprinsul Moldaviei se află șezători patrușeci miș suflete de dogma apusienească, apoi acest nume întărîndu-se prin rînduirea de episcop bisericesc, înputernicindu-se și cu protecția politicească, fără îndoială va ajunge la sfîrșiturii nepriincioase, și cu greū de a se disrădăcina. Pentru că mulți din Moldovenii cei proști ai satelor, întru nădejdele apărării politiceșci, potū alerga și a se lipi de credința lorū, și'și vor pierde legea cea pravoslavnică și strămoșască, pe care iaste întemeiată ființa Statului stăpînirii, și întru care s'au păzit pînă acum nevătămătă datornica supunere a aceștii raele, la prea puternicul devlet.

Noi ne rugăm, precum am fost liniștiții și nesupărații despre aceasta în curgere preste

(*) Proseliții.

două viacuri, de la Ieremia Vodă și pînă în zilele Domnului Calimachū, nepomenindu-se ni î-de-cum de episcop latinū, așa și de acum să rămînem în pace, îndulcindu-ne de paza legii noastre, și de dobîndirea acestui privilegiu oarele leagă într'o unire și într'un cuget pre tot norodul raelelor acestui memlechet, să scăpăm de grija vătămărilor obștești, într'acestū dogmaticescū punt, precum însuși înalta înțelepciune a Măriei tale cu ochii cei pătrunzători o privește. 1826. Aug. 25 (*).

(*) Anaforalele acestea sînt transcrise într'o condică de la Mitropolia din Iași. Un exemplarū original de pe anaforaia reprodusă la pag. 126 s'a găsit în Mitropolia din București. De unde se înțelege, că Mitropolia din Iași a comunicat și Mitropoliei din București lucrările făcute în Moldova pentru episcopatul latinescū.

În opul Episcopului Melchiselec: *Papismul și starea actuală a bisericeii ortodocșă în Regatul Romăniei*, am găsit între mai multe documente, anaforalele cuprinse mai sus, la paginile 126 și pînă aici, pre care le-am reprodus pentru istoria bisericească.

Th. C.

„Iubite prietene Lupașcu.

„Am cititū cu viuă plăcere scrisoarea dumitale, care este plină de înțelepte priviri asupra casnicei gospodării a țerei noastre. M'am bucuratū decī că mai vădū unde și unde cite unulū, care în loc se crute la stele, cînd pe pămîntū, dă de rîpă ca filosofulū din fabulă,

își mai țintește ochii pe jos unde se află, spre a se ocupa de primejdiile ce îl înconjoară.

„Imi scrii de jidovi.

„Jidovimea, adecă $\frac{1}{7}$ partea din populațiunea noastră totală, este cea mai tristă lepră cu care ne-ați osîndit slăbăciunea, neprevăderea și venalitatea noastră.

„Pe lângă aceste s'au mai adăugit în timpii de pe urmă și oare-care încercări de nepotrivită nivelare, sub cuvânt de necesitate a veacului XIX—care și aceasta, împreună cu cele de mai sus au produs, prin rezultatele lor, un haos ce formează astăzi la noi—după ideia mea—singura cauză de căpeteniă, politică și economică, dinaintea importanței căreia toate cele-l alte dispar.

„Zic singura cauză, fiind-că numai ieși nu'i prevăd soluțiunea fără cele mai mari dificultăți, în vreme ce pentru toate cele-l-alte cestiuni ale noastre, eu unul n'ași avea nici o grijă, cînd am putea ajunge acolo, unde să punem cu toții umerii la ele, ca așa să le săltăm din glod afară ca pe o jucărie. Dar nenorocirea este că noi nu punem umărul la nimica cu toții, și în loc de înfrățire, să măcar o înțeleaptă asociațiune în fața nevoiei, ne tăvălim în dușmăniă, neînțelegere și individualism, despărțiți în 20 de deosebite cîmpuri.

„Pe cît știu eu, pare așa este astăzi în țeara noastră; și cât-va mai urma tot așa, cu atîta mai puțin vom putea prevedea sfîrșitul multelor noastre nevoi și mai virtos o tîmă-

duitoare punere la cale a cestiunii Jidanilor, aceeași făcîndu-o se devie, prin puternicele lor interese și legături financiare cu toată Europa, o belea ce a luat proporții internaționale.

„În fața unor așa grele împrejurări, cotropirea neîncetată a Jidanilor, care devine un pericol din zi în zi mai mare pentru noi, ar trebui se fie tratată de toate forțele legale și unanim înțelese ale țerei, tratată solemn și așa combinată în cît hotărîrile, o-dată luate, să se poată aplica, nestrămutate nici din afară nici din întru. Ear încercările parțiale, de felul celor petrecute, cari au înlăturat cestiunea din calea ieși cea adevărată, și nu ne-a adus de cît gloaba de bani, se înceteze.

„În așa mod ar găsi ai noștri cele mai drepte și întemeiate cuvinte de naționalitate, de igienă publică, de moralitate, de stîrpirea strengărosului vagabond și, proletariat, pauperism, usură, etc. etc., pentru a ajunge la un capăt satisfăcător cu Jidanii de aici. Pe lângă acestea s'ar urmări și cauzele emigrării lor de pe aiurea la noi (ab oste consilium) și ne-am pildui de ele asemenea cu mare folos, în cît efectul tuturor acestora, dacă nu ar fi radical, dar am dobîndi 50 la sută, dacă nu suta întreagă. Și la această ispravă am avea ajutorul al însuși Jidanilor celor înstăriți și vechi din țeară, cari înțeleg și ei de ajuns în ce prăpastie, tot crescînd, poate mai cu vreme se'î arunce cestiunea lor, cum stă ea astăzi.

„Însă pentru aceasta, îți mai spun o-dată, iubite Lupașcu, trebuie se fie înțelegerea de ca-

re îți vorbescți mai sus că nu este, și fără care atât pentru cestiunea jidovască, cât și pentru toate cele-l-alte cestiuni ale noastre, nu vom putea face altă de cât a ne învîrți mereu într'un cercu de neputință.

„Din acest cercu, vom eși, nu mai rămîne îndoială, îndată ce mintea, dreapta judecată și ghibăcia-zestrea tardivă dar firească a neamului nostru—vor birui patimele, cari astăzi la noi, ca la toate neamurile tinere, au „le haut du pavé”.

„Vor trece și aceste și, după cîte am pățit și vom mai păți încă, va sosi în sfîrșit și nouă timpul se ne cumințim și, mai cu seamă, se înțelegem că *trebuie să trăim de propria noastră viață; că după țeara noastră trebuie se ne fie și politica, ear nu după cele străine*, a căroră seculară civilizațiune, intempestiv tărăită la noi, se preface, adese, într'o ridiculă și vătămătoare momitărie.

„Așia cu jidani, așia cu multe altele al căroră loc nu este aici de pomenit.

„Dar se avem răbdarea cuvenită; căci un stat nu se formează într'o bătaie de amnar, și bună speranță: fiind-că, cum zice proverbul nostru: „mintea Romănului cea de la urmă ne va scăpa din toate belelele, și, la timpul matur, ne va aduce țeara de astăzi, adăugită de toate cătunurile rominești, la o înflorire potrivită cu *descoptul ieșii poporū*, cu întinderea și situațiunea ieșii topografică, și cu nemărginitele ieșii îndestulări de tot felul, daruri largū revăr-

sate asupra'i de miloasa prevedință. Mă re-
sum într'aceste două:

„*Gintea latină și cestiunea de timp*“.

„Rău și încet mergem, dar mergem îna-
inte, (e pur si muove). Aceasta pot se o zic
eū, care țiū minte de de mult și știū cum e-
ra și cum este.

Atîta îți scriū acum, dumitale, iubite Lu-
pașcu, pîna cînd a da Dumnezeu se ne reve-
dem cu sănătate, și atunci le-omū mai vorbi,
și îți voiū spune cum socotescū și eū că *tre-
buesc locurile competente se începă a nu mai
șede a cu mînele în briū în fața cestiunii jidovești.*

„Îți rămîn bun și vechiū prieten.

C. Negrea.

„12 Ianuariū, 1869, Ocna.”

Originalul scrisū și suptscris, în întreg, de mîna
lui C. Negri, este la d. Alecu Lupașcul.

Din opul D-lui Gheorghie Mîsail, intitulat *Cons-
tantin Negri*, am reprodus, de la pag. 315, acestū im-
portant document. Th. C.

CU MILA LUI DUMNEZEU IO ILIAȘ VV. DOMN
ȚÈREI MOLDOVEI.

Știutū facemū cu această carte tuturorū
care o vor vedea, saū pe ea citinduse o vor auzi,
că iată acest Cupceanu, și frațiil lui Triflăzantū,

și Ivan, și sora lor Ruschea, copiii lui Radul Draculea, le am dat lor a noastră osebită milă, le am dat și le am întărit de la noi, în al nostru pământ moldovinesc, a lor dreaptă ocină, și moștenire și privilegiu de danie, pe care au avut-o tatăl lor Radul Draculea de la predecesorul nostru Ștefan VV. două locuri la Pustieni dincolo de Prut, sub Obreja, între Troenești și între Dobreni, la fântina sub Oboceni, ceea ce astăzi se numesc Drăculeștii.

Aceste toate mai sus scrise, să fie lor de la noi uric, și cu totu venitul lor, și copiilor lor, și nepoților lor, și strănepoților lor, și la toată seminția lor, câtă se va alege, mai de aproape nestrucată tot-dea-una în veci. Iar hotarele acelor două locuri la Pustieni, dincolo de Prut, sub Obreja, între Troenești și între Dobreni, la fântina sub Oboceni, ceea ce astăzi se numește Drăculeștii, să fie din toate părțile pe unde vechile hotare au fost din veci. Ear la aceasta este credința alei noastre Domnii mai sus scrise Io Iliș Voevodă, și credința prea iubiților frați ai Domniei mele Ștefan și Costantin, și credința boierilor noștri, credința boerului Efrem Huru, credința boerului Borce Vornic, credința boerului Petru Crăca, credința boerului Șandru, credința boerului Sturza, și boerului Moghilă parcalabi de Hotin, credința boerului Danciulă Huru, și boerului Miron parcalabi din Neamț, credința boerului O și Ghenghe parcalabi de Romanu, credința boerului Petru Varticovic, Portariul Sucevei, credința boerului Spatar, cre-

dința boerului Danovicî Postelnicu,
credința boerului Hamza, credința boerului
Petrașcu paharnicu, credința boerului Neagu
stolnic, credința boerului Placsa comis, și cre-
dința tuturilor boerilor noștri moldovinești
mari și mici. Ear după a noastră vieată cine
va fi Domn țerei noastre, dintre frații noștri
său dintre copii noștri, său din familia noas-
tră, său pe cine D-zeu 'l va alege, a fi moște-
nitoru țerei noastre moldovenești, acela să nu
strice a noastră danie și întăritură, ci mai vir-
tos să o întărească și să o adauge. Dreptu ca-
re le am dat aceasta, și le am întăritu, că sint
ale lor drepte ocini.

Și pentru mai multă tărie, și reîntărire a
tuturilor celor mai susu scrise, am poronciut a
lui nostru credinciosu boier Matieășu Logofătu,
să scrie aceasta, și a noastră pecetie să o spîn-
zure pe această carte a noastră.

S'a scris de Mihail Borra la Huși, anul 7056 (1548) luna
Martie 21.

Originalul acestui Hrisov, este pe pergamentu
deterioratū la mijloc; in pergamentu se află 8 bornicele
de care se vede că a fost legată pecetea cea mare
domniască cu matasă. Iliăș Vodă împreună cu frâte-
le seū Stefan al 8-le, au domnitū da la 1546 până
la 1552.

Traducerea este făcută de dl. Tandvicesanu; origi-
nalul este în pastrarea mea.

Th. C.

IOAN VV. CU MILA LUI D-ZEU DOMN ȚEREI
MOLDOVEI, TATĂ PATRIEI.

Iată am dat slugei noastre lui Vartic o siliște anume Andreicăuții în ținutul Hotinului, care acea siliște au fost din ocolu Bozovinței, ca să'i fie lui de la noi cu tot venitul lui. Pentru același dar altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scrisu în Suceava la anul 7070 (1562)
luna Septembrie.

(L. P. G.)

Tălmăcit de pe sîrbie de Pitariul Ionița Stamatî în Iași
la 1808 Septembrie 24.

Această carte Domnească scrisă pe hîrtie, împreună cu suretul de pe ispisocul vechiu, se află în pastrarea mea.

Th. C.

BOGDAN VV. CU MILA LUI D-ZEU DOMN ȚEREI
MOLDOVEI.

Am dat slugei noastre lui Vartic o siliște anume Andreicăuții în ținutul Hotinului, care acea siliște anume Andreicăuții au fost a Domniei mele din ocolul Bozovinții, și se'i fie lui de la noi cu tot venitul. Pentru același dar altul să nu se amestece.

Scris în Suceava la veletul 7076 (1568)
Septembrie 15.

Domnul au zis.

(L. P.)

Scris de Berhecea. S'au talmăcit în Iași, de Pitarul Ioniță Stamati, la anul 1808. Sept. 24.

Originalul scris pe hârtie din preună și cu talmăcirea de pe sirbie, se află în pastrarea me. Acest Bogdan, au domnit de la 1566, până la 1572. Th. C.

IOAN (IVONIA) VV. CU MILA LUI D-ZEŪ, DOMN ȚEREI MOLDOVEI.

Că iată au venitū inaintea noastră și inaintea boerilorū noștri aī Moldovei, preutul Drăghicī și cu nepoții seī și s'au judecat dinaintea noastră cu slugele noastre Lazor comișel, ficiorul Anghelinei și cu Toader ficiorul Crăstănei, nepoții lui Micul Bărbosulū, și căzēnd cu plingere asupra lor dinaintea noastră, zicindū ei cum că n'au acea ocină, din preună cu dînșii în satū în Bărboși, ce este a lor moșie precumū zic aceea. Decī noi cînd am vĕzutū că au căzutū cu jalobă asupra lor, noi le am datū mai sus numișilorū, lui Lazor comișelū ficioru Anghelinei, și lui Toader ficiorul Crăstănei, zi de vade ca să facă jurămintū cu 24 oameni pentru ocină între acel sat, și cînd au venit ziua vadelei, ei au venitū cu martori, și s'au îndreptatū dinaintea noastră, s'au pus ferie 12 sloți în visteria noastră. Iar preutul Drăghicī și cu nepoții seī, s'au dat remași dinaintea noastră și din toată legea, și leam dat, și leam întăritū slugelor noastre, lui Lazor ficiorulū Anghelinei, și lui Toader ficiorul Crăstănei, ne-

poți Micului Bărbosu, acel mai sus numit sat, ca să le fie lor de la noi cu totu venitul. Și de acuma înainte, să nu aibă ai mai trage pe dînșii la judecată, nici ai mai supăra nici odată în veci, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași la anul 7082 (1574) Dechembrie 21.

Domnul au poroncitu.

(L. P).

Vel Logofătū au învățatū.

Scris de Luca.

S'au talmăcitu de Ionița Stamatî Pitaru, în Iași, la 1808 Septemvrie 24,

Acest Hrisovū scris pe hîrtie; originalul se află în dispozițiunea ~~me~~. Acest Domnū Ioan sau Ivonia, au domnit de la 1572, până la 1574. Th. C.

ION IANCUL VV, CU MILA LUI D-ZEU DOMN
ȚEREI MOLDOVEI.

Că iată au venitū înaintea noastră, și înaintea boierilorū noștri, Mărica și sora sa Eli-safta fetele Solomie, și ruda lorū Veisa biv Pitar și fratele seū Ionașcu, și sora lor Agafia copii Măricăi, și ruda lor Ana, și fratele ei Irimia Barbovschi, copii Sofroniei, toți nepoți alui Ion Vorontar și a Soficăi, și strenepoți a lui Șerbica, și a Olenii. Și au împărțit între dînșii alor dreaptă ocină, și moșie satulū Vasileuții din uric, de mărturiea ce au avut buna lor Sofica de la părintele Domniei mele Petru Voevod, și satulū Pisacaniū cu locū de moară în Miletin, și jumătate de sat din Colbații din jos

de Picioroganî, și cu loc de moară tot în Milletin, și Prăjani, cu moară din uricū, de împărțală ce au avutū strămoașa lor Oleana, de la bătrînul Bogdan Voevod, și satul Cudrenții care acum se numește Șerbicenî, în vîrf (părăulur) Drabiștii de uric, din întăritură ce au avut de pe strămoșul lor Șerbica, de la bătrînul Stefan Voevod, și satul Vorontireștii pe Siretū, în ținutul Romanului, din uricū, de împărțală ce au avut moșul lor Ion Vorontar de la Stefan Voevod cel tînăr, și a șesa parte din sat, din Bourenî, din uricū de cumpărătură ce au avutū totū moșul lor Ion Vorontar, de la părintele Domniei mele Petre Voevod, și li s'aū venit în partea Măricăi, și a surorii sale Elisaftei, fetelorū Solomiei, li s'aū venitū în partea lor satulū Vasileuții, și jumătate de sat din Vorontireștii partea din jos, și jumătate de sat din Prisacanî; și o jumătate din a șesă parte din sat din Bourenî. Decî noi vâzîndū a lor de bună voe tocmală și împărțire și învoială cum s'aū tocmițū și s'aū împărțitū între dînșii, noi așijderea, și de la noi leam dat și leam întăritū Măricăi, și surorii sale Elisaftei fetelor Solomiei, pe acele de mai susū numite sate Vasileuții și jumătate de sat din Vorontireștii partea din jos, și jumătate de sat din Prisacanî, și jumătate de sat din a șesa parte din sat din Bourenî, ca să le fie lor și de la noi cu totū venitū.

În Iași vecheată 7089 (1581) Mai 11.

Domnul aū poroncitū.

(L. P.)

Stroici vel Logofătă, au învățat și au iscălit.

Scris de Mihăilesculă.

Tălmăcit de Ioniță Stamatî Pitar, în Iași, la 1808 Sept 24.

Acest Ispisoc scris pe hirtie, în care se vede încrustată o mitră de mitropolit catolic. Trag atențiunea cititorilor, că iscălitura lui Stroici, cu litere latine, este în modul următor: *Stroicză*.

Th. C.

Domnu țerei Moldovei. Iam dată și l'am miluită pe sluga noastră cu o siliște pustie ce au fostă dreaptă Domnească, ce este din susă anume Visterca ce este între satulă Medveja ca să'î fie lui de la noi dreaptă ocină, și căștigare cu slujba lui, mai sus numita siliște anume Visterca. Pentru aceeași dar de acum înainte, altul să nu se amestece în vece înaintea acestei cărți a noastre.

Scrisă în Iași, veleat 7091 (1583) Iunie 4.

(L. P.)

Scris de Gangur.

Tălmăcit de Ioniță Stamatî Pitar, în Iași, la 1808 Sept. 24.

Acest Ispisoc este rupt a treea parte din tăi, în care lipsește numele Domnului; această bucată de document este în pastrarea mea. După data 1583, se crede că acest document ar fi de la Petru al 5-lea, care au domnit de la 1583 până la 1586. Th. C.

PETRU VOEVOD, CU MILA LUI D-ZEU DOMN
ȚĂRĂII MOLDOVEI

Scriem credinciosului Boerului nostru, lui Bucium patcalab de Hotină, îți dăm de știre și pentru acești oameni, anume Liciul și Mar-

co, și Moisi, că s'aũ judecat cu Vartic pentru un hotar ce este în Dercăuț în ținutul Hotinului. Deci noi mai înainte le am făcut lor cartea noastră cătră Andreica vatav. Deci Andreica vatav au cercetat cu oameni bunī acel hotarũ, și l'aũ dat pe acel hotar lui Vartic, iindcã au fostũ Domnescũ. Dreptũ aceea dacã îți vedeã aceastã carte a Domniei mele, sã strãngeți oameni bunī și bãtrini, și sã cercetați acel hotar, și precum îți afla sã dați de știre Domniei mele tu sã'l iei de la Liciul și sã'l dai doispredede boi și apoi sã'i aducã la noi, și întru alt-felũ sã nu faci.

Scris în Iași la veleatulũ 7094, (1586)
Noembrie 3.

Insuși Domnul au poroncit.

(L. P.)

Vel Logofãtã au învățat.

S'aũ tãlmãcit de Ioan Stamatii Pitar, în Iași, la 1808 Sept. 24.

Traducerea acestui Ispisoc, de pe sîrbie, se aflã în dispoziția me. Petru al 6-le, pronumit Șkiopul, au domnitũ de la 1586 pãnã la 1591. Acest Petru au închieat tratatũ de comerciũ cu Anglia; sã se vadã pagina 394 din volumul al 4-le, de Uricar. Th. C.

PETRU VOEVOD, CU MILA LUI D-ZEU DOMN
ȚEREI MOLDOVEI.

Iatã au venit înaintea noastră, și înaintea tuturor boerilorũ noștri ai Moldovei a mari și micī, sluga noastră Varticũ Nemișũ, de

niminea silit nici asupra, și au vîndut a sa ocină și moșie, o siliște anume Andreicăuții, ce este în ținutul Hotinului, din ispisocu de danie ce au avut de la Alecsandru Voevod, și din ispisoaace, întărituri ce au avut de la Ioan Voevod, ce s'au numit Despot, și de la Bogdan Voevod, Alecsăndrovici, și de la Ioan Voevod, și din deresuri întărite ce au avut, tij de la însuși Domniea me, pe aceleași le au vîndut credinciosului nostru lui Gavrilaşu Flore Logofăt și jupănesei sale Mărinței, fiicei reposatului Stroici Visternic, drept 660 zloți tătărești, și ispisoaace și uric, ce au avut el pe acea mai sus numită siliște anume Andreicăuții, ce este în ținutul Hotinului, care acum se numește Varticeni, și încă ieau mai dat el, credinciosului nostru lui Gavrilaş Logofătului, și jupănesei sale Mărinței și uric, dinaintea noastră, și dinaintea tuturor boerilor noștri ai Moldovei, și apoi, sculînduse Ion și Liciul din Sincăuți, strănepoți Bilavii cu un uric, ce au avut numita Bilava de la bătrînul Stefan Voevod, și s'au judecat cu Vartic Nemișu pentru un loc anume Dereptii și Soloneșul ce este cătră hotarul Varticenilor, și ei au fost aduși cu carte Domnească în zilele lui Petru Voevod, cel bătrîn, fiind-că au ucis pe niște greci. Apoi Ion și Liciul s'au dat remași din toată legea noastră. Decî noi vîzîndu a lor de bună voe tocmală și plată deplin, noi așijderea, și de la Domnia noastră le am dat și le am întărit credinciosului nostru Gavrilaş Logofătului, și jupănesei lui Mărinței,

ficei repositului Stroici Visternic, pe numita siliște Andreicăuții în ținutul Hotinului, ce se numește acum Varticenă, și pe acel loc Dereptii și cu Solonețul să le fie lor hotar, pe unde le au hotărîtă lor credinciosul nostru Bucium Parcalabul de Hotin, pe unde din veci s'aŭ apucatŭ, cu tot venitul. Și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Serisŭ în Iași, la veleatul 7095, (1587)
Mart 5.

Domnulŭ au poroncitu.

(L. P.)

Stroici vel Logofăt au învațatŭ, și au iscalit.
Să le faceți lor și uricŭ.

Seris de Damian.

S'aŭ talmacitu de Ion Stamatŭ Pitarŭ, în Iași, la 1808
Septembrie 24.

Traducerea acestui Ispiso de pe sîrbie, se află în
dispozițunea me. Acest hr̄sove este de la Petru Șkopul.
Th. C.

PETRU VOEVOD CU MILA LUI D-ZEU, DOMN
ȚEREI MOLDOVEI.

Iată au venit înaintea noastră, și înaintea tuturor boerilor noștri ai Moldovei Petriman vatazul și fratele seŭ Ionașcu și sora lor Vasutca ficioi lui Vasco nepoți Olincăi, strănepoșii lui Stan Visternicu, de a lor bună voe de nimene siliși aici asupriți, și au vîndut a lor dreapta ocină, toate părțile lor ce se vor alege din sat, din Bărnovulŭ din ce au

avut de la Alecsandru Vodă, pe aceleași le au vîndutŭ rudei lor preutulŭ Roman, din tîrgul Hotinului, drept 100 zloți bani tătărești. Și așîjderea au venit înaintea noastră, Ion cu frații seî ficiori lui Petre Pilat, nepoți lui Gherasimŭ, și au vîndutŭ alor parte dintr'acelaș uric,tij preutulŭ Roman, nepot lui Gherasim dreptŭ 75 zloți bani tătărești. Și sculînduse preotulŭ Roman, au rescumpăratŭ partea sa, ce au fostŭ vîndută de moșulu seŭ de Gherasim din Șendreni drept 10 boi și 30 zloți (Bori și Vasco), și îi au dat și deresuri în mînă. Și sculîndusă preotulŭ Roman, au plătit toți banii dinaintea noastră, precumŭ mai sus se arată. Noi așîjderea vîzînd alor de bună voe tocmală și plată deplin, noi iam dat și iam întăritŭ preutulŭ Roman, ca să'î fie lui și de la noi ocină cu tot venitul, și altul să nu se amestece înaintea acesteî cărî a noastră.

(L. P.)

S'au talmacit de pe Ispisocul vechiŭ de pe sirbie în care veletulu, luna și ziua, nu sîntŭ, fiind foarte ruptŭ. S'au talmacit ispisoculŭ de Ion Stamatî Pitar, în Iași, la 1808 Sept. 24.

I-pisocul în original se is pehîrtie, cum ș t'alucereș, se află în proprietatea me. Th. C.

Z A P I S.

Noi Gheorghie și Frăncescul părcalabi de Hotin, iacă au venit dinaintea noastră Drușea Ne-
www.dacoromanica.ro

miși din Șândreni și cu sora sa Achilina, de nimeni siliți nici asuprași, ci de alor bună voe, au vîndutū alor dreaptă ocină, și moșie din satulū Bârnovul, din a treia parte de sat, o a-triea parte, din Ploscăuți, și din Cotunul, și din toate acele trei unghiuri, rudei lor preutu-luī Romșa din tîrgulū Hotinuluī drept 200 zloți tătărăști, ce au avut moașa lor Tația din drese și întăritură de la Alicsandru Voevod, și la acea alor de bună voe tocmală au fost oameni buni și bătrăni vătăji: Macsin vatavu și Dancil vatavu, și Orlinschi vatavu, și Iori vatavu, și Dragșan vatavu. Decī noi văzând alor de bună voe tocmală și plată deplin, și spre mai bună credință și siguranție, am pusū pe-cețile noastre la acest zapiș alor ca să se știe.

Scris în Hotin la letu 7097, (1589)
Septembri. 2.

(L. P.) (L. P.)

Scris de Fedor Diac.

S'aū tălmăcit de pe Serbie de Ion Stamati Pitar, ni Iași,
la 1808 Septembrie 24.

Acest suret de pe Zapisul sîrbesc, în preună cu orginalul se află în dispoziția me. Acest documentū este alcătuit din vremea lui Vodă Petru Șkiopol. Th. C.

NOI IRIMIEA MOGHILĂ VV. CU MILA LUI
D-ZEU DOMN ȚEREI MOLDOVEI.

Iată domnia me ne am pre milostivit și
iam dat și l'am miluit pe cinstit credincios bo-
erul domniei mele pe Ureche marele Vornic de

țeara de jos cu un sat ce se numește Bărboși, de pe Ialpuh, care acel sat au fost drept domnesc. . . . de la Tintul, apoi i l'am dat și i l'am miluit pe dănsul cu mai sus numitul sat, pentru că el ne-au slujit domniei mele bine și cu dreaptă credință, când au venit Răsvan asupra domniei mele, cum și la alte treburi și slujbe a domniei mele și ale țarei. Drept aceea s'ăi fie lui dreaptă milă și danie de la domnia me cu tot venitul și copiilor lui, și la tot niamul lui cine se va alege mai aproape, ne strămutatu nici o dinioară în veci, și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a Domniei mele.

Scris în Suceava velet 7104 (1596) Mart 28.

Insuși Domnul au poroncit.

(Iscălit) Irimia Voevod.

(L. P.)

Veli Boleari ucit (Marele Logofăt au învațat). Osava.

S'aun talmăcit de pe sirbie de Ion Stamati biv vel Pitar, 1808 Septembrie 24, în Iași.

Originalul scris pe hârtie, cum și traducerea se află în proprietatea me. Th. C.

MĂRTURIE DIN CEPLENIȚĂ

Adică eu Năvrăpăscul biv Vornic, și Gheorghie Vornic, și Sidol biv Starosti, și Rogojanul biv părcalab, și Petru Cihan, și Ionașco Vrabie staroste, și Prăjin biv părcalab. In-

VOLUMUL XIV DIN URICAR.

C. 11

științăm cu această scrisoare á noastră precum că ne am întîmplat dinaintea părintelui nostru lui Ureche vel Vornic, de țeara de jos, în satul Ceplenița, și au venit dinaintea D-sale și dinaintea noastră Andrei Poïca, și Iordachi fi-ciorul lui Petru Grecu, de nimenea siliți nici asuprași, ci de alor bună voe au vîndut alor dreaptă parte de ocină, jumătate din satul Pui-ceni, pe Răut cu bălți și cu heleștee, și cu mori, în Răut. Pe aceleași le au vîndut părintelui nostru Dumisale lui Ureche vel Vornic, de țea-ra de jos, drept 200 taleri gata, și iaș plătitu toți deplin. Decî noi dacă am văzut alor bună tocmală și plata deplin dinaintea noastră, de la noi încă iam făcut această mărturie, după care săși facă D-lui și uric Domnesc. Și spre mai ma-re credință am pus și pecețile noastre, cătră a-cest zapis al nostru ca să se știe.

(L. P.) (L. P.) (L. P.) (L. P.) (L. P.) (L. P.)

Suret de pe zapis vechi sîrbesc, în care veletul nu'î scris, ci nu mai Dechembrie 2, scris în Ce-plenița.

S'aș talmacitū de Ion Stamati Pitarū, în Iași, la 1808
Septemvrie 24.

Originalul ispisocului împreună cu traducirea, se
află în proprietatea mea. Pecețile sînt binișor conservate.
Th. C.

NOI CONSTANTIN MOGHILĂ VV. CU MILA LUI
D-ZEU DOMN ȚEREI MOLDOVEI.

Iată au venitū dinaintea noastră, și dinaintea boerilor noștri, Nicora ficiorul lui Roschip, de alui bună voe, de nimenea silit nici asuprit, și au făcutū schimbū cu cinstitū credincios boerul nostru, cu D-lui Hatmanul Isac Balica, și iaū datū el boerului nostru d-sale Hatmanului, lui Isac Balica, asa dreaptă ocină, și moșie, jumătate de sat din Mătienī pe Jijia, și cu morī în Jijia, ce este în ținutulū Hărlăului, din uric ce au avut de la Voevod. Iar D-lui Hatmanului Isac Balica, iaū dat lui Roschip loc, în locul dreptei ocinei sale și cumpărăturei, ce au avut în satul Epurenī pe Jijia, în ținutulū Hărlăului, din Ispisocū de cumpăratură, ce au avut de la Domnia me, a patra parte ce iau fost lui cumpăratură, de la Ionașcu ficiorulū lui Bosuioc Spatarulū, cu loc de morī în Jijia. Și iar din apatra parte, o a patra parte ce iaū fost lui cumpăratură, de la Frățian Jiamănul, și de la copiī lui, de la Stratilat și Mărica, și Aslan, și iarăș douē părți ce leau avut cumpăratură, de la Irimia Postelnicul, ce ia fost lui moșie, o parte de la jupăneasa lui Ileana Pona, iară cei-laltă parte iaū fost lui cumpăratură de la Ion Căneaī. Și încă el iau mai vîndut boerului nostru, dumisale Hatmanulū Isac Balica și au rămas. Deci noi vădănd între dănsiī de bună voe schimb și tocmală, noi așijderea și de la noi iam dat și iam

întărit slugei noastre, lui Necora Roschip, pe toate acele mai sus arătate părți de ocină din satul Epu-
reni, și cu locul de mori în Jîjia pentru ocina Măti-
eniî ce au fost a lui, ca să fie lui și de la noi uric
și ocină și întăritură cu tot venitul. Și altul
să nu se amestece.

Scris în Iași veleat 7119 (1611).

Domnul au zis.

Pătrașcu vel logofătulă.

Scris de Băisanul.

S'au talmăcitu de Ioniță Stamati Pitaru, în Iași, la 1808
Septembrie 24, el arată că pecete gospod nu este pusă, și nici luna
nu este scrisă.

Originalul scris pe hîrtie în preună cu traducere-
rea se află în posesiunea me. Th. C.

IO RADUL VV. BOJIO MILOSTIO GOSPODAR
ZEMLI MOLDAVSCOI.

Scriem Domniea mea slugilor noastre vă-
tajilor celor mari de ținutul Sucevei, și tutu-
ror dăbilarilor de acolo dămuvă știre, că Dum-
nia mea m'am milostivită și am dat și am în-
torsă toate satele boiarinului nostru Vasilie
Ureache, cîte are acolo de moștenire și de so-
crie, drept aceia dacă veți vedea cartia Dom-
niei mele, iar voi să aveți a lăsa foarte în pa-
ce de podvoade de alte angherii de toate, nici
dobitocul lor, pentr'alți oameni să nu trageți,
nici pentru alte sate. Numai să aibă ași plăti

dabila lor cum vor hi scriș. Iar mai mult să
nu-i învăluîți. Si-em pisem i nac ne-ucivitim.
(Aceasta o scriem și alt-feliū să nu faceți).
Sam gospodin velel.
(Insuși Domnul aū poroncit).

U Ias vlt 7125 (1617), Sept. 3.

(L. P.)

Sluson.

Acest hrisov în original este scris în românește pe
hârtie ; el se află în proprietatea mea. Acest Radu I
Lungu, au fost mai înainte Voevodul Ungrovlahiei sub nu-
mele de Radu X.

Th. C.

IO VASILE VOEVODA BOJIIU MILOSTIIU GOS-
PODAR ZEMLI MOLDAVSCOI.

Adecă au pîritū de față înaintea Dom-
niei mele Ion ginerele îi Popșoae, pre Toa-
der de Ilișești, pentru o jireabie de ocină de
acolo den Ilișești, zicîndū Ion ginerele îi Pop-
șoae, cum iaū vîndut acea parte de ocină, loc
de o jireabie în zilele lui Moisei Vodî, în Dom-
nia den tîiū, iar Toader au zîs că nu o au vîn-
du(tu) ce o au zălogitū acea jireabie pentru doi-
spră-dace galbeni. Decî Domnia mea, și cu
totū svatul Domniei mele iam judecatū du-
pă legea țerei, și iam pus și ca să aducă oa-
menî bunî mărturii, să mărturisiască cum n'au
zălogitū acea ocină ce o au cumpăratū de
la Toaderū, și să'si ție ocina. Decî cîndu

au fost la ȕi, el n'aũ adus mărturiã, ce au re-
mas den ȕi, ŝi den toatã leagea. Iar Toader
s'aũ îndireptatũ, ca sã aibã a da banĩ lui Ion
ginerele iĩ Popŝoae, ŝi sã'ŝi ȕie ocina, cãce am
aflat cu adevãratũ cum n'aũ vĩndut ce au zã-
logit. Pentru aceaia de va fi cosit pre ocina
lui sã aibã a'ŝi lua fãnul, ŝi de va fi arat ŝi
sãmãnat cineva, pre ocina lui, sã aibã a'ŝi lua
a ȕeacea, ŝi sã nu sã mai pĩrascã deaŝta pĩ-
rã nice dĩnãoarã iĩ veacĩ, preste cartea Dom-
niei meale.

Sam gospodin veleal.

(L. P.)

U Iaŝi let 7147 (1639) Sept. 8.

Gavrilaŝco vel (mari) Logofãt.

Sadiv.

Acest uric scris iũ romãnesce pe hãrtie, este iĩ
dispoŝiũnea mea. Th. C.

SMERENIE ERMONAH PARFTENIE EGUMEN, ER-
MONAH THEODOR VãSCISTNII, BLAGOSãCE-
TANII, SMERENII SãBOR VORONEȕ SVEATHI
MANASTIR. 1)

Scriem ŝi mărtorisimũ cu ceastã scrisoare
a noastrã, cum noi de bunã voie noastrã cu

1). Smeritul ermonah Parftenie, egumen, iermonah Teo-
dor ŝi einstitul, bineunitulũ, smeritul sãborũ al sfĩntei mãnãstiri
Voroneŝu.

bătrâni cu tineri însă de nainte Măriei Sale lui Vasilie Voevod, și a tot svatul Măriei Sale, cum am dat lui Dumitrașco Negoe, doi *vecini* ai noștri, anume Trif și prea frateseu ca să fie dumisale *vecini* în veaci de veci. Pentru căci iam dat dumisale, pentru căci că de multe ori iam adus la sat la Vlădeni, totu n'aū vrut să șadă în sat. Decī noi, atâte ori fugind, iam dăruit dumisale pre amîndoi, cum mai susū scie, iar dumnealū Neagoe Dumitrașco ne-aū dat un cal și patruzeci de saci de grău, și doaē sladuri ²⁾ svintei mănăstiri. Iar cariū va alege milostivulū Dumnezū dintru frații, și svetiū Georgie și svetiū Daniil, să fie egumen pre urma noastră întru nemică nime să nu' învăluiască. Dăciastă scriem, și prea mai mare credință, și pecete svintei mănăstiri am pus ca să fie de mărturie dumisale.

(L. P.)

Pis u Suceava vdome Iakim Kraveț ³⁾ veleat 7161 (1653) measeșia luni 15 dni.

Acest actū mănăstiresc scris romănesce pe hîrtie, se află în proprietatea mea. În pecete este scris: sîia peciat ot Monastiri Voroneți, avēnd pe sf. Georgie, în mizlocu purtănt în stînga o cruce și în dreapta un arcū cu săgeți. Th. C.

2). *Stad* se numește orzul muat spre a se face bere, fr. malt, drêche.

3). (Scris în Suceava în casa lui Iachim Craveț, (vacariu). În dos e scris de altă mână: Pre vecini de la Cocoreani.

ION STEFAN PETRU VOEVODA BOJIU MILOSTHO
GOSPODAR ZEMLI MOLDAVSCOI.

Datam cartea Domnii mele. boiarilorŭ. noştri. luŭ Enachi. cliuciaritul cel mare. ŝi luŭ Dubău logofătul. ŝi luŭ Savin Ŝoimariul. ŝi luŭ Ion. Buçium. ŝi luŭ Pेत्रaşco. pitariul. ŝi lui Toader căpitanulŭ. ŝi luŭ Chiriŭiac. Beare. ŝi luŭ Ilie. Drăguţăscul ŝi Ionaşco Armaşu să hie tari ŝi putearnici. cu cartea Domnii mele a opri nişte crame a luŭ Vasilie Ureache, ce simtu în târgu. în Cotnari. ŝi douo fălci ŝi giu-mătate de viŭ, ce simtu a luŭ în dealulŭ (locŭ golŭ) ŝi alte ocine. ce preunde va avea ŝi ŭigani, ce se vor afla din partea luŭ, pre toŭŭ ca să aŭbă ai opri ŝi ai ŭinea, pentru căci, fiind Vasilie Ureache lăcuiitor ai(ce) în țara ŝi avendu gând să pribegiască în țara leşască, înțelegând Duca Vodă că va să pribegiască, laŭ pus la inchiisoare. Iar aceşti boiari ce scriem mai sus cu toŭŭŭ lau luat în chizăşie cum să şază în țeară; iar el, nepărăsinduş gândulŭ acela ci aŭ fostŭ avend de pribegie, s'aŭ sculatŭ de s'aŭ dus în țeara leşască ŝ'aŭ lăsat pre aceşti boiari pre toŭŭŭ la sminteală. Decŭ Duca Vodă iaŭ strinsu de Vasilie Ureache. Ei neavend de unde-l lua, iaŭ pus Duca Vodă pre toŭŭŭ de au dat unul căte un cal bun preŭuit drept (locŭ gol) lei. Pentru aceaea ca să aŭbă ei a ŭinea aceale crame ŝi viŭ ŝi ŭigani ŝi alte moşii, ce vor găsi de a luŭ, toate să le oprească pentru caiŭ ci aŭ dat aceşti boiariŭ pentru dăn-

sul. Iar de sar scula cineva dintru rudele lui Vasilie Ureache, să zică că le iaste cu strămbulū, acela să întoarcă toată cheltuiala acestor boiari, ce mai sus scriem și săi ție ocinele. Iar nime să nu cutează a ținea saū a opri peste cartea Domnii meale.

(Iscălit) Ion Stefan Petru Voevoda.

U Ias (în Iași) let 7181 (1673) Mart 12.

(L. P.)

Documentul e pre hărtie și are în dosul foiei a 2-a desemnarea aceasta: „Cartea lui Vasilie Ureache de chizășie“.

Acest act scris în romînește se află în pastrarea mea. Th. C.

CARTE DE OPRIT MOȘILELUI VASILE UREACHE
**ION COSTANTIN VV. BOJIU MILOSTIU GOS-
PODARŪ ZEMLI MOLDAVSCOL.**

Datam cartea Domnii meale. boiarinulū nostru lui Ionașco Nacul ci aū fostū armaș al doile să fie volnicū cu cartea domnii meale a opri și a ținea țigani sau moșie ce va atla de alū Vasilie Ureache, pentru chizășiea de un cal ci au fost chiziaș Ionașco armașul pentru Vasilie Ureache. Și apoi find adus Ionașco armașul cu carte de la răpăusatul Duca Vodă cu armășel cu cïobote pentru acia chizășie cerșinduisă cal bun în buestru și să fie mare și lungu în trupū, de au dată o sută de lei bani

pentru acel cal. Pentru aceae să aibă a opri
ori din țigani ori din moșiile de a lui Vasile
Ureache, până când cine(va) din sămînția
lui Vasile Ureache îi va da o sută de lei și
nime să nu stea înprotriva cărției Domnii meale
ТО(Е) ПИШЕМ (aceasta scriem)

u Iași let 7199 (1691) Ghen. 13.

(L. P.)

(Cu altă mână :) Velii boieri vă divanū
(mari(lor) (boierī în divan);-pre foaea urmă-
toare : Constantin zlătar cu Sandul ficiorul
său, și alți ficiorī, și doi ginerī ot Băcani.

Ficiorī Tomei. Nechita Faur cu ficiorī
săi, Ionașco tij brat Nichiti Faur cu ficiorī
săi, ot Focșani.

Documentul e scris pe hârtie, coala e întreaga îndoită în 2.

Acestū documentū în original scrisromînesce, se
află în pastrarea mea. Th. C.

ION GRIGORIE GHICA VOEVODA BOJIU MILO-
STIUI GOSPODARŪ ZEMLI MOLDAVSCOI.

Datam cartea Domnii meale Marii giu-
păneasăi răpăosatului Ursache biv stolnicū, și
pe cine va trimite la moșiile dumisale la
Mănciăști pe Băc și la Dănciani din cheaile
Vișnovățului și la Foltești de la ținutul Lăpuș-
ni, să fie volnic cu cartea Domnii meale a lua

de a țeace din păine și din fân, și din prisăci cu stupi, și din tot locul cu tot vinitul. Iară cine ar avea a răspunde, să vie de față la divan și săși aducă și drease ce ar avea, și nime să nu stea în protiva cărții Domnii mele.

U Iași let 7235 (1727) lun. 21.

(L. P.)

Vel Logotăt uci (au învățat).

Documentul e scris pe hârtie, din care însă n'a mai ramas de cât un sfert de coală.

Acestu act se află în pastrarea mea. Th. C.

NOI STEFAN TOMȘA VOEVOD, BOJIO MILOSTII
GOSPODAR ZEMLI MOLDAVSCOI

Pișem slugă naș. . . . dămu vă știre că ni s'aũ jeluitu sluga noastră, Dumitrașco Iurasco, pre jupăineasa lui Veldiin, zicînd că le ține o ocină, a lor ce le iaste dreaptă moșie din sat di în Plopeșci. Dreptu aceea...deacă veți vedea cartea Domniei mele iar tu să le faci legea drept ca să le dea ocina în napoi și săși iea banii în napoi; iar de nu va vrea săși iea banii, să le dai zi să stea de față naintea Porței Domniei mele.

U Ias velet 7131 (1623) Genar 9. Velii Boleari ucit.

(L. P.)

Virlan.

Acest actũ domnescũ, scris în romînește pe o fi-luță de hirtie, este în păstrarea-mea. Th. C.

NOI ALESANDRU VOEVOD. FIU . . . A LUI RADU VODĂ BOJIIU MILOSTIU GOSPODAR ZEMLI MOLDAVSCOI.

Datam cartea Domniei mele boiarinului Domniei mele Buhuș Visternic, și pre cine va trimite spre ceaia el ca să fie tare și puternic cu cartea Domniei mele a scote toți stupii Răstăoanilor și altor oameni ce vor hi pre hotarul Buzoviței; iar cine va vre să fie stupi prea cel hotar, ca să albă a le lua a zecea den stupi cum au fost obiceiul de vac, și nime să nu cuteză a ținea său a opri peste cartea Domniei mele.

U las velet 7137 (1629) Mart 14.
(Insuși Domnul au poroncit).

(L. P.)

Dumitrașco Stefan vel Logofăt ucit (au învătă.)
Comișescul.

Acest actă domnescu, scris pe o filă de hîrtie, în romînește, se află în proprietatea mea Th. C.

Hrisovul Domnescă de la Moghila Vodă.

„Adecî, noi bunul creștin, Is. Hr. credincios, Io Miron Moghila Voevodă, cu mila lui D-zău, Domnu țării Moldovi, Vrutam și am *usrîduit* cu toată inima, și cu tot sufletul nos-

tru. cu putearea ce am avut de la Dumzău dăruită. După mila ce neau miluit Sventia Sa. Cu Domnie în scaunul, şin moşia Domniei meale ca să socotim şi să tocmim toate lucrurile ceale Dumnezăeşti, şi a Sventelorū Besareci şi mai vrătos tocmeale şi obicīnele ceale bune să întărim şi ceale stricate de oameni nesocotitori să le tocmim. După cum au nevoitū şintru tăia dată şi domniū cei bătrīni. De au făcutū şi au întărit prin svintele Mănăstiri, tocmală şi obicīnă bună, de nau agonisit cineşi şiie nici au ținut cineşi al său. nici saū grijitū cineşi pre sine. ceaū nevoit toţi călugării deaū agonisit în Svinta Mănăstire şi au grijit numai de paza sventei besearici, şi de pravila călugărească. Iar în vremia de acmu, aceale toate sau stricat şin locul acelorū tocmeale bune, şi obicīne ce-aū fost atunci au făcut alte tocmeale, şi obicīne pren Svintele Mănăstiri. oamenii ceia ce nu să temu de Dumneḃeū. Cariū au stă-tutū să strângă şi să agonisascī nămai şiie, şi să grijască numai pre sine. Iară Svintele Mănăstiri, leaū lăsat negrijite şi nesocbtite şi leaū părăsītu, de aū rāmasū lipsite de toate lucrurile. Pentru aceia Domnia mea vėzīnd slābiciunea Svintelorū besereci. şi părăsirea obicīnelor bune, ceaū fostū mai inte pren Svintele Mănăstiri. Alta, socotīndu Domnia mea şi scādērea țărăiei (υζρρει). Că de nu vor nevoi călugării toţi intr-un chip să agonisascī, cine ceva avea, şi cine ce va agonisi să fie tot a mănăstirie, să ție obște, să nu tragă cineşi şiie intraltū chipū nu se vorū putea

ținea svintele mănastiri. Pentru acea Domniia mea, am svătuită cu voia a patru stli (*sic*) ai țărăiei, anume Kir Anastasie arhiepiscop și Mitropolit Suceavskii și Athanasie Episcop Romanski, și Evloghie Episcop Radovskii și Mitrofan, Episcop Hușskii, și împreună cu tot svatul Domniei mele și cu voia unora den călugări, de prin svintele mănastiri, cari au avut frica lui D.mnzău și au iubit podvigul călugăresc. Cu aceștia cu toți împreună am tocmit, și am scris aicea tocmala obștei, cum țin petudindinea în toată lumea, în Sveta A-gora și printralte locuri, și prin ostroave, și cum țin și aicea trei patru mănastiri. Așam vrut, și am svătuit Domniia mea cu călugării noștri cu vlădicii, și cu svatul a toată țeara să fie pren toate sventele mănastiri obște, cumu învățatura den Euglia Domnului nostru Is. Hr. și de la Svenții Apostoli, și de la sventele săboară. Cum scrie săborul cel de întâiu și de al doile in șease capete și la al șeaseale in patruzăci de capete. Și la al șapteale în noaspredăce capete. Ca să nu îndrăznească cineva din călugări să zici: „cesta al meu, cesta al tău, că unde iaste la mijloc să să cheame un lucru al tău, altul al meu, nu se cade să să cheame viață călugărescă ce mai vrătos săborul tălhărescu au zis părinții că iaste. Pentru aceia după tocmala sventelor săboare, am întărit și am tocmit, cu scrisoarea den svēnta pravilă ca să fie tutur sventelor mănastiri obște neclatită în veaci. Iară de să va ispiti neștine canduva sa strice tocmala obștei fie

măcar Domnă. fie vladic. fie egumen. sau altu cineva din calugări. sau boiarin. sau fie cine va fi. unul ca acela să fie procleat de svintele săboară și de noi de toți. *** **Iară tocma-la obștei a svintelor mănăstiri** să fie așa. **De obște.** Nime den călugări să nu ție al său. nice cal. nici stup, nici altă dobitoc, nimecă nici arături nici din afară nice din lontru în mănăstire, nimecă deosebi să nu ție. fără numai imbricăminte și chelșug ce va avea dentru rîcodealia sa să ție, cu blagoslovenia Egumenului și a Duhovnicului său. **Demăncare.** Călugării să mănânce toți în trepezare toți aseamenea ca frații, de une bucate și să bea toți de o băutură și să nu facă egumenii și stareții mîncări alte. și deosebi de cei mai săraci, ce întrun chip să mănânce și să bea toți frații. **De egumeni.** După aceia întâiu cu blagoslovenia Milostivului, Dumzău și cu voea soborului cine va fi alesu să fie egumen, ca să fie ca un părinte sufletescu, însă egumenul să fi epreut. și să grijască de toți ca un părinte de feciorii săi. și fără fățarie să socotească, să inparță tuturor într'un chip cui ce trebueaste. și trupeaste și sufleteaste. după pravila lui stai Vasile Velikii. Cum învață de zice că unde sint lucrurile ceale bune trupești depreună tuturor intru chip. acolo și ceale sufletesci *simtu* depreună tuturor intru chip și spesenia intru chip și truda intru chip și nevoința intru chip și cununa. — **De eșirea Egumenului.** Egumenul să nu ieasă afară

făr de vreme de în mănăstire unde-i va fi voi ai ce să aibă economsăl trimiță in treabī mai mănunte. iar unde va fi lipsa svetei mănastiri, să margă egumenul cu știrea și cu svatul *staritilor* să margă și un frate pre carele va vrea săborul să margă cu *nusul* (*sic*). Egumeniia să o ție un anū incheiat. și deaca se va implea anul, să se prostească din naintea săborului. Decī devor socoti că au nevoit cu tocmala cea sufletească și cu obicina svetei mănăstiri, să aibă a cădeā au rugăminte săl roage să ție egumeniia șintralt anu iar de nu va fi nevoit. și nu va fi socotit să petreacă anul cu socotință. și va fi fost cu răsipă întru agonisitā, pre altu să afle săl roage să egumenească. **De Stareți.** Iară stareții cine va fi alesu in stareție de nu va imbla după direptate. și după tomala svintei, mănastiri. ce după samovoliia sa, în mânciri șin beții șin strânsură. unul ca acela să hie scos din stareție ca o oae rîioasă. **De Kelșug.** Iară kelșugul mănăstiriei să nu îndrăznească săl ție la sine. nice egumenul, nice alți din stariți, nime fără de cine va aleage săborul. să fie cu voia tuturor, să'l pue Vistearnic, șau eclisiarhu. **Cine va ținea deosebi.** Iară cine să va afla neștine den frați, țindū ceva deosebi. unul ca acela de săbor să hie proclețit. sau să se isgonească din frați. care egumen sau stareț, sau altă cine-va din călugări fie rudă de boiarin, fie de trâgu. fie de țară, fie de altă țară, de va *clăca* zapoveada ceștii șcrisori, a noastră. cee aleasă cu săborul den svânta pravilă. de va ținea caș, sau stupi, sau de al-

tă dobitoc. sau arătură la frații săi. sau la rudele sale. sau la priatenii săi. sau să dea bani întru aslam. sau a face negoț. săvaî dobitoc. săvaî miiare cu poloboacele. sau fiece negoț, să fie procleat și tricleat anathima, maranatha, amin. —

De mâncare în chilia și de oaspeți.

Prin chilia, nice bolnav, nice sănătos să nu mănânce. nice să bea fără numai apă. Iară la hramul besearcei. și când să va tămpla să vie Domnul la mănăstire. atunci numai blagoslovim să mănânce și să bea prin chilia. pentru oaspeții. iar în intralte zile preste anu. în ospătărie să se ospăteaze. de a fi Vlădicu sau egumen. sau boiarin. sau ctitor să'î ospeteaz egumenul la chilia egumenului. — **De săbor.** Când să va aduna săbor, pen treabe mănăstirești. de va vrea săborul, doaua pahară blaglosovim să aducă. iar aiurea necăiuri, nici în chelariu nici în pivniți.

De eclisiarhu. de economi de metoșari. Eclesiiarhul un anu încheiat să cade să ție eclisierșia. așijderea și economiia, și metoșarii. cine unde va hi pus să socotească. să nevoiască foarte cu socotință. pentru agonisita sventei mănăstiri. cu frica lui D-zău și cu dreptate. Iară deacă să va împlea anul. să aducă agonisita ce va hi agonisit preste anu să puie înaintea săborului și să ia blagoslovenie. Iară de va fi nesocotitor. și după samovolia să va răsipi. semențiilor și priiatenilor săi. unul ca acela să fie suptu blistămulu svinți or părinți. și nici anul să nul așteapte, ce săl scoață de sergu, ca pre un fur de besearce-

că. și deacii să naibă credență pre nemică, nici din Iontru, nici din afară în mănăstire. **De coconi.** Coconi mici în mănăstire să nu petreacă nici muiare. nici țigancă. sau călugăriță să nu măie în mănăstire. ce den afară, unde va fi casă deacia făcuti. **De slugi.** Egumenul să nu aibă slugi curteanî. ce să aibă posloșnici să slujască. **De samă.** Egumenul sau hie carele să dea samă înaintea săborului de ce va fi cheltuit. și cine ce va fi dobândit pre la sementii. sau la priateni, să areate înaintea egumenului. să blagoslovască. și de va socoti egumenul, căi va fi de treabă și de polză, săi lasă, iar de nu, în mănăstire să să ia. Doi cai aleși, să fie de treabele egumenului de slujbă, iară deacii toți să fie de obște. **De straini.** De la alte mănăstiri. hie de unde, de va veni vreun frate să petreacă în mănăstire. să tie obicina mănăstirie. iar de nui va plăcea, să iasa din mănăstire. **De silastri.** Și din frați cine va vrea să iasă în săhăstrie, să hie cu blagoslovenia săborului și a egumenului. De va asculta de săbor. și de egumen. să petreacă cu Dumnezeu, iar de nu, sălu întoarcă în mănăstire să hie suptu ascultare, și în locul lui altul să să blagoslovască, pre carele va iubi petreacerea pustiei, să petreacă cum să cade. Pentru acea. Domnia mea. am întărit. și am tocmi. și acestei svinte mănăstiri. ce iaste moșia Domniei mele, de Movileșci zăidită. anume Sucevița. unde iaste hramul S-tgo Văscrisnia G.a R.a nașgo Is. Hrsta. Și pri mai mare credință și tărie am pus și pecetea Domniei

meale. Iar pre cine va alege Dumneazău, după viața noastră să hie Domnu țării Moldoviei. și de nu să va pleca neștine cându va, unul ca acela să hie arătat. și cu temnița să fie arătat și cu temnița certat. pînă cându sa va smeri. că scrie Apostol Pavel: „dați pre uul ca acela dosă zinei. întru smăcinarea trupului, ca să să izbăvască sufletul lui. întru țuoa Domnului nostru Is. Hst. a căruia iaste slava în veaci, amin”.

Vleat 7135 (1627) Septembre 20 dnăi.

semnat: **Miron Voevod**

Locul sigiliului Domnesc, atîrnat de matasă—4 sigilit ale prelaților țerei în negru.

NB. Punctul pus în original foarte adese, nu este totu deauna dreptu o virgulă ci adese numai o podoabă caligrafică.

ІАКОВ КС МІЛА ЛСИ ДСМНЕЗЕШ АРХІЕПІСКОП ШІ
МІТРОПОЛІТ МОЛДАВІЕІ.

.Лшііицѣ єз фіе тѣтѣрор ксі єз каде а цїї. Де
врѣме че сфінта ші маре Мѣхїстїре Пстна, зідїрѣ
рзпосатѣлсі лнтрс ферїчїре Домнѣ Стефан Воевод
чел єєн, дїнченст сѣс чїнстїт асѣ нємї чел маї лтѣї
кап тѣтѣрор Мѣхїстїріалор пзмѣнтѣлсі Молдовїї сан-
гєрѣ де сїне стѣпнїтоаре, нїкзїре сєпєсѣ. Дїнтрѣ
лченстѣл єї а; фост ші єсте АРХІМАНДРІЕ, АВЖНА
ІГРМЕНІІ ЄІ ТОТ ДЕЛНА ПРОТІМІСІРЕ А ФІ ЛНЗАЦІІ ЛЛ
СТЕПЕНА АРХІЕРІЕІ, ЛЛ СФІНТЕЛЕ ЄПІСКОПІІ А ЛЧЕЦІІ ПА-
ТРІІ, КЄМ СЛЄ ЄРМАТ ШІ ПЗНЗ ЛЛ СМЕРЕНІА НОАСТРѣ.

Ші ажнѣ алте мѣлѣрї сѣ дѣт еї протїе, ка Ігзменїї еї сѣ сѣжаскѣ кѣ Наведернїцѣ, кѣ крѣче де пїепт, шї кѣ кѣрѣл Архімандрѣскѣ, каре еї спре алор вечнїкѣ поменїре лѣѣ афіорїсїт ачешїї сфїнте Мѣнѣстїрї. Дрепт ачеастѣ, шї смеренїѣ нолстрѣ афлѣм кѣ калѣ а дѣтрї ачест ктїтореск ашезѣмѣнт, шї благословїм пе прекѣвосѣл Архімандрїт кур Бартоломѣс Мѣзерѣнѣл, кѣм шї пе кѣвосѣл Ігзмен кур Калїстрѣт, ка ла Дѣмнезѣціѣ сѣжѣе сѣ сѣжаскѣ кѣ поменїтеле мѣї сѣс подолѣе. Дѣкѣ кѣвосѣл Архімандрїт сѣ дїѣѣ вое а сѣжї шї кѣ Архімандрѣска Мїтрѣ, че сѣ афлѣ ла нѣмїта Мѣнѣстїре. Шї пофтїм шї пе алці сѣрѣзторї скавнѣлї нолстрѣ преѣсфїнції Архіереї, ка ачест ктїтореск ашезѣмѣнт сѣл пѣзѣскѣ, спре слава лѣї Дѣмнезѣї, пентрѣ чїнстѣл ачешїї Мѣнѣстїрї. шї алѣр вечнїкѣ поменїре, Амїн. Глѣт : 7265 (1757) Март 20.

Іаков Мїтрополїт Молдавїї.

Iată acum și actulu de la Episcopulu Bucovinei :

Де време, кѣ сфзнта Мѣнѣстїре Цѣтна, прекѣм дѣнїнте време, аша шї акѣм дѣпѣ нолѣ регѣламент а кѣросѣлї Бѣковїнї рѣмѣне не клѣтїтѣ дѣ рангѣл сѣѣ, дѣекѣ, ка Мѣнастїреѣ чеѣ дѣтѣїѣ ачешїї Цѣрї, шї фїїнд кѣ ктїторескѣл ашезѣмѣнт шї протїѣ еї, че сѣ арѣтѣ мѣї сѣс, нїчї дѣпѣтрїѣл поменїтѣлї регѣламент нѣ есте, — Пентрѣ ачеѣ сѣ дѣтрѣще шї деспре партѣл нолстрѣ, шї дѣрѣсїм ѣ Кѣрѣл Архімандрѣскѣ, каре сѣ фїѣ пентрѣ Ігзменїї Пѣтнїї азїгѣ чеѣе алте подолѣе че сѣнт поменїте мѣї сѣс, ла че-

РЕМОНІЕЛЕ БІСЕРІЧЕЩІ ШІ АЛТОР ПАРАДІЇ АΣΧΑΒΝΙЧЕЩІ.

Чернзсці 12 Март 1788.

Досітеї Єпископ Бєсковінеї.

HRISOV DOMNESC PENTRU DOI OAMENI DE SGUTEALĂ.

„Io Gregorie Ghica W. etc., facemū scire cu acéstă carte a Domniei mele tuturorū cui se cade a sci, pentru o sfintă biserică de lemnū, ce au fost făcut-o Dragoș Voda la Oloveșū și răposatul Stefanū Voda aū mutat-o la Putna, la care biserică sprijinindu-se ΘΕΟΚΤΙΣΤ προιν Egumenu de Putna și alți calugărași, Domnia mea am facutu mila cu acea sfintă biserică și iam datu doi oameni de scutélă, oameni străini, fără bani în visterie. Și acei oameni să fie în pace și în scutélă de toate birurile, platindū ei numai câte unū galbenū de omu la vremea haraciului, mai multū nimicu altă să nu dée nici la unu felude birū, nicisă-ı supere nime, pentru ca să fie de poslușania calugărașiloru ce voru fi petrecători la acea biserică. Așijderea și la vremea desétinei iarăși să aibă scutélă 30 de stupi; pe acéste bucate nici unū banū desétină sa nu dé, pentru ca sa fie de lumini și tămâe la s-ta biserică. Dreptu aceea poruncimū tuturorū boiarilorū și vouă slujitorilorū, cariī veți îmbla ori cu ce felu de slujbă a Domniei mele la ținutul Sucévei, vedëndū cartea Domniei mele, toți să vă feriți de acei

oameni, să le dați buna pace și stupii încă să fie scutiți precum arată mai susu, că cine nu se va supune carții Domniei mele și s'aru ispiți a face mai multă suparare, unii ca aceia îi vomu aduce aice și cu urgie se voru pedepsi. Acésta poruncimu.

„Iași leat 7244 (1736). Marte 14.

ІАКОВ КЪ МІЛА АСИ ДЪМНЕЗЕЪ АРХІЕПІСКОПЪ ШІ МІТРОПОЛІТЪ А ТОЛЪТЪ МОЛДОВА.

А цїинцъ сѣ фїе тѣтѣрор кѣ сѣ кѣде а цїи. Дѣ врѣме че сѣжнѣта Мѣнѣстїре Пѣтна, зїдїреѣ рѣпослатѣсѣи лѣтрѣ ферїчїре Домнѣ Стефан Рѣверод чѣл бѣн, дїнчепѣт сѣз чїнстїт асѣ нѣмі чѣ млі лѣтѣзі, Кѣл лѣтрѣ алѣте домнѣшї Мѣнѣстїрї дѣ царѣ, шї сѣз кївернїсїт лѣ старѣ сѣ, не авѣнѣд алѣтѣ сѣпѣнїре, прекѣм шї Ктїторїї сѣї аѣ шѣезѣтѣ афї лѣ воанїчїѣ сѣ сїнѣрѣ стѣпѣнїтолѣре тѣтѣрор лѣкрѣрїлор еї, не фѣкѣнѣдѣм меток нѣкзїрї. Карѣ дѣ лѣ зїдїрѣ ачѣшїї Мѣнѣстїрї лѣ трекѣт врѣме дѣ анї, шї тот аша сѣз пѣзїт лѣ рѣнѣсѣтѣлѣ Іѣшѣзѣмѣнтѣлѣшї сѣз. Шї акѣм лѣвекїнѣдѣсѣ зїдїрѣ еї шї лѣтѣмпѣлѣнѣдѣсѣ дѣ сѣз шї сѣрпѣт, лѣтѣтѣ Тѣрнѣрїлѣ. кѣт шї Бїсерїка аѣ крѣпѣт, ацїонѣгнѣд апроѣпѣ ка сѣ сѣ рѣсѣпѣскѣ, шї ної фїннѣ дѣ пострїг дѣ лѣ ачѣстѣ Мѣнѣстїре. кѣ врѣрѣ шї ажїоторїѣлѣ лѣшї Дѣмнѣзѣ іѣм лѣдемнѣт анѣ флѣче Ної Ктїторїї, шї тоѣте нѣм лѣноїт ка дѣ їзнолѣвѣ. Дѣр кѣ тоѣте ачѣстѣ фїннѣ лѣ цїинцѣ ноѣстрѣ, кѣ дїн ѣаре карѣ прїчїнї пѣнѣ акѣм лѣ доѣм рѣнѣдѣрї сѣз нѣртѣт кѣвїнтѣ асѣ дѣ ачѣстѣ мѣнѣстїре метѣх мїтрополїѣї цѣрїї, шї ачѣстѣ фїннѣ ѣ прїчїнѣ дѣ рѣсѣпїре шї нѣстїрѣ мѣнѣстїрѣї, прекѣм вѣдем шї не алѣте мѣ-

нхстїрї че аѣ фост дїнаѣ ла че старе аѣ венїт. Макар кз шї дврѣмѣ Мїтрополїеї ноастре, прїн д-демнарѣ шнора шї алтора. ам фост шї Ної д-демнацї а о прїмї Метох Мїтрополїен, пентрѣ шаре каре кївернїсеалз шї фолос, че Ної сокотїнд афї шн лѣчрѣ фолрте не кврїмс, шї маї взрѣос не дрепт; нс нс-маї кз нам ссферїт шї нам прїмїт. ферїндѣне де а-чѣ не дрептате, че дкз кѣ волнїчїа Мїтрополїеї, дшпз даторїа пхсторїеї ноастре, ка шн Пззїторю шї дпз-рзторю лѣкрѣрїлор вїсерїчецї че сз афлз дтрѣ ачелстз крецїнѣскз царз, шї кѣ пѣтерѣ ктїторїеї ноастре, де врѣме кз Ної че ам кзцїгат кѣ шстенѣла шї стрз-данїа ноастрз дїн копїлзрїе шї пзнз акмс. а ноастрз дрѣптз агонїцїтз толтз ам псосо ла днорѣ ачешїн сфїте мзнхстїрї. Ам аднхат собор де дїрхїереї шї І-гсменї, шї кѣ вїсерїческ сфлхт де шцїе ам псосо ла кале старѣ ачешїтї сфїте Мзнхстїрї, дшпз дрептатѣ че саз кззѣт. Де крѣме кз пе ачелстз сфнтз Мзн-хстїре Ктїторїї сзї чеї веї нлѣ дїнаѣто нїкзїрї, а-шеззндсо сз фїе слободз д волнїчїа са сзнгѣрз стз-пзнїтолре лѣкрѣрїлор еї, асѣмене шї Ної чецї маї де пе оурмз Ктїторї, кѣ пѣтерѣ шї волнїчїа Ктїторїеї, ам шпрїг шї ам апархт анс фї дїнаѣтз нїкзїрї, ашеззнд сз фїе тот слободз шї сзнгѣрз стзпзнз, перхндѣалл челор веї ктїторї, кѣ каре саз пзїт пзнз акмс, шї пентрѣ ка сз фїе апархтз ачелстз сф. мзнхстїре, де ачелстз сѣпѣнере шї не дрептате, шї аксм шї д-тралтз време вїїтолре, Хотзржм кѣ ачест Тестамент че кѣ собор вїсерїческ де шцїе саз фзкѣт, ка нїмї-нѣ сз нс фїе волнїк а ш сѣпѣне Мїтох пе ачелстз сфзнт-тз Мзнхстїре, нїчї ла Мїтрополїа цзрїї. нїчї ла алте лѣкрї стрїене, че кзт ва трзї шн ва фї сфнта Мзн-хстїре, сз фїе слободз д волнїчїа са сзнгѣрз стз-

пзнітоаре аскрѣрилар еі ші аскелтзтоаре де Мі-
трополіа цзрін, дѣне кѣм аз фост дінченѣт, пе
ашезарѣ Ктіторілар. Іарз чіне сар іспіті ші сар
волнічі ді фаче не дрептате ка сз в стрзъм-
те ла сѣпѣнере сз в факз Мітох, ырї Мітропо-
ліціи че вор фі дѣпз времі, де в вор пофті кѣсо
треакз сз в а Мітох, ырї алці стзпзніторї де вор
дау ші в вор дїна ырї ла че лок, фзкзнд ачѣ не-
дрептате песте рзндїала Ктіторілар еі, ырї дінтралте
вбразе, карїі вор фі дѣемнзторї ші сфзтѣіторї спре
стрзъмѣтаре ачешїі сфїнте Мзнзѣстірі, макар ырї чіне
ар фі, атзт дін партѣ вїсерїчѣскз кзт ші політі-
чѣскз. пре знїи ка ачїа кѣ тоціи дпрѣвнз ка дінтро
гѣрз ді легзм шїи влзстззмз. шї дтрачеста кїп
зічем: сз фїе влестемлці де Домнѣл дѣмнѣзѣс атоѣ
пѣтернїѣл шї де а са Прѣкѣрлзтз Млїкз шї пѣрѣрѣ
фечїорз Марїа, де сазвїції 12 Апостоли, шї де а-
челѣ атолзтз лѣмѣ сфїнте шапте сокоарз, шї де тоці
сфїнціи: фїерѣл, пѣтрїле, лѣмнїле, шї толтз фїрѣ не
пѣтрѣзітоаре, сз пѣтрѣзелскз шї сз сз рѣсзпѣскз, іар
трѣпѣрїле ачелора сз стѣ дтрѣци, сз аївз партѣ кѣ
Іѣда взнззторїа де Хріс: шн кѣ прокзтѣл Яріа
шї кѣ алці еретїчи, сзи дгїтз пзмжнѣл де вїи ка
пре Дѣфан шї Явїрон: сзї ловаскз кѣтрѣмѣрѣл лѣї
Кайн, шї вѣвїле лѣї Гїезї: Копїи лор сз рѣмѣе сз-
рлчі, шї фзмѣїле лор вздѣве, шї толтз аверѣ лор сз
фїе дтрѣ жѣфѣіре. шї кѣсзле лор дтрѣ рѣсзпїре;
дтолтз вїаца лор прокопсеалз сз нѣ дївз шї ертаре
сз нѣ афле. Яшіждѣрѣ шї де смѣренїїле Подстре,
карї млі жос сзнтем іскзлїці, кѣ пѣтерѣ че авем датз
дела Домнѣл дѣмнѣзѣс пре знїи ка ачїа, орї че в-
браз ар фі, ді афорїсіа шїи влестемзм, шїи легзм
сѣпт тот влестемѣл че скрїе млі сѣс: ка пре нїціе стрз-

мѣстѣхъ де лѣкѣхъ сѣинѣхъ, шѣ стрѣхъ де ток-
мѣле шѣ ашезѣхъ чедѣ фѣхѣтѣ фѣринѣхъ кѣтѣхъ, карѣ
кѣ мѣстѣхъ кѣлѣхъ шѣ вѣтенѣхъ аѣ зѣдѣтѣ ачѣстѣ сѣнтѣ
лѣкашѣ. лѣрѣ карѣ арѣ сѣмѣ лѣшѣзѣрѣлѣ шѣ вѣрѣнѣдѣлѣ
лѣчѣстѣ, сѣтѣнѣ лѣпрѣтѣвѣ чѣлѣрѣ лѣпрѣтѣвѣнѣчѣ, сѣ фѣе ер-
тѣцѣ шѣ блѣгѣслѣвѣцѣ шѣ акѣмѣ шѣ лѣвѣчѣ нѣ сѣзѣр-
шѣцѣ. Амѣн.

Лѣтѣ $\frac{7264}{1756}$ Іанѣарѣ 2.

(Л. П.) Іакѣв Мѣтрѣполѣт Мѣлѣвѣіеі.

(Л. П.) Іѣнѣіе Епѣскѣп Рѣмѣлѣнскѣі.

(Л. П.) Дѣсѣлѣ Епѣскѣп Рѣдѣвскѣі.

(Л. П.) Інокѣлѣнтѣ Епѣскѣп Хѣшѣлѣсѣі.

(Л. П.) Нѣконѣр Еѣсѣмѣн Нѣлѣмѣцѣлѣсѣі.

(Л. П.) Парѣенѣ Еѣсѣмѣн Сѣкѣлѣсѣі.

(Л. П.) Іанѣонѣ Еѣсѣмѣн Іанѣіеі.

(Л. П.) Нѣвѣл Арѣхѣмѣндрѣтѣ і Еѣсѣмѣн Нѣсѣрѣкѣнѣі.

(Л. П.) Сѣвѣл Еѣсѣмѣн ѣтѣ лѣнѣгѣрѣцѣі. — Іѣромѣнѣлѣхъ
Іѣлѣнн Прѣеѣсѣмѣн ѣтѣ Мѣлѣвѣцѣлѣ

(Л. П.) Кѣнѣрѣлѣн Еѣсѣмѣн Хѣмѣрѣлѣсѣі.

(Л. П.) Гѣдѣонн Еѣсѣмѣн Вѣрѣнѣцѣ. — Еѣромѣнѣлѣхъ Іѣлѣ-
нѣсѣіе Сѣтарѣц Сѣлѣтѣнн.

(Л. П.) Ърѣст Іѣсѣмѣн дѣ Нѣстрѣцѣлѣ.

(Л. П.) Мѣсѣлѣ Еѣсѣмѣн Нѣзѣнтѣіеі. Іѣромѣнѣлѣхъ Сѣлѣ-
вѣлѣстрѣсѣ.

Aveano questi di già inviata in Pietroburgo una Diputazione separata, composta di Vescovi, e dei primarj Gentiluomini delle due provincie, chiamati *Bojari*, per inchinarsi davanti il Trono di quell' augusta Sovrana; e in tale occasione nella pubblica udienza, che fu loro accordata, questi espressero in una maniera, che merita di aver luogo in questa nostra storia, essendocchè vi si travede qual contentezza provavano quei popoli, nel restar sottoposti ad una Pincipessa che professava la stessa loro Religione. I Moldavi così parlarono:

„L'Altis imo si è degnato finalmente di rivolgere gli occhj suoi benigni alla nostra salvezza, e d'insegnar la verità alle nazioni. La Provvidenza Divina è appunto quella, che colle armi invincibili della M. V. ha fatti in pezzi gli archi del comune nemico, ed ha liberati noi, che siamo i veri credenti del Gregg di Gesù Cristo, dal crudelissimo giogo degl' Infedeli. I nostri cuori esultano in Dio, e tutti noi lo preghiamo a voler perfettamente stabilire la felicità di V. M. Imp. ed a dar forza con segnalate nuove vittorie alle vostre coraggiose truppe, che combattono sotto gli stendardi della Fede. L'Altissimo si è servito del potente braccio di V. M. per toglierci all' oppressione dei Musulmani. Pertanto noi scongiuriamo l'onnipotente Iddio, che tiene il destino degli eserciti nelle sue mani, che si degni di secondare la sua infinita bontà, di conservare per lungo tempo V. M. in perfetta salute, di benedire le vostre imprese a di farvi trionfare dei vostri nemici, con preservare eternamente sotto le ali della sua onnipotenza tutti coloro, che professano con noi una stessa religione, e sono i suditi più sommessi e fedeli di V. M.“

Suret de pe hrisovulă scoaleloră din 1766.

„De vreme ce învețătura și sciința săvêrșescu deplinu pre omu și'lu facū vrednicu ca se alégă binele de rău și adevêrulu de neadevêrū, pe dreptu din nedreptū, pe dreptate din nedreptate, îlu luminéză ca în toată socotința lui séu lucrare, séu fapta sa metahirisescă și se povețuiésca cuvêntulu adevêrulu deosebindu-lu de dobitoacele cele necuvêntătoare, și lucrătoriū făcêndu-lu tuturor lucrurilor celoru mesteșugoase și a epistimiilor și săvrîșitoriū de mari și vrednici de laudă fapte și la cea desăvârșită îlū face vrednicū, puternicu lăudatu, vestitu și fericitu, precum faptele arêtă și sfânta scriptură vestesce dicêndu: *fericitū omulū carele aū aflatū înțelepciune. Eū dice înțelepciunea am lucratū, sfatulū și mintea și socotința*

prin mine cei mari se măresc și tiranii stăpânesc pe pământ. Acastă învețatură este laudată în totu loculu și în toată aretarea ei vederată și la toate marginile pamîntulu vestitoare, iar la porțile stăpâniloru este nelipsită. Deci și Apostolul Pavelu vrea se fimu înțeleptu, îndemnându-ne ca să viețuim, nu ca neînțelepții ci ca înțelepții. Prin acesta Haldei groznică, Eghipteni puternică, Elinii minunați, Grecii laudați și la cea desaverșitu neamurile cele de la apus și mează-noapte ce au fost mai dinainte varvari, iar acum filosofi și de laudă vrednici. Printr'această învețatură fieștece meșteșug și epistemie s'au adaos și s'au revarsat toata puterea și stăpânirea s'au mărit atâta, cât această sciința și învețatură este la oameni: lumină, tariă, lauda, podoabă și împlinire desăverșit. Intr'acest chip este învețatura și întaresce pe om, iar neînvețatura, cum ca este împrotivnică și face pe om asemenea cu dobitoacele cele necuvîntătoare și neputînd face alegere, necunoscînd, nesciînd cuvîntul adevărulu și ca întru întunerice a necunoscînței amblând, marturisesce pricina stărei ceiluminoase și vestită a neamulu nostru cu starea aceasta ce se află acum întru atâta ticăloșită stare și vrednică de lacrimi a neînvețaturei, aflînd și noi pe supușii noștri ai țerii aceștia și mai virtos pe Cinul preoțesc, cari se cade se fie sarea creștinilor, povățuirea credincioșilor, sfeșnicul pravoslavnicilor, în cât să n'aibă deosabire preotul și mai în scurt partea bisericească de cea mirenească, și norodul pravoslavnicilor

să fie însetoșat de izvoarele cele Dumnezeesci a învățăturilor domnului nostru I. C. Și socotim și la datoria noastră cea cădută și cugețul înboldindu-ne, după Dumneșcesca poruncă ce avem, ca cei putincioși se ridice sarcina neputincioșilor, aflatau, cu cale și de trebuință ca să dam și să aședăm academie învățăturilor și a epistimiilor (prin care se întemează și se săverșese în tot chipul fapta bună, luminând pre al nostru pravoslavnic neam). Și fiind-că mai nainte vreme se afla scoala necoprinsa cu cele trebuincioase spre neprocopseala ucenicilor, ca să aducem la starea cea mai desăverșită a învățătorei spre înmulțirea dascălilor ca ș'a ucenicilor, iată dar am zidit din temelii această Academie, lângă metropolie pre a noastră domnească cheltuială, sloboda, îndestulată, și cu toate cele trebuincioase lucrurilor ei și cu biserica întru care se prăznuesce domnului și Dumneșeului nostru I. C. Ș'am orânduit dascal nu numai la această Academie ce am zidit aice în Iași, ce și în toată țeara, la fie care eparhie și ținut, câte un dascal, ca toți creștinii țerei acestia mireni și copiii preoților să se procopsească cu învețătura și fapte bune; și prin acest al nostru domnesc hrisov hotărîm plata și lefele dascălilor și chiverniselele ucenicilor celor străini și săraci, ca să se dea nesmintit și neclătit din dajdea cea rânduiea a preoților și a hiero-diaconilor ce se află în toată țeară. Și măcară ca acestia era rânduiea la dajdea scoalelor, însă aflându-se supuși și la dajdea visteriei, cei supuși se supă-

ra de visterie pentru cele cătră dênşii rându-ite dajdii ce dă peste an; pentru care milostivindu-ne de-odată foarte am micşorat aceasta dajdie ce se da la visteria domneasca, uşurând greutatea lor ce avea mai nainte şi lasându-ı ca se dea la visteria domneasca foarte puţină sumă, atât preoţii cât şi diaconii. Deci iată că hotarim anume prin acest al nostru domnesc hrisov, cum nestrămutat şi neclatit să dea preoţii şi erodiaconii pentru plata dascălilor şi pentru chiverniseala şi economia ucenicilor, câte 4 lei noi într'un an de tot preotul şi diaconul (adică) la 23 zile a le lui Aprilie câte 2 lei noi cum şi la 26 zile a le lui Octombrie iaraşi câte 2 lei noi să se dea asemenea, nesmintit şi nestrămutat, ca nu cum-va din puţin în puţin vor curge spre stracaciune acestei rânduite şi hotarite de la domnia mea spre folosinţa de obştie a neamului nostru cel pravoslavnic; iar cei ce vor vrea de acum înainte ca sa se învredniceasă preoţiei, de se vor a-reta iscusii şi vrednici spre procopsială şi înveţatură, să iea şi cărţi domnesci de milă şi de scuteala, ca nici de cum se nu se supere nici cu această puţina dajdie ce a ramas să se dea la visteria domneasca. Aşijderea şi acei ce mai de mulţi ani s'au preoţit, de se vor arăta cu procopsială şi la stare buna a învăţaturei, spre folosinţa obştiei şi mântuirea sufleteasca şi povăţuirea supuşilor pravoslavnici, sa iae şi acestia asemenea cărţi de mila aceasta domneasca, ca să nu dea nemica la dajdea visteriei. Şi această milă li s'au fagăduit pentru ca sa

se silcască și să se chinuiască spre iscuseria și procopsiala învețaturii și ca se nu se zăticnească ca și mai înainte de greutatea birului acestuia a visteriei. Deci dar pentru aceste toate aședam epitropi și purtători de grija ai acestui sufletesc și de obștie folositor lucru pre preosfinția sa părintele mitropolitul Moldo-Vlachiei, pe dumnealui Hatmanul Ioniță Cantacuzino, pe d-lui Vist. Iordache Costache, pe d-lui Vist. Ilrisoscoleos, pe d-lui Pah. Manolache Bogdan, pe d-lui Vel Vist. ce va fi dupe vreme, pe Baș Coste Avraam, pe Baș Sandul Panaite pe Baș Coste Papafil, și pe Basi Constantin Panaite, pentru ca sa fie purtatori de grija cu silințe și cu neadormire în toată viața lor și sa împlinească cele cađute și trebuincioase ale acestei domnesci academii; iar care dintre aceștia ca un om muritor va petrece viața această trecătoare, cei l'alți epitropi să alcagă pre altul și pre acela sa'l ceara cu hotărîre domneasca; deci dar rânduim ca să se dea plata dascalului celui mare a epistimurilor pe an câte $\text{ϰ}\alpha\phi$ lei și dascalului celui dintai elinesc χ lei și ipodascalului elinesc lei și dascalului ce invață carte greceasca bisericeasca câte $\rho\eta$ (180) lei și dascalului latinesc câte 240 lei (cm) și dascalului moldovenesc $\rho\kappa$ lei, iar pentru 20 de ucenici straini și săraci ce se vor afla la scoală, pentru mîncarea lor, hârtie și cerneală, cu bucatariul și apariul lor, prin purtarea de grijă și economia epitropilor să se dea pentru trebuința lor $\text{ϰ}\lambda$ lei și la $\text{ϰ}\lambda$ care lemne pentru toți cei ce vor locui în scoală

375 lei și la bibliotecarul ρκ lei și psaltului 250 lei și la ierochierica cel grecesc 300 lei, la ierochierica pn lei și dascalului elinesc și grecesc ce se afla la scoala Galașilor 250 lei, a caria scoala să fie epitrop neguțitorii ce locuiesc acolo, și dascalului elinesc și grecesc ce se afla la scoala Botoșanilor ρκ lei, a caria scoală vor fi epitropi neguțitorii ce vor locui acolo și la 3 dascali moldovenesci ce sunt rânduiți la 3 episcopii a Romanului, a Radăușului și a Hușilor, fie-caruia câte 80 lei și la 23 dascali moldovenesci ce s'au rânduit pe la ținuturi, la Suceava, la Câmpu lungul Sucevei, la Neamțu, la Bacau, la Putna, la Tecuci, la Cuvurului, la Vaslui, la Tutova, la Fălciu, la Grecceni, la Lapușna, la Kișnau, la Orhei, la Soroca, la Cernăuți, la Câmpul-lungul rusesc, la Dorohoi, la Botoșani, la Hîrlau, la Cârligătura și la ținutul Iașilor în 2 locuri, fiesce-caruia dascal dintr'acești dascali sa i se dea câte 60 lei (3), iar epitropii să se adune odată într'un an la mitropolie, și să se caute de adunarea tuturor veniturilor și cheltuelelor, și care nu va fi luat sfârșit și nu s'au împlinit dupa acest al nostru domnesc hrisov, să le caute toate cu cercetare bună și cu silințe și ce va prisosi din venituri și din cheltuielele ce se vor economisi de către epitropi, sa se cheltuiască la cărți și la organe mathematice și la celelalte trebuincioase ale academiei; iar această rânduială ce s'au facut pentru dascalii scoalelor, din ziua lui Sveate Gheorghe ce vine să înceapă rânduiții epitropi a purta de grijă du-

pă hotărîrea hrisovului Domniei Mele. Care pentru toate aceste ce s'au rînduit spre folosul de obște, prin acest al nostru Domnesc Hrisov, pohtim Domnia-Mea și îndemnăm frățește și pre iubiți frați Domni ce se vor rîndui din Pronia Dunnețeească oblადuitori țerei aceștia, în urma noastră, ca sa nu smințeasca nici să zăticeasca starea și buna aședare acestei Academii, ci mai vârtos prin a lor domnesci hrisoave, spre starea cea mai bună, de-a pururea să întărească. Deci dar, s'au dat și acesta al nostru Domnesc Hrisov întarit cu a noastră Domnească iscalitură și pecete și cu patriarșicesci blastămuri a Pre-Svințitului al Nostru Despot și Patriarchu a toată lumea și cu a tuturor svinților Archierei, pentru ca să aibă starea einestrămutata și neclatită. Și s'au scris hrisovul acesta în scaunul Domniei mele în orașul Iași în anul al 3-lea, la anul mintuirii 1766.

Procitoh Vel. Vist.

Locul sigiliului mic, chinovar

NB. Am aflatu acestu minunată documentu în pachetulă cu No. 21 al arhivei Episcopiei de Romanu.

Cu a lui Dumnezeu milă noi Ekaterina adooă inperatrița și avtokratoriță a toate Rusiilor. I procii, procii pro.

Preasfințitor mitropoliț al Moldovlahiei, și alu Ungrovlahiei, de Dumnezeu iubitorilor episcoapi, cinstitorilor cei din partea bisericăscă, cei de bună neam și către noi cu iubire credincioși boierii, ostașilor, oroșanilor, și tuturor lăcuitorilor, din (АВНЗ) domnia țerei Moldovei, și a țerei Rumănești a noastră împărătească buna voire și milostivire.

La toate descoperirile rezmiriților ce tot da-una fără dreptate au deschisă sultanii turcești către Rusia, stremoșii noștri și noi însuși stăpînitori tronului Rusiei luîndu arme pentru apărarea, n'au fostă cugetu numai de a birui pe vrăjmașu, ci au fostă înpreunată cu acea mare rîvnă a noastră, spre a scoate norodu celū credinciosū alū lui Iisusū Hristosū, a izbăvi biserica ortodocsiei grecești, din celū păcîmitoriū, necinstitū jugū alū agarinenilorū.

Celū dintru prea înălțime Dumnezeu ce au blagoslovitū armele noastre totă dauna cu biruințe asupra vrăjmașului creștinescū, pentru cele ne cuprinsă ale lui judecăți, n'au învretnicitū la acele vremi pe toți creștinii acestor îndestulate pămînturi, ce suntū cazuți suptū chinuitoarea stăpînire a muametenilor, a prăznui ei cu bucurie pe acea desevrșită a lorū scăpare.

Și așa cu nădejde de viitoare fericire, sfîrșindū cea de pe urmă a noastră rezmiriță cu turcii ce ei au remas biruiți, am întăritū prin legăturile ce noi am făcut la pace soarta a tuturor locuitorilor creștinii de la țeara Moldovei și de la țeara Rumenească, cu acestea păzindu-le toate folosințele și bunele mijlociri a stăpînirei părții duhovnicești, și mirenești, și deosebitū a tuturorū lacuitorilorū. Dăspre o parte aveți înștiințare de bunătatea inimii noastre, și de acea pîrîntescă a noastră purtare de grijă pentru voi, ca pentru unū norod ce este de o lege cu noi, care tot-d'auna au trasū și trage și acum la dinșii al nostru acoperemîntū; despre altă

parte însuși simțiți cu grele închipuirii, a ce ne sfârșită reutate ce izvorăște din stăpînirea Sultanului turcesc, suptu care, oare puteți voi socoti măcar o zi a nu vă teme de repunerea vieți și a averii voastre; uciderea acea chinuită a Ghicăi domnului Moldovii, și a altorui ai dumneavoastră boierii, vă dovedește acea groznică pildă, cînd, de la curtea noastră pentru aceste neomenite urmări și pentru altele multe ce s'a făcutu în pămîntu vostru, s'aũ fost zisũ ocãrmuirei turcești, cum că acele cu noi puse sînte legãturi, ce deobște sãntũ știute, zãticnescũ de a face silã împotriva privilegiurilor și obiceiurilor voastre, și în loc de a se căi ei, ne amũ întãmpinatũ numai cu rãotatea, cu înșelãciunea, și cu viclesug unite acestea cu cãlcare dã pravilã, prin care de iznoavã aũ deschisũ rezmirițã.

Pentru acea a noastră ostășascã putere este pornitã asupra vrãjmașului, deci turcii nãpãdindũ la hotarele noastre s'aũ întãmpinatũ cu a lor prãpãdenie.

Darã dupã cum noi și la aceastã de acum întãmplare, iarășii și iarã este în inima noastră a diafendevsi legea și ortodocseasca bisericã greceascã, și ca sã aducemũ la norocitũ stepãnũ cele creștinești noroade ce pãtinesc din varvariceasca tiranie, întãitũ dãm în știre deobște pentru aceasta tuturor lãcuitorilor din țeara Moldovei și din țeara Rumãneascã, cariĩ fiind că suferã vrãjmașascã gonire și prãpãdenia ce li se face de cãtre oștile turcești, dorescũ de acea ortodocseascã și creștineascã legea, și hrãnescũ

în inima lor bună încredințare la diafendev-seala noastră, acestorū felū de oameni le fă-găduimū noi deplinū acoperemîntū de la ar-mele noastre.

Doao ale noastre puternice armii esū ca să biruească pe acelu vecinecū vrăjimașū crești-nescū; curindū o sumă de ostași dantr'aceste armii se pornescū la pămênturile voastre, vor goni pe turci din viețuirea lor de acolo, și vor întări a voastră ne primejduire, vor fi pentru a voastră apărare în potriua feții neprietinilor, și lăcuindū cu voi vor fi frați ai voștri. Ur-mările trecuții rezmirițe încă suntū proaspete în ținerea minții voastre, odihna voastră dan-tr'acea vreme au fostū mai bună și mai ade-verată de cîttū acea din zilele păcii; cu ase-menea orîndueală și dragoste vinū și acum la voi ostașii noștri; otcărmuitorii acestorū oșii sântū ai noștri feldamarșalii Grafu Rumianțovū Zadunaieski, și Cnezu Potemkinū Tavriceșkoī, iubirea de oameni și dreptatea lor este în-destulū cunoscută de voi; aceasta va da voao o noao mijlocire de a voastră folosință; dum-neavoastră boieri și toți povățuitorii țerilorū adunațivă într'o inimă și veniți spre întămpi-narea polcurilor noastre, strângeți vitejii ostași ai pămêntuluī vostru, și uniți toată puterea voas-tră cu ale noastre arme, pentru a birui pe turci pân toate locurile. Acea răvnitoare nu herbințeală silință a voastră va fi cu resplătire folositoare după cum s'aū răsplătitū dă la noi mulți pentru acele deosebite ale lor slujbe la trecuta rezmiriță, cu multe feliori de daruri;

așiiderea și voi sfințita bisericească putere pas-tori turmii creștinești luați paloșu cel duhov-nicescū, după cum zice cuvântu lui Dumnezeu, deșteptați pe acei ce suntū chemați la arme ca să împileze pe vrājmași ce viforăscū bise-rica lui Hristosū; aceasta de acumū vreme este acea mai bună, aceste zile, suntū cele folosi-toare; înalțați a voastră rugăciune către Dum-nezeū, ca să trimită din ceriū a sa milă la a-cei ce diafendevsescū credința ortodocsească, să fie o stăpînire după cum este o lege acea rusească cu a voastră. S'aū dat la tronu nos-tru în orașu sfintului Petru, la luna lui Fe-bruarie, la 17 zile, de la nașterea lui Hs: la anu 1788: din împărăția noastră la anu 26.

Locul Pecetiei.

La acel adevăratū s'aū is-călitū cu însuși a ei împără-teasca mărire mână așa: *Eca-terina*.

Saū tipărit în Sanctăpeterburgū la tipografa prea sfințitului sinodū.

Toate documentele de la pag. 172 și până aice, le-am reprodușu din broșurile publicate de dl. V. A. Urechia, spre a înavuți colecțiunea noastră.

Aceste urice sunt din broșurile întitulate: *Documentū referitorū la limba Romănescă*, acea * *Arhimandritului Vartolomei Măzireanulū (1720—1780)*, cum și *aceea cuprindătoare documentelor dintre 1769—1800*, comunicate Academiei Romăne de scolarul și amicul meu V. A. Urechia.

Th. C.

**La princesse Joséphine de Hohenzollern à
l'Empereur Napoléon III.**

„ Mon cher Cousin, j'ai été longtems combat-
„ tue entre le désir de vous écrire et la crain-
„ te de vous importuner en vous parlant de
„ tout ce qui m'a si profondément agitée, trou-
„ blée même dans ces derniers mois. Tout en
„ me sentant pressée de recourir à vous, de re-
„ commander mon fils Charles à Votre bienveil-
„ lant intérêt; j'ai dû céder à un sentiment de
„ délicatesse et me résigner à garder le silence.
„ Je comprenais qu'en principe Vous ne pou-
„ viez donner un encouragement direct à la ré-
„ solution qu'il a prise. Mais si j'ai pu le lais-
„ ser partir sans trop de crainte, c'est que j'é-
„ tais soutenue par l'intime conviction que nous
„ pouvions compter sur Votre bienveillance, et
„ que votre sympathie était acquise à une ré-
„ solution qui partait d'un élan généreux, et que
„ soutenait, fortifiait la pensée de la protection
„ que Vous avez toujours donnée à la cause de
„ la Roumanie. Maintenant que, grâce à cette
„ auguste protection, les Puissances garantes ne
„ sont plus aussi hostiles à mon fils, je viens
„ vous en remercier, mon cher Cousin, et sol-
„ liciter pour lui Vos conseils, Votre appui.
„ Daignez l'aider, le soutenir dans la tâche sans
„ doute bien difficile, à laquelle il s'est voué
„ avec toute la chaleur de son jeune coeur. Per-
„ mettez moi d'ajouter à cette prière l'assu-
„ rance que jamais il n'aurait pris cette déci-

„sion, s'il n'avait été intimement convaincu
„qu'elle ne vous déplairait point. Cette convic-
„tion était celle des Roumains eux-mêmes. Ils
„vous doivent trop de reconnaissance pour a-
„voir persisté ainsi qu'ils l'ont fait, dans leur
„résolution, s'ils avaient pu craindre qu'elle
„dût encourir Votre désapprobation. Pendant
„longtemps je m'étais flattée de l'espoir de ve-
„nir à Paris et de vous recommander mon
„bon Charles plus vivement que je ne sau-
„rais le faire en vous écrivant. J'avais tant
„à coeur d'offrir mes hommages à Sa Majesté
„l'Impératrice et de la remercier de toutes les
„bontés dont Elle a daigné, comme Vous, com-
„bler Antoinette et Léopold pendant leur séjour
„aux Tuileries. En vous offrant l'expression
„de ma vive, de ma profonde reconnaissance,
„j'aurais pu vous parler de mes sollicitudes
„maternelles, des espérances que nous mettons
„en Vous, en Vos constantes bontés. Malheu-
„reusement je dois renoncer à ce qui m'eut
„rendue si heureuse! Nous voici au milieu d'une
„guerre dont nous ne pouvons mesurer les di-
„mensions. Charles a la triste tâche de devoir
„défendre les provinces du Rhin et de la West-
„phalie contre l'Allemagne du Midi. Il se
„joint à moi pour vous prier de trouver
„dans ces lignes l'assurance de tous les senti-
„mens qui nous pénètrent et de daigner en
„faire agréer l'hommage à S. M. l'Impératrice.
„Nous osons espérer qu'Elle appuiera ma prière
„auprès de vous. C'est avec le plus tendre at-
„tachement que je suis pour toujours, mon

„cher Cousin, Votre bien dévouée Cousine :
„**Joséphine.**“

(Düsseldorf le 18 Juin 1866.)

Această epistolă sub No. 690 a Mamei Regelui Carol I al României, am reprodus'o dintr'o carte intitulată: *L'Allemagne aux Tuileries de 1850 à 1870. Collection de documents tirés du Cabinet de l'Empereur, recueillis et analysés par Henri Bordier, bibliothécaire honoraire à la Bibliothèque nationale. Paris, Librairie de L. Beauvais.* Th. C.

CUM AM FĂCUT CUNOSCINȚĂ
CU
C. A. ROSETTI.

Eram de cât-va timp în 1856, la Paris, unde pe lângă studiile literare ce întreprinsesem, scriem articole diverse despre *Unire, Principe străin*, în mai multe din jurnalele cele mari oficioase ale lui Napoleon III. Vechiului și iubitului meu amic Theodor Codrescu datoresc onoarea, de a fi fost admis, ca colaborator, la jurnalul *Constituționalul*. Reposatul glorios domn al Moldovei Gregorie Ghyca avea între secretarii seși pe d. Th. Codrescu. Acest bărbat mă pusă, ca secretar al Domnitorului, în relațiuni cu D. *Cucheval Clarigny*, Directorele șisului jurnal. Eu primeam din țără, de la palat, *materialul* din care redactam corespondențe și articule; pentru publicarea lor, de sigur, generoasa pungă a lui Gregorie Ghyca, platia sume mari jurnalelor oficioase, franceze.

Grație puternicului patronat al Domnitorului, eu aflaiu ușa deschisă nu numai la ȕisul jurnal, d r  i la altele tot at t de importante pe atunci,  i a a la oficioase ca *l'atrie  i Pays*,  i neoficioase, de opozițiune, ca, *Le Si cle*, *L'Estafette*  i *La Gazette de France*.

Aceste din urnă, mai ales jurnalele liberale, susțineu în 1855 trista teză, ca Franția să cedeze Austriei *Principatele*  i Austria să dea Italiei Lombardo-Veneția. De o dată asemenea teza este înlăturată chiar de *Si cle*, care  i publică o serie de articole favorabile *Unirei* Principatelor. Mai multe articole de asemenea, publică toate jurnalele oficioase ale imperiului.

— Cum se face ac sta, se întrebare C. A. Rosetti, Golesci i  i alți bărbați de la 1848, cari luptau în Paris, în favoarea intereselor Române.

— Cine scrie asemenea articole? întreba C. A. Rosetti.

Locuiam pe atunci în strada Odeon No. 18. La No. 20 locuia un june moldovan, care aproape terminase studiile medicale cu mult succes, d. Romalo. Il cunoșceam. Acesta fiind în relațiuni cu C. A. Rosetti, îi spune că eu sunt cel care public articole despre afacerile Rom nilor, în jurnalele franceze.

— Se mi-l aducți, numai de c t, ȕice C. A. Rosetti, regretatului doctorand Romalo.

*

Cunoșceam din cărți  i din legende pe C. A. Rosetti, ca  i pe toți bărbații de la 1848, din Muntenia, d r nu'l v ȕusem nici o dată.

Pe atunei de abia începuse *daghereotipia* a străbăte în țără și portretele barbaților țilei nu se găseu nicăiri.

Este de prisos să adaog, că iubeam, că admiram, că mă închinam ca la nisce Dumneșei ai țerei la numele lui C. A. Rosetti, al Goleștilor, Brătienilor, Eliadilor, etc.

În fantasia mea eu îmi făcém din fie care bărbat renumit de la 1848, un chip minunat sub toate raporturile. Pe toți mi-î zugrăvém cu ochiul minței: mari de stat, chipoși, mândri, frumoși.

Atât 'mi creasem de adese asemenea fantastice prosopografii, că acum în mintea mea fie care din capii revoluțiunei de la 1848, avea hotărîtă fisionomie.... Avém adese în capul meu asemenea ființe create de creeriî mei, și eram fericit ai cunoasce, a 'î vedea și a'î pune să grăescă unul cu altul despre trebile țerei.

.
.
.
.

V. A. Ureche.

(Estras din Românul 21—24 Aprilie 1889.)

Cu plăcere am reprodus această relațiune, cu atâta mai mult că dl. Ureche 'mi înlesnesce calea de a îndeplini promisiunea ce am dat publicului, în notița de la articolul meu intitulat *o întimpinare*, înserată în foaia literară *Buciumul Român* anul al III-le, 1882 pag. 466. În Uricariul volumul al VII din 1886, în Biografia me pag. 209, rândul de jos, arăt că am hărăzit împiega-

ților administrației Constituționarului soma de 6000 franci.—Sunt dator să arăt că reposatul Grigorie Ghica Vodă nu au dat nici un franc pentru articulele tipărite în ziarele guvernamentale ale Imperiului Frances, nici macar mie; din contra Direcția Jurnalului mi au comunicat că 'mi este datoare cu 6000 franci, pe care eu iam hărăzit Administrației.

Toate articolele ce le primeam de la Vodă prin Secretariul seu dl. Grénier, li trimeteam din preună cu alte notițe ale mele d-lui Ureche, pe care l'am recomandat directorului politic al ziarului semi Official Constituționarului, dl. Cuheval Clarigny, căruia îi recomandasem pe tânărul Ureche, ca pe însuși fiul meu. Grație munificenței mele de 6000 franci. se datorea, în parte, deschiderea ușelor pe la jurnalele cele mari ale Imperiului Frances. Imi pare bine că am putut fi o mână de ajutor talentatului Ureche, spre a'și forma o carieră laborioasă, care din nenorocire la bătrânețe, nu iau produs vre o stare, precum este și acea a profesorului seu.

Th C.

III.mo SIG^{ra}. PRON. COLMO.

In questo momento, verso sera, ricevo una lettera di V. Sig^{ra} Illma; il Lattore della medesima mi dice a voce, che sono invitato per dimani di comparire alla determinazione dei confini della Moscia del Vescovado Cattolico. Quantunque la lettera sia diretta al P. Prefetto, ciò non ostante comparirò a rispondere secondo le istruzioni, che tengo dal suddetto P. Prefetto. Mi scuserà se non rispondo in lingua Moldava, perchè nè so scrivere in detta lingua, nè tengo appresso di me in Callughera, chi mi possa essere segretario.

Intanto all' onore di riceverla mi protesto
con piena stima.

Di V. S. Ill.ma.

Callughera 16 Maggio 1806.

Um^o Bea^{mo} Obbedientissimo.

F. Giuseppe Basilio Berardi.
Amministratore.

Prea ilustre domn și de Pronie Binecuvîntat.

În acest moment, cătră seară, primesc o scrisoare de la D-voastră Prea Ilustră; aducătorul acesteia îmi spune prin graiū, că sînt poftit pe mâne a mă înfașoșà la hotărnicia moșiei Episcopatului Catolic. Cu toate că scrisoarea este adresată Părintelui Prefectore, cu toate acestea mă voiū înfașoșà spre a respunde după instrucțiunile ce am primit de la sus numitul Par. Prefectorul. Mă veți scusà dacă nu răspund în limba moldovenească, fiind că nici sciu scrie în acestă limbă, nici am pe lînga mine în calugăru, cine se'mî funcționeze ca secretar.

Între acestea, așteptând onoarea de a vă putea primi, mă inchin cu cea mai deplină stimă.

Al d-voastră Prea Illustre.

Prea umilit, prea fericit, prea ascultător servitore.

Fratele Iosef Vasilie Berardi
Administrator.

Calugăra 15 Mai 1806.

Acest actū în limba italiănă se află în proprietatea mea.

Th. C.

L'Union et la Russie.

J'ai l'ordre de notre Auguste Maître de préciser le point de vue sous lequel nous envisageons la question. Si nous nous sommes placés dès le début sur le terrain de la Convention de 1858, c'est uniquement comme un point de départ auquel doit nécessairement se rattacher tout examen en conférence de la position des Principautés.

„Mais je ne saurais assez vous répéter, et vous ne saurez mettre trop de netteté à constater que *nous n'avons aucun parti pris ni pour ni contre l'union.*

„Nos antécédents l'attestent assez clairement pour que je n'aie pas besoin d'insister sur ce point.

„Nous avons été les premiers à poser les bases de la réunion administrative de la Moldavie et de la Valachie, à une époque où nous étions seuls à nous occuper de leur sort, de concert avec la Cour Suzeraine. Nous avons adhéré à ce principe au congrès de 1856, et dans les conférences subséquentes, dans la croyance que cette fusion des intérêts des deux Principautés serait avantageuse à leur prospérité.

„*Toutefois, dès l'année 1858 et plus tard en 1859 et en 1861, nous avons signalé les inconvénients que présentait à nos yeux la manière dont cette fusion s'est accomplie.*

„*Nous augurons mal d'une oeuvre basée sur des illusions, des réticences et des obscurités.*

„*Nous y avons souscrit comme à une transaction, destinée à écarter les plus grands embarras et à une expérience à faire.*

„Actuellement l'expérience est faite. Elle est devant les yeux des Moldo-Valaques et des Puissances qui s'intéressent à leurs destinées.

„Les appréciations peuvent varier sur ce sujet. Mais il y a des faits visibles, incontestables.

Les désordres de l'administration du prince Couza, sa chute, les acclamations qui l'ont accueillie, la misère du pays, la famine causée par les lois agricoles qu'il

a promulguées, les abus, les dilapidations de tout genre qui ont été signalées, sont de notoriété publique.

„Si ces faits ne sont pas concluants, ils doivent au moins porter les Puissances qui, comme nous, s'intéressent au bien être des Principautés, à *douter que l'union ait eu pour elle les fruits avantageux qu'on en attendait. Ce doute peut être également présenté à l'esprit des Moldo-Valaques.*

„Ici encore, les appréciations peuvent varier, mais les faits parlent. Les mesures administratives, militaires et de police, prises par le gouvernement provisoire en Moldavie, n'indiquent certainement pas une complète unanimité dans les dispositions des deux principautés quant à l'union.

„*Or, notre conviction profonde est, que le premier devoir de la Conférence est de résoudre les doutes et non de les perpétuer.*

„Tant que l'épreuve était à faire la conférence a pu, a dû peut-être, accepter cette base incertaine pour l'oeuvre qu'elle avait à fonder. Nous nous y sommes associés sans nous faire d'illusion.

„Aujourd'hui, en présence des résultats constatés, nous ne comprendrions pas que les Puissances consentissent à prolonger cette obscurité. La Russie, comme puissance limitrophe, pourrait moins que toute autre approuver que l'on construise dans les ténèbres.

Ce que nous désirons avant tout et exclusivement, c'est la lumière; *cette lumière ne peut être obtenue que par un nouveau recours au vote des deux Principautés entouré de toutes les garanties qui peuvent en assurer la sincérité.*

„Nous comprendrions d'autant moins que la Conférence hésitât à la chercher à cette source que, si comme d'autres cabinets sont portés à le croire d'après leurs propres données l'union n'a pas cessé d'être dans les vœux des Moldo-Valaques, elle recevrait d'un pareil vote une nouvelle et éclatante confirmation qui dissiperait toute incertitude et mettrait à couvert la conscience et la responsabilité des Puissances.

Nous ne saurions admettre en pareil cas l'appréhension qu'un recours au vote des populations puisse amener une agitation dangereuse.

„Si l'unanimité existe, elle se manifestera sans obstacle. Si des agitations étaient à craindre c'est que cette unanimité n'existerait pas et alors ce serait pour la Conférence un motif suffisant pour désirer s'éclairer.

„Mais, pour que le vote soit sincère la première condition requise est qu'aucune incertitude ne soit laissée aux populations Moldo-Valaques quant aux limites entre lesquelles leurs vœux doivent se renfermer, afin de pouvoir se concilier avec la position de droit que les traités leur assignent et que les Puissances entendent maintenir.

„Nous avons la conviction que cette incertitude est la cause principale de l'instabilité, des agitations et des entraînements qui se sont produits dans ces contrées, y ont rendu et y rendaient encore tout gouvernement régulier impossible. On a laissé naître dans l'esprit des populations l'espoir d'arriver à l'indépendance sous un prince étranger.

„Sous cette impression elles ont réuni leur choix sur le prince Couza dans l'espérance que cette Union, d'abord provisoire conduirait à l'Union définitive, qui ne serait elle-même qu'un acheminement vers l'indépendance sous un prince étranger.

„Tout gouvernement qui ne réaliserait pas ce but suprême donné à leurs aspirations, ne serait évidemment à leurs yeux qu'un provisoire sans prestige, et sans garantie ni stabilité.

„Cependant les puissances considèrent ce résultat final comme incompatible avec les Traités qui ont réglé l'équilibre de l'Orient et consacré l'intégrité de l'empire Ottoman et à ce titre, elles ne sont pas disposées à en assurer la réalisation aux Principautés.

C'est là une position équivoque que pour notre part nous ne saurions accepter.

„Il est clair à nos yeux qu'aussi longtemps que les populations Moldo-Valaques auront l'espoir d'arriver à

l'indépendance sous un prince étranger, aussi longtemps que l'attitude de la conférence sera de nature à leur laisser croire que cette combinaison, dont l'essai a été le premier acte du gouvernement provisoire, ne rencontre d'autre obstacle que le refus du candidat sur lequel s'était fixé leur choix, mais qu'une autre tentative pourrait être plus heureuse, elles seront portées à maintenir l'Union malgré ses inconvénients, comme un degré nécessaire pour attendre le couronnement de leurs aspirations.

„Il serait donc impossible de compter dans ces conditions sur un vote sincère quant à la question d'Union.

„D'après cela, si les Puissances réunies en conférence désirent, comme nous, assurer aux Principautés une organisation stable, conforme à leurs vœux réels, qui concilie les exigences de leur bien être avec la position politique, que leur ont faite les traités existants, la marche à suivre nous paraît être de résoudre avant tout, nettement, catégoriquement, la question du prince étranger, afin que les populations Moldo-Valaques soient complètement éclairées sur les limites dans lesquelles elles ont à émettre leurs vœux ; ensuite de consulter ces vœux dans les deux Principautés séparément, par le vote d'Assemblées élues à cet effet, en dehors de toute pression morale ou matérielle, soit du dedans, soit du dehors, sous le contrôle vigilant et impartial des consuls étrangers.

„Cela fait, la Conférence sera en mesure de prononcer en toute sécurité de conscience et en pleine connaissance de cause.

„Telle est notre profession de foi. Elle nous est dictée par nos traditions sympathiques envers les Principautés, par nos intérêts de Puissance Européenne intéressée au repos de l'Orient.

„Nous serons heureux de la voir partagée par les autres cabinets.

„Notre Auguste Maître nous ordonne de faire lecture de sa dépêche du jour, en conférence, et de demander son adjonction au Protocole. Nous tenons à constater que la Russie ne poursuit dans cette question qu'un

but impartial, sans réticence, sans arrière pensée ni idées préconçues. qu'elle n'a en vue qu'une oeuvre durable, fondée à la fois sur les vœux réels des principautés et les nécessités du droit international, et qu'elle répudie toute part de responsabilité *dans une oeuvre éphémère qui tendait à perpétuer parmi les Moldo-Valaques des illusions irréalisables* et à les maintenir dans un état d'anarchie qui léguerait à l'avenir le germe de graves complications."

Avril 1866.

(Signé) **Gortchakoff.**

Această notă diplomatică, o am reprodus'o din ziarul : *la Liberté Roumaine*, din 29 Aprilie (11 Mar) anul 1889, din Bucuresci.

Th. C.

ION ANTIOH CONSTATIN VV. BOJIO MILOSTIO
GOSPODAR ZEMLI MOLDAVSCOL.

Adică Domnia me m'am milostivit și am miluit pre al nostru credincios boear D-lui Stefan Roset sulgeriul al 2 lea, cu o bucată de loc din hotarul iărgului Bacăului, care am trimes Domnia me pre boieriă noastră Gavriel Brăiescul ce au fost stolnic mare, și pe Stefan Sorocanu ce au fost părcălab, de au străns oameni buni orășeni din Bacău și alți oameni buni megieși de prin prejur anume : Canciul Martin ce au fost Șoltuz, și Mihor, și Robeiu, și Andor de Trebeș, și Hricicanul ce au fost căpitan din Mărgineni, și lordache Țirul de Fântănele, și Totoescul de acolo, și Enache Razul ce au fost comis, și Ursul Șoltuzul, și Timuș

Crupenschi, și Velisariu și alți oameni buni, și au socotit cu bună dreptate, și au stărpitu acea bucată de locū. Incepîndū hotarul de unde se împreună hotarul Trebeșului ungurescū, au pus un stîlpū în țermurile Negerului despre hotarulū Trebeșului, și al 2-lea, stîlp au pus la mijlocul aceluī locū lîngă drumul ce merge la vadul Trebeșului, și al 3-lea stîlp au pus în țermuriī Trebeșului unde se împreună, iar hotarul cel ungurescū cu hotarul tîrgului, ce acel loc remîne din Neger din pĕrăū, pănă în pĕrăul Trebeșului și pănă într'apa Bistriței. Pentru aceea ca să'ī hie de la Domnia mea dreaptă ocină, danie și miluire, cu totū venitul, și jupîneseī D-sale, și cuconilorū, și nepoșilor, și uric și întăritură neclintit și ne rășuit nicī dănoară în vecī, precum aū stîlpit, și au hotărît aceī boierī cu oameni buni orășeni și megieși. Așijderea și după a noastră viață și Domnie pre cine D-zeū are alege a fi Domn acestei țĕrī, poftim să n'aibă a strica a noastră milă și danie, ci mai vîrtosū să întăriască și să miluiască, precum și Domnia mea întărimū mila și daniile altor trecușī Domnī ce au fost mai înainte de noi. Asta scriem.

U Iasi let 7206 (1696) Noemb. 28.

(Iscălit) Antioh Constantin Voevod.

(L. P.)

Vasilie Neagu Uricar pisal.

De la Logofeția cea mare.

Copia aceasta fiind întocmai după cea adevărată, s'aū încredințat și de cătră mine.

Costachi vel Logofăt.

1804 Sept. 17

Aseminea de pe cel adevăratū
Costantin Nour Medelnicer.

Acest suretū domnescū este în proprietatea me.
Th. C.

NOI DUCA VV. BOJHO MILOSTIO GOSPODAR
ZEMLI MOLDAVSCOI.

Adică au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldovinești a marī și a micī sluga noastră Vasilie Luncanul aprod, și neaū arătatū înaintea noastră unū zapis de mărturie făcutū de la mâna lui Ionaș Bărtuș, și de la frateseū Giorgio Bărtuș, și de la Dumitru Medviș, și de la Ionaș Medviș, din satul Trebiș de la Bacăū, și cu multe mărturiū oameni bunī de acolo, anume Andreiaș Bărtuș de acolo, și Burca Tamaș, și Moișu Știște. ot de acolo, și Bucurar Ionaș, și Mihai Benea, și Gavrilaš din Mărginenī, și Ionașco sin Constantin de acolo, și alți oameni bunī, stând și mărturisindū cu sufletele lor, cu acești cei mai sus scriși Ionaș Bărtuș, și frateseu Giorgio Bărtuș și Dumitru Medviș, și Ionaș Medviș, de alor bună voie ne aşuprit, și ne silit au vândut lui Va-

silie Luncanul Aprod, alor dreaptă ocină și moșie, ce au avută ei la sat la Mărgineni în câmpul din sus, din câmp și din pădure, și în poșana Crăligăței, ci se va alege drept 14 lei bani gata, și 4 mascuri grași hrăniți. Așijderea ne au mai arătat sluga noastră Vasilie Luncanul Aprod, și cu femeia sa Stefănia, alt zapis de mărturie făcută de la Toader și frate-seu Mierăun și sora sa Rucsanda ficiorii lui Ion din Luncani, nepoți lui Miron, și cu marturii i boiară de curte și oameni buni anume Ionașcu Talmaci Armaș, și Roșca vorniculă de Poartă, și Gheorghii vornic de Poartă și Toader din Luncani și Dumitrașco Murait din Iași, scriind și mărturisind cum acești, ce mai sus scriu, ficiorii lui Ion din Luncani nepotul lui Miron, au vândut iarăși lui Vasilie Luncanul Aprod, și femeiei sale Stefăniei, partea loră de ocină și de moșie, din sat din Luncani din a treia parte din sat, apatra parte din partea Mironească, din tot loculă, cu tot venitul ce se va veni partea părintelui lor, lui Ion. Aceasta au vândut ei drept 20 lei, pentru că cu acești bani și'au plătită ei capetele lor, dintr'o nevoie și greșala lor ce au făcută, au fost căzută la teveniță de ș'au scosă capetele. Drept aceea și Domnia mea cu tot sfatul nostru, dacă am văzut acele adeverate zapise, noi încă am crezută și am dat, și am întărită lui Vasilie Luncanul Aprod, pre acele părți de ocină, ce mai sus scriem, să le fie lor și de la noi dreaptă ocină, și cumpăratură și uric, și

întăritură cu tot venitul ne rușăitū, și ne clin-
tit în veci. Și altulū să nu se amestice.

Sam gospodin veleal.

La anul 7178 (1670) Septemb. 15.

(L. P.)

Birlădeanul vel Logofăt.

Acest documentū în copie se află în dispozițiu-
nea mea. Th. C.

PREA INĂLȚATE DOAMNE.

Mănăstirea catolicească de aice din Iași, are în ținutul Bacăului o moșioară anume Barații, care despre o parte la anul 1806, au fost împresurată de D-lui Logofătul Vasilie Costachi, și cu mărturiū viclene au schimbatū semnele cele vechi care se pomenescū în daniea ce are d-lui, de o bucată de locū în tîrgul Bacăului, până la niște pietre în capul hotarului ungurescū, zicînd, în dania d-sale că a doua piatră s'aū pus lîngă drum, care din apa Trebișul merge la Mițel, și fiind că după trecirea a cățiva anī, s'aū făcut pod peste Trebiș lîngă curtea d-sale, și drumul care mergea la Mițel s'aū schimbat mai sus pe moșia mănăstirei, au pretenderisit d-lui (aducînd pe d-lui Șătraru Lupul Coroiū hotarnicū) ca drumulū acel pomenit în danie să'l numiască pe acel

noū, și cu daruri au găsit și marturii minciunoși, și au pus și pietre hotare lângă drumul noū. Decī vechilul mănăstirei la anul 1806, dând jalobă Înălțimei sale Domnului Moruz, s'aū rînduit la isprăvnicie ca să cerceteze și să îndrepteze hotarul la locū. Dar întîmplînduse schimbarea Măriei sale și venirea rușilor, au remas pricina nesfîrșită; însă la 1816 iarăși dând jalobă vechilul mănăstirei M. Sale Domnului Scarlat Calimah Voevod, au rînduitū pe măria-ta cercetător, fiind atunce Vornic, și măria-ta aducînd pe bătrîniī împrejurași, și cău-tănd starea locului aī bine cunoscut că locul acel pomenitū în danie, este lîngă drumul acel vechiū, nu lîngă acel nou unde D-lui Vornicul Vasilie Costachi au pus stăpînire, și prin mărturie hotarnică s'aū adiveritū, cu care mărturie viind la divan (fiind Dv. vel Logoșet), au făcutū împedicare pricinei, de n'aū pututū întra în cercetarea Divanului. După aceia întîmplînduse resvretirea trecută, iar nu s'aū pututū cerceta ca să se pue la cale. Pentru care vechilul monastirei în anul trecut la ghenarie dînd jalobă Înălțimei tale aī poroncitū prin luminatulū Divan, ca să se puie sub sequestru locul acel de pricină, și să se scrie și luminărei sale Domniței Zoitei, ca să'și trimată vechilū deplinū respunzătorū la judecată; căruia scriinduse în 2 rîndurī de cătră luminatulū Divan, au trecutū și vadelile amîndurora poroncilor, și luminarea sa, n'aū urmat a'și trimete vechilul.

Pentru care vechilulū monastirei se roagă înălțimei tale, ca să se dee acel loc sub de-

plină stăpînire a mănăstirei, și să se scoată și pietrele cele puse lîngă drumul nou, pentru că la punerea sub sequestru, s'aû găsit lîngă drumul acel vechi și piatra acea pomenită în dănia D-sale, care mai înainte nu se putea găsi.

A Înălțimei tale cătră D-zeu smeritû rugătorû părintele *Dominic*, vechil mănăstirei catolicești.

Originalulû acestu scrisû pe hîrtie, este potricălitû, pe la anul 1824, dupre cum se vede în zare fabricarea acestei hîrtii; el se află în păstrarea me.

Th. C.

NOI MIHAI RACOVITZA VOEVOD, CU MILA LUI D-ZEU DOMN ȚEREI MOLDOVEI.

Facem știre cu această carte a Domniei mele tuturor cui se cade a ști, pentru satul Peletiucrii de la ținutul Neamțului, din care sat jumătate au fostû a boierilor noștri, Ursului Curt și a fratelui său Miron Vataș de păhărniceii, ficiori Stratului Iorașcu logofitei, iar jumătate de sat, au fostû a mănăstirei Bogdana și fiindû ne alese până acum. În trecutele zile au fostû jăluitû boerii noștri că au înpresurătură despre călugări. Și trimițînd hotarnicii slugele sale Tănăsă Picioragă parcălab, și Gheorghii Racliș, s'aû ales cine pe cîtă parte are. Și văzînduse mărturia acestor hotarnicii că au făcut funie de 11 stănjini, și măsu-

rînd tot locul s'aŭ aflat 63 funii în curmeziș, prin mijlocŭ, și au măsurat și pe obrațe al 2-le, pe despre deal, și s'aŭ aflat 65 funii, pe la deal de drumulŭ pe mijloace, și au măsurat și capitele despre baltă cu siliște cu tot, și s'aŭ aflat din hotarŭ în hotarŭ 712 funii, și după scrisorile ce au avut fiește care, Iurăsceș'iŭ cu câteva zapise de schimbătură și de cumpăratură de la moșulŭ seŭ Iurașcu bătrînulŭ; osebit de moșia baștina ce au mai avutŭ, s'aŭ aflat oameni marturŭ că au apucatŭ pe Iurașcu bătrînulŭ, cu casă și cu sat, și hotarniciŭ au datŭ și s'aŭ datŭ toată moșia în două cu siliște cu tot, și s'aŭ venit mănăstireŭ jumătate de sat în partea de susŭ, și jumătate de sat în partea de jos și cu iaz, s'aŭ venit Iurăsceștilor, iar casele ce le-aŭ făcutŭ Lavrentie vlădica, s'aŭ venit pe jumătate de sat în partea de jos, și de la casă în sus suntŭ încă 3 funii și jum., tot din partea de jos, care casă s'aŭ aflat pe locul lui Iurașcu, și s'aŭ pus semne în malulŭ bălței câmpul, iar lunca merge cineș cu șurina.

Veleat 7233 (1725) Dechemb. 20.

Acest document în copie se află în pastrarea me.
Th. C.

CU MILA LUI D-ZEU SVERITUL VENIAMIN AR-
HIEPISCOP ȘI MITROPOLIT MOLDOVEI ȘI
CAVALER.

Zăditorul a toată făptura Domnul D-zeul nostru, acela carele pentru nemărginita sa îndurare au învrednicit omenirea, ca prea cea măi

cinstită din toate fapţurile dupre chipul şi asemănarea sa, şi o aŭ împodobitŭ înpărţinduo în partea bărbatească şi femeiască, spre păzirea neamului omenescŭ blagoslovindu'ŭ întru însoţirea nunţei, au zis: Creşteţŭ şi vŭ înmulţŭ şi moşteniţŭ pământu. din început lăsînd nouă celor de pre pământ prin aceasta, Taŭna nunţei cea sfîntă. Aceşteŭ poronci a Ziditorului următor fiind şi D-lor Pulheriea Vârlaam i d-lui Aga Grigorie Cananău s'aŭ însoţŭ prin înpreunarea nunţei încă de la anul . . . Dar fiind că între D-lor înpricinaţŭ mai de o îndelungată vreme urmează prigonirea releŭ vieţuirŭ, căci Dumnei în multe rânduri au fost silită a ieşi din casa D-sale Agăi, dovedindŭ cu aceasta ura ce ave asupra D-sale, în cîtŭ după multele noastre sfătuirŭ şi îndemnări, şi priu înscris şi prin cuvânt, nu numai că chip de a înpreună vieţui şi petrece nu le au mai rămas, dar încă ne-au adus la aceea că la trecutulŭ anŭ 1829 prin cartea din 4 Februarie să'ŭ şi rezleţimŭ de împreună veţuire pe vreme de 2 anŭ. De la care vreme şi până acum, din partea a nicŭ unuia, nicŭ cum n'am văzutŭ vre unŭ fel de plecare cătră împreuna vieţuire şi unire; ce încă D-lui Aga prin jaloba din 4 Dechembri 1838, ne-au făcutŭ aratare, că de vreme ce din anul 1829, adică de la rezleţire şi până acum dumnei soţŭ D-sale nicŭ un fel de mustrare a cugetului nu are ca să mai vieţuiască cu D-sa, ne au făcut şi cerere că aşa precum nicŭ soţŭ ŭşi are, la împreună vieţuire, după lege şi pravilă, şi nicŭ este iarăşi desfăcutŭ, de cît să

fie așa petrecătorii, mai bine să fie pentru deapurarea bisericeste desfăcuți. Decî luând aminte smerenia noastră că după atîtea sfătuirî ce le am făcutu, n'am putut aduce în unire și în plecare nici pe o parte, și de vreme ce nici o scîntee de nădejde a înduplicărei de la nici o parte nu s'aũ văzut, și mai ales că și scopul amîndurora s'aũ cunoscut a fi pentru despărțire, precumũ vremea aceasta trecutã și cercările cele multe o aduc spre arătare. De aceea socotind și noi că nu din mai multã silã și îndemnare ce li s'arũ face a împreună viețui, sã se întîmple vre o primejdie de viațã fiindũ răceala dragostei și ura iscatã între D-lor, ajunsã în celũ mai de pe urmã gradũ, și care în cele mai de multe ori aduce primejduiciose întîmplare. După darul și puterea ce ne este datã nouã de la marele Arhiereu D-nul nostru Isus Hristos, prin sfinții sei Ucenici și Apostoli, și prin ai lor urmãtor, am deslegat foasta între D-lor cununie, remãind de acuma înainte și în veci, strãini unul de altulũ. Și spre încredințarea deslegãrei cei desãvîrșitu a acestei însoțiri, și ca amãndouẽ părțile, ca cei ajunși în vrista bãtrîneților, și cu copii mai vrîsnici, suntũ opriți despre altã însoțire pentru de apurarea. La 20 Decembrie a trecutuluĩ an 1838 prin cartea cu No. 965, am dat D-sale Agãi asemenea posvol deslegãtor. Acum dar fiindũ că și Dumneii Agoae Pulheria Varlaam, au cerut totũ așa act, i s'aũ datũ la

măna acesta, adiverit cu a noastră iscălitură și pecete.

(L. P.) Iscălit în originală. *Veniamin Mitropolitul Moldovei.*

Secția 2-a No. 25 anul 1839 Ianuarie 14, Iași.

Șef secției Dumitrache Liciu Medelnicer.

Intocmai cu originalul Cozmița Sărdariu.

Acest act de divors (despărțenie) l'am reprodus ca să se vadă cu ce forme să făcea desfacerea căsătoriilor în trecut, sub codul Calimac. Th. C.

TESTAMENTUL LUI SCĂRLAT PALADE. IN NULMELUI TATĂLUI ȘI AL FIULUI ȘI AL SFÂNTULUI DUH AMIN.

Sfârșitul vieții omeneșii ne fiind hotărât după cuvântul Sfintei Evanghelie ce zice: privește că nu știți ziua, nici ceasul când mirile va veni. Așa dar aflându-mă și eu unul din muritorii, măcar de și vârsta tinerețelor mele, la care cu voința celui pre Înalt, am ajuns la 20 ani, și am purces pe 21, ar trebui să 'mă nădăjduesc înaintirea și îndelungarea de viață, dară așa precum toată omenirea este supusă patimilor de boale, fie tânăr fie bătrîn, precum și eu unul aflându-mă pătimind, și cu îndestulă slăbăciune, îngrijîndu-mă pentru vre o întămplare a morții, am socotit judecînd cu toată întregimea minții, de a'mi rîndui și amî pune la cale cele pentru sufletul meu, și a părin-

ților mei ca nu în urma vieții mele, să'mi rămie sufletul meu, și a părinților mei nepomenit.

Deci de și mă aflu supt epitropie, dar așa precum după vrîsta anilor mei la care am ajuns, sunt înputernicitu și slobod, după pravile, Condica Civilă § 427 unde îmi sloboadă voe a'mi dispozarisi de averea me, cu sufletească voință și mulțemire, în numele D-lui Isus Cristos, și a maiceii sale, hotărêscu în ce chip să se urmeze, adică toată partea mea mișcătoare și nemișcătoare de aice din principatulū Moldaviei, din averea părinților mei reposatul Hatman Constantin Palade, și reposata maica me Domnița Raluca Calimah, ce este în moșii și țigani, vii și dughene, în avere mișcătoare, să se facă drepte 4 părți de o potrivă, din care una parte și jumătate o las fraților mei, Alecu și Luțica să o împartă de o potrivă drept frățeste, iar una parte să se împartă pe la locurile însemnate, precum mai jos se arată, adică să se dee: 3000 galbeni la sf. Mitropolie pentru ca să se întrebuinteze în cheltuelile bisericeii ce se face acum din nou, 200000 lei, să se dee la Spitalul sf. Spiridon cu care banii să aibă a cumpăra o moșie de veci, și cu venitul ei se vor ține 15 crivaturii de bolnavi, ne smintitū și pentru tot-dea-una, pentru care rog pe Epitropiū ce'i las, să fie cu cea mai de aproape privighere, spre a se ține în cea mai bună orânduială, 3000 galbeni să se dee la biserica sf. Sava de aice din Iași, unde sunt îngropați părinții și strămoșii mei spre vecinica pomenirea lor și a me, cu care banii să se cumpere

un acaretă sau moșie; 20,000 lei să se dea la sfânta mănăstire Varaticul fiind mănăstirea săracă, unde suntem și ctitorii, 4000 lei să se dea la sf. mănăstirea Neamțului, 5000 lei să se dea la sfânta mănăstirea Goliea de aici din Iași, 5000 lei să se dea la sf. Neculai ce îi zic cel sărac, 5000 lei să se dea pentru facerea unui sf. Potir în podobit cu totu tacămul care se va trimite la sf. monastire Vatopedi spre veșnica pomenire a totu neamului meu și a me, 5500 lei să se dea la mănăstirea Sfetagură spre a se împărți la 20 mănăstiri și 11 schituri ce sunt acolo, 4000 galbeni să se dea mătușei mele luminatei Domniță Sultana Mavroghene, fiind însercinată cu o casă grea de copii, în care somă întră și osebitul meu înscris de 2000 galbeni ce iam mai dat mai înainte luminărei sale, 60000 lei să se dea pentru înzestrarea a 12 fete sărace, câte 5000 lei de fiește care, 2000 lei să se dea dohovnicului meu Arhimandritului Dionisie de la Golie, 2000 lei să se împartă în serindare pe la bisericile de aici din Iași, și pe la bisericile ce sunt pe la moșiele noastre, 10000 lei să se împărțiască pe la case scăpatate, deosebit să se mai dea și pe la oamenii casei noastre, precum mai jos să arată, 25000 de lei D-sale paharnicului Iordache Iuliano, 20000 lei D-sale comisului Dimitrie Holban, 15000 lei D-sale pitarului Manolachi Codrescu, 15000 lei D-sale caminarului Scărlat Herescu, fiind însărcinat cu o casă grea de fete, 11000 lei să se dea lui Gavril slugii mele ce m'aș slujit și m'aș căutat la boa-

lă, 4000 lei logofătului epitropiei Andrieș, 3500 lei vatavului Vaslie Neculau, 2000 lei lui Angheli Cuceac, 5000 lei păhărnicesei Saffa, 6000 lei Codreniței ce au stat la boala mea, 3000 lei medelniceriului Gheorghii, 3000 lei polcovnicelului Antache Pantazachi, 2000 galbeni să se dea pentru creșterea și învățătura a 2 copii, și pentru înzestrarea unei fete de boier, ce se va înfățișa cu osebit înscrisă al meu, și în sfârșit din această una parte și jumătate, peste condeele arătate mai sus, orî ce ar mai prisosi, să se dea tot desufletul meu, și fiind că această una parte și jumătate cuprinde multe condee de împărțire, apoi ca să nu se urmeze vre o greșală, de se va socoti, se va deosebi o moșie din moșiele ce mi se cuvin mie, și se va vinde de veci prin mezat, și cu banii aceia ce s'ar cuprinde să se împartă precum anume se arată mai sus. Iar una parte ce mai rămâne spre împlinirea de patru părți, o las și se va da D-sale stolnicului Ionița Coroi, pentru 5 fii ai seî, cari este și însărcinat în slujba epitropiei casei noastre, stăruind cu toată silința și durerea pentru cele de folosul nostru, atît în lăuntru epitropiei cît și pe din afară, precum în faptă însuși am văzut această, nu mai puțin și pentru buna căutare, și îngrijirea ce au avut pentru mine la boala mea în casa D-sale, odihnindumă și căutandumă ca și cel adivarat părinte al meu, rămăindu'i mulțemit, și rog de la D-lui că asemenea milă și căutare să aibă și clironomi D-sale de la străini, precum am avut eu de la D-lui, și din această

parte ce las copiilor D-sale, îl îndatoresc ca până la împlinirea de 7 ani de zile să'mi poarte de grija sufletului, la biserica unde D-zeu îmi va însemna vecinicul lăcaş, câte cu 3000 lei pe totu anul.

Şi pentru întocmai urmare şi împlinire acestei a mele vroinţă, supus rog pe prea osfinţitul Mitropolit a ave toată privigherea, şi aceste 4 părţi ce le hotărăscu a se împărţi, precum mai sus arăt analoghisite pe a 3-a parte din veniturile ce casa noastră are astăzi, care aceasta o a 3-a parte din venit ce mi se cuvine, se va socoti, deosebinduse şi cu fondusul averei ce mi se cuvine, şi acest fondos făcînduse în 4 părţi, se va împărţi întocmai precum mai sus orînduesc, care spre a se păzi şi a se urma după săvîrşirea me din viaţă, această rînduire a me întocmai fără strămutare în cît de puţin, las din partea me epitrop pe prea sfinţi ulu Mitropolit Veniamin Kostachi, şi pe D-lui boer marele Logofet şi cavaler Costache Conache, ca uniî ce astăzi sunt epitropi asupra noastră şi a averei noastre, şi cu aceiaşi pârîntească îngrijire şi durere, îi rog plecat să primească această bunătate şi supărare de am fi şi după săvîrşirea me, rugănd pe milostivul D-zeu ca se le lungească anii vieţii, şi să aibă răsplătire pentru asemenea creştinească facere de bine de la Dl. D-zeu şi maica sa, cu toţi sfinţii sei în veci. Amin.

Iar spre ajutorul şi înlesnirea epitropilor mei povăţuitu fiind de cugetul meu, las şi pe D-lui Stolnicul ca să fie ostenitor şi aler-

gă'orîu, întru toate câte vor privi, spre aduce-
rea întru împlinire și săvîrșirea întocmai a aces-
tor ce orănduesc, căci va fi și de folosul sufle-
tului D-sale; pe lingă care așa precum eu în-
tru scrisoare aceasta Testament (Diată) însumî
de a me bună voință am chematî la mine de
față pe D-luî Caminarul Scarlat Herescu, și
l'am poftitî de s'aŭ ostenitî a o scrie cu con-
deiuł seŭ, de aŭ adiverit și cu a sa iscălitură
întru mărturisirea celorŭ de însumî rânduite
prin ea, după creștineasca datorie pentru po-
menirea sufletului meŭ, pentru care am iscălitî.
(Iscălit) Scarlat C. Păladi.

Am reproduș acest testamentŭ al fiuluł generalu-
luł K. Pălăduță, spre a se vedea de lume ce întrebun-
ințare trumoasă au făcut el cu averea sa. Sorîsa Lu-
țica au luat în căsătorie pe Nicolachi Cantacuzino Paș-
canu, frate cu Lăscărachi Cantacuzino Pașcano, care
iera un boierŭ foarte mândru și neapropinabil, căci eŭ
ca șef de biuroŭ în Secretariatul de Stat al Moldovei,
sub șeful de secțiune Costachi Polizu, eram obligat a
duce anatoralele sfatului Administrativ pe la miniștri a
casă ca să le iscălească. Lascar Pașcanu Visternic nu voia
să primiască pe împiegațîi Secretariatului de Stat în
cabinetul seŭ, încăt eram nevoit să dau anaforalele ca-
mardinerului seŭ, spre iscălire : eŭ așteptam jos la scară
să mi se înapoiasca hîrtiele oficiale. Eată trătarea boierilor
celor mariaŭ Moldovei față cu cei mici! După moartea luł
Neculai Pașcano, Luțica soția sa, au luat de soțŭ pe
Spanioluluł Grand d'Espagne Marquisul de Bedmar, pe
care l'am învățat românește, cum și pe secretarul seŭ
Courtoy. Scarlat Paladi aŭ murit de oftigă în casele
luł Ioniță Coroiŭ, de unde l'aŭ dus cu mare pompă
spre astrucare în biserica sfîntu Sava. Intre tinerîi,
înbrăcațî în negru, luațî de la Institutul Vasilian, fa-
ceam și eu parte din acest cortejŭ, pe la 1838 saŭ
1839.

Th. C.

IO VASILIE VV. BOJIO MILOSTIO GOSPODAR
ZEMLI MOLDAVSCOI.

Facem știre cu această carte a domniei mele. Iată acest, acest adevărat al nostru credincios și cinstit boiar Ionașco Cujbă ce au fost vornic mare slujind domnilor ce au fost mai întâi de noi, cu dreptate și cu credință, iar acum domniei mele slujind cu dreptate. Deci văzind noi di-reaptă a lui slujbă, ce slujește nouă și țerei noastre dintru tinerețele sale până în bătrînețe, miluitul'am cu osebită a noastră milă, și i'am dat și i'am întărit de la noi intru a noastră moldovenească țeară cu a le seale direapte moșii și cumpărături, din ispisocul de cumpăratură ce au avut de la Alesandru Vodă Iliăș, din tot satul Vladomira din jumătatea de sat a patra parte pe Prut, ce iaste în ținutul Iașilor, din sus de Cornul lui Sas ce și-au cumpărat și de la Ambrohie ficiorul Tirii, nepotul Mihului Mititelu, și strenepot lui Tatomir; și iarăș căt se va alege partea lui din siliștea lui Țiplică drept 60 de talerî, ce iau plătit capul de la un turcū anume, Ali Ceauș de la Diio, căzând într'o năpaste despre acel turcū, în zilele Radului Vodă, și l'au dat la închisoare de așă-zutū până în zilile lui Gașpar Vodă, tot închis, și negăsindusă niminî din frații, sau din surorile lui, sau din rudeniile lui să'l plătească dintr'acea năpaste;— ce numai însuși boerifului nostru Cujbă Vornicul au dat acei bani pentru acea năpaste; decî ca să'î fie lui și de la noi

cu tot venitulă, și iară-și dăm și întărim ce-
lui de mai sus scris Cujbă Vornicul, din uric-
cul ce au avut moșu său Dragomir de la Bog-
dan Vodă, din jumătate sat Tatomira partea
din sus a patra parte, care acmu să chiamă
Vladomira într'acelașu ținut, ce au cumpărat și
de la Mărica fata Antemei nepoata lui Drago-
mir Tatu, din uricul moșu său lui Dragomir,
de la Bogdan Vodă dreptă 30 taleri bătuți;
drept aceia ca să fie a lui cu tot venitulă. A-
șijderea au venit înaintea noastră și a boiarilor
noștri, Ruja femeia lui Simion Holceag de
bună voia ei, și au vîndut a ei dreaptă oci-
nă, și cumpăratură din jumătate dintr'același sat
Vladomira partea din sus a 8-a parte din uric
de cumpăratura ce au avut de la Irimia Vodă,
și au vînduto boerinului nostru ce s'au zis
mai sus Cujbă Vornicul, dreptă 30 taleri bătuți,
cătră aceasta au venit înaintea noastră și a bo-
erilor noștri, Drăgan și frate său Micotică și
sora lor Sofica, ficiorii lui Simion nepoții lui
Dimitru de voia lor, și au vîndut a lor dreap-
tă ocină, și moșie din jumătate de sat Vlado-
mira a 3 parte, boerinului nostru Cujbă Vor-
nicul drept lei 35. Așijderea au venit înaintea
noastră și a boerilor noștri Vărvara fata Mări-
căi nepoata Tomei Faur, și Ghervasia fata Ca-
trinei nepoata lui Faur și au vîndut a sa oci-
nă, și moșie dintr'același sat Vladomira din
jumătate de sat, a 3 parte, tot boerinului nos-
tru lui Cujbă Vornicul drept 30 lei bătuți. A-
șijderea au venit înaintea noastră și a boerilor
noștri, Ursu și sorsa Nastasia, și Ileana, și An-

temia ficiorii Frăsinei și Gavrilaş cu fratesău Andrei și sora lor Ștefana, ficiorii Nastiū, toți nepoții lui Simion Horceag de bună voia lor au vîndut a lor dreaptă ocină și moșie din tot satul Onteanii pre Prut în ținutulū tij Iașilorū, a 4-a parte cu tot venitul earăși boiarinului nostru de mai sus zis Cujbă Vornicul, dreptū 50 galbeni, cătră aceasta au venitū înaintea noastră și a boierilor noștri David, și sorsa Anița, ficiorii lui Ionașco Țițul, nepoții lui Nicoară Liciul, de bună voia lor au vîndutū alor dreaptă ocină, și moșie jumătate de sat de Rușănești, partea din sus ce easte pe Prut, tij în ținutul Iașilor, care ace jumătate de satū au fost demult zălogită de tatul lor Ionașcu Țițul, la acel de mai sus scris Cujbă Vornicul, drept 45 galbină, și au pus și di ca să întoarcă acei bani boiarinului nostru lui Cujbă Vorniculū, și dacă au venitū ziua n'aū avut banii săi dea, ce s'aū tocmitū iarăși cu boierinulū nostru Cujbă Vornicul, și iaū vîndutū acea jumătate de sat drept 95 galbeni, iarăși cu acei bani ce au luat mai întăi tatăl lor Ionașcu Țițul, deci săi fie și de la noi cu tot venitul lui, și ficiorilor, și nepoților, și strănepoților, și a tot neamulū lui, cîte se vor alege mai de aproape, neclătītū în veci. Iar hotarul acestora este pre hotarile cele vechi, și pentru credință scriemū acum, cum se scriu în uricile vechi Domnul și cu boierii, (care nu iam mai scris).

Vleat 7156 (1648) Mart 21.

(L. P.)

Pisal *Pavăl* Diacu vleato 7231 (1723)
Maî 15, de pre uric sirbesc.

Acest suret este in proprietatea mea. Th. C.

NOI GRIGORIE GHICA VV. BOJIO MILOSTIO
GOSPODAR ZEMLI MOLDAVSCOI.

Datam cartea Domniei mele cestuî omŭ a-
nume Vasilie mazil, să fie volnic cu cartea
Domniei mele a merge la a sa dreaptă moşie,
anume *Visterniciî* ce este pe apa *Răutul* în
ţinutul *Sorocii*, şi să aibă a lua de a deca din
păine, din fânaţe, din bălţi cu peşte, din gră-
dinî cu legume, şi din tot loculŭ cu tot veni-
tul pe obiceiŭ. Iar cui ar pîri cu strîmbulŭ, şi
ar avea ceva a respunde, să vie să stea faţă
cu direase şi zapise ce ar fi avînd, şi nime
să nu steie împotiva cărtei gospod.

Ulas, leat 7244 (1736) Iunie 15,

(L. P.)

Vel Logofăt.

Acest ispisocŭ scris numaî pe o patrime de coa-
lă, este în dispoziţiunea mea.

Th. C.

ION IOAN NICOLAI VOEVOD, BOJIO MILOSTIO
GOSPODAR ZEMLI MOLDAVSCOI.

Datam cartea Domniei mele Vasilie *Bla-*
nariŭ, zăt luî *Iordachi Cujbă*, să fie volnic cu
cartea Domniei mele a opri şi a dijmui a luî

dreaptă ocină, și moșie ce au zis că are la sat la Oteani ce sunt pe Prut, a patra parte de sat ce are de pe socrul său Iordachi Cujbă. Așijderea și altă a patra parte ce au dato în sama lui ca să o dijmuească el, pe cum neau arătat și scrisoarea de la neamul său de la Lupul Cujbă ficiorulă lui Postolachi Cujbă, tot dintr'același sat Oteani, ce sunt pe Prut la ținutul lașului. Decisă aibă ași lua venitul locului de a de- cea din pâine, din fânate, din priseci cu stupi, din grădini cu legume, și din tot locul cu tot venitulă pe obiceiul pământului, și nime să nu stea în protiva cărței Domniei mele. Iară cine ar avea a răspunde să vie de față la Di- van și drease și scrisori cine ce ar avea.

Let 7252 (1744) August 29.

(L. P.)

Vel Logofăt.

Acest uricū scris pe hîrtie cu pecete mare roșie, în care este iscălit *Vel Logofăt*. Originalul se află în păstrarea mea. Th. C.

DE LA DIVANUL CNEJIEI MOLDOVEI

Vangheli Buingiu prin jalobă cătră Di- van au făcut arătare că pe moșia sfintei mo- nastiri Socola, are o vie cu livadă, și loc de apă- ratură, pentru trebuințele viei, și egumenul nu- mitei monastiri, cu volnicie de la sine trime-

țând țiganii iau tăiet și iau stricat, nu numai pădurea ce o avea, cuprinsă în grăditura viei, ce încă și pomi hultuiți ci'i avea prin aceea apărătură. Pentru care au cerșut să'și afle îndestularea dreptăței a i se împlini păgubirea ce i s'au făcut, și a numai fi îngăduit egumenul a face o urmare ca aceasta. După care a sa jalobă cu poronca Divanului s'au orânduit pe Vasilie Bucur vornic de Poartă, ca să facă cercetarea la fața locului, să se dovedească cu ce cuvînt egumenul numitei mănăstiri au făcut acea păgubire jăluitorului; și rânduitorul vornic de poartă prin mărturia ce iau dat așa arată, că după poroncă mergînd mai întâi pe la egumenul numitei mănăstiri, egumenul au dat răspuns că țiganii fără știrea sa sar fi dus de au făcut această stricăciune, apoi la urmă au zis că însuși iau trimis ca sa taie nuiele, pentru că contractul ce'l are Vangheli de la mănăstire, n'ar fi scriind ca să aibă apărătură de pădure, ci numai vii și livadă, și că Vangheli s'ar fi întinsu cu gardurile viei și ar fi cuprins mai multă pădure de cât ar fi fost când s'au făcut contractul. După care răspunsul a egumenului cerșând rânduitorul vornic de Poartă la Vangheli, săi arate contractul de tocma ce are cu mînăstirea, pe care arătîndul s'au văzut iscălit de arhimandritul Sofronie fiind egumen la această mănăstire la anul 1808 ghenarie 10, adiverit și de preosvinția sa mitropolitul Veniamin, cuprinzător că pentru 16 pogoane vie roditoare, s'au așazat să deie pe tot anul câte 4 lei batic pe

un pogon, iar pentru toată livada cu casă și cramă să nu dea nimic, pentru că și Vangheli ar fi folosit mănăstirea cu crășma ce au dato în schimb, iar pentru 3 pogoane viță tănără, când va lua roadă, să aibă a da iarăși câte 4 lei batic pe un pogon pe an.

După această arată că au mers împreună cu Dikiul i vatazul mănăstirei la viea lui Vangheli, unde strîngând și alți megieși au făcut cercetare de au mai eșit Vangheli cu gardul din cât iaū fost via și livada îngădită atuncea cînd au făcut contractul la anul 1808. Și s'aū dovedit că după cum merge în lungu este între două părauțe, unde de ar și vre ca să se mai întindă nu'l lasă matcile părauților, nici îl vor îngădni megieșii înprejurași, care merg cu viile și cu livezile lor, iarăși până între acele părauțe; și așa pe marginea pîrauților avînd Vangheli apăratură tufari prin care sunt și pomi roditori uni hultuiși și alții ne hultuiși; unde acolo intrîndu țigăni mănăstirei au tăiet nuiele și pari dintru amîndouă părțile și despre un părauți și despre altul, zicînd Vangheli ca 70 cară, eară vechili mănăstirei ar fi răspuns că mai puțin, și aceasta n'au pututo dovedi întru adevăr de cât spărturile de unde au tăiet să cunoscū, și că nu'î cu putință să nu fi tăiet și hultuanî, numai ne avîndu'î Vangheli cu număr, nu s'aū putut socoti cîți hultuanî lipsesc. Și după ce la această parte s'aū dovedit că Vangheli nu s'aū mai întins ne lăsîndul aceste două părauțe, apoî a întors a dice vechili mănăstirei, că la capul viilor de la

deal s'ar fi întins cu îngrăditura și ar fi cuprins o bucată de loc cu huci; unde mergînd, Vangheli au scos oameni marturi care au mărturisit că ar fi 8 ani mai bine, de când ș'cū făcut Vangheli gardul pe acolo și au cuprins acel huci, cum și pentru 3 pogoane și jumătate de vie ce au cumpărat Vangheli de la un leah pe care leaū și dat zăstre fiicei sale, au respons Vangheli că de la gineri său își va lua mănăstirea dejma obicînită, iar pentru un pogon paragină ci l'aū cumpărat astă iarnă cu știrea mănăstirei, dacă i va iscăli egumenul zapisulū, își va lua mănăstrea dejma obicînită. Și așa egumenulū neîndestulănduse cu cîtă păgubire iaū făcutū astă iarnă lui Vangheli cu tăierea nuieilor și a parilorū, precum să arată mai sus. De iznoavă în ziua de svînta Troiță, au trimes țiganiū cu carele să'ī taie nuele, unde fiind și un teitū de asupra fîntănei iaū dărămat crengelē de au ramas fîntăna fără de umbră, acărora obrăznicie ne mai putănduo suferi, Vangheli le au luat bārdișile, cum pre largū arată mărturia rānduitulū vornic de Poartă, după care trimișindusă omul Divanulū ca să cheme pe egumen în cercetarea judecāșăi, nu s'aū supus a veni. Dar chiar de ar fi și venit în protiva contractulū ce are Vangheli iscălit de cel mai din nainte egumenū și adiveritū, și de pre osvinștia sa Veniamin Mitropolitū, (nici un cuvintū nu putea să aibă), pentru că contractul curat vorbește și zice că Vangheli din grăditura veci să nu se mai întindă; și dacă prin cerce-

tarea de fața locului, s'aũ dovedit prin marturi că Vangheli nici la o parte de când s'aũ făcut contractul acesta de la 1808 Ghenari în 10, nu s'aũ întins, apoi din locul cât atunci la facerea contractului l'aũ avut îngrădit, după aceeași așezare, nu poate egumenul să'ı ceie altă mai mult de cât baticul după cuprinderea așezării are săși eie pe fiește care an, și pentru aceia judecata hotărăște ca Vangheli Buingiu, săși stăpînească viea sa, în puterea contractului și cu tot locul de apărătură, întocma după cum au fost îngrădită la facerea contractului și este și acum fără să mai poată egumenul acesta, sau alți după vreme ai cere altă ceva mai mult din tot locul, de vie, livadă și apărătură de pădure, de cât numai batic hotărât prin acea scrisoare are să răspundă pe fiește care an câte 4 lei de un pogon, pe numărul pogoanelor arătate întrace scrisoare, cum și pentru ca egumenul de sine s'aũ volnicit, și au trimis țigani de iaștricit și iaștricit apărătura cuprinsă în grăditura viei. Judecata hotărăște ca pentru toată acea păgubire ce iaștricit, să se invoiască egumenul cu Vangheli, și săi răspundă în ban.

Deci dar, după a Divanului hotărîre s'aũ dat, la mîna lui Vangheli Buingiu și această carte a Divanului.

1812 Iuli 7.

(Iscăliți) Lupul Balș Vornic. Manolaki Kostaki Vornic. Grigorie (Ghica) Vornic. Ioan

Sturza Spatar. (in urmă Voevod). Alecu Razu Spatar. Raducanu Roset Spatar.

Această hotărîre a Divanului în original, este în proprietatea mea. Th. C.

NOI SCARLAT ALESANDRU KALIMAH, VV. CUMILA
LUI DUMNEZEU DOMN ȚEREI MOLDOVEI.

Se face știre cu această carte a Domniei mele pentru Lascaraki Tofan de la ținutul Tutovei, care după cercetarea ce i s'aŭ făcută, adiverinduse din dovezile ce i s'aŭ văzut, că este neam de **Ruptași**, și căzânduise și lui a fi la rînduiala neamului seŭ, s'aŭ așezat cu dajdie în catastivul Visteriei la rînduiala *Ruptașilor*. Și spre încredințare i s'aŭ dat această carte a Domniei mele ca să fie cunoscută de **Ruptaș**.

1812 Decem. 23.

(L. P.)

Vel Vist.

(Din dosul acestei hărții).

Cercetat 1820 Ghenarie.

S'aŭ cercetat Cuza Ban.

Acest pitacŭ Domnescŭ, în original, se află în dispozițiunea mea. Th. C.

IZVOD DE ZESTRE

Cu ajutorul lui Dumnezeu, de cele ce dau fiicei mele Ilincă, precum în jos se arată. 1813 Februarie în 3.

O icoană Maica Precista fericată cu argintu, care să le fie spre ajutor. O candelă de argintu. Doue farfurioare cu patru lingurițe de argintu. Șese zarfuri de argintu cu felegenile lor. Una păreche pastale de argint suflate cu aur, cu colanul lor. Una păreche cercei de aur de zmărand cu diamant. Un inel de diamant. Un inel de rubin, cu diamant. Un inel de tunzuh de aur cu mărgăritar. Un inel de aur cu balașu. O jube cu milu. O cațaveică cacom. Șase rochie, două de dinie, una de maltin, una de papură, una stambol șali, una de hasa. Una salte de aclas, una plapumă de aclas, șase perine de postav cu măcatul lor, pentru îmbrăcatul unei odăi, o ladă mare, cinci perini, însă patru mici și una mare, cu doșurile de maltin, trei rinduri fețe de perini, însă un rând de mătasă și două în ciubuce. Două cerceafuri. Două prostire de mătasă. Trei mese, însă una în cinci ițe și două în trei ițe. Două-deci și patru șervete. Patru peșchire de obraz. Patru peșchire de mână. Trei bucealicuri de mătasă. Două bucealicuri de pînză de casă. Dece cămeșe femeiești. Una scoarță aleasă. Patru lăvicere alăse. Una scatulcă cu șipurile ei. Una tabla de Lipsca de cele cu toarte. Una pereche solniță. Una duzină talgere costori. Una duzină linguri costori. Patru tingiri cu capacele lor. Șase sahan. Una

tava. Una caldare. Una pereche sfeșnice a-lamă cu mucărilor lor. Un lighean cu ibric. Opt boi cu ferile lor. Opt vaci mari, însă patru cu vițeii, și patru sterpe. Două sute oi, însă una sută cincăzeci mari și cincăzeci mici. Cincăzeci stănjini în lat din moșia Vladomira ținutul Iașii, dincoace de apa Prutului, și în lung cătă mergă și cele-lalte părți spre apus. Două mii lei, însă una mie lei am să o răspundă eu, și una mie lei ficiorii mei, Vasilie Gavril, și Costache, și respunzându-se acești bani, fiica mea Ileana, și sora ficiorilor mei nu are să se amestice a mai cere parte din vre o moșie părintască, adică din Unteri i din ceilaltă parte ce le-au mai rămas în Vladomira, din Ruleni, din Sîrbi, și Făstăci, ce au să le împartă ei frățește, care bani au să se răspundă acum în naht.

● Eu Zanfira soția reposatului postelnicel Ioniță Cujbă adivereză.

Vasilie Cujbă, postelnicel platnic la mia cea de lei.

Gavril Cujbă platnic la mia cea de lei.

Costachi Cujbă platnic la mia cea de lei.

Originalul acestei foi de zestre se află în dispoziția me.

Th. C.

CĂTRĂ CINSTITA DUHOVNICEASCA DICASTERIE A SFINTEI MITROPOLII.

Asupra a 4501 lei, ce cere Anița soția săvârșitului Mihalache Tomșa, de la casa re-

posatului fratele ei Ștefan Ciornei cu sinet din 1795, pentru cari bani după poronca Măriei sale apucându-se pe soția mortului pomenit, ca din averea rămasă peste zestre ei, să răspundă banii. le au respuns că nici zestrea ei după moartea bărbatului, cercetându-se prin judecată nu i s'a ajuns câte va lucruri, după cum pre larg arată, cărțile ce i s'au dat la mână, de către judecată de cercetarea și curgerea pricinei. Dar fiind că jeluitoria nu este mulțumită între aceste dovezi, ce au arătat părăta, cu prepus fiind că ar fi pus mână pe bani, și alte lucruri drepte ale repositului, la moarte și după moarte, care acum le tăgăduște, ca să nu plătiască banii creditoarei de sus pomenită.

Drept aceia de aice de la Vornicie, se o-rânduiește la cinstita Decasterie ca să se pue, să mărturisiască duhovnicește după rânduială, de n'aū pus mână pe niscavai bani, sau alte lucruri a repositului, și le tăgăduște acum ca să se păgubiască jăluitoria de banii de sus arătați. Și de mărturisirea ce va face acolo, cinstita Decasterie, în dosul țidulei aceștea va înștiința, fiind că jăluitoria arată că părăta și la cercetările de mai înainte au tăgăduit aceste, ce are prepus asupra părăte.

1814 Ianuarie 24.

Negel vel Vornic.

Cătră cinstita Vornicie a Obștiei.

După cuprinderea țidulei aceștea făcându-se duhovniceasca sfătuire Anastasiei ce au fost

soția lui Ștefan Ciornei, au mărturisit că n'au pus mîna nici pe banî, nici pe alte lucruri a răposatului, și așa suflețind prin sărutarea sfîntei Cruci, Decasteria are cinste a face aratare.

1814 Ianuarie 24.

(Iscăliș) Protoereul Lazar, Antoni Sachelar.

Această foaie de jurămînt în original se păstrează de mine; Protoereul Lazăr este tatăl lui Gheorghie Asachi, fondatorul învățătorei publice în Moldova.

Th. C.

NOI SCĂRLAT CALIMAH VV. CU MILA LUI D-ZEU
DOMN ȚEREI MOLDOVEI.

Se face știre cu această carte a Domniei mele, pentru Pricope sin Ioniță Picioroagă mazil, din satul Bălăești ținutul Vasluiului, care după jalba ce au dat, cercetînduse de cătră D-lui vel Vist. și dovedinduse că este drept ficior de mazil, și fără amestec de bir, s'au găsit cu cale și s'au așazat în rînduiala mazililor cu 2 lei la o dajdie, afară de hotărîta răsură câte 15 parale la leu.

Drept aceia i s'au dat această carte a Domniei mele ca să fie cunoscut de mazil.

1814 Mai 8.

(L. P.)

Vel Vist.

În dosul acestui pitac Domnesc se vede însemnat, s'aŭ cercetat. 1820 Ianuarie 21.
Carp Caminar. -- s'aŭ aşăzat *Petrachi Cazi-*
mir Ban.

Acest act Domnesc este în pastrarea me, hîrtia este fabricată în anul 1812. Th. C.

DANIE DE ROBI

Pe Maria Țigăncușa fata lui Tanasă și a Domnicăi, de pe tatăl ei, nepotul lui Palade, am dăruito Zanfirei tetei la măritatul ei, pentru că m'aŭ slujit cu dreptate. Decî pentru aceasta să aibă a ș'o stăpîni ca pe o dreaptă roaba ei, atât Zanfira cât și toți urmași ei după dînsa, nesupărați de cătră nimenea întru nimic. Și pentru aceasta s'aŭ întărituși cu a noastră iscălitură dania aceasta.

1814 Sept. 13.

Costachi Logofăt.

Acesta fiind originalul înfătoșat în judecătoria ținutului Iași, acăruia copie s'aŭ încredințat sub No. 1635. Se adiverește de cătră mine cilen al presustviei.

1838 August 12 zile.

(iscălit) Cilenul Judecătoriei Hristea Ciucă Serdar.

Acest act este în păstrarea mea.

Th. C.

Prea cinstitului Divan al Cnejei Moldaviei.

Cu plângere fac arătare pentru multe su-
părări și pricină de sărăcie ce mi s'au întâmplat
de cătră unu Hasan Turc Capanlău de aice, că
în anul trecut (1809) făcând tocmală cu nu-
mitul ca să'i dau de ceze miș ocă cașcaval cu
preș câte 450 lei miea. Eu după zapisile de
tocmală ce am avut între noi, am și pus în lucra-
re ca la vremea cuviincioasă să'i fie marfa
gata, la cășăria me, pentru ca să nu'l dau de-
sminteală. Și la vreme când se lucră cașcava-
lu, din pricina pacatelor mele, bolnăvindumă
și ne putându să merg la cășărie, numitul Ha-
san prin neștiința me au mers la cășărie, și
nu numai că au făcutu zapcilăc, povățuind pe
cășeri ca să'i facă cașcavalu în calupuri mari.
Din acărui pricină de povățuire s'au stricatu
4400 ocă cașcaval. Din care somă nu numai
că n'am pututu alege ceva, dar deosebit părî-
tulu au bătut și pe cășărū fără vinovăție, și
cășărul de groaza bătăiei au fugitū și meă lă-
sat cășăria, tocmă în vremea când puteamū să
căștig și eu hrana vieței mele. În urmă auzînd
eu de o pricină ca aceasta, am mers cu toată
neputința mea, și am tocmitū alt cășărū de la
altă cășărie, cu grea plată de au lucrat de iz-
noavă, acele de ceze miș de ocă cașcaval, asupra că-
riia sumă mi-au dat întâi arvonă, și pentru ceia-
lalți banī, căți să mai cuprindea, la vremea tes-
limatulu mărfei, în loc de banī me-aū datū ni-
ște tiutiun moldovinescū și niște ciară. Din ca-

re marfă iarăși din pricina lui am păgubit 215 lei de la un arman, 109 lei de la un Manolachi, care aceștia fiindu'i dator numitului, și ne putându cu alt chip ca să'și scoată banii de la dănsii, pe de o parte m'aū înșalatū pe mine de leam datū marfa pe credință, (zicând însuși că sunt siguri) pe de altă parte după ce au vândut aciia marfa, e'aū apucatū mai înainte și ș'aū împlinit datoriile sale. Și eu am rămas până astăzi păgubașū, și cu zapisile ce le am de la amândoi. Osebit de aceste păgubiri, de mai sus arătate, la vremea când iam făcut marfa teslimū acele 10,000 de ocă cașcaval, el ne având chip ca să meargă la Odesa să o petreacă, cu chipurile ce au mijlocit m'aū înșelat pe mine. Și me-aū încredințat marfa la mâna me zicînd ca să merg eu la Odesa împreună cu marfa să o pitrecū, și pentru cheltuială și chirie imi va da 1000 de lei; în urmă la vremea pornirei mele me-aū dat numai 500 lei, și afară din marfa aceasta me-aū mai încredințatū niște unt, și niște ciubuce, zicând că asupra ducerei untului și a ciubucelor, în urmă va trimete alt vechil al său pentru ducerea acestei mărfi la Odesa, căruia îi va da și bani de cheltuială i plata vămiș și chiria; și el n'aū fost următor a trimete vechil. Eu încă văzînd urmările lui din înprotivă, și pentru ca să nu rămîie marfa perdută, la Tamojnă când am trecut, și ne ajungîndumī bani ca să'i plătescū marfa lui de vamă, am datū sinet de cincī sute șese ruble, răspunzător pentru partea sa, de banii ce să făcea să plătească.

Și cu acest chip trecând la Odesa am găsit o scrisoare trimisă cu poșta din partea lui Hasan către un Petrea Sărbul ca săi fac teslimū untulū și ciubucile căruie dânduī marfa, eam făcut cerere ca să răspundă acele 506 ruble la Tamojnă. Numitul Petrea me-aū zis că până nu va înștiința pe Hasan, nu poate să plătească vama, și făcânduī știre lui Hasan, e'aū trimes răspuns că el vamă nu plătește.

Și eu vînzând marfa ce avem, am cumpărat altă marfă, și la întoarcerea mea, trecând pe la Tamojnă unde am fost dat sinetul, Tamojnicu me-aū opritū 2 poloboace de icre negri, amanet, pentru acele 506 ruble ce are să deie Hasan vamă pe marfa sa, și de astă toamnă numitul Hasan nici un chip n'aū putut mijloci, după câte jalobe au dat, ca se poată fi scapatū de plata acelor banī, pentru vamă și marfa me stă amanetū.

Pentru care cu lacrimī mă rog pre cinstitulū Divan ca să fiu pus la cale asupra pricinei aratate ce am cu pîrîtul, spre amī putea afla dreptate, și mare pomenire va fi.

Prea plecatū la mila d-voastră **Stefan Ciornei** de aice.

Să rogă să fie scos înaintea cinstitulū Divan, dinpreună cu pîrîtul Hasan turcu de aice, asupra pricinei de socoteală ce au între amîndouă părțile pentru daturi și luaturi.

Cinstita Vornicie de Aprozi va intra în cercetarea pricinei aceștia, și după dreptate va

pune la cale, ear când vre o parte nu să va mulțami, se va face arătare și divanului.

Krupenski vt. logofet.

1810 Mart. 23.

Această plingere în originalu, este în pastrarea mea. Socot că este în interesul tinerimei ca să cunoască starea comerțului nostru, mai înainte de introducerea regulamentului organic, și de aceea alăturez aici cu mulțămire epistola, cu care m'au onorat vechiul meu amic Dimitrie Melegli. Mă măgulesc a crede că ea se va citi cu interesu de cătră acei ce doresc se cunoască starea comercială din trecut a țerei noastre.

Th. C.

Iași 1889 Mar 16.

Stimabile amice domnule Codrescu!

Meai cerutu știința ce am despre comerțul în Moldova, până la anul 1828 când cu intrarea în țară a oștirilor rusești, în rezboi cu turcii, s'au detronat Domnul Moldovei, Ioniță Sturza; luind rușii guvernarea țerei. Eu, pe la acel an, eram în vrîstă de vr'o 15 ani, prin urmare, nici idei nu avem despre acel comerț, ca să'ți satisfac cerirea, am să'ți comunic cele ce și eu am auzit în urmă de la bătrîni. Iată.

Comerțul mare al Moldovei, până la acel an, sta în vite, mai cu samă în ținuturile Dorohoiu, Botoșani, Iași, Fălcu și parte din Tutova. Boierii ce se ocupa cu gospodăria moșiilor lor, cum și arendașii moșiilor mai cu samă armenii, se ocupa cu creșterea vitelor; fie ca-

re, după putința sa, ave cirezî de vite bovine, hergheliî de cai și turmî de oi; vitele bovine, în tot anul, cu miile, treceau la măcîlăriele din Austria, poate și în Germania. Vitele să duceau și până la Viena, dacă, în drumul lor până acolo, nu să puteau vinde cu preț bun, pe la iarmarocile din Galiția, Silezia, și Moravia. Mii de cai se remontaî de oștirile Austriace și Germane. Oile se duceau în Turcia, cum și fructul lor prefăcut în cașavaluri; lina însă și pelcelile de mieî, treceau la fabricile din Austria și Germania. Acel comerț cu Austria și Germania era cel mai mare, care aducea bani în țeară; pe atuncea, pămîntul în Moldova, fiind pre estin, înlesnea creșterea vitelor. (*)

*) Pîn pe la anul 1812 se putea cumpara în Moldova falcea de pămînt, cu jumătate galben, după acel an, în urmă au început pe încet, a se mai ridica valoarea pămîntului, însuși eu, am văzut actul cu care Postelnicul Hermeziu au cumpărat, pe la 1831 moșia Domnești din ținutul Romanului, cu ceva mai sus de doi galbeni falcea. Valoarea pămîntului au început a se rădica mai cu samă după tractatul de pace din 1829 dintre Rosia și Turcia, după care s'au deschis și Moldovei dreptu a și vinde produsele și în alte țeri nu numai turcilor, adică dreptul de navigare pe Marea, după care au început a veni corăbiî și negustoriî de pe la Statile Apusului de a cumpăra cereale în Galați, și în țară. Acea libertate a comerțului au adus, pe încetul, mai multe ocupații cu agricultura, și prin urmare, și ridicarea valorii pămîntului, până pe la anul 1840 ajunsesă falcea de pămînt de la 5—7 galbeni după calitate. După anul 1840 Domnitorul Moldovei Mihail Sturza, cumpărînd pămînt pe lângă o moșie a sa, au plătit falcea 10 galbeni; acest preț au făcut o senzație în țară,

Comerțul cu manufacturi, în târguri era în mână grecilor, armenilor, și a jidovilor, se aduceau și marfă de Liptea mai ales pentru fimei, și marfă de Constantinopoli, mai mult pentru bărbați; căci bărbații purtau straie orientale, iar între fimei, pe lângă lucsul oriental, intra și lucsul apusan.

Agricultura se făcea pe o scară joasă, mai mult peste consumarea din lăuntru, pentru că cerealile mai cu samă grâul și orzul se puteau exporta numai în Turcia, și acele cu prețuri joasă, în anii de săcitate, ținuturile de pe lângă munți exportați, mai cu samă popușoi, în Transilvania. Tot comerțul se făcea cu Turcia, precum cheresteaua, grâul, orzul, fasola, untul, mierea și altele, până și merile, mai ales merile numite Domnești care erau căutate în Constantinopoli. Acel comerț al Moldovei, să mărginea la Dunărea, și numai pentru Turcia, de aicea ș'au luat Prințipatele Moldova și Valahia numirea de: kelerul stambulului, (hambarul Constantinopolului); căci până la tractatul de pace din 1829 dintre ruși și turci, cerealile și alt comerț al Moldovei, nu erau permisă a se înbarca pe Mare pentru alte locuri, de cât numai pentru Turcia. Pă'r atuncea mai în-

eu însumi am auzit pe boerii membri ai Divanului Domnescu, merindusă de așa preț și zicind „lui Vodă „fi dă mâna se plătească așa preț, el are mulți bani.“ Valora pământului au început a să ridica mai tare, mai cu samă din timpul Domniei lui Grigore Ghica, când o societate din Germania au deschis o bancă în Iași, și împrumuta cu amortisare pe mai mulți ani.

tregu ținutul Galațului, între care și chiar orașul Galații și balta Bratișul; și parte din ținutul Tecuciul, de și se consideraū ca făcând parte din Moldova, în realitate însă dominaū turcii, căci și unia din turci se ocupaū cu creșterea vitelor mai cu samă cu oi. Din sus de balta Brateșului pe șesul larg al Prutului, se făcuse un sat mare ce îl stăpineaū turcii; acel sat era compus din vagabonzi și talhari; acei ce făceaū vr'o crimă în țară, de puteaū se fugă în acel sat, scapaū de orî ce căutare s'au osindă, fiind considerați de oameni ai turcilor, în deobște turcii umblaū prin țară înarmați cu pistoale și ertagane. Dacă vr'un turcū ucidea pe cineva nu era supus nici cercetării; dacă însă ucisul era vr'o persoană mai cu vază în țară, și asasinarea lui aduce murmură în țară, la așa caz asasinul trecea Dunărea, și după cîteva luni se înturna în țară sub alt nume, și totul era sfîrșit. Influența și dominarea turcilor era așa de mare, ca și ordinile Vizirului său altui demnitar, chiar și scrisorile Pașilor de pe la cetățile de pe Dunărea, se esecutaū din dată, fără comentariu. De trecea prin țară vr'un Pașă, Domnul țerei, ca de respectu, îi săruta mîna, de această favoară nu se bucuraū și boerii mari din țară, aceștia săruta poala haînii turcului, sau marginea așternutului patului pe care sta Pașa.— Dar se lăsem aceste, se venim la comerțul ce țara ave cu turcii, și la acela să făceaū multe catahrisuri numai în favoara turcilor; era obiceiū că pe la începutul lunii Iunie vineaū în țară trimeși din partea pitari-

loru din Constantinopoli, cu scrisori de la vr'un demnitar de acolo către Domnul țerei, cu acia să făcia prețul curent al produsilor, mai cu samă a grêului, numitū pe turcește acel prețū curent, fiat, fiatul 1-iū, prima calitate, era, proformă, cu un preț potrivit, fiatul 2-le, adică calitatea a doua, era cu un prețū jos, și fiatul al 3-lea, calitatea 3-a, era cu un preț foarte jos. Am zis mai sus, că fiatul 1-iū, era proformă, pus cu preț potrivit; fiind că turcii, pe grêele superioare consideraū ca fiatul al 2-le, de la dînșii atîrnă a declara calitatea. Tot așa prețurī să făceaū și la oile, numite de beilicū, pe care măcilarīi turci le luaū din țară pentru Constantinopoli, și aciī măcilarī își trimiteū la timp, în totū anu, oameniī lor în Moldova, cu scrisori de recomandare către Domn. Toate aceste abuzurī aū încetatū după zisul tractat de pace din 1829. Am zis mai sus că în comerțul cu turcii să făceaū multe catahrisurī. Spre a vă proba, vă comunicū cele ce am auzitū și eu din gura bătrînului comisū Dimitru Radu, pronumitū Peicăneanu, pentru că mai mulți anī aū ținut în arendă moșia Peicaniī din ținutul Fălciu; acel bătrîn au muritū cu vr'o 30 de anī în urmă. Iată ce spunea bătrînul ce i s'aū întîmplat însuși luī.

„Țineam în arendă moșia Peicaniī; în anul „1826 am făcut pe ace moșie grîū arnăutū (*)

*) Grêul arnăut este stimat de turci, din elū se facū plăcinte, puhoace și alte aluaturī la care turciī țin multū.

„de o calita supremă. Trebuea să'l duc la Galați,
„a'l vinde la turci, căci pe atunci nu erau alți
„comercianți de grîne în țară; am încarcat vr'o
„214 chile și l'am pornit la Galați, cu o zi
„înainte de a ajunge carile acolo, m'am dus și
„eu. Adăuzi dimineață au intrat în Galați și
„carile, și după obicei, au tras în medean; văd
„că vin doi turci, rescolesc grêul, prin cară,
„și vorbesc între ei turcește, că de mult n'au
„văzut așa bună calitate de arnăut, eu care
„înțălegem limba turcească, m'am bucurat auzind
„zindă acea vorbă a lor crezind că voi fi
„plătit după fiatul 1-iu, dar m'am amă-
„git în speranța me; unul din turci care
„vorbea și ceva Românește, au întrebat,
„acui e grêul, eam respuns că'i al meu; atun-
„cea mea zis ghiaur (păgîn sau căine), de ce
„n'ai pus sămînța bună, că timpul au fost fa-
„vorabil a ave o bună calita, eam respuns,
„că mai bună calita nici se poate; la acest
„respuns al meu, el mi-au adaus cu dispreț,
„hai sictir (fugi de aicea), ghiaur, dute de des-
„carcă la hambari Agalei . . . fiatul al 2-lea,
„și scoținduși din brîu calamarea au scris o
„mică țidulă, și mi'au dato. Nu avem alta ce
„face, cu turcii nu putei sta la vorbă și a te
„tocmi, căci mîniindusă n'ave într'o nimică a
„scoate pistolu din brîu și a te ucide, trebuia
„dar să mă supun a urma ordinului lui. Căci
„nici putem aștepta a veni un alt turc cum-
„părător, fiind între ei regula a nu se amesti-
„ca un altul în țirguirea celuiialt. Am tras
„dar carile la hambarul unde am fost reco-

„mendatŭ, acolo altă ceva, turcu de la ham-
„bar au scos o baniŭă de alui cu care au în-
„ceputŭ descarcarea, observîndŭ că ace baniŭă
„e mai mare de cît baniŭă din țară, iam atras lua-
„rea aminte, spuînduî că am baniŭă la cară
„cu care am încarcat carile, și rugîndul a mă
„descarca cu ace baniŭă a me. La aceste vor-
„be amele, turcu s'au uîtat la mine încruntînduși
„ochii me'aŭ respunsŭ, că baniŭă lui este baniŭă
„stambulului, (a Constantinopolului), asupra căria
„n'am dreptŭ a cărti, fiind baniŭă Sultanului.
„Și aŭ continuatŭ descarcarea cu baniŭă lui,
„după descarcare, mam văzut păgubitŭ cu v'ro
„20 chile, mai puțin de cît încarcasem: dar
„numai putem zice nimica. Mi-aŭ dat și acel
„turc o mică țidulă, spuîndu-mi se mă ducŭ la
„Agaoa . . . seui primescŭ baniŭ. Așa am și
„urmat. Agaoa m'aŭ primitŭ cu politeță, m'aŭ
„poftitŭ a șide, prin vorba „buirum boer, au
„bătutŭ în palme, la care sunet viînd un turc,
„iaŭ poroncît amî aduce cafe și ciubuc, ceea ce
„mi s'aŭ și adus; pănă amî be cafeoa și fuma cibu-
„cul, Agaoa care vorbe românește stricat, au con-
„versatŭ cu mine, întrebîndumă despre a le țe-
„reî, și despre recolta din acel an. După ce
„am isprăvitŭ cu fumatul ciubucului; Agaoa,
„care șede pe patŭ turcește (cu picioarele sub
„elŭ), ș'aŭ apropiet de el o mică lădiță, au des-
„chis lacata de la ea, ș'aŭ scos din ea o pun-
„gă mare din care scoțîndŭ baniŭ de argintŭ,
„aŭ începutŭ aî număra, am văzutŭ că acei
„bani erau o monedă nu de mult scoase în circu-
„lație, o monedă cu puțin argint în ea, și cu mai

„multă aramă, în cîtă în Moldova are cursă
„mai jos, oamenii se fereau de a o primi; vă-
„zînd că după cîte am pățit pînă acuma, mi
„se plătește și cu monedă calpă, m'aŭ luatŭ
„gura pe dinainte rugăndulŭ se'mi deie alți
„banî, la ace rugăminte a me, Agaoa s'aŭ uŭtat
„lamine poso morit, întrebîndumă dacă banii nu
„sînt bunî? Iam respunsŭ, că sînt bunî, dar în
„țară umblă cu scădere, și țaranii nu'i pri-
„mescŭ, și fiind că am a face cu țaranii de a-
„ceia îl rog amî da altă monedă. La aceste vor-
„be a mele Agaoa de îndată s'aŭ înfurietŭ,
„sărindŭ din pat, ș'aŭ scos luleaua din ciubucŭ
„și au începutŭ a mă bate pe spinare cu ciu-
„bucu, spuînd din gură „gheaur, tu ocărești
„banul Sultanului“. Ne mai putînd răbda ba'aie,
„l'am rugat să mă erte, și că primesc să fiŭ plă-
„titŭ și cu ace monedă; după care Agaoa aŭ
„statŭ de a mă mai bate, și m'aŭ plătitŭ cu
„ace calpă monedă. Ast-felŭ au fost comerțul
„meŭ cu turcii, și de asemenea au pățitŭ și
„alți de la dînșii. După ce grîlŭ meŭ, de
„prima calitate, mi l'aŭ taxat ca de al doilea
„calita; după ce cu banița Stambulului, des-
„cărîndumî grîl, me'aŭ căuzatŭ pagubă de
„vr'o 20 chile, apoi am fost bătutŭ și plătitŭ
„cu monedă calpă“.

Aceste le-am auzitŭ și eu din gura bătrî-
nului comisu Peicăneanu, un om cunoscutŭ în
publică, de onest. Vi le împărtășescŭ și eu
Domniei-voastre, și vă rog a priimi încredin-
țarea despre stima ce'î port ca vechitŭ amicŭ.

D. Meleghi.

Prea înalțate Doamne!

Jăluim măriei tale pe nește verii ai noștri, mazilii de la ținutul Romanului, că într'o vreme, care sînt mulți ani trecuți la mizlocu, o rudenie a bătrînilor noștri anume Enache Bârzul, aflînduse la închisoare pentru o blăstămăție, au mersu doi moși ai noștri anume Postolachi și George Bârzul de au dat mulți bani pentru dînsui, de l'aŭ scos de la închisoare, și el ne avîndu cu ce le plăti banii, au vîndut la acei doi moși ai noștri o parte de moșie din Sohodol ot ținutul Bacăul cu zăpis, și stăpînduse moșia de moșii, și de părinții noștri, cum și de noi, se scoală acum nește neamuri a noastre cari se trag din frații celora ce au cumpărat, dar nici au fost față moșii lor la cumpăratură, nici au fost tovarăși cu moșii noștri, ca să dea vre un ban, și în tîria lor au intrat de stăpînesc acea parte avalma cu noi, ne avînd eînici o treabă într'aceia parte. Ne rugăm să ni se scrie o luminată carte a Măriei tale, cătră Isprăvnicia de Roman, să ne judece cu dînșii, și de s'a dovedi că eî se acolisesc rău de acea parte, neavînd treabă, să ne dea carte de judecată ca să ne apărăm de dînșii.

Robii Măriei tale: Constandin Bîrzul, i Stefan Bîrzul mazilii ot Roman.

Cer carte la Isprăvnicia de Roman, să se judece pentru moșie.

Mergeți la d-lui Vel Logofăt.

(1786) . . . Decem. 2.

Vel Clucer.

Această pliușoare în originală, este în pastrarea mea. Th. C.

DE LA DIVANUL CNEJIEI MOLDOVEI

Nastasia soția lui Ștefan Croitoriul de aici din Iași, s'aũ judecat la Divan înaintea noastră, cu ginerele său Eni Lupașcu, din satul Tocsobeni ținutul Iași, pricina după cercetarea ce s'aũ făcut, de cătră judecată întru acest chip s'aũ aflat, cum în jos se arată.

(In această carte de judecată, din anul 1810, Aprilie 8 sunt iscăliți): Roset Vornic, Dimitrie Canta Vornic, Ion Rosetũ Vornic, Alecsandru Ghica Vornic, Ghica.

Theodor Crupenski ftorie Logofet procitoh.

(In josul aceștia, cărți de judecată să cuprind următoarele):

Ne mulțămitu arătându-se Eni Lupașcu cu judecata de sus arătată, prin osebită jalbă ce au dat Divanului, au făcut cerere, ca să se cerceteze pricina aceasta, și de cătră noi, și după urmarea dreptăței să se facă punere la cale. După care alui jalobă de isnoavă, înfătoșându-se pricina în cercetarea judecăței, și înaintea noastră, unde fiind tață atât soacrăsa Anastasia, cum și Ștefan Cerkez mijlocitoriul, între dănșii, la pricinile aceste. La cercetarea ce s'aũ făcut, răspunsurile numitului Eni Lupașcu, au fost tot acele, de mai înainte, cum că lucrurile zestre de sus arătate, el nu lear fi iertat socrilor sei, pentru parte de moșia Tocsobeni, ce lear fi lăsat socotite în prețul părței din moșia Vladomira, și peste acele lucruri ar fi mai dat și bani acei 2000 lei, și că dacă acum soacrăsa, cere să rescumpere parte din Vladomira, el încă își cere înapoi, pe lângă banii ce au dat, atât lucrurile zestrei, acele

ce leaŭ lăsat atunce, cum și numita parte din moșiea Vladomira, și soacrăsa sa'și primească înapoi, parte din moșiea Tocsobenî, adică au vrut cu aceasta de a da pricină, să se strice schimbul, ce s'aŭ făcut între dănșii prin învoială. dar nimică nu s'aŭ putut ajuta, căci numitul Ștefan Cerkez, înaintea judecăței primind asupra sa arhieresc blăstăm, întru acest chip au mărturisit, 1-iŭ cum că el de cătră jeluitor au fost rugat să între mijlocitor, spre a se face schimbul acela, și a se da parte din moșiea Tocsobeni, fiind nemulțămît din început cu parte din Vladomira; al 2-lea că lucrurile zestreî, sunt iertate de cătră jălnitor, pentru interesul părței ce i s'aŭ dat în Tocsobeni, iar nu pentru Vladomira, și că apoi după săvârșirea învoielei aceștiea, s'aŭ vëndut parte din Vladomira, cu drept preț de baniî aceî 2000 lei, iară nu și cu vre un amestic din lucrurile zestreî. Și al 3-lea că vânzarea aceasta s'aŭ făcut, fără de voința soacreî jeluitoareî, care silită fiind de cătră bărbatul său Ștefan Croitoriul, peste trecere de 3 zile, după facerea zapisului de vânzare, ș'aŭ pus numele și degetu.

În potriva căriea mărturiî jeluitoriul ne având nici o dovadă mai mult, judecata D-sale boierilorŭ de susŭ arătată, s'aŭ aflatŭ urmată după toată dreptatea, și asemenea s'aŭ hotărît și de cătră noi adică învoială schimbulŭ ca un lucru ce s'aŭ dovedit, făcut între dînșii cu bună voe și primire, despre amândouă părțile, după rânduială, să remie statornică, și jeluitoriul să'și stăpânească zestrea sa, după cuprinderea aceluî de al 2-lea isvod, fără a pritinderisi ce-

va mai mult de la socrii sei. Asemenea și pentru parte din Vladomira, iarăși fiind dovedit, că vânzarea s'a făcut, fără voiața soacrei sale, și nu cu vre un amestec, din lucrurile zestreii, ce cu drept preț de bani. Dreptatea o ajută pe dânsa a o lua înapoi ca pe un lucru, ce este din zestre sa, însă fiind că ea din însuși bună voiața sa, au primită a plăti jeluitoriului acei 2000 lei, am judecat ca dând banii aceștia, să aibă ași stăpâni parte de moșie, fără nici o supărare, mai mult de cătră dânsul, și el pentru lucrurile zestreii, ce au iertat, când clironomul lui, va veni la legiuită vrîstă și va face cererea, pentru acele lucruri, după hotărîrea pravilei, rămâne îndatorit ale respunde clironomului său. 1810 Iunie 1.

(Escăliți) Balș Vornic, Răducanu Vornic, Alecsandru Greceanu Vornic, Dimitrie Sturza Vornic, Alecsandru Ghica Vornic.

Todirașe Crupenschi ftorie Logofet procitoh.

S'a trecut în condică Matei Costin Clucer.

Această carte de judecată scrisă pe hîrtie, zisă turcească, în original, se află în pastrarea me. Am suprimat narațiunea din partea întâia, și am inserat numai partea adoua, ca una ce cuprinde resumatul acestei judecăți.

Th. C.

DE LA DIVANUL CNEJIEI MOLDOVEI.

De față înaintea noastră la Divan au avut judecată Nastasia fata săvîrșitului Lupu Cujbă, cu Grigorie Isac, și Toma Popa. Pricina fiind precum în jos se arată: Numiții de mai sus prin jalba ce au dat, au făcut arătare cum că și ei se află răzeși de baștină în moșiea Onteni și Vladomira, de la ținutul Iași, de pe o mătușă a lor, Anița ce au fost sor Lupului Cujbă, tatului părîtei, cu care parte de moșie, s'ar căde a se împărți în două, cu Lupul unchiul

lor, după o diată ce este a unei Măriuța buna lor remăse la mâna părîtei, fiind că ei acum stăpînesc numai o a patra parte. Iar trei părți se stăpînesc de cătră mătușa lor, prin care au făcutu cerere jăluitoriî că mătușa lor, să scoată diata, cum și alte dovezi în judecată, să se vază cu ce ea stăpînește trei părți din Vladomira, și ei o a patra parte. În potriua căroră au scosū părîta, de au arătatū aceste scrisori.

A. O diată din aniî 7256 Marti 7, de la o Măriuță fata Schivei, nepoata lui Ionașcu ce au fost Vornic mare, strănepoata lui Dumitru Cujbă Clucer, întru care se cuprinde că'î lasă ficiorului seū Lupu, toată pojiîia casei ei, dar moșiea Outeniî și Vladomira din țînutul Iași, atîtu de peste Prutū, cît și de iastă parte de Prutū, o lasă Lupului și ficeasa Anițāî, iar moșiea Năpădeniî din țînutul Orheiului, o au lăsat' o numai la singur ficiorul său Lupu, ca să o vînză și să o grijască la moarte, și după moarte. Apoi în urmă la anul 7262 Iunie în 9, după trecerea de 6 ani, la mijloc adauge totū întru acea dieată numita Măriuță, și zice cum că din preună cu Lupul i Anița, să fie părtaș și Ilinca ficea ei la această moșie, iar pe alte trei fice a ei, anume Catrina, i Nastasia și Rughina, le lasa ne împărtășite, încă și acele două surori, dacă vor fi părtașă, la cheltuelile grijilor, ce au fostū îndatoritū pe Lupul fratele lor, se'î facă grijî după moartea ei până la 3 ani. Și cu toate că după moartea mumei lor îi lasă numai lui și la două surori, parte din moșiea Outeniî, și Vladomira din țînutul Iași. Dar el

n'au vrutū a le face această strîmbătate ce au împărtaşitū și pe celelalte 3 surorī a lui, totū de o potrivă frățește, din care 2 surorī fiind sterpe, au rămas împărțitoare pe 4 frați.

V. O mărturie de la Antohi vornic de Poartă, din anū 1766 April 3, după jalobă ce au fost dat atunce la reposatul Domn Grigorie Alecsandru Ghica Voevod, Manoli barbatulū Aniței, cumnatū Lupului Cujbă, și cu Neculai nepotulū său, ficiorū Ilincăi, iar sor Lupului, cu cerire ca să fie și ei părtași la moșia Năpădeni din ținutul Orheiului, care o vînduse unū medelnicer, Ion Giantaoan, întru care mărturie a Vornicului de Poartă, să arată că după jaloba numiților de mai sus, rînduitū fiind, de cătră vel Logofăt Manolachi Costachi, au făcut cercetare pentru surorile lui Cujbă, Anița și Ilinca, și au adiveritū de la celelalte douē surorī a lor Catrina și Rughina, că aceste nici un ban ajutor la grijile morților n'au dat, după cum era îndatorite de cătră muma lor.

G. O carte de judecată de la Manolachi Costachi vel Logofăt, i Costandachi vel Vornic, din 1766 Aprilie 5, întru care se cuprinde, că înfătoșînduse la judecată, Lupul Cujbă, ficior lui Vasile Blanariu cu cumnatu său, Manole i nepotul său Neculai, de față fiind și mărturia vornicului de Poartă, îi dă rămaș din judecată pentru moșia Năpădeni, ca să nu se împărtaşască cu nici un ban din vînzarea ce făcuse, ce să stăpînească cu toți, numai la Onteni și Vladomira frățește.

D. Un zapisū din 7274 Aprilie 5, a Ilincăi surorii Lupului Cujbă, cu ficiorī ei și a

ficiorilor Nastasiei iar sor Lupului, cu care vind părțile lor drepte, din moșia Vladomira, fratelui său, și unchiului lor Lupul, în carele zapisu se văd iscăliți și cîțiva marturi, cum și acelū Antohi Luț, vornic de Poartă, i lordachi Bădros mazil, ce se numește și rezășii de Vladomira.

Deci dar după toate aceste scrisori ce s'aũ văzutū la mîna pãritei, cu bune încredințãri și după trecere de 64 ani, ce s'aũ văzutū stãpînirea lor, împreună tot pe a patra parte, atît cu tatulū pãritei, cum și cu dînsa, neapãratū și nicî odatã n'au zis cã ar ave strîmbãtate, ce au tãcutū, și ei și pãriții lor, stãpînindū cu bunã pace pãnã acum.

Și de la judecatã încã întru acestū chipū se hotãrește ca pãrita sã'și stãpîneascã tot 3 pãrți, din Vladomira, precum și mai înainte au stãpînitū, și jãluitoriī sã'și stãpîneascã iarășii acea a patra parte, după cum din vechi au apucat stãpîninduse, de la pãrinții lor. Dãnduse de la Divan, și aceastã a noastrã carte de judecatã la mîna Nastasiei, fetei Lupului Cujbã, cu care sã'și stãpîneascã moșia în bunã pace, și fãrã mai multã supãrare despre Grigorie și Toma Popa nepoții Anițai. 1812 Februarie 22.

(Iscãliț) Lupul Balș Vornic, Manolachi Costachi Vornic, Ion Neculcea (Mutu). Neculai Hrisoverghi Vornic.

S'aũ trecut în condicã
Matei Costin Clucer.

Acest act judecãtorescū scris pe hãrtie, zisã turcească, în original, se aflã în pastrarea mea. Th. C.

4 janvier 1775.

THUGUT A KAUNITZ.

Le prince Alexandre m'a communiqué, sous le sceau du secret, que, d'après les nouvelles que lui donnent les lettres et les relations d'un agent de Moldavie, collègue de Iacovaki Rizo, ainsi que de l'un de ses beaux-frères, qui a été drogman de la Porte, l'envoyé de Ghyka était porteur d'une dépêche très-extraordinaire adressée à la Porte.

Cette dépêche contient ce qui suit : Ghyka démontre que l'occupation de la Bukovine ne répond pas du tout aux protestations d'amitié données à la Porte par la Cour Impériale ; que la partie occupée de la Moldavie surpasse en fertilité et en valeur tout le reste du pays ; que les habitants de la Moldavie demandent avec instances que la Porte les défende contre une perte si grande que si le Sultan, contre l'attente générale, s'embrasse pas la cause de la province dont il est le suzerain, les Moldaves seront dans la perplexité sur le parti à prendre ; devront-ils s'occuper de leur salut avec leurs propres forces, ou bien, n'étant pas défendus par leur suzerain, devront-ils s'adresser à une autre puissance étrangère ? Et après ces considérations insolentes, Ghyka dit que nos troupes entrées en Moldavie sont peu nombreuses, et qu'il ne serait pas difficile de les repousser.

Les lettres reçues du prince Alexandre montrent encore que Ghyka s'est rendu auprès du

feld-maréchal Romantzow, à la tête d'une espèce de députation de boyards moldaves, et qu'il y a passé plusieurs jours à se consulter. Il appert de là clairement que Ghyka, avec la conscience de tous ses crimes, cherche un appui dans la dépendance complète de la Russie, comme j'ai déjà eu l'occasion de dire, en se mettant dans les meilleurs termes avec le feld-maréchal Romantzow. J'en conclus que la susdite dépêche est écrite par une plume russe.

Le prince Alexandre m'a dit que Rizo avait essayé d'engager les autres agents moldaves à ne pas présenter à la Porte cette scandaleuse dépêche, mais que le succès a été pour la bêtise de ses collègues, et des membres de la soi-disant députation moldave. De sorte que la dépêche a été transmise à la Porte.

Reis Effendi a dit aux Moldaves qu'il prendrait la dépêche en considération. Il s'est prononcé de telle sorte, en présence du traducteur de la Porte, que l'on voit bien que, par bonheur, la dépêche était rédigée avec tant d'incapacité qu'elle a provoqué une véritable révolte contre l'outrecuidance de Ghyka, en détournant ainsi l'attention de la Porte de l'objet même qu'elle traitait. Ainsi, Reis Effendi s'est borné à relever l'audace éhontée de cette menace, que les Moldaves pourraient se sentir forcés d'avoir recours à une intervention étrangère, le besoin le réclamant, et il s'est exprimé là-dessus avec toute l'exaspération d'une amertume agitée par le désir de la vengeance.

Comme les informations confidentielles sur

ces affaires m'étaient parvenues auparavant, je me suis trouvé engagé à répondre à la question que m'adressait de nouveau Reis Effendi, aussitôt après l'arrivée du dernier courrier, relativement aux instructions que j'aurais pu recevoir ; que les ordres détaillés que vous deviez me transmettre seraient venus à une prochaine occasion, à cause de la presse des affaires, et surtout parce que V. A. attendait encore quelques informations locales ; que pour le moment V. A. m'aurait fait comprendre que, quoique la Très-Haute Cour sente, en tous cas, la nécessité de veiller au maintien de ses droits, par la prise de possession des districts qui font partie de son territoire héréditaire, néanmoins l'intention de L. M. est que toute cette question des frontières soit traitée par un consentement bienveillant, que la Très-Haute Cour désire, à l'avenir, autant que le permettra la conduite de la Porte, conserver avec l'empire ottoman ses relations d'amitié, relations qu'elle s'efforcera d'étendre et de consolider, dans la mesure de ses forces ; que la constance de cette affection avait rendu inutiles toutes les tentations perverses, par lesquelles des gens malintentionnés avaient essayé, non seulement dans le passé, mais même actuellement, de profiter de toutes les occasions pour réaliser leurs mauvaises intentions, en provoquant des conflits entre les deux cours, et en troublant la bonne intelligence qui, heureusement, régnait aujourd'hui entre elles ; qu'après que les auteurs de pareilles insinuations s'é-

taient convaincus du peu de cas que la Très-Haute Cour en faisait, et qu'ils essayaient ici de nouvelles intrigues, j'étais sûr que la Porte ne se laisserait pas induire en erreur, qu'elle comprendrait aisément le but final de semblables machinations, et qu'elle ne perdrait pas de vue les motifs concluants et la valeur prépondérante de notre haute amitié, car l'état critique des événements doit engager les deux cours, non-seulement à éloigner leur conflit, mais à établir entre elles la plus sincère union.

Reis Effendi a répondu brièvement à cela que le Sultan avait toujours une confiance toute particulière dans l'amitié et dans l'attitude favorable de la Très-Haute Cour, ajoutant aussi quelques paroles confuses sur les machinations malveillantes de ceux qui voulaient troubler la bonne intelligence.

Sur ces entrefaites, Iacovaki Rizo, à l'arrivée de son courrier, vint aussi me trouver pour s'entretenir avec moi. Le but de son entrevue était de m'assurer que le prince Ghyka s'était occupé à dresser une carte et à réunir des informations précises sur les districts en litige, remettant à un autre jour de donner à Iacovaki Rizo, par un courrier qu'il lui enverrait, des instructions plus détaillées, afin qu'il pût traiter plus sciemment la question avec moi. Tout ce qu'il m'a dit encore, à cette occasion, sur les intentions de son gendre et sur le courrier qui devait arriver, m'a fortifié dans la conviction acquise, par les informations secrètes, de son peu de sincérité, et de la perplexité

dans laquelle le jetait le rôle que Ghyka lui faisait jouer. Jusqu'ici j'ai trouvé bon de ne pas laisser comprendre à Iacovaki Rizo, soit par des allusions, soit de toute autre manière, quelles informations j'ai reçues secrètement sur la conduite inqualifiable de Ghyka. Je me suis décidé à cela, d'abord parce que j'ai promis le secret au prince Alexandre, ensuite parce que, en fin de compte, il ne me paraît pas impossible que Iavacoki Rizo puisse m'être utile, en dépit de la mauvaise volonté de son gendre, et finalement parce que, en tous cas, il serait sans utilité pour nous de nous déclarer prématurément contre Ghyka.

Mais, pour le moment, rempli de l'impatience la plus soumise, j'attends votre réponse à mon humble rapport du 6 du mois passé. J'espère que cette réponse m'apportera sans faute des instructions détaillées sur ces hautes décisions et que de la sorte, par les soins de V. A., je pourrai donner une direction exacte à ma conduite envers la Porte, d'après les différents cas et la véritable mesure de ces décisions.

Il est vrai que l'hostilité de Ghyka est un peu moins dangereuse, parce qu'à l'aide de représentations opportunes on peut aisément faire grandir la haine que lui témoigne la Porte et que de la sorte ses menées malveillantes à notre égard peuvent être sans effet. Cependant on ne peut pas se dissimuler que, d'un autre côté, sa coopération sincère aurait pu grandement faciliter un accommodement pacifique et

rapide avec la Porte, tandis que la perte de l'espoir dans le secours qu'il pouvait nous prêter, au moins à cet égard, est très-désagréable.

Dans de pareilles circonstances, il serait plus que jamais à désirer, et il conviendrait, sans négliger les autres questions du service, que, suivant que je l'ai proposé dans mon rapport du 6 décembre, nos troupes s'avançassent peu à peu; la Porte serait mise de la sorte en demeure de laisser de côté toute agitation, se décidant à présent à une cession moins importante, de peur de perdre davantage à l'avenir.

Au défaut d'un semblable moyen de secours un peu arbitraire, il est fort à craindre que les ministres du Sultan acceptent très-difficilement la responsabilité de la cession d'une partie du territoire et que chacun, pour son avantage, aime mieux laisser tout le conflit d'occupation dans son *statu quo*, en abandonnant au hasard des événements ou bien aux soins de ses successeurs une solution immédiate.

Je suis fortifié dans cette préoccupation, parce que je suppose et prévois que l'offre des districts du côté de la Roumanie, occupés dès le commencement de la guerre, avancerait fort peu le consentement à la cession du district de Bukovine. Les gens d'ici n'ont pas une idée assez arrêtée sur le territoire perdu par cette occupation et, dans l'espace de plusieurs années, on ne m'en a jamais parlé qu'en passant et comme d'une chose dont, en somme, personne ne s'occupe.

Quoique l'état des choses, comme je viens de le

dire, paraisse peu favorable, je prie V.A. d'être persuadée que, de mon côté, je n'épargnerai ni mon zèle infatigable, ni mes forces ; c'est pour quoi je m'efforce de trouver les moyens les plus efficaces de réaliser mes projets envers la Porte, dès que j'aurai reçu des instructions sur les véritables décisions de la Cour Impériale.

En attendant, le maréchal Romantzow retarde indéfiniment le rappel des troupes de Moldavie, et l'on ne sait pas si ce retard n'a lieu que parce que l'on attend la nouvelle de la reddition de Kilburn, ou s'il a d'autres causes ; car des difficultés paraissent avoir surgi de nouveau entre les deux partis. Ainsi, l'île de Taman est encore occupée par les troupes d'ici ; ainsi, l'on dit que la Porte aurait eu à faire plusieurs observations, tant en général qu'à l'occasion du terme du paiement qu'elle doit effectuer. Les ministres turcs sont très-agités par les difficultés qu'on leur suscite chaque jour, malgré toute leur bonne volonté d'exécuter exactement le traité.

Le prince de Valachie, Alexandre, m'a assuré confidentiellement, de son côté, qu'il croit avoir les preuves les plus certaines que les intrigues de Ghyka seraient en grande partie la cause du retard amené dans l'évacuation des troupes ; — car Ghyka s'efforce de réaliser plusieurs de ses horribles projets avant la retraite des Russes ; il trouve urgent, entr'autres, que la forteresse de Hotinu, dont le voisinage lui est désagréable à différents égards, soit démolie. C'est pourquoi il tâche de prolonger le séjour

du maréchal Romantzow en Moldavie, afin de donner d'autant plus de poids aux prétentions des députés moldaves qui se trouvent ici pour demander la confirmation de leurs prétendus privilèges.

Cette question est actuellement résolue en grande partie. L'Ilati-Schérif désiré pour la Valachie est, en effet, signé par le Sultan, et celui pour la Moldavie le sera de même en peu de jours.

A cette occasion, les instances de la Russie ont contraint la Porte à nommer à vie le Woiwode de Valachie et spécialement Ghyka, mais à une condition très-habile, c'est qu'ils ne se rendent pas coupables de quelque grand crime bien constaté.

Si les événements étaient favorables à la Porte, une confirmation à vie, sous une pareille condition, ne signifierait rien en effet. Au point où en sont les choses aujourd'hui, Ghyka considère sa nomination à vie comme une confirmation assez puissante pour le maintenir au pouvoir, même contre la volonté de la Porte, dans un pays assez éloigné du centre, situé sur la limite de l'empire, surtout s'il entretient des relations sérieuses avec la Russie, et dût-il, en cas de besoin, employer même d'autres moyens. Il n'y a donc pas de doute que Ghyka ne soit tout disposé à considérer la Moldavie comme sa propriété et celle de ses enfants, et cela confirme notre opinion que, dans l'affaire de la cession du district de Bukovine, on ne pourra l'amener à composition que par la crainte

que lui inspirerait la force prépondérante de la Très-Haute Cour Impériale.

Acest document important, l'am reprodus dintr'o broșură pagina 31, tipărită în Paris de: Guillaumin & Cie, Libraires, 1875, sub titlu **Archives Diplomatiques politique allemande en Orient. — Rapt de la Bukovine**, d'après des Documents authentiques.

Recomândămă tuturor Românilor ca să citiască în-troducerea din această broșură care este plină de fap-te pipăite ce au întrebuițat Cabinetul austriac spre a răpi cele trei ținuturi a le Bucovinei de la mama ei Moldova. Introducerea este scrisă cu durere de inimă, e plină de patriotismă, înfăcioșind istoriei un tablou de intrigi, de uneltiri și de corupțiune. Piesele justificative, îndreptătesc cele cuprinse în introducere. Este instruc-tiv ca tinerimea să cunoască atare fapte, pentru ca să le serviască ca bază în lucrările lor viitoare. Provocăm pe toți amatorii de hărți vechi, carii poate vor afla undeva harta făcută din ordinul lui Vodă Ghica, tăiet la Bellic. Ea cuprindea informațiuni precise despre laturea Bu-covinei răpită de Austriaci. Th. C.

Io Костантин Аска Боевоа Божию милостіи, господар
земли Молдавскоі.

Идекз аз винит днаинтѣ Домніеі мѣле ши днаинтѣ
тѣтѣрор алор ноштри молдовенециі боарі а мари ши
а мичі, боарінса нострѣ дсмнеллси Стефан Рсчзт че
аз фост сасциариș ал доіле, ши сас пзржт де флацз
днаинтѣ Домніеі мѣле кс . . . ¹⁾ презциі снгсрециі, де
ал Епископіе де ла Бакзс, пентрѣ сатѣа Трѣбеша
че іасте лжнгз тзргѣа лжнгз Бакзс, зікзнд презциі
снгсрециі ксм сатѣа Трѣбеша іасте тот депайн а Е-
пископіеі снгсрециі ши партѣ дин џіос ши партѣ дин

(1). Locu golu.

сѣс даніе де ла рѣнзѣсаціи домні възтрѣні ші нілѣ а-
рѣгалт ші о скрїсоаре де ла рѣнзѣсатѣла Стефан Бодѣ
Гіоргіе ѱнтѣрїѣрѣ пе тот сатѣла Трѣвешѣла пе а-
мѣндолаѣ кѣтрїе,(?) скрїиѣа кѣм тоате дрѣсѣле че
аѣ авѣт Ёпіскопіѣла пе сѣт пе Трѣвешї кѣнѣ аѣ мѣрсѣ
Бѣсіѣе Бодѣ кѣ оаѣте асѣпра лѣсі Мѣтеїѣ Бодѣ ѱн
цѣра мѣнтенѣскѣ, атѣнѣеа аѣ мѣрсѣ Стефѣнїцѣ не-
пѣтѣла лѣсі Бѣсіѣе Бодѣ кѣ Кѣзачїї лѣ Бѣкѣѣ, шї аѣ
апрїнѣѣ вїсѣрека шї аѣ арѣс тоате дрѣсѣле Ёпіско-
піеї де нѣѣ рѣмѣс немїкѣ. Шї аѣеа скрїсоаре нѣѣ
авѣт нїчї пѣчїлѣтѣ домніаскѣ нїчї їскѣлїтѣрѣ домніаскѣ,
нїчї їскѣлїтѣрѣ де логѣфѣт мѣре, сѣѣ де лѣці бѣѣрї,
аѣнѣ кѣм іаѣте обїчѣїѣа цѣреї кареле ам сокотїт кѣ
нѣ іаѣте нїчї де о кредїнѣцѣ. Шї нїлѣ мѣї арѣгалт пре-
сѣціи ѣнѣрѣеціи шї о мѣртѣрїе де ла Шолѣсѣѣла шї де
ла тѣрѣовеціи де Бѣкѣѣ, скрїиѣа кѣм аѣ апѣкѣт де ла
пѣрїнѣціи лор де пре лѣ Бѣсіѣе Бодѣ кѣм аѣ цїнѣт тот
Ёпіскопіѣлѣ ѣнѣрѣѣскѣ аѣеа сѣт Трѣвешѣла ѱн каре мѣр-
тѣрїе нѣ алѣѣе пѣнѣ ѱн пѣрѣѣла Трѣвешѣлѣсі аѣ цїнѣт
аѣ мѣї мѣлѣт аѣ тот сатѣла деплїн аѣ цїнѣт. карѣ
їарѣ ам сокотїт кѣ нїчї де о кредїнѣцѣ нѣ іаѣте.

Лѣр бѣларїнѣла нѣстрѣѣ Дѣмніѣлѣсі Стефан сѣлѣѣрїѣлѣ
аѣ дѣт сѣмѣѣ ѱнїлїнтѣ домніеї мѣле кѣм аѣеа сѣт Трѣ-
вешѣла ѣїѣмѣтѣте де сѣт партѣ дїн сѣс пѣнѣ ѱн пѣ-
рѣѣла Трѣвешѣлѣсі іаѣте ромѣнѣскѣ, іарѣ ѣїѣмѣтѣте
де сѣт партѣ дїн ѣїѣс іарѣ пѣнѣ ѱн нѣрѣѣла Трѣвешѣ-
лѣсі іаѣте ѣнѣрѣѣскѣ а Ёпіскопіеї. Шї нї аѣ арѣгалт шї
ѣн ѣрїк де ла Петрѣ Бодѣ скрїиѣа кѣ аѣеа сѣт Трѣ-
вешѣла аѣ фѣст тот сатѣла а лѣсі Тѣдор Пѣрѣлрїѣлѣ де
Чѣтѣтеѣ Сѣѣѣвѣї, шї пе ѣрмѣ лѣѣ цїнѣт дої фїчїѣрї
а лѣсі а-нѣме Толдер че аѣ фѣст логѣфѣт ал трѣїе
шї Брѣнѣїѣлѣ постелїкѣлѣ шї ѱнпѣрѣїнѣѣшї аѣеї дої фрѣці
сатѣла Трѣвешѣла ѱн доѣѣ сѣѣ вїнїт лѣсі Толдер логѣ-

фзтѣа партеа дін ссѣ кѣ вѣкріка ші кѣ Кѣрте, тарз партѣ
дін ѱіос сас рініт Бранчіі постелнікѣа кѣ вечініі Шнгѣрі.

Ші нілѣ млі арзтат Стефан сѣлуѣріѣа ші латѣ срік
де ла Радѣ Годѣ скрііндѣ не ѱіѣмзтате де сат де Трѣ-
веш партѣ дін ссѣ пзн ѣн пзрѣѣа Трѣвешѣаѣі днтѣ-
рїтѣрѣ лсі Стефан ворнікѣа кареле аѣ фост авѣт ші
пѣрѣ де фацѣ ла Радѣ Годѣ кѣ пресѣціі шнгѣреѣі пен-
трѣ Трѣвешѣа де ссѣ ші тѣѣ рѣмѣс не пресѣціі шнгѣ-
реѣі. Ші аѣ цінѣт Стефан ворнікѣа пзнѣ ѣн пзрѣѣа
Трѣвешѣаѣі ші латѣ срік де днтѣрїтѣрѣ де ла Мірон
Барновскі Годѣ, тарз лсі Стефан ворнікѣа не Трѣвешѣа
дін ссѣ тот пзнѣ ѣн пзрѣѣ. Ші де атѣнчѣа дн колчі сас
тот трѣс дін нѣам ѣн нѣам де аѣ стѣпзнїт тот Ро-
мѣніі пзн акмѣ чѣлѣ днтѣпѣт дѣмнеллсі Стефан сѣ-
луѣріѣа. Ші нілѣ млі арзтат ші латѣ іспісолчѣ млі
дін колчѣ де ла Басіліѣ Годѣ ші де ла чінѣтїт рѣ-
пзѣсѣтѣа пзрїнтеле домніѣі мѣле Дѣка Годѣ де пѣрѣ
де фацѣ ші де рѣмѣс не пресѣціі шнгѣреѣі ші мзр-
тѣрїї де ла хотарнічі анѣме де ла Пзтрашкѣ Бѣѣа
чѣ аѣ фост спзтар ші де ла Чюкѣрліѣ пзрѣѣлѣѣа
де Блѣѣѣ ші де ла алці бѣтарі скрііндѣ кѣм Трѣ-
вешѣа дін ссѣ іѣсте тот пзнѣ ѣн пзрѣѣа Трѣвешѣаѣі
ші нілѣ млі арзтат ші латѣ іспісолк де пзрѣ де фацѣ
ші де рѣмѣс де ла Домніѣа нѣлѣстрѣ д'днтѣзі ші дн тоатѣ
дрѣѣсѣлѣ ші мзртѣрїїлѣ скріѣ кѣм тѣѣ тот рѣмѣс не
пресѣціі шнгѣреѣі. Іар пресѣціі шнгѣреѣі немїкѣ нѣ млі
авѣрѣ сѣ млі дрѣѣте дн потріѣа дрѣѣселѣр лсі Стефан
сѣлѣіарїѣа. Ші ѣзіндѣ Домніѣа мѣ кѣ де атѣтел орї
сас авѣт пзрѣ ші тот тѣѣ рѣмѣс не пресѣціі шнгѣреѣі,
сокотїт'ам ші домніѣа мѣ кѣ сѣ аколїсѣск фзр де
трїѣѣѣ. Пентрѣ ачѣле ѣзіндѣ домніѣа мѣ ачѣле срїчѣ
ші іспісолчѣ ші мзртѣрїї днтѣрїїнѣатѣ ам сокотїт Дом-
ніѣа мѣ ші днтѣрѣнѣ кѣ тот свѣтѣа нѣстрѣ ші іам дѣт

рзМАШІ ПЕ ПРЕЩІИ ШНГРЕЩІ КА СЗ Н8 СЗ МАІ АМЕСТЕЧЕ
 ЛН ТРѢКЕШ8А ДЕ С8С, НИЧЕ СЗ МАІ АІЕЗ ТРѢКЗ ПЕСТЕ ПЗРЗ-
 8А ТРѢКЕШ8А8І. ІАР А8МНІЛ8І СТЕФАН С8АЦІАРІ8А СЗ-ШІ
 ЦІЕ ТРѢКЕШ8А ДІН С8С ПЗНЗ ЛН ПЗРЗ8А ТРѢКЕШ8А8І
 ПРЕК8М ЛІ СКРІ8 ДРѢСЗЛЕ. ШІ АЧЕЛ СКРІСОАРЕ А ПРЕЩІ-
 ЛОР ШНГРЕЩІ КАРЕ Н'АРЕ НИЧІ ШН СЕМН8 СЗ СЗ ПОЛТЗ
 КРЕДЕ К8М ІАСТЕ ДЕ ЛА СТЕФАН БОДЗ ГІОРГІЕ СЗ Н8
 СЗ ЦІЕ ЛН САМЗ ШІ МЗРТ8РІА ДЕ ЛА ТЗРГОВЕЦІИ ДЕ БА-
 КЗ8 С'А8 СОКОТІТ ФЗК8ТЗ РЗ8 ШІ С'А8 Л8АТ ДЕ ЛА МЗ-
 Н8ЛЕ ЛОР ШІ С'А8 Р8ПТ8 ДЕНЛІНТѢ ДІВАН8А8І. ПЕНТР8
 АЧЕІА ДЕ АКМ8 ЛНАІНТЕ ДЕ С'АРЕ МАІ СК8ЛА ПРЕЩІИ ШН-
 ГРЕЩІ СЗ МАІ СКОРНѢСКЗ ПЗРЗ ШІ РЗАЧЕЛВЗ ПЕСТЕ. А-
 ЧЕЛСТЗ КАРТЕ А ДОМНІЕІ МѢЛЕ СЗ ФІЕ ДЕ Р8ШІНЕ ШІ ДЕ
 ГЛОЛВЗ. ШІ ДЗМ ШІ ЛТЗРІМ ШІ ДЕ ЛА ДОМНІА МѢ КОІА-
 РІН8А8І НОСТР8 А8І СТЕФАН Р8СЗТ С8АЦІѢРІ8А ШІ ВІ8ПЗНЕСКІ
 А8МІСАІ С8АФТІИ КА СЗ ЛЕ ФІЕ ШІ ДЕ ЛА ДОМНІА МѢ
 ДРѢПТЗ ОЧІНЗ ШІ МОШІЕ К8 ТОТ ВІНІТ8А А8МІЛОРС8ЛЕ ШІ
 К8КОНІЛОР ШІ НЕПОЦІЛОР ШІ СТРЗНЕПОЦІЛОР ШІ ЛА ТОЛТЗ
 СЗМІНЦІА ЧІНЕ С8РЕ ЛЛЕЦЕ МАІ АПРОЛНЕ. ШІ АЧЕЛСТЗ
 ПЗРЗ СЗ Н8 СЗ МАІ ПЗРАСКЗ ЛН ВѢЧІ. І ІНІ ДА СЗ НЕ8-
 МІШТЕТ. & ІАС ВЛѢТ. 7210 (1702) МАІ 24.

(Л. С.) El ieste în ceară tare având deasupra hîrtie, în care
 se vîd încrustate toate literile din inscripțiunea sigiliului

Гаігоріе Жора Зті лог. МЕ ВЕЛ ЛОГ.

Савіи Срікар.

Prin publicarea acestui hrisov, suntem datorî a îndemna pe
 cititorîi noştri ca sã se ocupe cu studiarea capít. VI, pag. 305,
 din Fragmente din Istoria Romînilor de Eudoxiù Hurmuzaki,
 tomul I, tipãrite în Bucuresci anul 1879. În privirea Episcopiei
 de Bacãu sã se vadã pag. 335.

Acest hrisov foarte important pentru istorie, l'am
 hãrãzit fiului meu Corneliu. El au espediat acest original
 împreună cu traducerea în limba italianã, bibliotecii
 şcolеi Normale din Turin. Fiul meu drept recunoştinţã
 cãtre Turin, cãpítala Piemontului, au trimesu acest do-
 cument original bibliotecii de acolo. Th. C.

ZAPIS DE VÂNDARE.

Іонашкѣ Гѣнгіа вел спѣтар і Нїкоарѣ Прѣжескѣа вел вістернік, і Боса вістѣрнік. і Тріфан вел клѣчѣр, і Апостолакї прѣжзлав Свчїавское, і Изврѣпзскѣа дворнік і Гѣнгіа і Іоршко сїнѣве Блшотѣ, і Патрашкѣ Блшотѣ мѣртѣрїсїм кѣ ачестѣ аа нострѣ запїс кѣм аѣ венїт дїантѣ нострѣ Сохіїкї Дочїкѣ Борчѣ пѣхарнік. непода Гоїкзї шї кѣ фечїорїї Сохіїкзї а-нѣме Лѣвѣа шї Іоршко, де вѣнѣ воїа лор де нїме невоїцї нїче їмпресрлцї шлѣ вжндѣт а лор очїнѣ дїрѣптѣ шї мошїе дїн сат дїн Ітещї дї цїнѣтѣа Пѣмцѣаї дїн вїсѣмѣтѣте де сат а патра парте а вжндѣтѣо¹⁾ Прѣжескѣа мареле столнїк дерептѣ²⁾ шї а пѣтїт не деплїн кѣ влнї гата денлїнте нострѣ шї а мѣлцї оамїнї вѣнї. Пре млї маре кредїнцѣ нѣм нѣс шї печеціле прѣ честѣ запїс. Ячїаста мѣртѣрїсїм сѣ сѣ цїе.

Нїс 8 Іас влѣ. 7118 (1610) Мст. Ген. 16.

Нїкоарѣ (Л. С.)

(Л. С.) Індесчїфравїа (Боса?)

(Л. С.) Тріфан Клѣч.

(Л. С.) Апостолакѣ (?)

(Л. С.) Іоршко Блшотѣ кѣмѣраш

(1) Rupt, probabil Stefan Prăjescul după cum se vede pe dosul actului scris foarte de mult aceste cuvinte „Zapis de Itești de la Sohica de cumparătură, lui Stefan Prajescul tatal lui Ion Prăjescul pah.“, și alta scrisoare tot veche pe dosul actului „Mărturie de dreapta vânzare ce au făcut Sofica din a 4-a parte din Itești dumisale Stefan Prajescu.

(2) Ruptu.

Acest document scris în limba românească cu litere cirilice se află în dispozițiunea mea. Originalul l'am hărăzit Societăței Științifice și Literare din Iași, spre a face întrebuintărea ce ea va crede de cuviință.

Th. C.

ACTŪ DOMNESCŪ

După obiceiul nostru cunoscut și recunoscut de toți, în prea scurtul răstimp al domniei noastre, ca unii ce nu am îngăduit cea mai mica paguba pentru nimine, ci ni-am gândit totdeauna la folosul obștesc, luînd țara sub domneasca noastră îngrijire ; de oare ce rîvna noastră cea adîncea a fost de a face milă și de a unelti binele ; așa nevroind nici după plecarea noastră din țara sa vedem datoriile proprii de ale noastre, ce ar izvorî din pricina greutăților ursitei noastre, apoi de accia atît din însuși avutul nostru, cît și din decorațiunile domniei noastre, am crezut ca trebuie să plătim ceea ce datorim, ca unii ce dorim mai mult bine cuvîntarea obștiei, și împăcarea conștiinței noastre, de cît dobîndirea unor dișărtaciuni. Așa dar, între altele, avînd a lua de la noi și prea cinstitul boier mare visternic lordachi Balș, o suma de 3500 de lei, pentru plata acestora bani, și pentru o dreaptă rasplată de recunoștința a slujbei lui celei credincioase și zeloase, pe întreaga vreme a domniei noastre, dăm domniei sale kioșcul (villa) nostru din Copou clădit cu propria noastră cheltuială, împreună cu cele dousprezece pogoane de vie ce l'încunjoară, și ce le am cumparat de bună voie, din averea noastră, și aceasta chiar peste valora lor, după cum se dovedește din însuși actul de vînzare al vînzătorilor, ce l'am înmînat domniei sale, în afara de locul din Copou carele ieste al Mitocului Trei-Ierarhilor. În cît pentru viitor, kioș-

cul acesta cu cele 12 pogoane vie, în toată întinderea sa și cu toate celelalte ale lui acarete, este proprietate personală a precinstitului boier mare visternic lordachi Balș, neavînd nimine a i se împotrivi prin fapt sau prin grai, și de aceia actul de față al nostru subsemnatu și pecetluitu, îl întărim, făcînd titlul sigur și statornic, prin judecătorie, pentru vecie și peste tot locul, în cît domnia sa sa'l stăpînească în liniște pe cîtă vreme va trăi, și să fie stăpîn al lasa în urmă fiilor și clironomilor săi, și spre dovadă și siguranță, am dat actul de față în numele domniei sale.

1787 Ianuar în 11.

(s.) Ieu Alexandru Mavrocordat Voevodă.

Acest actu este scris în grecesce și iscălit de Voevodul Alexandru Mavrocordat, care s'au pronumit Deli-Pașa cel vestit. Actul este tradus în românesce de dl. profesor de limba franceză la Liceul Național din Iași cum și consilier al Municipiului Iașilor Alexandru Grigorie Suțu, nepotul învățatului beizedea Nicolai Sutzu, autorul statisticei Moldovei, și a altor opere iconomice.

Originalul este în dispozițiunea mea.

Th. C.

CARTE DE JUDECATĂ

Adica noi oamenii care maș jos ne-am pus degitele anume, Savin Mîtcu, și Necula lui Gheorghie, și Enache Mîtcu, și Ion Tătaru, și Arsenie Andrei, Ursul lui Grigorie și Ion Guzgă, și Grigoraș Tătaru, și Grigoraș Cârjau,

și Spridon, Vasile Koipan, și Vasilie Rămiz, seriem și mărturisim, cu această mărturie a noastră, la mâna lui Ion, și Arsenii ficiori Kirițoi, pentru o gîlceavă, și Mătei ce au avut cu Ada Andrica, tîmplînduse de au eșit la coasă feciorii Andricai, și începîndu a cosi pe partea Muncilui, unde n'ave ei treabă. Iar feciorii Kirițoi au mersu și iau scos din hotarul lor cu mare bataie. Și după aceia au mersu ficiorii Kirițoi la Iași, respunzînd Ada Andreica, că au și ei moșie acolo iar feciorii Kirițoi au mersu la Iași, și s'au jăluit lui Vodă, și au venit cu carte gospod, făcută la Nemenesnicii de Adjud, s'ăi judece și sa le ia seama, cu mare drept, și să strînga moșinași, și oameni împrejurași batrăni, precum or ști că umbla hotarile Luncăi. Și au venit, și s'au strînsu oameni buni, împrejurul locului și au aflat că umblă hotarul până sub Grîndul Colacului, și ne crezînd Ada Andrica, că este așa, au mersu cu oameni de au măsuratu locul cu funia, și au venit tot sub Grîndul Colacului; din Grîndul Colacului să nu se mai sloboză, și aă făcut bour, într'ună părîn care și mai înainte au mai fost bour, și au fost într'un ulm mai jos, sub Grîndu, și au perit de foc. Și aflînd judecata că au făcut Ada Andreica, fără de cale, și au fost vina lor că n'au treabă, eau rămas ficiorii Kirițoi, și au dat Ada Andreica, gloabă Nemesnicilor. Deci cine se va mai scula pe această pricină asupra feciorilor Kirițoi, să fie de gloabă și de mare rușine ori la ce judecată s'aru

întîmpla. Și noi vădîndu judecata că este așa cu dreptul, să'și stăpînească cine pe cum îi umblă hotaru. Am făcut această mărturie ca să fie de credință, și ne-am pus și degetele mai jos ca să se creadă, și noi cu sufletele noastre știm, și așa mărturisim.

1805 Ghenarie 30.

Savin Mîtcu i Necula lui Gheorghie, i Enachi Mîtcu, i Ion Tătaru, i Arsenie Andrei, i Ursul lui Grigorie, i Ion Guzga, i Grigoraș Tătaru, i Grigoraș Cărjău, și Spridon, eu Vasilie Rēmiz.

Eu Vasile Nemesnicul de Adjud.

Acest suret s'au scos de pe o carte de judecată a Nemesnicilor de Adjud, veleaț 7207 (1699).

Acest suret se află în păstrarea mea.

Th. C.

DIVANUL CNEJIEI MOLDOVEI.

Înștiințare se face prin această carte a Divanului, că cînsitul boierii d-lui Spătarul Răducanu Roset, cumpărîndu de la răzeși 140 stănjini din trupul moșiei Sohodolul, de la ținutul Bacăului, prin 6 zapise, începătoare de la 1808 Ianuarie 9, și curgătoare, până la 1809 August 2, și cu preț hotărîtu cîte nouă lei, și cîte dece lei, stănjinul, asupra cărora arătați stănjini, după cerirea ce au făcutu d-lui în trecutulu anu 1811 Iunie 5, s'au scrisu cartea Di-

vanului poroncitoare către d-lor ispravnicii de ținutul Bacăului, ca după hotărîrea sobornicescului hrisov să facă legiuita publicație la starea locului și în totu ținutul în vade de șese luni de zile, spre înștiințarea tuturor acelor ce dreptatea le dă protimisissu de rescumpărare. Acum fiind d-lui Spataru au adus mărturie atîtu de rînduitul capitan i Grigoraș Trohin, cit și de la Ispravnicie, precum că după poroncă s'aũ săvîrșitũ legiuita publicație la fața locului în curgere de optũ lunĩ și jumătate, adecã de la 1811 Iunie 15 și pãnã la 1812 Martie 2, și cã nimene nu s'aũ arãtatũ nicĩ cu o pretenție, iscãlinduse și toți rezeșii în ținuda de publicație, cum pe larg sã aratã la aceleași mărturii din Martie 2, și Martie 7, au cerutũ d-lui Spatarul ca sã i se întãreascã stãpînirea asupra arãtașilor stãnjinĩ din numita moșie, și prin cartea Divanului.

Decĩ incredinținduse Divanulũ diu arãtașele mărturii, cã legiuita publicație s'aũ săvîrșitũ la fața locului și în totũ ținutulũ, dupã rînduiala pãzitã și în vadeaoa hotãritã prin sobornicesculũ hrisov, încã și mai în multã vreme peste vadeaoa hotãritã, și cã nimene din neamurile vînzãtorilor, saũ din rezeșii megieșii nu s'aũ arãtat cu vre o pretenție asupra arãtașilor stãnjenĩ vîndușii la d-lui Spatarul, nicĩ în vrẽmea publicației, nicĩ dupã sevîrșirea publicației pãnã acum.

Drept aceiã iatã dar și de la Divan, prin cartea aceasta se întãrește stãpînirea d-sale Spatarului asupra arãtașilor stãnjinĩ din numita

moșie Sohodolul ca să'i stăpânească în veci cu bună pace din totu' locu' și cu totu' venitul, precum îi scriu zapisele vânzătorilor, ca pre o dreaptă ocină și moșie a d-sale cumpărată cu bună credință și după rânduiala păzită. Asupra căroră stănjini, cartea aceasta a Divanului să fie d-sale și în urmă clironomilor d-sale din neam în neam, de întăritu' statornică și neclintită în veci, care s'aũ încredințat de la Divan, și cu ale noastre iscălituri.

S'aũ scris în orașul Iași 1812 Iulie 29.

(Iscăliți) Lupu Balș Vornic. Manolachi Dimachi Vornic. Grigorie Ghica Vornic. Ioan Sturza Spatar. Ioan Neculcea (Mutu). Alecu Roset Spatar.

Costachi Virnav ftori logofet procitoh.

De mine s'aũ alcătuit Constantin Leondari Sulger.

Acestu' documentu' se află în păstrarea me.

Th. C.

SCRISOARE DE ÎNPĂRȚALĂ.

Ma' jos iscăliții Ieromonahul Ionikie Konaki, deplin vechil din partea ma' mic fratelui meu, Costachi Konaki, ce se află în stare slabă, și Alecul Calimah Agă, soțulu' săvârșitei Elenco Konaki, încredințăm prin această scrisoare de învoeală, ce dăm d-sale cumnatei Elenco Manul, că după săvârșirea părintelui

nostru, Gavril Konaki vornic, cunoscândune înstrămbătății la împărțala averei părințești, precum reposatul, la sfîrșitul vieții sale au rînduit, și cerșind dreptate prin judecată, după hotărîrea sfintelor pravile, însfirșit pentru ca să lipsiască dintre noi, pricinele și judecările, trăgîndune din judecăți. De bună voea noastră am stătut la învoeală, și puind în mijloc toată averea părințască, care mai jos se arată, ne am împărțit între noi, întru acest chip, adică :

Moșia Grimeștii la ținutul Sucevei, după puterea scrisorilor ei. Moșia Lărgășeni la ținutul Tecuciului, cu cele de prin prejur, adică părțile din Șărbănești, Măldărești, Puiești, Certieni, și moșia Țăorei după scrisori. Moșia Bădeanul la ținutul Tutovei, tij după scrisori. Moșia Umbrăreștii la ținutul Tecuciului, cu cele de prin prejur, adică părțile din Tamășeni, Bozieștii, Bordeile, Jelul și Gologanul după scrisori; și după cum s'a dat în orîndă Polcovnicului Radul cu 4250 lei precum se arată la cercetarea ce au făcut, Dumitrachi Zoe.—Locurile din tîrgul Bărladului, cele cu binale și fără binale, cu bezmăn și fără bezmăn după scrisori. O a patra parte din toți țigani ce se află, părințești, după scrisori. Juvaerurile, argintăriele, banii, și pojiția numai a caselor de la Jorleni. Toate aceste s'au socotit și s'au hotărît ca să fie partea d-sale cumnatei Elenco Manulă, clironomie ce după sfintele pravile i se cuvine, pentru săvîrșitul copil ce ia rămasă, după săvîrșirea soțului d-sale Vasile Konaki.

Iar toate celelalte rămîni ale noastre, adică: Moșia Zorleni la ținutul Tutovei cu toate părțile de prin prejur, Virlezu, Bujoreni, Mastaticii despre apus, și parte din moșia Simila după scrisorile lor. Moșia Mârzeștii la ținutul Iașului, tij după scrisorile ei. Morile de la Boțurlău pe apa Putnei, cum și morile de la Călienii, împreună cu moșia Sineasca și moșia Damiceanca Stamatinească, și moșia Dimaciul, toate aceste precum sînt vândute cu anul negușitorului Alexa Grecul, drept 8000 lei, după cum s'aŭ aflatu la cercetarea lui Dumitrachi Zoe. Moșia Cioriceștii la ținutul Fălciului. tij după scrisorile ei. Părțile din moșia Hocineștii și Vărzăreștii la ținutul Orheiului, tij după scrisorile lor. Toate viile părințești adică de la Huși, Nicorești, Odobești, Cosițeni, Galbeni, Liești și Socola, tij după scrisorile lor. Casele din Iași cu toată pojișia lor, cu locul lor și cu dughenile cele de cătră poartă, tij după scrisori. Dughenile de pe Podu-Vechiu din Iași, tij după scrisorile lor. Trustele părțile a toți țiganii ce se află.—Toate aceste rămăni ale noastre, frații amândoi și Aga Alecu Călimah clironomie, ce după sfintele pravile li se cuvine pentru nevrîșnicii copii ce mi'aŭ ramas după săvîrșirea soției mele Elenco Konaki, și după această împărțală mai sus arătată va stăpîni fieștecarele partea sa, în puterea crisorilor, însă atîtu la spor cît și la videre, ce după vreme va eși, din hotarile acestor de mai sus arătate moșii, vor fi toți părtași. Și fiind că în toate scrisorile părințești, aflănduse și unelē cē poate să facă după vre-

me, vre-un adaus avereii aceştia, acele s'aŭ încredinţatŭ mie Aga Alecu Călimah, ca prin siliŭta ce voŭŭ pune, cît spor se va pute face, iarăşi toţi clironomiŭ să se împărtăşască întorcându'mi fieşte carele partea sa de cheltuială ce se va face. Iar dacă d-nei cumnata va găsi prilejŭ să poată desbate vre'un acaret dintre acele ne stăpînite, să poată lua de la mine, scrisorile trebuincioase. Şi iarăş asemenea să se urmeze, precum s'aŭ zis mai sus, pentru folosulŭ ce va eşi, şi pentru deplină ştiinţă, va opri asemenea copie de pe acele scrisori încredinţate de cătră mine.

Deci dar din ziua învoeleŭ aceştia înainte orŭ ce iscălitură a reposatuluiŭ părinteluiŭ nostru Gavril Konaki vornic, saŭ isvodu de zestre, saŭ diată saŭ vr'o scrisoare, asupra zestreŭ d-sale cumnateŭ Elenco Manuse va ivi, rămîne ca o hîrtie nescrisă. Cum şi când vre unŭ din noi saŭ din clironomiŭ noştri, vor da pricină cu vr'o strămutare de stricare acestei împărţelŭ şi învoielŭ, sub orŭ ce chipŭ, orŭ prin stăpînire, saŭ prin judecată saŭ fără judecată, acele cereri să se socotească de nimică, ce după această învoeală cu care de bună voea noastră ne am împărţitŭ, fieşte carele să aibă aşi stăpîni partea sa în pace, în puterea scrisorilorŭ sale, rămîindŭ odihnită o parte de cătră ceialaltă. Şi spre încredinţare făcînduse doue asemenea scrisori, una din partea noastră iscălită de noi s'aŭ datŭ d-sale cumnateŭ, şi alta asemenea din partea d-sale iscălită de însuşi, am primit noi de la d-nei încredinţînduse şi de cătră alte o-

braze vrednice de credință, după care și o parte și altă avem a ni face și întărituri Domnești, de a stăpîni atît noi, cît și urmașii noștri, ne supărați în veci.

1813 Septembrie 2.

(Iscăliți) Ionichie Ieromonah Konaki,
Alecsandru Calimah Agă.

Efhaiton Theoclit marturî.

De la Divan.

Viind și înaintea Divanului amândouă părțile și arătînd că învoiala aceasta, s'aŭ făcutu cu bună primire și mulțămire de imbe părțile; drept aceia s'aŭ încredințatŭ.

1813 Septemb. 16.

(Iscăliți) Costachi Ghica Logofet, Iordachi Canta vel Logofet, Constantin Balș Logofet, Lupu Balș Vornic, Constantin Balș vel Vornic, Alecu Balș visternic, Grigorie Ghica. Costachi Canta Vornicŭ, Dimitrie Beldiman vel Ban.

Această copie s'aŭ soosu de mine întocma după cea adevarată scrisoare de împărțală și învoială.

(Iscălit) Gheorghie Dimitriu biv condicar.

Acestŭ documentŭ se află în păstrarea me.
Th. C.

NOI SCĂRLAT ALECSANDRU CĂLIMAH VV. CU MILA
LUI D-ZEU DOMN ȚEREI MOLDOVEI.

Cinstit credincios boieriulă Domniei mele
d-ta Aga Costachi Conache, sănătate.

In trecutul an 1815 Octomvrie 25, s'aũ scris
cartea Domniei mele, cătră dumnealor părcalabiĩ
de Galați ca să meargă unul din d-lor la starea
moșiei Bălțașii de la acel ținutũ al Covurlu-
iului, unde strângind de față pe toți rãzeșii,
față fiind și cluceriul Manolachi Tuduri, după
cuprinderea scrisorilor ci se vor videa la a-
mãndouă părțile să facă cercetare; casele și
alte acareturi, ce va fi avẽnd cluceriul, făcute
acolo pe care parte vin adică, pe dreaptă par-
tea sa, saũ pe partea ce s'aũ dat rãzeșilor, cu
hotărirea judecãșii divanului Domniei mele. Și
prin înștiințarea din 13 Noemvrie, totũ a tre-
cutului an 1815, ce au trimes d-luĩ vornicul
Alecsandru Ianculeũ, cu tote că s'aũ vëzut a-
rătãnd că după cercetarea ce aũ făcut la fața
locului, s'au dovedit că casele armașului Vasi-
le Tuduri, au venit pe dreaptă partea sa adică
pe bătrãnulũ luĩ Crucean, ce'l are cluceriul,
luatũ cu schimbulũ de la sulgerulũ Ion Cir-
jã, cum și câțiva din rãzeși anume Preotulũ
Gheorghie Savin, Preotul Stan Sava, Timofti
a Lupii, Giurcea Rogojinã, Ion Mațarie, pos-
telnicelul Ion sin Ghiorghie Sandu, și Sandul
sin Ilie a Lupii, au aratatũ că pe lângã bă-
trînul Tetiului care îl stãpinesc ei, ieste și bătrî-
nul lui Crucian, alãtursa pe din jos, și de acolo

merg ceialalți trei bătrîni în jos, adică (Crucian, Zabulichî și Săiman, baștina și cumpărăturile clucerului pînă în hotarul Urleștilor, unde se află și așezarea clucerului), din care s'au luat 195 stănjîni cu hotărîrea Domnescului Divan, ce mai sus se arată și s'au dat în stăpînirea răzeșilor. Dar fiind că rezeșii neconținut supăra cu jalobe că casele armașului Vasilachi Tuduri, vin pe partea lor. La 6 Februarie acestui curgător an, 1816, s'au fost scris d-sale vornicului Iordachi Catargiul, păr-calabul de Galați, ca de iznoavă însuși d-lui să meargă la fața locului, să cerceteze această pricină, și d-lui ne ertîndul trebuințele păr-călabiei cu care se află însercinat, nu au putut merge să facă cercetare. Dreptu aceia scriem Domnia mea, d-tale, să mergi la starea numitei Moșii, unde adunându de față atît pe rezeși, cît și pe clucerul Manolachi Tuduri, să cerceteze cu amăruntul toate scrisorile, și alte dovezi a oameni bătrîni vrednicî de credință ca să dovedești, cum li s'au urmat stăpînirea din vechi, și pe la ce loc, și de au fost acel bătrîn Crucian dreptu a sulgerului Ion Cărjă, stăpînit acolo la locul ce se arată, de la carele îl are clucerul luat cu schimb, și de sînt acele case pe bătrînul Crucean, ce să află acum drept a clucerului, să vine pe partea răzeșilor, care de vor veni pe partea lor, apoi să le arăți și să nu'i îngăduiești a face mai multă supărare clucerului, și precum veți afla și veți dovedi întru adevăr, pentru toate

fără întârziere să trimeți pre larg înștiințare la d-lui vel Logofet al țerei de jos, spre aratare Domniei mele.

Această poroncim.

1816 Mai 24

Vel Logofet.

Acest actü domnescü sub No. 107, pecetluit cu pecetea domniască, este în păstrarea me. Th. C.

NOI MIHAIL GRIGORIE SUȚU VV. CU MILA LUI
DUMNEZEU DOMN ȚĂREI MOLDOVEI.

Înfățișându-se înaintea Domniei mele, i a totü sfatul, d-nealui Sardariulü Vasilie Tuduri, cu răzășii de la Bălțați, am întratü însumi Domniea me în cercetarea pricinei, și cite prin anaforaua aceasta a dumilor-sale veliților boierü ni s'aü arătat, cercetându-le una cite una, am găsitü fapta aceasta cu totul nelegiuită, și înprotiva bunei cuviiță atit despre pärfiți, cit și despre hotarnici, carele au urmat în protiva obiceiurilorü și datoriei sale. Dreptü aceea judecînd împreună cu tot sfatul nostru, hotărîm și osîndim, întëiü pe acel Petrea Cernat, ce au fost hotarnic pentru urmarea sa aceasta, spre vegherea și a altor asemenea următorü hotarnici, să plătească jăluitorului sardar totü prețul caselor sale i a tuturor celoralalte acareturi și lucruri ce au mai avut la așezarea sa. al 2, pe pärfiți să îi facă casele și toate celelalte binale ce

au fostü acolo cu toată cheltuiala lor, întocmai după cum au fost și tot la acelașü loc unde le-au avut și mai nainte, stăpînindü și drept părțile sale după cum din vechiu le-au stăpînitü. Iar pentru părțile ce în vremea fericitului întru pomenire Domnulü Alecsandru Constantin Mocruz Voevod, le-au rescumpărat pîrîții după jurămîntul ce ar fi sêvîrșätü atuncea, fiind că sârdarul au arătatü că în urmă iar fi doveditü epiorki. Hotărîm ca prin cartea Domniei mele să se orînduiască un boier cercetătorii dinpreună și cu un credinciosü al nostru, ca să facă cercetare prin carte de blăstăm la fața locului și să dovedească dacă pîrîții în știință au juratü, după cum au pusü înainte sardarul saü nu ; și după cercetarea ce vor face, și dovada ce ne vor aduce, vom da și pentru acele rescumpărături cea desêvîrșitü hotărîre. D-nealü vel Logofêt prin d-nealü vel Vornic de aprozi să aducă întru săvîrșire hotărîrea noastră aceasta ce o întărîm cu a Domniei mele iscălitură și pecete.

1820 Iulie 15.

(Iscălit) Noî Mihai Gr. Suțul Voevod.

(L. P.)

Constantin Suțul Postelnic procitelnom.

În Anafora sînt iscăliți: Veniamin Mitropolitü Moldovei, Dimitrie Sturza vel Logofêt, Dîmitraki Ralet vel Vornic, Drakaki Roset (Baston) vel Vornic, Costachi Conachi vel Vor-

nic, Calimah vel Vornic, Alecu Țanta vel Vornic.

No. 156, s'aũ trecut în condica Logofetiei al doilea, Iacovachi. S'aũ trecutũ în condica Divanului, Matei Costin clucer. După practica, iscãlitã de d-nealuĩ vel Logofet, Ioan Tãutul Ban.

Anaforaia din 1820 Mai 15, fiind foarte lungã, am socotit cã este de prisos a mai reproduce considerentele înșirate de boierii Divaniști; m'am mãrginitũ a însera numai hotãrirea domniascã, împreunã cu numele tuturor membrilor sfatului. Domnesc spre a se cunoaște numele lor. Anaforaia este scrisã pe o coalã de hãrtie, zisã turceascã, de o întindere destul de însemnatã.

Th. C.

CĂTRĂ PREA CINSTIȚI DUMNEAVOSTĂ BOERII CĂIMĂCĂMI.

Iarãși cu tînguire jãluim Dv. pentru mare supãrare și înștrîmbãtãfire ce suferim de cãtrã cuvioșia sa Macarie egumenul sfintei mãnãstiri Berzunțulu, și cu rezeșii sei Solomonești, i din Mândru, cu împresurarea ce au făcut moșiei noastre de baștinã Rãchitișul de la țînutulu Bacãului. cu moșia Nãzuiestiĩ, și dupã jaloba ce am datũ Slãvitei Cãimãcãniĩ la anul 1822 Iulie în 3, și dupã cercetarea ce ni s'aũ făcut la cinstitul Divan, scrisorii dovezi ce am înfãșoșat, ni s'aũ făcut cartã poroncitoare cãtrã D-lor Isprãvnicii de țînutulu Bacãului, cã sã ni puie în deplinã stãpînire, și sã cerceteze și

partea mortului Kiriac ce au făcut schimbu Vázileanu cu Igumenul mănăstirei, și numai cîtă parte i se va dovedi să o dea în stăpînire monastirei, iar ceialaltă toată parte să o dea în stăpînirea noastră precum am avut'o din veku. La care cinstita Isprăvnicie ne-aŭ orînduitŭ hotarnici pe polcovnicelulŭ Grigorie i pe căpitanul Stefan Rugină, și mergênd la fața locului, și după cercetarea ce au făcut, ni-aŭ dat și mărturie hotarnică înseris. Apoi din poroncă rînduindune pe noi rezășii, i lăcuitoarii care ni aflăm părtași la acel trupŭ de moșie, ca să facem 100 stoguri de fînŭ în țînutul Hirlăului, și stînd neclătîtŭ și cu noapte pără l'am gătit; și viindune respuns cum că în urma noastră, cum că cumpărătorii moșiilor grecești și mănăstirești, oprindune ca să nu cosim, zicînd că ei nu se uită la judecățile cinstitului Divan, și acum voiescŭ a ni cosi iearba de pe dreaptă moșia noastră. Pentru care cu plîngere cădem și ne rugăm milei și bunătăței Dv. ca să aveți milă și punere la cale de aice, ca să nu cosiască puțină iearbă ce o avem pentru hrana vieței noastre, și va fi spre pomenire.

La mila Dv. pre plecați, Noi toți rezășii din moșia Răchitișul țînutul Bacăului,

Să se serie cartea Căimăcămiei intru punerea la cale. Ftori Logofet. 1822 Iulie 21.

CĂIMĂCĂMIEA

Cătră cinstiți D-lor Isparnicii de Bacău.

Veți videa dv. această de iznoavă jalobă înfătoșată despre numiții rezăși. Decî întru această pricină la 7 Iunie trecut, scriiinduse hotărîtoare carte a Divanului în cuprinderea dovezilor ce s'aũ fost vëzut la jăluitori; de mierare au fost cum de nu ați făcutũ întocma lucrare, și lăsați pe bieții jăluitori a veni într'atîtea rînduri pe aice; care această urmare neputînduse suferi, iată și acum să adaoge a se mai scrie Dv. ca nu într'alt chip, ce întocma și pre deplin, după cuprinderea arătaței cărți să urmați odihna jăluitorilorũ fără prelungire, de care să trimiteți și aice înștiințare.

Meletie Episcopũ Hușului. 1822 Iulie 22.

Balș. Petrachi Sturza vel Vornic. Bel-diman Vornic.

S'aũ trecut la condică.

Grigorie Sardar.

Acest documentũ este în dispozițiunea me.

Th. C.

DE LA VISTERIE

Cătră cinstitã Isprăvnicie a ținutului Tulovei.

Fiind că Chiriac Popăscu Ruptaș ot Pungești, au eșit din rînduiala aceasta, făcînduse

Polcovnicel, să scrie Dv. ca de la dajdia viitoare, să nu se mai supere cu cerirea de bani dăjdiei, fiind că și din tablă s'aū ștersă.

(Iscălit) Petrachi Sturza vel Visternic.

1823 Ghenarie 30.

S'aū șters dajdiea; Enachi Gherghel sardar.

Acest actū este în păstrarea me.

Th. C.

DE LA VISTERIE.

Fiind că împreună cu D-luī Hatmanul Costachi Cerchez s'aū rînduit, să meargă și 20 neferi de la D-luī Eiup Aga, întru prînderea făcătorilor de rele tîlhari, și împreună cu neferii, s'aū rînduită mehmendar de cătră Măria sa Vodă pe D-luī paharnicul Constantin Sion, carele este poroncitū a umbla de a valma cu neferii. Și fiind că de cătră Măria sa Vodă cu milostivire s'aū hotărît ca tainul trebuinciosū pentru acești neferi, carnea, pînea, fînul și orzul ce vor luā de prin sate, să se plătească locuitorilor, pentru care s'aū poroncitū mehmendaruluī ca să dea teșkerele satilor, și Dv. făcînd izvodū de pe teșkerele să le trimitēți la Visterie ca să se rînduiască plata prin înadins omū, carele plătînd bani să ȳea teșkerelile.

Să scrie Dv. dregători ai ȳinuturilor de jos ca îndată ce va sosi acolo rînduitul meh-

mendar și întru cele ce va cere trebuința să'l înlesniți, precum și întru îmblare prin ținutū să i se dea zapciī din partea Dv. spre înlesnirea celor de trebuință, pentru ca nici locuitorilor să nu li să facă zulumuri, dar nici meh-mendarul să se primejduiască de cătră neferi. Știind Dv. hotărîtū că pentru cea mai mică zmințeală, veți cădea în neertată învinovățire cu grea respundere.

(Iscălit) Petrachi Sturza vel Vist.

1823 April 29.

Această poroncă în original este în păstrarea me.
Th. C.

NOI IOAN SANDU STURZA VV. CU MILA LUI
D-ZEU DOMN ȚEREI MOLDOVEI.

Și din arătarea d-lorsale boierilorū cumpărătorī ai Ocnilorū, și din jalobele lăcuitarilor ce se datū pe toată ziua cătră Domnia mea, vėzīnduse necurmarea catahrisului ce se urmează de cătră beșlegiī ținuturilorū, cu luarea necontentelorū havaeturī, atit de pe la locuitorī cārăuși ce mergū la Ocnă, și încarcă sare cumpărătorilorū, și a altor neguțitorī, cīt și de pe la toți ceialalți ce urmează alișverisulū lor, cu sare și altele, și de cătră orăndatorī și vatajiī moșiilorū, de pin drumuri cu luare de brudină pentru trecătoarele, peste cu-

viință, și pentru pășunarea vitelor, fără cît de puțină muștrare de cuget. Și mai ales că nici îmașurile cuviincioase pe drumuri pentru pășunea vitelor, cărăușilor, nu se află lăsate deajuns, precum era în alți ani, iar uni și îngrădindă toate locurile de popas, aduc de obștie pătimire tuturor drumeților. Inadins rânduimă Domnia me, pe d-lui paharnicul Constantin Sion ot Visterie, care să meargă pe drumul cel mare, de la Ocna, păună la Sculenă, și la fiește care 2 ceasuri să alcătuiască îmașu, îndestul pentru popasă locuitorilor cărăuși, făcîndă izvod anume de fiește care popas la acel loc, pe a cui moșie, și de cîtă mărime. Pentru care să și facă cunoscută stăpînilor, și orîndatorilor moșiilor acelora, ca mai mult să nu îndrăsnească a face cît de puțină supărare locuitorilor pentru pășunatul vitelor, precum asemenea și pe la trecătoarele de ape să nu cuteze cineva a lua un ban măcar mai mult, peste hotărîrea dată de cătră Domniea me, și de la toți acei ce va dovedi că au luată măcar un ban de la cărăuși, se volnicește rînduitul și a cerceta toate jacurile făcute atît de neferi cît și de orîndatori și vechili moșiilor, cărăușilor, și ale împlini de la neferi prin d-lor beșlegii țînuturilor, și de la orîndatori și vechili moșiilor, prin d-lor dregătorii. Și cu izvod anume de cine s'aŭ luată, de la care cărăuși anume, să aducă toți banii aciea la Domneasca noastră Visterie, spre a se întoarce locuitorilor, și rînduitul, pentru orî care va vede ne-

supunere în protiva poroncei Domniei mele aceștia, să repadă îndată cu menzili înștiințare ai-
ce, spre punere la cale și în contenirea acestor
crude urmări.

Se poroncește și Dv. dregători de pe la
ținuturi, ca să vă luați, cele mai trează mă-
surii întru ne pătimirea aceasta a locuitorilor,
cărăuși și de obștie drumeții, și nu numai
totu ajutorul cuviincios să se dea orânduitului
întru împlinirea tuturor celor poroncite. Dar
și pentru ca în urmă să nu se mai urmeze cât
de puțină luare de havaiet pentru beșlegi, și
alte jecuirii pentru imășuri și trecători de ape,
cu totul să lipsiască de asupra drumeților, căci
să știți cu hotărîre că cea mai mică ne dreap-
tă luare, de se va dovedi (în urmă, de vreme
ce vi s'aun scris ca să rânduiți înadins zapcii,
pre drumuri, numai spre aceasta care să um-
ble cu necontenire în tot ținutul Dv.). Se va în-
plini din averile Dv. spre despăgubirea obștiei,
dar și ca pe niște nevrednici și ne înțelegători, veți
fi dați afară din slujbă, și însemnați ca nici o
dată să nu mai fiți rânduiți în slujbele patriei.

1823 Iulie 10.

Vel Vist

(L. P.)

Această poronca Domnească în original, este în
păstrarea mea. . . Th. C.

DIVANUL IMPLINITOR AL CNEJIEI MOLDOVEI.

Intru alcătuirea rânduirei samișilor pe la ținuturi, de către Divan socotinduse, se rânduiește samiș la ținutul Putnei, pe d-luț Paharnicul Constantin Sion, de la 15 a lunei Decemv. carele se îndatorește a fi păzitor și următoriu, la toate datoriile seale, precumă mai jos se arată :

1. Sameșulă va da cuviincioasa ascultare dregătorilor aflănduse cu ne adormită privighere, și silință ca să nu se întimple cel mai mic cusur la vre o poroncă și trebuință, din lenevire și ne îngrijirea sa, și ca să nu se zăbăvască nimică locuitorii ce se vor înfășoșa cu jalbi.

2. Să aibă de a pururea două condicți, statornice în cancelarie, trecând în cea din tăi toate rînduielele ce se vor face în ținut, cu poronca de aice, și în cea de adoua toate cărțile de poronci ce vor merge la Isprăvnicie, i respunsurile ce se vor face pe acele cărți, cum și ce săvârșire, va lua fiește care poroncă și mada avënd păzite, și toate cărțile de poronci, i tablele și isvoadele, cum și orî ce scrisorî vor veni la Isprăvnicie, ca orî și când se va cere, vre-o înștiințare pentru orî ce pricinî, fiind păstrate cărțile, și trecute în condicți, să se poată face respunsurî cu toată lămurirea, și asemenea, când se vor schimba dregătorii; să se poată da lămurire, de toate împrejurările la noii dregătorî.

3. Se îndatorește că nu mai de cîtă să afe și se ție întru adevărū și cu încredințare starea tuturor satelor ținutului, și numărulū ce sunt în fiește care sat, și de ce stare, după care să fie cu băgare de samă că analoghia tuturorū dărilor și a rânduilor ce se vor face din poronca stăpînirei, să fie dreaptă, și fără cea mai mică nepotrivire, și când va vide sameșul că dregătoriū nu urmează a păzi dreapta cumpănire, precum și oamenii d-lorsale ce vor fi rînduiți în ținutū, spre străngirea dărilor, că urmează a lua de la sate mai multū de cîtū va fi hotărîrea saū că pricinuescū niscavaī alte asupraī locuitorilorū, este îndatoritū sameșulū, ca întăi să facă arătare dregătorilor, cerând cuviincioasă îndreptare. Iar văzîndū că dregătoriū nu fac punere la cale să înștiințeze la Divan, și în scurtū pentru orī ce înpotrivă urmare va vede, datoria sa este să înștiințeze Divanulū, căci aflănduse în urmă, că s'aū urmatū de cătră dregători, saū de cătră oamenii d-lorsale, niscavaī chipurī asupraītoare înprotiva poroncilor, și sameșul nu va păzi datoria sa ca să înștiințeze, atuncea nu numai să fie lipsitū din suljbă, ce încă este îndatoritū a plăti de la sine, orī ce asupraī se va face, neputînduse îndrepta cu nici un cuvânt.

4. Să nu se amestece sameșul, la nici un felū de bitirmele și tocmele cu satele pentru orī ce made, nici să'și facă clăci saū alte trebuințe cu satele, măcar fie și cu însuși voei saū primirea locuitorilor, ce despre toate să fie ferit și păzit. Iar abătînduse la unile ca aceste,

nică de cum nu'i va fi greșala trecută cu vederea. Și la trebuințele ținutului, să nu se amestece însuși fără știrea dregătorilor. Fiind îndatorit numai ale pune înainte urmarea îndatoririlor dregătorești și poroncile ce vor fi, la care văzînd împotrivă urmare, să înștiințeze îndată la Divan, spre cuviincioasă îndreptare. Privighind ca să nu se facă lucrarea întru cît de puțin la acele ce d-lor dregători cu asupțire pentru locuitor, vor voi să facă lucrarea, peste cuprinderea poroncilor ce vor fi.

5. Intru acest chip urmînduși sameșul datoriile sale, va rămîne ne schimbată din slujbă, iar abătînduse la niscavaî neplăcute urmări, și ne purtînduse cu rânduiala cuviincioasă, d-lor dregători vor înștiința Divanului spre a se cerceta ca să se încredințeze dacă cu adevărat este supus învinovățirei saū că 'l arată nevrednic, pentru vre-un alt sfârșit, ca după adivărul ce se va afla să se facă punerea la cale. Aseminea și cînd însuși sameșul, pentru vre-o pricină de neputință va cere slobozenie din slujbă, se va cerceta de este cu adivărat pricina ce arată, saū că este silit a se trage din niscavaî alte urmări, și se va face cele de cuviință, sau a se rîndui alt sameș în locul saū, fiind și a dregătorilor datorie, și pot veni în respundere, cînd vor vide urmarea împotrivă a sameșului, saū eșirea din datoriile sale la cel mai mic lucru, și nu vor înștiința Divanului, spre cuviincioasa îndreptare.

6. Sameșul ce au fost pînă acum la acel ținut, făcînd teslim la acest nou rînduit sameș,

toate hîrțile și condicele canceleriei, precum și pliroforie, pentru starea ținutului, și de poroncile ce au luat sãvîrșire, și acele ce acum se aflã în lucrare, se va depãrta apoi din slujba sãmeșiei și mai mult nu se va amesteca.

(Iscãlit) Todirașc Balș, Alecu Beldimanu (poetul, tatãl lui Vasilicã Beldiman). Manolachi Drãghici Vornic.

Odelenia întâia No. 1780.

1829 Noembrie 30.

Sãmeșia casei rãsurilor: Vasile Drãghici Sardar.

Acest act în original se aflã în pastrarea mea.
Th. C.

CU MILA LUI DUMNEZEU NOI MIHAIL GRIGORIU
STURZA VV. DOMN ŢEREI MOLDOVEI.

P E C I Ū.

Gheorghie Burlacu din satul Slobozia Bungeni, ținutul Tutovei, fiind socotit între oameni fără cãpãtãi, s'aũ așezat prin tablã ca sã plãteascã la Visteria Statului, treizeci lei pe an în patru trimini.

Drept aceia, spre a fi cunoscut în rinduala arãtatã, i s'aũ dat acest Peciũ protoco-

lit de d-lui vel Visternic, și încredințată cu pecetea Domniei noastre.

Iordachi Ghica vel Vist.

(L. P.)

No. 53.

Iași 1839, luna Ghenar. 1.

Șef secției

Sardarul V. Drăghici.

Acest peciū tipărită, în original, se află în pastrarea mea. Th. C.

NOTIȚE ISTORICE DESPRE CUVIOASA PARASKIVA DIN IAȘI.

Precuvioasa **Paraschiva** e născută la 1150 în satul Epivata (din Tracia, azi Rume-
lia) fiind fiica unei familii foarte bogate și iu-
bitoare de Dumneșeu, ea avu frate pe Eutimie
Episcopul Madișilor. De la al șecilea ană ha-
rul Dumneșeescū se arată în ea, împărținduși
serimanilor straele sale cele bune. Ea visitea-
dă Constantinopole, Halcedonul, Eraclia din
Pont, unde petrece cincă anī în monastirea Maī-
cei Domnului; trece apoi la Ierusalim, calcă pus-
tiul Iordanului unde se oprește la o monastire
de călugărițe, și după ce ajunge vârsta de 25
anī ieși de acolo mergându la Iope; se întoar-
nă la Constantinopole, merge apoi la satul Ca-
licratia așezându-se la biserica sînșilor Apos-

tolii, unde după 2 ani de viață trece la cele cerești. Relicviile—moaștele—sânței aș stat în Calicratia, cât-va timp la Târnova, apoi fură strămutate la Belgrad, și de acolo la Constantinopole de unde se aduseră în Iași fiind împăratul la Constantinopole Amurat IV, eară patriarh Partenie bătrânul. Aceste relicvii s'au cumpărat de Vasile Lupu Domnulă Moldovei cu 300 pungi de bani. Transportarea lor se făcu cu mare pompă. Sultanul trimise unu Capugibașa, eară Patriarhul trei mitropoliți, pe : Ioanichie al Ieracliei, Parteni al Andrianopolei și Teofan de la Paleon-Patronu, cariî însotiră aceste odoare până în Moldova la Iași. Relicviile se depuse în biserica Trierarhii la 1640 Iunie 13 în al optule anu al Domniei lui Vasilie Lupu, fiind mitropolit Moldovei cuviosul Varlaam, sub care s'au ținut Sinodul din Iași de la 1642 contra protestanților, când s'au făcut și școli în Trierarhii. Ferice de Domnul care știu a întări credința poporului în Dumnezeu prin biserică, și a'l lumina prin școli naționale!

Aceste notițe sunt reproduse dupre un manuscris vechiu. Th. C.

NOI IOAN SANDU STURZA VV CU MILA LUI
D-ZEU DOMN ȚEREI MOLDOVEI,

Credincios boierulă Domniei mele, D-ta
Neculai Virgolică biv vel Medelnicer, sănătate.

După sēceta urmată care la cele mai multe locuri, nu puțină ne rodire au adaus în sămănături, dar și după stricaciunea ce au făcutu lăcustele la ținuturile de jos, de încredințare este că mulți din locuitori să gădescu lipsiți acum de hrana trebuincioasă. Și trebuința fiind a se ști de câtă pâne, păpușoi vechi și nooi, se află pe la locuitori, și pe câtă vreme poate să le ajungă, cum și pentru câtă pâne popușoi pot să aibă trebuință locuitori până la sfîrșitul lunei lui Septembrie a anului viitor, precum și câtă pîne se află pe la stăpîni și orîndatorii de moșii, și acui anume, de care voind Domnia me, a ne încredința, ȳată la ocolul Bașeu și Berhomete de la ținutulă acela al Dorohoiului te rînduiește pe d-ta, împreună cu unul din dumnealor dregători, să mergeți prin toate satele să cercetați cu amăruntul de câtă pîne, păpușoi se află pe la locuitori, atîtu vechi cît și nooi, și pe câtă vreme pot să le ajungă și pentru câtă pîne pot să aibă trebuință, până la sfîrșitul lui Septemvrie 1828. Aseminea și pentru toată pînea veche și nouă, cătă se află pe la stăpîni și orîndatorii de moșie, și după cercetarea ce cu pătrundere ceva se face de cătră dv. veți alcătui o prescriere curată și lămurită fără nici o pîrtinire și arătătoare anume, precum mai sus s'aun însemnatu dv. care negreșitū supt iscălitura dv. până la 20 zile, să se afle trimas se la Domneasca noastră Visterie, ca să se facă punere la cale pentru locuitori lipsiți de pîne. Caută dar, cercetarea aceasta să fie făcută cu pătrudere, și pentru pînea nouă, veți

închipui cu tahmin, ca să nu rămie nici această ne arătată în prescrierea ce veți trimite, căci să știți că de veți părtini cît de puțin, a nu arăta pînea fiește căruia, veți fi supuși și d-ta și dregătoriî în grea respundere și învinovățire. Iar ajutoriû ce veți ave trebuință, veți cere de la d-lor dregătoriî ca să vă dea.

1827 August 11.

(L. P.)

Vel Vist.

Acestû actû domnescû se află în păstrarea mea.
Th. C.

SCHIMB DE MOȘIÎ

Din poronca Impărăteștei Sale Măririi, Departamentul întâiû oblăduire Besarabiei

Boeriul Spatar Ioniță Bașotă, prin jaloaba ce au datû cătră eselența sa domnul inginerû general maior în cărmuirea oblastiei Besarabiei nacialnic politicescû și cavaler Ivan Marcovicî Gartingu, au făcut cerire ca să'î deie în stăpînire moșiele ce le-aû luat cu schimb, și au cum-părat aice în oblastia aceasta a Besarabiei, care se cuprinde prin documenturile ce are luate de la ocărmuirea Moldovei, și încredințate de Generalu Consul a Imperiului Rosiei, ce se află în Iași domnulû lucrător sfetnic Statului

și cavalier Pini: pentru care s'aũ ascultatũ predlojenia eceselenției sale d-lui nacealnic din nouă acesteiluni Dechemvrie, sub No. 6052 la acest Departamentũ, ca după puterea acelorũ documenturĩ să se facă cuviincioasa cercetare, puindul în stăpînirea acelor moșii, ce le are luate cu schimbũ, și cumpăraturĩ de la boierĩ din Moldova. Decĩ întrãndũ departamentul în cercetare, s'aũ vëzutũ la aratatul boier.

1. Zapisulũ de schimb fiind din acest an 1813 luna Noemvrie 5, adeviritũ de Divanul Moldovei și de Comitetulũ ei este acolo rãnduitũ asupra desfacerii locuitorilor celor din adreapta Prutului, de averile lor din aceeașã oblastie, și încredințatũ și de cãtrã Generalu Consul cu cuprindere cã boerul din Moldova otomanicească Grigoraș Sturza vel Vist. hotãrëndũ a trãi întru acea parte a Moldovei, prin bunã învoire și tocmalã ce au făcutũ, și au așezatũ cu boierul Spatar Ionița Bașotã, carele au hotãritũ să trãiascã în oblastia Basarabiei, iaũ dat în vecinic schimb dreaptã averea sa moșile Papornița și Nicoreniĩ ce senumește Ochiul-Alb, moșie fãrã lãcuințe de sate, cum și moșiea Kece cu sat, Corlãteniĩ earășĩ cu sat, Alunișul moșie fãrã sat, și Dondășeniĩ moșie cu sat, care toate aceste moșii sunt alaturate una cu alta din a stînga Prutului, în ținutulũ Iașii, la ocolul Ciuhurului de sus, și au luatũ în potrive acestor moșii, mulțãmitorũ schimb de la d-lui Spatarul Bașotã, averea sa de acolo din partea dreaptã a Prutului, din stăpînirea otomanicească, trei părți din moșia

Pomârla ot ținutul Dorohoiului cu casă și cu biserică de piatră și cu toată întemeierea așezării de pe acea moșie, trei părți din moșia Heleşeu de sus cu mori în apa Jijiei alături și într'un hotar cu Pomârla iarăși în ținutul Dorohoiu, și jumătate de sat Popenii pe Ibăneasa, partea din sus cu eaz și moară iarăși în acelaș ținut, giurădate de sat Horodiștea iarăși în acelaș ținut pe Prut, giurădate de sat Cuzlăul, alătura și într'un hotar cu hotarul Horodiște, 25 pogoane de vie lucrătoare și cu pomi roditori, cu tot locul lor, în 2 ogrăzi cu crăm și căsoaie în ținutul Putnei, la podgoria Țiștești, 50 sălaşă țigani de vatră gospodar, după de-osebit isvod ce au dat, un vad de moară și cu moară în apa Jijia, în gura Ezerului, de sub târgul Dorohoiului, altă casă cu locul ei în târgul Botoșenilor, pe care atît unu cum și altul să fie legiuiri stăpînituri fără nici o supărare de cătră nimene din neamurile d-lor, ca pentru un vecinic schimb prin bună învoire și mulțămire săvârșit, dănd d-lui Spataru și scrisorile ce au avut pe aceste moșii vechi și nouă, primind de la d-lui Spataru, asemenea zapis de vecinică învoire.

2. Alt zapisu din acestaș an 1813 luna Octomvrie 28, iarăși adiverit de Divanul Moldovei și de Comitetul rânduit, și încredințat și de domnul General Consul, cuprinzător că boierul din Moldavia otomanicească, Ioan Vîrnav biv vel Ban, prin alcătuire de bună voia sa și primire cu toată mulțămirea, s'au așezat cu boierul Spatar Ioniță Bașotă cu săvîrșire de schimb, și au dat d-lui Spătaru dreapta

averea sa, doi bătrîni din tot trupul moşiei Ialoveniî ce este pe apa Işnovăţului la ţinutul Orheiului, care moşii ar fi umblănd întreagă în trei bătrîni după puterea scrisorilor, care aceşti doi bătrîni 'i suntu şi d-sale Banului zestre de pe soţia sa Mariţa, fiica reposatului postelnicu Toma Dimachi, dănd şi toate scrisorile ce au avut asupra acestor doi bătrîni, şi Dumnealui Spatarul iaă dat din protivă o casă cu locul ei în tîrgulŭ Botoşanilor i 10 pogoane vie lucrătoare cu locul lor la Cruce, şi 3000 lei bani, care bani are să'î răspundă D-lui cu sorocŭ de 3 anŭ, după osebit sinetŭ ce ar fi dat, dănd şi toate scrisorile ce au avutŭ, atît a caselor cum şi a viilorŭ, pe care doi bătrîni să'î stăpînească D-lui Spatarul cum şi cliromiî d-sale în veci, ca pe o dreaptă moşie a d-sale, iar cînd 'l va supara cineva, d-lui Banu se îndatoreşte a respunde, cum şi pentru orŭ ce iar lipsi, şi spre statornicie au dat acest zapisŭ, asemenea zapis luănd.

3. Au mai arătat şi altŭ zapis tot dintru acestaŭ an 1813 luna Noembrie 1, iarăş adiverit de Divan şi de Comitetulŭ rînduitŭ, şi încredinţatŭ de Dl. General Consul, cu arătare că boierul iarăş din Moldavia otomanească, Dimitrie Bogdan vornic, avînd moşiile Volniceniî de la ţinutulŭ Hotinului, Ghizdita, Valea-Ţarigradului, i Pustiulŭ cumpărat de la Cosma Pustiul, dania de la Grigorie Ghica Vodă, de la ţinutul Ţorocăi, Mimoreniî cu siliştele ei, Ţahnăuţiî cu siliştele ei, 883 stînjinŭ 4 palme 7 parmace din moşia Holboca

ce sunt la ținutul Orheului, și Șoltoia cu silistele ei de la ținutul Iași, și Târtești i Cupcenii, de la ținutul Grecenii, și fiindu satornicie a d-sale din a dreapta Prutului, și voind a se desface din partea aceasta, după puterea tractatelor păcei, prin bună tocmală și învoire cu d-lui Spatarul Ioniță Bașotă, și tovărășiea d-sale, le-au vëndutū de veci, mai sus pomenitele moșii, după cuprinderea scrisorilor vechi și noue, ce după osebitū isvod i le-au dat dreptū 292,000 lei, în monedă curgătoare, care bani în soroc de 8 ani de zile să aibă a plăti dumisale Vorniculū cu dobândă din 10—11 în soroacele hotărîte, adică după un an și giumatate să'ī plătească 73000 lei, din capite banii a 2 ani, și dobânda pe toți banii, iară ceialalți pe fieștecare an cîte 36500 lei, și iarăș cu dobândă pe toată suma rămasă până la împlinirea vadelei de 8 ani, și spre siguranție, că D-lui Spătarul va plăti banii la vadelele hotărîte, au pus amanetū, însuși scrisorile aratatelor moșie ce de veci le-au cumpăratū să stea la D-lui Vorniculū, pără ce i se vor plăti deplin banii tocmelei, și D-lui Spatarul după puterea cuprinderii scrisorilor și acestui zapisū, să stăpînească moșiile aceste împreună cu tovărășiea D-sale, ca niște vecinici și adivărați stăpîni asupra lor, și toate pretențiile, orī pentru ce sar arēta, și orī de la cine, și supt orī ce felū de cuvîntū, d-lor cumpărătorii să fie răspunđători, și orī ce va lipsi din hotarile acestorū moșii, iarăș d-lor să păgubească, și să nu poată face nici o cerere ca să

cadă vre un ban diu suma cumpărătorei arătate ce se plătească banii toți deplin.

Pe care aceste zapise și de veciniceschimburi și vînzări a boierilor pomeniți, către D-lui Spătarului, vedîndule Departamentul făcute cu toată cuviincioasa rînduială și adiveritate și încredințate și de către Ocărmuirea de acolo și de Dl. General Consul, Departamentul prin acest document al său întărește vecinică stăpînire D-sale Spatarul Ioniță Bașotă, și a moștenitorilor d-sale asupra tuturor aratotelor moșii și acareturî, luate cu bună credință, înputernicindul ași lua tot venitul de pe dînsele după pravilile și obiceiul acestui pămîntu, puternic fiind desevărșit a face ce va voi cu dânsile. Se poroncește și dv. Deregetori de pe la ținuturile în care se află pomenitele moșii ca să'î dați tot cuviinciosul ajutoru puindul pe D-lui în deplină stăpînire, și supuind pe locuitorii lor, ca să'l aibă de adiverat stăpîn de acum înainte și în veci. Asemenea se poroncește și vouă lăcuitori, și toți alți ce vă aflați pe aceste moșii, ca să'l aveți pe D-lui Spataru deplin stăpîn, și să'î dați toată supunerea și ascultarea; și acest document să'î fie D-sale de întăritură vecinică, asupra căruia spre mai mare tărie s'aū pusă și pecetea acestu Departamentu a oblastiei Besarabiei.

În Kișenău anul 1813 luna Dechemv. 27.

Sovetnicu Dimitrie Rîscanu Ban. Sovetnicu Banu Bașotă. Sovetnicu Neculai Catargiu. Sovetnicu Petraki Catargiu Paharnic.

(L. P.)

Paninopu'o

Acest document este foarte important în privința istoriei Române. Originalul este scris pe hârtie disă turcească. El mi s'aŭ procuratŭ de dl. G. Pavlov, fiul colonelului P. Pavlov, care vinea de inspecta carantina Țiglina pe la 1831; atuncea el era oficeriŭ de cavalerie, și trăgea admirarea privitorilor, vëdëndulŭ fugând ca vîntul pe sprintenul sãŭ cal, suind dealulŭ Țiglinei spre Galați.

Th. C.

NOI MIRON BARNOVSKI MOGHILĂ VV. BOJIO
MILOSTIO GOSPODAR ZEMLI MOLDAVSCOI.

Precum viind înaintea noastră și înaintea boerilor noștri Pavăl și frate sėŭ Iftimie ficioriŭ lui Măteiu și Tudora, femeea lui Grigorie din Scobințeni de bună voia lor, de nime silițŭ nici asuprițŭ ș'aŭ vîndutŭ dreaptă ocina lor și moșie a șesea parte din satŭ din Scobințeni, din heleșteu și din moară și din tot loculŭ, și o au vîndut boierului Domniei mele, lui Gheorghie Roșca Visternic, drept una sută taleri banŭ gata. Vădënd dar Domnia mea aceea de bună voiea lor tocmală, și deplină plată, dreptŭ aceea și de la Domnia mea, am dat și am întăritŭ, mai sus numitulŭ boerulŭ Domniei mele, lui Gheorghie Roșca Visternic, ceea a șasea parte de ocină din satul Scobințeni, pentru ca să'ŭ fie dreaptă ocină, și cumpăratură și întăritură și uric, cu tot veni-

tul, nestrămutat nici odinioară în veac, și al-
tul să nu se amestece înprotiva cărței noas-
tre aceștia.

In Iași 7136 (1628) Gen. 19
Domnul au poroncit.

(L. P.)

Dumitrașcu Stefan vel Logofăt, ucit.
Pătrașcu, diac.

De pe sârbie pe limba moldovenască, am tălmăcit
la anul 1811 Fev. 6. *Clucerul Pavet Dobre.*

Acest uric, în original, se află în proprietatea mea.
Th. C.

SCRISOAREA LUI TUDOR CĂTRĂ VORNICUL NICOLAE VĂCĂRESCU.

Cinstită scrisoarea D-teale cu multă ple-
căciune am primit, din care alta nu înțalegu,
fără de cât vedu că toate pornirile cele vrăj-
mășești ale mai marilor noștri, cari le-au por-
nitu asupra patriei, le grămădești asupra-mi;
ca și cându eu aș fi făcut saș aș face vre-un
reș patriei mele; ci pre semne Dumneata pre
norodu, cu al căruia sânge s'a hrănit și s'a
poleit tot neamul boerescu, îlu socotești ni-
mic; și numai pre jefuitorii 'i numești patriă;
măcar că eu nici asupra acestei tagme nu sunt

voitor de rău, ci încă mai vârtosu le voescu întregimea și întărirea privilegiilor. Apoi de ce, lără de nici un cuvintu alu dreptății, mă catigorișiți? Și cum nu socotiți că pre mine mă catigorișește numai tagma jefuitorilor, iar pre jefuitori îi catigorișescu toate neamurile? Vêdu dar că alta nu este, fără numai Dumnezeu a împietritu inimele mai marilor noștri, după cum oare când pre ale Egyptianilor. Dară cumu nu socotiți Dv. că patria se chiamă norodul, iar nu tagma jefuitorilor? și ceră ca să-mi arăți Dumneata ce împotivire arātu eu împotiva norodului? Că eu alta nu sunt de câtă numai un om, luat de către totu norodu alu țerei, celu amărit și dossăditu din pricina jefuitorilor, ca să le fiu chivernisitor în treaba cererii dreptăților; iară tagma jefuitorilor, căci nu le place una ca aceasta, a ridicat arme de moarte asupra patriei și a ticălosului norod. O! ce mare jale! Dar dacă este tagma jefuitorilor dreptă, și norodulu vinovatu, cum de nu trimiteți Dv. si pre la învecinatele neamuri, ca să vedeți pre cine catigorișescu? Pre norodu? Sau pre Dumneavoastră? Și cu cine voesc a ținea? cu Dumneavoastră, sau cu norodu? Căci aceasta s'a vestit în toate laturile. Prea bine știu pre Dumneata că ești foarte înțeleptu, și născutu din neam slăvită și iubitoru de patrie; și părinții Dumitale nici o dată nu s'au ridicatu cu arme de moarte împotiva patriei; ci cu înțelepciune multe orânduile bune au făcutu patriei. Socotească de către înțelepciunea Du-

miteale și aceasta: că noroculu răsboiului, este numai în mâna lui D-zeu a totu țiiitorului, și nu se știe cui 'lu va da; și măcar de va birui tagma jefuitoriloru, daru tot nu poate fi norocită, că va să'î hulească toată lumea: iară de nu va putea birui, unde voru scăpa din înaintea norodului? Ci de voești D-ta binele patrii, precum au voitu părinții D-tale, trebuință este ca să ne întêlnimu negreșitu; înse de vei binevoi, să am cinstitu răspunsulu D-teale, unde și cum? Fiind că norodulu nu cere altu ce-va de câtu numai o dreptate, ce poate fi folositoare și tagmei boerești; și cum ȑicu, orî în ce chipu vei pofti Dumneata, să amu cinstitu răspunsu.¹⁾

Theodor.

1) Memoriulă lui Dirzeanu, „Trompeta Carpaților“ No 654.

CUVÎNTUL LUI TUDOR CĂTRĂ PANDURI, DUPĂ MOARTEA CELOR DUOI BULGARI DELA BENESTI.

Fraților!

Până aȑi nu v'am descoperit pricina tainică a sculărei mele. Nu de la sine singurū am luat armele, ci în înțelegere cu mai Marii noștrii: și d'aceea nicî nu privește această mișcare la stingerea Boerilor, cari nicî nu ni se împotrivesc cu denadinsulū, fiind greșită ideea ce v'ați făcut de dênșii.

Acum fiind că se apropie ceasul, eată vë descoper la toți adevărul, încunoștiințindu-vë că pornirea aceasta este din porunca împëratului Alesandru al Rusiei, și privește, nu numai la mântuirea noastră, ci și a întregului neam grecesc.

Prințul Alesandru Ipsilanti, eșind din Moldova, a călcatu pe pământul țerei Românești, cu însemnată oștire. In urma sa se așteaptă și marea putere a Rusiei, care se află la Prutu.

Noi vom înlesni trecerea Prințului Ipsilant peste Dunăre, ca să meargă spre mântuirea patriei seale. Rușii ne vor ajuta ca să coprim cetățile turcești de pe marginea Dunării, ce cad în partea noastră; și apoi ne vor lăsa a ne cărmui singuri cu legile noastre.

Incetați dar de ađi înainte de ori ce jafuri și omoruri, de ori ce fapte rele; căci ori care se va dovedi abătut de la poruncile date, cu moarte 'l voiu pedepsi eu însu'mi, după pilda ce v'am dat ađi. ¹⁾

Fotino, pag. 48—49.

DIATA STARIȚULUI VASILIE.

„Diata pe care o am făcutu eș ucenicii-
loru mei mai înainte de moartea mea :

„Supărindu-më eu de multa întrebare a
„cinstișilor și numișilor boeri ai țerei Munte-
nești, cari au poștitu ca să știe: ce este pri-

„cina aceasta, că atîta vreme au viețuitu Mun-
„tenii cu Rușii, dar acum s'aū despărțitū la
„douē schiturī : care pricină au trebuitū mie
„a arăta tuturoră, cu sfatul Rușilor și a Mun-
„tenilor, într'acest feliū.

„Făcēnd eu acestū schitū a nume Poiana
„Mărului, și trăindū eu cită-va vreme cu frațiī
„mei cu Rușii, au începutū a veni frați și Ro-
„māni și Ruși, ș'atîția au venit, încît s'aū în-
„mulțitū frațiī mai mulți fiind Munteni de cit
„Ruși. Decī au începutū Munteniī între dîn-
„șii a tînji pentru cāntarea și slujba bisericeī,
„șicānd că nu înțeleg, citindu-se totū rusește :
„și au înțeles aceasta și Rușii. Dar întēm-
„plindu-mi-se mie a cădea adesea orī în grele
„boale au venitū la mine Rușii și mi-aū zis în-
„tr'acest feliū : cinstite al nostru părinte du-
„hovnicescū, nouē așa ne zice gāndulū și ne
„este și voia, ca pānă trăiești sfinția ta, mai
„bine ar fi să ne așezi în douē schiturī ca să'și
„facă fieste-care cāntarea sa în sfința biserică,
„și rugăciunea și citirea la masă, și în totū lo-
„culū pe a sa limbă, precum auđim și pe fra-
„țiī noștri Munteni șicānd : că așa și ei pof-
„tesc ; căci vedem că ai îmbătrînit și ai slă-
„bit : și poate că te va kema Dumnezeu ; ca
„după mutarea sfinții tale să trăimū tot ca
„frațiī, precum am trăitū și pānă acum.

„Decī aceasta auđindū eu de la dînșii, și
„chiermānd pe toți ucenici mei, adecă pe Mun-
„teniī și pe Ruși, și cercāndū și aflāndū gān-
„dul despre amîndouē părțile, am socotitū să
„facū după gāndul loro, vîndea că s'aū înmul-

„țitū și despre o parte și despre alta. Și am
„întrebatū pe Muntenī, voescū eī să șează la
„schitū la Poiana Mărului, și eū cu frați mei
„cu Rușii să merg la Dălhăuțū? iar eī au ȕis:
„cinstite părinte, noi nu putem să ținem a-
„cestū schitū pentru douē lucruri; întâi că es-
„te greu de hrana vieții, al doilea că sfinții-
„lor voastre v'ați ostentitū aici întâi, și noi am
„venitū mai pre urmă la gata: ci să ne gă-
„sim și noi un loc mai lesne de hrana vieții
„și să punem și noi osteneala să facem pre-
„cum am vedut cīt te ostenești și sfinția ta,
„fiind în țeară streină. Și auzind eu aceasta
„am trimis doi dintr'înșii ca să meargă să gă-
„sească loc cu liniște și depărtat de oameni
„pentru viața cea săhăstrească, și au umblatū
„prin multe locuri în țeara Muntenească și nu
„le-a plăcut; și au venitū la mine și mi-aū
„spus că n'aū găsitū locū să le placă, și am
„găndit și eu unde să găsească acest telii de
„locū cu pace de viețuit. Decī au veni ũ u-
„nul dintr'nși și mi-aū spus așa, ȕicēnd :

„Cinstite părinte, știī că venise un preotū
„de la Moldova de la Vrancea, de cerea la
„sfinția ta să'i dai căți-va frați, că face
„un schitū la loc de sihăstrie, să cercămū și
„acolo. Decī auzindū eu acest cuvīntū, i-am
„trimis; și acolo, și au văzutū, și cum au fost
„le-a plăcut, de vreme ce și preotul acela
„i-aū primitū întâi cu toată voința, și au ve-
„nitū și mi-aū spus toate. Atunci eū che-
„mānd pre ucenicī și pre frații mei parte mun-
„tenească, i-am așezat oum să viețuiască viea-

„Ța cea sihăstrească. Și după cum se cade,
„ca un părinte filor săi, adică filorū mei ce-
„lor sufletești, parte muntenească, le-amū dat
„zestrea lor, adevă am împărțitū averea mea
„filor mei, și Rușilor și Muntenilorū, după cât
„am putut. Și am dat filorū mei, care sunt
„din partea Muntenească, partea lor, cărțile ce-
„le ce trebuesc bisericășii și odăjdiile cu o-
„rînduiala lor și icoanele cele mari câte patru,
„și le am făcut și hrisoave de la Domnul Mol-
„daviai și le am dat lor, ca să aibă pace și
„milă, viețuind în țeara streină, și după ce'ī
„amū așazat, le-am mai dat bani de le-am
„făcut chiliī ca și cestora alți frați d'aici. Și
„acestea ce le am dat, le am dat lor ca unor ucenicī
„ai mei, iar n'am dat altora streinī, pentru ca
„să fie pace întru amîndouă schiturile, și să
„trăiască ca frații unii cu alții, nesculënduse nici
„de cum unii asupra altora.

„Dar dacă va îndrăzni cine-va, după
„moartea mea a strica această legătură și așe-
„zămîntū al smerenii mele, sau vor îndrăzni
„să facă turburări și smintele, unul ca acesta
„să fie anatima, și partea lui și loculū să'ī fie
„în Tartarū, înpreună cu Iuda vîndătorulū. Și
„am scris însumī cu a mea mână adevărat. Ne-
„vrednicu Starițu Vasilie, în schitul Poiana Mă-
„rului.

1764 Ghenarie 3.

Părinți Ruși

„Vasile shimonahū. Teodosie ieromonah.
„Atanasie ieroshimonahū. Teodosie ieroshimo-

„nahü. Macarie shimonahü. Ionichie monahü.
„Ilarion monahü. Samoil monahü. Kirilü ie-
„roshimonahü. Antonie monahü. Leontie mo-
„nahü. Teodosie monah. Damian monahü.

Părinți Români.

„Ieromonahul Neofit. Ierodiaconul Daniil.
„Schimnicul Spiridonü. Monahul Meftodie.
„Dionisie. Erazum.“

Reprodusü din Memoriul, Descrierea sf. Monas-
tiii de Al, Palmon pag. 54. Th. C.

CRISOAVE DE LA S. MON. BANUL, ALE LUI MIHAI VITEAZU.

Lit. A. Cu mila lui D-zeü Io Mihail Voi-
vod și Domnü a toată țara Românească, fecio-
rul marelui și prea bunului Pătrașcu Voevod.

Dat-am Domnia mea această poruncă a Dom-
niei mele sfinte și Dumnezești monastirii, ca-
re este din jos, lângă orașul Domniei mele Bu-
zău, unde este hrainul Buna Vestire a prea
cinstitei și prea blagoslovitei Stăpîna noastră
Născătoare de D-zeü și pururea Fecioară Ma-
ria, ca să'ı fie niște mori la apa Buzăului pe
meșia orașului, însă 9 roate de moară: pen-
tru că acele mori au fost Domnești, însă de
mai din nainte vreme din zilele altor Domni bă-
trîni; ci am datü singur și am miluitü Domnia
mea pre sfinta mănăstire ce s'a zis mai sus, cu

acele mori ca să fie sfintei monastirii spre întărire; iar călugărilor de hiară, iar Domniile mele vecinică pomenire; însă așa am aflat și Domnia mea întru alte sfinte monastiri, unde au dat și au miluit alți Domni bătrini ce au fost mai 'nainte de noi cu moșii și cu mai multe mile, și întru aceia Domniea mea nu am îndrăsnit a lua și a strica pomana lor. Drept aceia dar și după petrecerea Domniile mele, pe cine va alege Domnul Dumnezeu a fi Domn țerei Românești, au din fiii Domniei mele, sau din neamul Domniei mele, sau dupe păcatele noastre din altă neam, vă rog pre voi cu numele lui Dumnezeu și pentru sprijineala Preacuratei pururea fecioarei Maria Maici lui D-zeu ca să nu luați, nici să stricați această făgăduință a Domniei mele, care este către Sînta mănăstire, ci urmași învătătura: cel ce-și strînge luiși temei bun, în cea viitoare să se primească pentru viață vecinică, că nimic am adus în lume, arătat este că nici a lua ceva putem, ci pomenirea rămîne fără de sfîrșit, iar lumea ca fumulu să stînge și ca umbra și visul. Așa dar am dat și am miluit Domnia mea pre această sîntă mănăstire cu acele 9 roate de moară, și așa am întărit și am pecetluit Domnia mea această milă care e către sfînta mănăstire cu mare blesteme și cu înfricoșate jurămînturi, cine va milui și va întări pre sfînta mănăstire, pre acela Domnul Dumnezeu să miluiască sufletul lui, și să întărească și crească odraslele trupului lui. Iar cine se va ispiti să ia și se strice pomana a-

ceasta de la sfînta mănăstire, aceluia Domnul D-zeu și Preacurata lui Maică să'î strice în veaculū acesta trupul lui, iar în cel viitorū sufletul lui, și se fie proclat de trei sute opt-spre-zece sfînți Părinți de la Nicheia și partea lui să fie cu Iuda și cu Arie;—iată dar și mărturiū am pus pe jupăn Mitrea vel Vornic; i jupăn Andrei vel Logofăt; i jupăn Kesarie bivel Logofăt; i jupăn Dumitru vel Logofăt; jupăn Miroslav logofăt; i jupăn Pană grama Vistier; i jupăn Dumitru Spătar; i jupăn Pană vel Comis, i jupăn Sărbul vel Stolnicū; i jupăn Mantă vel Paharnicū, i jupăn Cociu vel Postelnic; și ispravnic, Andreiu vel Logofăt. Și am scrisū eu Dan de la Buzău, la București.

Anul 7102 (1594) Iunie 3.

Acest isvod s'a scris pe limba romăneas-că dupe hrisovul slavonescū de Lupul dascălu slavonescū la școala Domnească în București la leatul 7250.

Eu Lupul dascălu slavonescū.

Lit. B. Cu mila lui Dumnezeu Io Mihail VV. și Domn a toată țara Romăneas-că, feciorul marelui și prea bunului răposatū Pătrașcu VV. Datam Domnia mea această poruncă a Domniei mele cinstitului boierū Domniei mele jupăn Andronie Vistieru ca să fie lui

satulū Albești a Rotundulū, cu hotarulū și cu tot coprinsulū de pretudiindenea, că au venitū toți locuitori satulū de s'aū vîndutū cinstitulū boierulū Domniei mele jupîn Andronie Vistier dreptū prețū de bani gata 38 de argintū; iar cinstit boieru Domniei mele jupan Andronie Vistieru, au miluitū cu satulū ce s'aū zis mai sus Albești ai Rotundulū, sfînta monastire ce se numește Buna Vestire, unde e sf. hramū Adormirea Născătoarei Maici Domnului D-nezeū Mîntuitorulū nostru Ișus Hristos, ca să fie de pomană parișilor lui și lui, și să fie de agiutorū la sf. monastire și a frașilor de hrană. Intru aceia și Domnia mea, dacā am vîdūtū ca au miluit sf. monastire cu acel satū ce s'a zis mai sus Albești ai Rotundulū, iar Domnia mea pentru sfînta monastire și pentru voea cinstitulū boeru Domniei mele, jupân Andronie Vistieru: ne-am milostivitū Domnia mea de am ridicatū birul din satū, și toate alte angarale, pentru că însumi am vîdūt Domnia mea cum că s'aū vîndutū ei de a lor bună voe, și cu știrea tutulor megiașilorū de prin prejuru, loculū și dinaintea Domniei mele. Dreptū acea am datū Domnia mea sf. monastire să fie moșie de moștenire întru pomenire vecinică, și blestem am pus Domnia mea, ca după petrecerea noastră, pe carele il va orândui Domnul Dumnezeū a fi Domn într'acest pămînt al țerei Românești, au din fiș Domniei mele, sau din neamul nostru, orī dupe păcatele noastre și de alte sementiș, de se va învăța să cinstască sf. monastire, și să o înoiască și să în-

tărească cartea Domniei mele, și încă să întărească cu milă sf. monastire, pre acela să'l cinstiască Domnul D-zeu și să'l păzească în Domnia lui, iar care nu va adăoga nici va întări, ci va despărți această milă de la sf. monastire, pre acela Domnului D-zeu, să nu'l miluiască nici să'l păzească în Domnia lui, nici să fie sufletul lui întru pomenire, ci să fie cu Iuda și cu afurisitul Arie la un loc nedespărțiți. Iată și marturiile am pus Domnia mea pe jupân Ivan vel Vornic, jupân Kesar vel Logofet, i jupân Teodosie vel Vist: i jupân Negre Spatar, i Radu vel Comis: i Stroie vel Stolnic, și Șerban vel Paharnic, i jupân Preda vel Postelnic, și ispravnic Kesar vel logofet. Și s'a scris de Kirkelam logofet în scaunul București în luna lui Iunie 8, 7104 (1596).

Acestu isvod s'a scos dupe uric cel sirbesc, talmăcindu-se pe romanie de mine lena che logofet Chiliașu Vercescu 1806 August 8.

Lit. C. Cu mila lui Dumnezeu Io Mihai Voievod, și Domn a toată țara Românească feciorul marelui și prea bunului răposatului Pătrașcu Voievod.

Datam Domnia mea această poruncă a Domniei mele sfintei și D-zeeștii mănăstiri ce este din jos de târgul Buzău, unde se prăsnuește Buna Vestire a Născătoarei de

Dumnezeu ca să fie moșie satul Albești, însă stinjenii 310 cu rumîni(*) și cu tot copriusul de peste tot hotarul, pentru că au venit locuitori satului de a lor bună voe de s'au vîndut cinstitul boeru Domniei mele, jupân Andronie Vistieru dreptu preț 38 de bani ga'a, să'î scoată cu biru din sat și toată dajdia, și din toate angaralele cu voia Domniei mele, iar dupe aceia cinstitul boeru Domniei mele, jupân Andronie, au dăruit și au miluit sfînta mănăstire cu acest sat, ce s'au zisă mai sus, ca să fie pomenire D-lui și părinților D-lui și sfîntei Dumnezești mănăstire de întărire, și părinților cari vor veți întru acest sfîntu locașu de hrană, și să se pomenească la sfîntul jertfelnic și la sfîntele taîne ne încetat, și au venit rumîni satului, de a lor bună voe nesiliț de nimini de s'au dat cinstitul boieru Domniei mele jupân Andronie Vistieru, cu ș'irea megieșilor din prejurul locului de sus și din jos, și dinaintea Domniei mele. Drept aceia am dat Domnia mea, sfîntei și Dumnezești mănăstiri, ca să fie moșie ohavnică întru vecinică pomenire, și după petrecirea Domniei mele, pre carele va alege Domnul Dumnezeu a fi stăpînitor cu schiptrul pămîntului țerei Românești, sau din fii Domniei mele, sau din neamul nostru, sau după păcatile noastre și din alte neamuri, de va cinsti și va înoui a-

(*) Cuvîntul acesta este sinonim cu cuvîntul vecini, cunoscut în Moldova pînă la anul 1741.

Th. C.

ceastă carte a Domniei mele, și mă' vîrtosû de va întări și va milui sf. monastire, pre acela Domnul Dumnezcû sa' l cinstească și să' l păzască în Domnia sa. Iar carele nu va cinsti și nu va întări sf. monastire, ei va strica această milă, pe acela Domnul D-zeu să nu' l cinstească, nici să' l întărească, nici să' l păzească în Domnia lui, ci nici să se pomenească sufletulû lui, ci să fie cu Iuda și cu Arie nedespărțiți la un locû întru pomenirea vecinică, amin. Iată și mărturiî a pus Domnia mea, pe jupăn Ivan vel Vornicû, i jupăn Isar vel Logofêt, i jupăn Teodosie vel Vistierû, i jupăn Negre vel Spătarû i jupăn Radu vel comis, i jupăn Stroe vel Stol. i Șerban Paharnic, i jupănu Preda vel Postelnic, i ispravnic Kesar vel logofêt. Și s'aû scris de Neagul logofêt, în orașul București la luna lui Iulie 7, curgerea anilor de la Adam pînă acum velea 7104 (1596).

S'aû tălmăcit pe românie dupe uricu cel sîrbescu, eu Ienache logofêt Kiliașu let 1806 August 8.

Chrisoavele de la mon. Sf. Ioan din Focșani.

CHRISOVUL LUI IO. GRIGORIE GHICA VV. FECIORUL PREA BUNULUI BĂTRÂN IO GHEORGHE GHICA VV.

Lit. D. Ca să fie Domniei mele ocină din Butulești din hotarul Văsneștilor pînă în hotarul

Găureniloră, din câmpă din siliștea satului cu vie, cu pometă de preste totă hotarul, oare cît se va alege, însă stînjeni 561, afară de patru funii de ocină ce suntu ale lui Tănasiie căpitanu, pentru că o am cumpărată Domnia mea, de la Badin fecioru lui Ionașcu Ciocan, ot Gîrbovi și de la Roman feciorul Buștei ot Siclea, și de la Avram feciorul Budoiuului ot Budolești, și de la Radul feciorul Radului ot tam, și de la Constantin feciorul Buștelui ot Sihle, și de la Marina fata lui Vladu ot Cumplitulă, și de la Stana fata Tomei ot Burlești, dreptă bani gata ugă 84. Și iar să fie Domniei mele un vad de moară gata în apa Milcovului la sat la Vîrteșcoiu, care vad l'am cumpărată Domnia mea, de la popa Vasilie din Ciorăști, drept bani gata 3600. Și iar să fie Domniei mele, 4 pogoane de vie făcătoare în dealu Vîrteșcoiului la Fariște, care le am cumpărat Domnia mea, de la popa Tudor din Vîrteșcoi, drept bani gata 7400. Și iar să fie Domniei mele, 4 pogoane de vie făcătoare și loc 2 pog. sterpă în dealulă Vîrteșcoiului, la Poeniță, care le am cumpărat Domnia mea, de la Stan feciorul lui Dumitru cojocarul din Vîrteșcoi, drept bani gata 6000. Și iar să fie Domniei mele un pogoș și jumătate vie făcătoare în dealulă Vîrteșcoiului în Fariște, care l'am cumpărat Domnia mea de la Petco feciorul Vladului din Vîrteșcoi drept bani gata 1800. Și iar să fie Domniei mele, 2 pogoane de vie făcătoare în dealul Vîrteșcoiului la Fariște, care le amă cumpărată Domnia

mea, de la Oancea cu Cecșiri, din Vîrteșcoi drept bani gata 2760. Și iar să fie Domniei mele 4 pogoane de vie făcătoare în dealul Vîrteșcoiului la Poeniță care le am cumpăratu Domnia mea de la Stan și de la frate-său Ionașco feciorii lui Ionașco din Vîrteșcoiū drept bani gata 6180. Și iar să fie Domniei mele, 5 pogoane de vie cu loc de casă, vie făcătoare în dealul Cărligelor la Hălgî, care le am cumpărat Domnia mea de la Lazărul din Cărlige drept bani gata 6000. Și iar să fie Domniei mele un pogon de vie făcătoare în Fariște care l am cumpăratu Domnia mea, de la Drăgan, ficioru Hărlitei din Vărteșcoiū drept bani gata 1500. Și iar să fie Domniei mele, un pogon și jumătate vie făcătoare, în dealul Vîrteșcoiului care l am cumpăratu Domnia mea, de la popa Vasile drept bani gata 1600; pentru că aceste moșii, și vaduri de moară, și pogoane de vie, cumpăratule-amu Domnia mea, tot pe bani gata de la stăpîniî lor, vîndendū de a lor bună voe fără de nici o silă, cu zapise și cu știrea tuturor boiarilor de 'mpregiurulu loculu, luând toți bani deplin la mîinile lor, ca să ūe Domniei mele, moșie stătătoare în veci. Decî după aceasta datule-am Domnia mea, la sfînta și Dumnezească monastire de la Focșani, unde este hramul Nașterei lui Sfeți Ioan Botezătorulu, care monastire Domnia mea, o amū făcut din temelie, și le am datu Domnia mea, acestea toate care mai sus scrie, ca să fie, sfîntei monastiri de întărire și călugărilor de hrană. Iar Domni-

eî mele, și părinților Domniei mele de po-
mană în vece și de nimene să nu fie clătit, du-
pe cuvântul Domniei mele. Și iată și mărtu-
rii punem a Domniei mele jupîn Radu Popes-
cu vel Ban Craioviî, jupân Stroe vel Dvor-
nic, jupân Chirho vel Logofăt, jupân Toa-
der Sturzia vel Spatarû; jupân Dumitraș-
co vel Vistierû, jupân Colția vel Clucerû,
jupân Vadea vel Postelnic, jupîn Preda vel
Stolnic, jupân Papa vel Comis, jupân Matei
vel Medelnicer, jupân Vădislav vel Slugerû,
jupân Stoian vel Pitar, Vilcul vel Logofăt, și
au scris Necula Părvovicî la București.

Leat 7172 (1664) Avgust 26.

Io Grigorie Ghica VV.

CHRISOVUL LUI IO GRIGORIE GHICA VV. FE-
CIORUL PREA BUNULUI BĂTRÂNUL IO GHE-
ORGHE GHICA VV.

Lit. E. Datam Domnia mea această carte po-
roncitoare Domniei mele, sfintei și Dumnezeestiî
monastiri de la Focșani, unde se prăsnuește
hramul Sfântului și slăvitului prooroc și îna-
inte mergătorul și botezătorul Ioan, care este
rădicată și zidită din temelia ei de Domnia
mea, și părintele lui Egumenu Filoftei, și tuturo-
ra călugărilor căți vor fi locuitori într'acest
sfânt locaș, ca să fie sfintei monastiri ocină,

în satul Stanomirești ot sud Slam Rîmnic, stînjeni 235 și în siliștea Coianilor, stînjeni 250 din câmp, din pădure, din apă și din șederea satului, de preste tot hotarul, veri cât se va alege. Pentru ca această ce este mai sus zisă ocină, din Stanomirești și din Coiani. fosta a lui Gheorghită, și a frăține-său Cărstea, feciorul lui George căpitanu din Răchinetu, și tot a fost pre seama lor, și o au ținut cu bună pace. Iar când au fost acum în zilele Domniei mele, a doua domnie a Domniei mele, iar Georghită și cu frate-său Cărstea. feciorul lui George Căpitan, ei de a lor bună voe au venit la Domnia mea, de s'au tocmi cu Domnia mea de au vândut din Stanomirești stînjeni 235 și din siliștea Coianilor stînjeni 250, care fac împreună stînj. 485, Stînjenule câte bani 30. care fac galbeni 72 și 5 bani. Și le am dat Domnia mea toți bani gata și deplin în mâinile lor, dându zapisul lor de vânzare la mâna Domniei mele, și cu toți boierii cei mari ai Divanului, mărturie; cari scriu în zapisu ca să fie Domniei mele, moșie stătătoare. Iară după aceia fiind această sfântă mănăstire ce scrie mai sus Domniei mele, socotit-am Domnia mea de am dat și am adaosu sfintei monastiri cu această ocină, ce scrie mai sus, ca să fie sfintei mănăstiri de ajutor și de întărire, și călugărilor de hrana și de îmbrăcăminte, iar Domniei mele și răposăților părinților Domniei mele de pomană în veci, și de niminea neclătită, dupe cuvîntul Domniei mele: **Pan Georgie Banul cel bătrîn,**

jupăn Stroe Vornicu cel bătrîn, jupăn Vintilă vel Ban, jupăn Neagoe Sănuianul vel Vornic, jupăn Kirica Rudeanul Logofētu cel bătrîn, jupăn Ivașco vel Logofët, jupăn Toader Sturzia vel Spătar, jupăn Hrizea vel Vistier, jupăn Badea vel Clucer, jupăn Stoian vel Post. jupăn Cornia vel Paharnic, jupăn Preda vel Stolnic, i jupăn Matei vel Comis: i jupăn Stroe vel Părc: i jupăn Radul vel Serdar, i jupăn Vlăduțul Bengesculă vel Slugeră, i jupăn Radu vel Med. i jupăn Stanco vel Pitar, i jupăn Ilie vel Șet. și Radul v. Logofët, și aũ scrisă Zgoran Logofëtul ot Neculi în orașul București.

Leatu 7181, de la Hr. 1673 Aprilie 16.

Documnetele, de sub literile A. B. C. D și E le-am reprodus din Memoriul, Descrierea sf. Monastiri de Al. Palemon paginile 95—102. Th. C.

DOCUMENTE VECHI.

No. 1. Eu Boat Lator Blidar, păhărnicele ot Blidărești, ot vlas Totruș, se dă știre svoih pouniașt atemiș autosiș ty mart . . . sim săpișăniem sim nașim saminasebă ani ot kogmă pomydeni as nipersilovat, că am vëndută a noastră dereaptă ocină și moșie jupănulei Somon ce au fost prăcălabă, și jupănesei sale Păscălină, pre Căiuțul cel mare, ce easte în ținutul Totrușului, din gura văii Teiului până în piciorul lui Sărăcin și Potica cea mare, și cu tot locul ce vor hi acolo . . . și vom da du-

misale și ispisocile cele vechi domnești, pre cea ocină și moșie, așijderea seameanile din gura Teiului la deal drept locul până în piciorul lui Sărăcin din Căiuțul cel mare, până în Căiuțul cel mic, să hii lordereaptă ocină și moșie, iar cine-va să alege din ruda me ar hi cineva să'l pârască, drept această ocină, el ca să nu aibă nici o lege cu cest boier mai sus scriș, cu Somon și cu jupăneasa sa cu Păscălina, însă să'și întrebe cu mine, cu Lator Bli-dariul, și într'această tocmală a noastră au fost egumenul de la sfînta mănăstire de la Golia, anume, Ignat egumenul, și alt călugăr iarăși Ignat și Kiriak Apost din Conțești, și Lupul Popanul, și Ion Rugină din Popeni, și Nenea din Negoiești, și Mihaî de acolo și Toader piciorul H. . . cai din Conțești și alți mulți oameni buni au fost în ceastă tocmală să se știe căt au dat Dumnealor pre cest loc, cece galbeni bani de argintă, și două boi buni de nigoț, altă să n'aibă nime nici o putere să întoarcă acea parte ce ar iar cine se va alege când-va din ruda me, denaintea cestui zapis al nostru.

Pis u Ias vletu 7129 (1621) Mart 7.

Ἔγωίμενος ἐν τοῦ Γολιάς.

Sus este pecetea mănăstirei Golia, iar gios sub iscălitura egumenului mai sunt 4 peceti mică cu desémne pe ele.

Acest documentă fiind cel mai vechiă aflat atingător de trupul Poșorcani s'aũ transcris la No. 1.

Seris pe dosul zapisului: ●Pașea ●Vasilie snă Miron, ●Stefan copilul, ●Orăștea sin Preotul Ioniță, ●sora lui Stefan, ●Maria fata lui Stefan Țigan.

1. Documentele părților din Poșorcani a Preotului Ion, de la biserica din Domnești.

No. 2. Adică eu Ionașco sin Ursu Poșorca, cu cucona mea Dochița, scriem mărturia me cu cest zapis, de nime neasuprit nici silitu, nici asupritu, ce de a me bună voie m'am sculatü și am datü danie moșie me, parte tătine-meü Ursu Poșorca, de la Poșorcani preotului Postolache și preotesei lui Tofana, și cuconilor lui și nepoților lui, toată parte tătine-meü ce su va alege den tot locul dentru tot venitul den câmpü, și den pădure și den tra apă, și den vatra satului, cu tot locul ce să va alege, ca se le fie lor dereptă moșie, și când am dat această danie au fost mulți oameni buni și bătrâni, și tineri. Anumene Vata vul Grigorie și Vasilie sin . . . ot Ionășăști și Constantin Oance ot tam, Procopie sin Oance, Sumion brat Oance, Vasilie Totrușan, Toaderașco ot Popeni, Arsenie Fețion ot tam, Vasilie snă Hensar Diaconul, Ionașco, Mihnilă Die . . . snă Drăguțul, ca să ne slujască pe noi, după moartea noastră și denăntea lui Anton, deci noi acești oameni ce mai sus scriem, vedënd danie de bună voie, noi pentru mai mare credință, ne am pus pe-

cepile și iscăliturile, iar cei ce s'ar scula peste daniea mea s'o strice dentru nepoții mei au dentru rudele mele, să fie afurisiți de 300 și 12 oțu (părinți), ce au călătorit la Nicheia, și neiertați și petrecători cu Arie și cu Iuda, și neiertați de Domnul Dumnezeu, și de Sfeti Niculai, și de mine păcătosul, și eu Su ion ot ta mănăstirea Domoșița, am scris zapisul să fie de credință.

Vlato 7193 (1685) Misița Noemvrie 8.

Gligorie Vătavul ●Ionașco Poșorca, ●Constantin Oance, ●Sumion Oance, ●Arsenie Fe-tion ●Toderașco, ●Vasilie Hēnsar Anton ●și s'aũ prilejitũ și Ursulũ Gandacũ ●eu Sumion Oance.

Az Mihail iscāl. ot Ionășești Vasilie To-trușantũ. Vasilie sin

Seris pe dosul zapisului: Vasilie sin Po-peĩ lui Postolache, nepot Popei lui Vasile din Negoiești, la clucerul Iordache Roset.

No. 3. Leon biv vel Pitar, staroste de Putna, facem știre precum au venit de față înaintea noastră prentul Pavěl, nepotul lui Vasilii Drugan, din Poșorcani cu rezeșii lui, anume cu Ion Făcăoariu și cu Agapie ficiorul lui Toader Morariul, și cu Dumitrașco ficiorul Irimiei, și cu Dumitru Dērdere și cu alți re-

zeși ai lui din Poșorcani jăluind preotul Pavël pe acei rezeși, că are și el un bătrîn în Poșorcani de pe unchiul-său Vasili Drugan, și acum sașu sculatū acei rezeși ce mai sus sunt pomeniți și l'au dijmuitū din fânul ce au cosit pe acel loc. Pentru care dederă samă acei rezeși, zicînd că ei nu știu să fie avutū Vasili Drugan, moșie în Poșorcani, iar preotul Pavël scoate marturū pe un Ion Boeștian, om bătrîn, care să rězășește cu Poșorcanii, zicînd acel Boeștian, că el au apucatū în Poșorcani moara lui Vasili Drugan, și știe că au avutū Vasili Drugan și casă în acel sat, și acei rezeși a preotului Pavël, care se pomenescū mai sus, dederă samă că Drugan n'aū avut moșie în Poșorcani, numai au primitū un văr a lui de pe altă parte de au făcut moară pe acel loc de le-au fost în parte. Decî vędënd noi că alte scrisori nu scot, nici preotul nici acei rezeși ca să putem adeveri, am judecat dacā au stăpēnit Drugan pān la moartea lui, și după Drugan s'aū hrānitū acest preot pān acum și nime nu l'aū mai scos, și acum numai cu pira vor s'il scoatā; am ales să meargā duoi rezeși bătrîni, anume Agapie și cu Dumitrașcu, ficior Irimiei să iea cu sufletul lor, la sfinta biserică, cum Vasili Drugan n'aū avut moșie în Poșorcani, nici de baștină, nici de cumpăratură, și jurānd într'acest chip să lipsască preotul Pavël dintr'acea moșie, și acei rezeși pomeniți mai sus, n'aū vrut să meargā să jure într'acesta chip, pentru aceia vędënd că nu vor se jure, am judecat săși stăpînescā preotul

Pavël moșia, însă fiind preutul Pavël, om bătrîn și preut, l'am scos denaintea mea de au luat cu sufletul sêu înaintea icoanelor, cum unchiul lui Drugan au avut moșie în Poșorcani ș'au stăpînit'o pād la moartea lui, și încă au luat preutul Pavël cu sufletulū lui zicînd, că au avut și zapis, pentru moșie, și de la catane s'au prăpădit zapisul.— Pentru care vĕdĕnd că preutul acesta e cu sufletul lui într'acesta chip, ȳam dat această mărturie a noastră, stăpînindușī moșiea și vrînd să'l întrebe la vre-o judecată ca să aibă preaceasta, facem știrea.

Leon Pitar.

leat 7241 (1732) Genar 20.

NOI GRIGORIE GHICA VV. CU MILA LUI
D-ZEU DOMN ȚĚREI MOLDOVEI.

No. 4. Facem știrea tuturor precum au venit înaintea Domniei mele, și denaintea boierilor noștri, mari și mici, preutul Pavël nepot lui Vasili Drugan din Poșorcani, și ni-au arătat o mărturie de judecată din velet 7241 Gen. 20 de la dumnealū Leon biv vel Pitar, starostele de Putna, scriind precum au stătut față preutul Pavël, de ȳau luat sama cu rezeșī de Poșorcani, anume cu Ion Făcĕoariul și cu Agapie ficiorul lui Toader Morariul, și cu Dimitrașco ficiorul Iremiei, și cu Dumitru Dĕrdĕre și cu alți rezeși a lui din Poșorcani, jăluind preutul Pavël pe acei rezeși, că are și

el un bătrîn în Poșorcani de pe unchiu-său Vasili Drugan și s'aŭ sculat acei rezeși ce mai sus sunt pomeniți și l-aŭ dejmuită din fânulu ce au cosit, pe acel loc. Pentru care au dat samă acei rezeși zicând că ei nu știu să fie avut Vasili Drugan moșie în Poșorcani, iară preutul Pavăl au scos martor pe Ion Boeștian, om bătrîn care se rezeșește alături cu Poșorcanii, zicînd acel Boeștian, că el au apucat în Poșorcani moara lui Vasili Drugan, și știa că au avut Vasili Drugan și casă într'acel sat. Iară acei rezeși a preutulu Pavăl, care se pomenescă mai sus, au dat samă că Drugan n'aŭ avut moșie din Poșorcani, numai l-aŭ primit un văr al lui, di pe altă parte, de au făcut moară pe acel loc, de le-aŭ fost în parte, la care pitariul Leon vedînd că alte scrisori nu scot, nici preutul nici acei rezeși ca să poată adeveri, au judecat pe stăpînire dacă au stăpînit Drugan pînă la moartea lui și după Drugan s'aŭ hrănit preutul acesta pînă acum, și nime nu l-aŭ mai scos, și acmu numai cu gura vor să'l scoată, să meargă la biserică, Agapie și Dumitrașco sin Iremia, rezeși bătrîni să ia cu sufletile lor, precum că Drugan n'aŭ avut moșie în Poșorcani nici de baștină nici cumpăratură, și jurând într'acesta chip să lipsască preutul Pavăl dintr'ace moșie.— Și acei răzeși pomeniți mai sus, n'aŭ vrut să meargă să jure într'acesta chip, pentru acea vedîndu-se: nu vor că să jure cu judecată, s'aŭ dată voie preutulu Pavăl să stăpînească moșia, însă fiind preutul Pavăl om bătrîn, l'aŭ pus Leon Pitar denainte

dumisale de iaŭ luat cu sufletul lui, cum unchiul lui Drugan a avut moşie în Poşorcani, şi au stăpînit pără au murit, şi nime nu l'aŭ scos şi încă priimea preutul Pavël să ia cu sufletul seŭ c'aŭ avut şi zapis pe acea moşie, şi la catane saŭ prăpădit zapisile. De care dacă am vęđut Domnia mea, mărturia acelui boiar mai sus pomenit Leon Pitar, scriind că au pus pe acei doi rezeşi să jure în biserică, şi ei pe judecată n'aŭ vrut să jure, iară preutul au luatŭ asupra sufletului-seŭ cum că vărul seŭ au avut moşie în Poşorcani, ş'aŭ stăpînitŭ până au muritŭ, şi pe urma lui apoi şi preutul iarăşi au stăpînitŭ până acmu, am socotit că cu dreaptă judecată este, şi de la Domnia me, încă am datŭ această carte la mâna preutului Pavël ca să aibă a stăpîni moşia, ce ar hi avînd în Poşorcani Vasili Drugan, şi să'i fie lui moşie stătătoare cu tot venitul. Această facem ştire. Vleat 7247 (1738) Dec. 19.

(Locu Pecefei Domneşi).

Iordache Canta Vornic.

Un Ispisoc din let 7170 Iuli 1, de la Stefan Voievod, Iponocamivo Vasilie Voievod, ce întăreşte moşia Rădeana cu iazuri, loc de prisăci, de săpături de tot venitul de pe ia, unui Ioniță Căpitan ce l'aŭ slujit pe Măria Sa, sei fie lui danie şi miluire de la Domnia Sa. Care moşie au luat'o Măria Sa de la George Şte-

fan Voevod, pentru patru-zeci mii taleri ungurești, ce au rămas datori lui Vasile Voevod, George Ștefan Voievod, (care bani iaă datu Vasile Voievod pentru paza țerei, la vreme de întâmplare, de primejdia țerei, fiind Logofet mare, atuncea George Ștefan Voievod), care bani saă ispitit și au scos pe Vasile Voievod din Domnie, și saă făcut el Domn. Implinind și moșia Costești de la el, de la ținutul Trotușului și moșia Valea-Sacă, de la Bacău i Pașcani ce le-aă dăruit Stefan Vasilie Voievod, altara și blane de sobol.

Un Ispisoc din let 7202 sept. 12, de la Constantin Duca Voievod, ce întărește Rădeana lui Vasile Hatmanul Ceaurul.

O carte din leat 7190 Iunie 1, de danie a unei Catrinei Ciaureasei, care face danie moșia Rădeana de la ținutul Bacăului, lui Vasile Ciaurul, să o ia el după moartea sa, care moșie au fost amanet la un boier ce iaă făcut bine cu 700 lei, când era instrăinată în țară muntenească, și dăndui baniș au luat moșia în stăpînirea sa numita Catrina Ciaureasa. Cum în cartea să arate de danie ce face lui Vasilie Ciaurū.

Un ispisoc din leat 7220 ? (nu 7228) Genar 9. De la Mihai Racovitză Voievod, de întăritură, întru care arată așa : Urîte sunt lui Dumnezeu, și la oameni de rușine feaptele cele rele, la care fapt s'aū abătute acest Ciaurul căruia dîndui Măria Sa Racovitză Voievod, pe soră sa Maria Stolniceasa soție, pentru care puindu'l și în chivernisală, Ciaurul s'aū sculat și au adus poghiazuri de oștî, ungurî, împreună cu căpitanul lor Frantze, în țară, și au pradat țara Moldovei împreună cu Vasilie Ciaur Hatman, și au pradat și pe sora lui Mihai Racovitză Voievod, de multe lucruri luându-o goală și desculță la vreme de iarnă, pe care Frantze Căpitan, puternicul împărat trimețînd oaste l-au biruit omorândul pe Frantză. Iar moșia Ciaurului Rădeana, și moșia Pășcanii, și Valea-Sacă de la ținutul Bacăului, cu sfatul țerei le-aū luat de el, și le-aū dat surori-sa Mariei Stolnicesei, cum și 10 sêlășe țigani, cu ispisoc deosebit, iad dat eî pentru paguba ce au avut de la Ciaur, rânduind Măria Sa, pe Stolnicul Darie Donici să facă izvod de toate pagubile care s'aū făcut, dăndui orănduitul boierii Mariei Stolnicesei și mărturie la mână, pentru această pricină ca să'si afe dreptul seū.

O mărturie din leat 7219 (?) (7227) Noemvr. în 15 din poronca Mariei Sale Mihai Racovitză Voievod; a lui Darie Donici Stol-

nic, ce au fost și Logofăt în urmă, întru care ară-
tă că luând sama de păgubirile ce au făcut
Mariei Stolnicesei, (sora lui Mihaï Racovitză
Voievod), Ciaur, iați dată și mărturie ca să-și
tragă dreptul ei din averea Ciaurului, cu izvod
anume de atâte șiraguri de mângăritari, atâte
odoare, atâte blane de sobol, și atâtea strae,
care izvod este și cu pecete Măriei Sale lui
Vodă Mihai Racovitză.

O carte din let 7240 (?) de la Niculae(?)
Mavrocordat Voievod, de hotărîtul Rădenii
dată lui Iordachi Roset Medelnicer, scriind la
Radu Racovitză vel Spatar, să'i o hotărască
despre alte megieșite moșii.

*Costești partea din sus, suret de pe ispisocul
Costeștilor.*

IO ISTRATE DABIJA VV. BOJIO MILOSTIO
GOSPODAR ZEMLI MOLDAVSCOI.

Adică acesta adevărată credincios boierul
nostru, Pătrașcu logofăt al triilea, slujind și
altor repositi Domni ce au fost mai înainte,
și astăzi slujind și Domniei mele, și țerei, cu
drepte slujbe, și cu credință, vedând noi a lui
drepte și cu credință slujbe, dat'am și l'am
miluit într'a noastră țară a Moldovei, satul
Costeștii, cât au ținut Stefan Voievod Gheor-

ghie, ce este în ținutul Trotușului, pe acea apă aproape de Rădeana, ce au fost dreaptă ocină, și moșie, a lui Gheorghie Stefan Voievod: de pre tatăl lui Dimitrașcu Logofetul. Pentru care lucru în zilele lui Stefan Vasile Voievod, după ducerea din țară, a lui Gheorghie Stefan Voievod, și lui Vasile Hatmanlu, fratele lui, rămasă a toate satele lor pe mâna lui Stefan Vasile Voievod, pentru datorie a multă sumă de bani, două-șeci mii de taleri, ce au fost dat Vasile Voievod prin mâna lui Stefan Voievod Gheorghie, puindul Logofet mare ca să'î ție la sine, pentru primejdiu, știindul boierii credincios. Iar Gheorghie Stefan Voievod, cu acei bani au cercat mijloace de gând rău, și s'aū ridicat Domn-eu multe oști streine asupra lui Vasile Voievod de l'aū scos și din țară. Pentru acea sumă de bani luat'aū Stefan Vasile Voievod, toate satele și moșiile lui Stefan Voievod Gheorghe, și dintr'aceste sate și moși, or' pre ce boierii au vrut să' miluiască, miluitu-laū. Miluitaū și pre boierii nostri ce scrie mai sus, Pătrașcu al triilea logofet, cu satul Pășcanii la Bacău. Și nici jumătate din acei bani nu s'aū făcut satele lui Stefan Voievod Gheorghe, și acest sat Pășcanii, când s'aū împărțitu cu satul, Stefan Voievod Gheorghe în boierie cu frate-său Vasile Hatmanul, s'aū venit in partea lui Vasile Hatmanul. Iar acum când au fost în zilele și în Domnia noastră, venit-aū și Vasile Hatmanul fratele lui Stefan Voievod Gheorghie din pribegie—socotitu-s'aū cu tot sfatul

țerei ne fiind vinovat, de i s'aũ datũ toate satele, ce i s'aũ venit la ȩmpațeala lor. Luatu-s'aũ și acest sat, Pașcaniũ de la boieriul nostru treti logofet Pãtrașcu, și l'am dat lui Vasile Hatmanul. Și pentru acest sat am socotit cu tot sfatul Domniei mele, de ȩam dat pentru acest sat pentru Pãșcaniũ, boieriului nostru Patrașcu, treti logofet, satul Costești la Trotuși. Carele sat s'aũ știut cu sfatul cã este a lui Stefan Voievod Gheorghie, dintru ȩmpãțala lor, ce au ținut Stefan Voievod Gheorghie, cu vatrã de sat și cu țarinã, și cu loc de heleștei, și de moarã și cu loc de prisãci, cu pomeți, și cu iazuri, și cu tot venitul din tot locul. Pentru aceia ca sã'i fie și de la Domnia mea, driaptã ocinã, și dare de miluire, satul Costești, boieriului nostru ce scrie mai sus Patrașcu al triile logofet, și giupãnesei D-sale Alexandrei, lor și cuconilor lor, și a toatã sãminția lor, uric și ȩntãriturã, nepocolobã mãnicãmij na vocãi savãsiono dohodom ik ist dat neunausait preost sem ispinom list ȩestmu.

Saam Gospdia velit — — Pisat u Iosoh velet 7172 (1664) Meșta Mart 9.

Suret de pe un ispisoc sãrbesc de la Bogdan Voievod, din let 7074 (1566) Iunie 22.

Adicã au venit ȩnainte noastrã, și ȩnainte boierilor noștri slugile noastre Petre Orăș, și cu frații-sãi Mãtieși și Brãtãuși, și cu surorile lor

Stanca și cu cumnatul (lor), Sofioiul și Anița și Niacșa, și fratele lor mai mic Ilie Orăș, precum arată și un zapisu, Toader Sofioiul Stolnic, și cu giupăneasa lui Stanca, pe părțile lui Mateieș și a lui Brătăuș și a Aniței, pe părțile lor din sat din Costești, și din satul din Negoiești, și din Păunești, și pe Valea-Sacă, carele sunt lor locuri de prisăci și de pomete, și au vândut a lor părți de moșie lui Toader Sofioiul biv. Stolnic, și giupănesei d-sale Stancăi, din tot hotarul cu tot venitul, și vedând și noi de a lor bună voie tocmală și vândare, și așezare, între dênșii de nimene siliți nici asupraș s'au vândut a lor drepte ocine și moșii. Decă noi încă am socotitū pre însuși cu tot sfatul nostru după legea țerei, și s'au venit în partea lui Toader Sofioiul biv Stolnic, și în parte giupănesei d-sale Stancăi, jumătate de sat din Costești, parte din jos fără partea Stancăi ce rămîne în cea jumătate de Costești, sat din jos în parte frașilor-săi Petrii lui Orăș, și a lui Ilie Orăș, și au rămas jumătate de sat din Costești, și a patra parte din cea jumătate din sat din Costești, tij din jos, care au rămas patru părți de moșie din Costești, și cu patru locuri de heleșteu în pirașul Boșbetiriuluș, și cu patru vaduri de moară, și au rămas aceste toate în partea lui Toader Sofioiul biv Stolnic și a giupănesei sale Stancăi, și au remas și în partea Petrii Orăș, și a lui Ilie Orăș, două părți de moșie din Costești și cu două locuri de heleșteu în pirașul Boșbetiriuluș, iarăș am socotitū și pentru satul Negoiești-

lor, siliște din mijloc, și iarăși am ales patru părți de moșie în partea lui Toader Sofioiul, și a giupănesei sale Stancăi, și au rămas și în partea lui Petre Orăș, și a lui Ilie Orăș, două părți de moșie din sat din Negoiești, carele sate împărțite unul de câtră altul și vaduri de moară care se arată și în semne, care unde au luat să se știe, și locuri de prisacă care unde i s'au venit loc de prisacă, și au luat în deal în Ulieș, și unul în Costești despre apus lângă pârul Tinos, care l'au luat Petre Orăș, și un vad de moară în apa Văei-Saci în fruntea locului, și lui Ilie Orăș, iarăși i s'au venit un vad de moară în apa Căiuțului mic, și un loc de prisacă, piste apa Bulbosanului, în Poiana Rătundă, și un loc de prisacă pe Valea-Sacă drept gura pârului Tinos, supt deal în Poiană, și au rămas și în partea lui Toader Sofioiul biv Stolnic și în partea giupănesei sale Stancăi patru părți de moșie din Costești din gios, și cu patru locuri de heleșteu în pârul Buțbetiriului și patru vaduri de moară, două vaduri în Costești în malul pârului, și un vad de moară mai în gios de satul Negoieștilor, unde se împreună izvoarele fântanelor, și un vad de moară în apa Căiuțului mic, ce au vândut Anița, iarăși lui Toader Sofioiul biv Stolnic. Și pe alt zapis ce are tot de la mâna lui Mătieș, și de la mâna lui Brătăuș, și de la Anița, și prilejindu-se mulți boieri la acel zapis, și vedându-le și iscăliturile și pecețile mai gios puse, și mărturisiră și ei cu sufletele lor, precum le umbla hotarul

Negoieștilor, și a Costeștilor, precum vȃdușii, și într'acestũ zapis, arătându-se semnile locului; iată că am făcutũ și noi ispisoc prin oamenii ca să știe: din apa cu pește, care pîrreu cură din sat din Bogdana, și se scură în apa Trotușului, și lovește, gura pîrreului drept prisaca veche, ce este piste apa Trotușului supt rîpa Galbĕnă, și la deal în capul Dealului-Mare, din sus ce să numește Detunat, și apucă zarea dealului în gios, și lovește în fântina Petrii în dealũ, și lovește pe deasupra gropii mari, și apucă zarea dealului în sus. peră în coasta pîrreului Tinos, și apucă pîrreul la vale, și taie apa Sĕcei în curmeziș și apucă drumulũ vechiũ Chetrosũ la deal, și apucă zarea dealului pe din jos de apa Sĕcei. Și iar apucă în sus alătura cu hotarul Sĕcăturaei, carile rĕmăne iarăși în părțile altorũ frați, care a lor acest hotrũ se suie peră în vĕrful Muntelui peră în Dealul-Mare și peră în oberșiile Căiuțului mic, și apucă Căiuțul mic în gios peră în apa Trotușului. Și au rĕmas în partea lui Toader Sofioiul biv Stolnic, și în partea jupănesei sale Stancăi, parte lui Măties și a lui Brătauș și a Aniței, cari au vĕndut toată parte lor din Costești, și din Negoiești, și din Păulești, și de pe Valea-Sacă, care sunt locuri de pomĕtũ, și pe vale suntũ locuri de aratũ cĕnepă, și de grădinĩ de titiunũ, și locuri de prisăci în costișe despre apus, care au rĕmas patru părți de moșii din tot locul cu tot venitul, și au rĕmas aceste părți de moșii, dintr'aceste sate ce's numite mai sus, tot în parte lui

Toader Sofioiul biv Stolnic, și în parte jupăne-
seî sale Stancăi, și au rămas și în parte lui Petre
Orăș, și în partea fratelui său mai mic Ilie Orăș,
iarăși două părți de moșii din tot locul ca să'și
stăpânească și a lor părți împreună, unde li s'aũ
venitũ locuri de mori și de prisăci, ca să nu
aibă pricină între dânșii, numai să stăpâneas-
că care unde ș'aũ luat. Și noi încă vedẽnd
de bună voie tocmire și împărțire între dãn-
șii, și noi așijderea am dat și am întărit
pe părțile ce scrie mai sus lui Toader Sofi-
oiul biv Stolnic, și giupăneseî sale Stan-
căi, și fraților săi Petru și lui Ilie ca să le fie
lor și de la noi uric cu tot venitul, și alt nimine
să nu se amestice piste cartea Domnieî mele.

Acest suret de pe sîrbie l'am scos la let
7149 (1641) Genar 8.

Pisar Condicar.

(L. P. Gospod.) cu sfori.

**Suret de pe un ispisocũ sîrbescu de la Bogdan
VV. din velet 7078 (1570) Mart 19.**

Cum au vinit înaintea noastră, și înaintea
boierilor noștri Ana, fata Găneseî și cu nia-
mul ei Petre Orăș, și frații lui Mateias și
Bratuluș, și surorile lor Stanca, și Măria și
Tăbălaiasă, și fratele lor Ilie Orăș și cumnatul lor
Toader Ciofioiũ, și surorile lor, Sara și Malia
și preotiasa, ficioriî Jurjiî, de a lor bună voie

de nime asupriți și nevoiți, ș'au împărțit a lor dreaptă ocină și moșie, ce au avut'o zălogitură moșelorū Cerna de la moșul Domniei mele Stefan Vodă bătrînul, pe un sat ce este la Trotușu, anume Negoiești și jumătate de satū di Costești, parte din gios, ce au rămasū slugei noastre lui Petre Orăș, și fraților lui Mateiaș și Brătuluș, și surorilor lor Stancăi, și Măriei, și Tâbâlâiasă și Ani, i la Ilie Orăș, a treia parte di satū di Negoiești, parte din sus, și jumătate de ȳaz pe pîrēul moriī, și a trie parte di poiană ot Păunești, și a trie parte dispre pădure unde sunt în parte din sus și din cîmp tij a trie parte, pe un pîrēu ce este și de prinzare de pește în parte din mijloc, și a treia parte din sat din Costești, în parte din sus, și noi vėdēnd a lor de bună voe împărțire și tocmală, am datū și am întăritū ca să le fie și de la noi uricū cu tot venitulū, și altul nime să nu se amestice piste carte Domniei mele.

Acest surat de pe sîrbie l'am scos eu Simion Keško, Uricariul, la velet 7249 (1741) Genar 7.

IO VASILIE VV. BOJII MILOST. GOSPODAR
ZEMLI MOLDAVSCOL.

Cum au venitū înainte noastră și înainte boerilor noștri, sluga noastră Dumitru Vătavul sin ego Stolniculū Toader Sofioiulū, cu sēminție lui Petrii Orăș, și lui Ilie Orăș, avēnd

multă pricină cu dînșii pintru o moșie ce este pe apa Totrușului anume Negoiești și pentru jumătate de satū de Costești ce au rămas în parte din gios. Zicēnd Ion Orēș și cu Gligori Orēș, că aceli sate se împarte în două cu Stolnicul Toader Sofoiulū. Iar Dumitru Vătavul n'aū vrut să le dea pe zisa lor, avēnd cumpăratură de la tatăl sēu parte a trii bătrīni, și avēnd și zapis de la mâna lui Mătieș și la Brătăotaș și Aniți, zis că l'au scos înainte a mulți oameni bunī acest deres de l'aū cetit și le-o spus că nu au trebī întraceli cumpăraturī, și că esti ace cumpăratură numai de tatăl lui și de fima lui Stanca. Iar ei nicī cu atīta nu s'aū lasatū, zicēnd că au și ei trebī întra celi cumpăraturī. Iar Dumitru Vătavul vēdēndū că are mari strîmbătați vini cu dînșii de față înainte noastră și nainte a tot svatul nostru. Au stătut Dumitru Vătavul, cu dînșii la judecată, și iam judecat pre dînșii cu judecată, cu judecată dreaptă după legea țerei, și așe am aflatū judecata că esti dereptă să'și stăpīnească Dumitru Vătavulū moșia cu frații lui. Iar Ion Orēș și Gligore Orēș iam dat rēmași ca să nu's mai amestice într'ace cumpăratură, și scojindu'și Dumitru Vătavul zapis și ispisoc de la Bogdan Voevod, și scriindū în ispisoc împărțirea bătrīnilor, precum ș'aū împărțitū locurile de prisăci, și vadurile de mori, și locurile de heleștei, și iar și noi am socotitū cu giudecata dereptă și s'aū vinitū patru părți de moșie, din Costești, partea din gios malul, și cu două vaduri de mori, în

malul pîrului și patru locuri de heleștei, în pîreul Borțpetiriului, tot în partea lui Dumitru Vătavului și a fraților săi, sin ego Toader Stolicului, și au rămas și în partea lui Ion Orăș, și lui Gligore Orăș, două părți de moșie și cu două locuri de heleștei, în pîreul Borțpetiriului, și iar amâ ales și pentru satul Negoieștilor, iar să ție patru părți de moșie Dumitru Vătavul și cu frații săi, și cu vadu de moară mai gios de satu unde s'impună izvoarele fântănilor și cu locuri de fin. Iar lui Ion Orăș și lui Gligori Orăș, iar au rămas două părți de moșie, să și stăpîneasă și ei cu toți frații lor, și noi vedînd zapis și iscălitu de boierii mari, și ispisoace de la Bogdan Voievod și scriind și semnile acelor hotară

apa cu pește din satu din Bogdana și se scură în apa Totrușului, și lovește în gura pîrului dreptu, prisaca vechi ce esti pîste apa Totrușului Ripa Galbănă și în sus în capul Dialului Mari, și apucă zarea dialului în gios și lovește în fântăna Petrii în dial, și lovește în coada pîreului Tinos, și apucă pîreul la vale și taie apa Săcei în curmezișu, și apucă drumul vechiū la dial, și iar apucă zarea dialului pi din gios di apa Săcei, și să suie alături cu hotarul Săcăturei pân în Dialul-Mari și pîr în oberșile Căiuțului, și apucă apa Căiuțului, tij în gios pîr în apa Totrușului, și noi giudecând cu giudecată dreaptă după legea țerei, am dat și am întărit pe părțile ce's scrise mai sus, lui

Dumitru Vătavulă și fraților săi, ca să le fie și de la noi uric cu tot venitul, și altul nime să nu se ma'amestice piste cartea Domniei mele.

Sam Gospodin
u Iasoh vlto 7149 (1641) Mesta Gen. 14.

Pis.

(L. P.)

Toderașcu vel Logofăt.

Zapisul lai Vasilie Ciaur Stolnic.

Adică eu Anghelina, fata lui Polobocă, și împreună cu ginerele meu Apostolă, făcut'amă acest adevărată și credinciosă zapisul nostru la mâna dumisale Vasile Ciaur, biv vel Stolnic, precum iam vëndut dumisale niște cumpărături a tatului nostru din sat din Corbeni, a lui Vasile Poloboc, ce au fostă cumpărat de la Stefan Hîrhoaea, și de la Gheorghe Grama, și am vëndut d-sale de a noastră bună voie, de nime siliți, nici asupriți, ca să'i fie dumisale dreaptă ocină și moșie.

Velet 7149 (1641) Avgust 1.

Zapisul lui Vasilie Ciaur Stolnic.

Un zapis ce scrie parte Țitulă; și altă zapis ce scrie de la Gheorghe Gramă, a patra parte din bătrînul Gramă, tot din sat din Corbeni, cu tot venitul din vatra satului, din pădure i proci, lui Vasile Ciaur biv vel Stolnic. Anghelina. Marturi și rudeni iscăliți

let 7220 (1712) Mai 4.

Alt zapis a lui Grigorie Gramâ cel mai sus. Că au vândut partea lui din partea tătăne-său, au vândut-o lui Vasile din Costești. velet 7221 (1713) Iulie 9.

Insemnare de zapisele Corbenilor de piste Trotuș din ținutul Bacăului.

Un zapis de la Nicolațu Ionașco Țițul, pe Corbeni care scrie așa : Adică eu Niculațu și Ionasco cu Gapina, ficiorii lui Vasile Țițul, mărturisim cu acest al nostru zapis cum au fost datorie 8 zloți și ne-aũ strîns de bani și n'am avut bani.— Decî am socotit și iam dat moșia din Corbeni, parte noastră, a istov trei frați, am dat-o lui Stefan Hîrhoaea, pentru acei bani, să'î fie lui Stefan Hîrhoaea moșia și ficiorilor lui, parte noastră din tot locul, din vatra din sat, din câmp și din pădure, și din curătură, și din tot locul ce s'a alege. Aceste s'aũ făcut tocmală în casa lui Gavril Șoltuzului din Trotuș, vă përgari i proci.

Let 7183 (1674) Septembrie 5.

Iscălitura și pecetea neagră.

Alt zapis de Corbeni de la Hîrhoaea și Irina ce scrie : Adecă eu Stefan Hîrhoiu din Pătrășcani, mărturisesc cu acest zapis al meu, singur pre mine, cum că am avut a me o cumpărătură, adică a me driaptă moșie ce am

cumpărat-o de la Țitul Anghelinei, fetii lui Poloboc, și au vândut-o și el altuia, fiind față alții, și popa Udrea și se iscălește. Și opt oameni iscăliți.

Velet 7200 (1691) Dechemvrie 8.

Zapisul lui Vasilie Ciaur agă.

Adică eu Pavăl Bulubaș, de la Focșani, scriu și mărturisesc cu acest adevărat zapis al meu, de a mea bună voie, precum am vândut a me driaptă ocină și moșie, satul Costești, D-sale lui Vasilie Ciaur agă, drept 500 lei bani gata. Care această moșie este la ținutul Bacăului pe apa Trotușului, să aibă a ține acel loc cu tot venitul precum au ținut și Stefan Gheorghie Voievod, precum scrie și ispisocul de la Evstratie Dabija Voievod, care această moșie mi-a fost mie danie de la Despa, ce au ținut-o unchiul meu Giomakie Cluceriul. Deci ca să'î fie D-sale driaptă ocină și cumpăratură în veci, și să aibă a și face D-lui și drese Domnești pe zapisul și ispisocul ce iam dat la mâna D-sale. Și la această tocmală s'aũ tâmplat părintele Ioanichie, egumenul de Cașin, și Stefan Sulgeriul, cămăraș de Ocna, și Vasile Krupenski cămăraș de Ocna, și Constandin Lețboviu, și Alexandru Andrieșanul, și zapisul acesta s'aũ făcut s'aũ făcut la Ocna, și pentru credință au iscălit d-lor care mai sus sunt scriși, și s'aũ pus și pecetea Ocnei, și eu încă am iscălit ca să'î fie de mare credință la mâna Dumisale. Ionikie Kosin. Parlos Bulubasis.

Ocn let 7215 (1707) Mart 27.

Stefan Sluger Cămarăș

Și eu Constandin Lețboviu m'am tēplat și sunt martur. Stode Gogea m'am tēplat și am iscălit. Vasile Krupenski, Camaraș am scris zăpisul și sunt martur.

(P. O.)

Birău cu toți sangăii.

IOAN ANTIOH CONSTANTIN VV. BOJIO MILOSTIO
GOSPODAR ZEMLI MOLDAVSCOI.

Scriem Domnia mea la boieriul nostru la Ștefan Rosēt biv ftorii Sluger, facem știre pentru niște părți de moșie ce are Pavēl Bulubaș din Foșanî, la sat la Costești, lângă Rădiana, la ținutul Bacăului. Dacă veți vîdea cartea Domniei mele, iar dumneata să te scoli, și să mergi acolo la Costești, și să stringi oameni bunî bătrēni împregiurași și rezeși de acolo și să stați cu toții și să alegeți moșia Bulubașei lui Pavēl, pe drese și pe zăpise ce va hi avēnd. Iar de hi drept precum vor ridica oameni bunî și rezeși de acolo, și după cum veți afla mai drept cu sufletele voastre și veți alege și să stîlpiți, și precum veți hotări și veți stîlpi, să faceți și o mărturie încredințată din semn în semn, cu pecețile a tuturor rezeșilor și megieși care s'ar tâmpla la hotărit, ca să se știe cât i s'ar veni ca să fac și ispisoc Domnesc de întăritură și mărturia Dumilorvoastre. Această scriem.

U Iaso 7215 (1706) Dechemvrie 2.

Zapisul Vornicului M. Roset.

Adică eu Popa Enache și Popa Dumitrașcu și diaconul Ursul și Popa Ioniță zêt surorii noastre Paraschie, ficiorii popii Udrii, făcut'am zapisul nostru Dumisale Manolachi Roset vel Vornic, și jupănesei D-sale, și cuconilor D-sale, precum am vëndut Dumisale din Corbeni din partea Grămască a patra parte ce au fost. Care parte au cumpărat-o tatăl nostru popa Udrea de la Pricopie Gramă, după zapisul cel vechi, ce scrie că să fie D-sale driaptă ocină și moșie.

Let 7215 (1707) Iunie 4.

Marturiți cei de față. Trei iscălituri mari.
Iscălitura Popei Ienachie.

— —

Un zapis a Ursului Hîrhoaea, vechi, de semne hotar pietre puse pin văi, de la stejar în teiu, cu bolovan, însă nu scrie de ce loc grăiește zapisul.

Asemine după cele adevărate, scrise de mine:
D. Filipescu la 1816.

Suret de pe o hotarnică veche a repositului Spatar Radul Racovitză, pe moșie Corbenii de la ținutul Bacăului.

Prea Înălțate Doamne, să fii Măria-Ta sănătos.

Facem știre Măriei-Tale, că veni Medelniceru Iordache Roset, cu luminată poronca Mă-

riei-Tale, ca să'î hotărăsc moșia D-sale, Corbenii de pîste Trotuș a D-sale, și s'a'î început hotarul din vîrfu Ciortolomului din hotarul Putnei, din dreptul pîrului Corbului și tot pîrului la vale pînă dă în Trotuș, și de acolo apucă în gios pînă dă de pîrului Kilieii, și pîrului Kilieii de la vale pînă în vîrfu Ciortolomului în hotarul Putnei, în obirșia pîrului Kilia, și pe zare Ciortolomului pînă unde s'a'î început hotarul, și s'a'î încheiet hotarul Corbenii, după cum mi-a'î arătat rezeșii din Pătrășcanii, din Jăvrenii, Popa Udrea, Andreii Hîrhoii și alții ce s'a'î tâmplat față, că știu că s'a'î stăpînit Corbenii din vecii și să hîi Măria-Ta sănătos.

Let 7250 (1742) Mart 1.

Radul Racovitză biv vel Spatar.

Părțile cumpărate din Bucium.

Dumnealui Banul Nicolai Roset, aducându-ne luminată carte a prea înalțatului Domnul nostru Alexandru Constandia Mavrocordat Voievod, ca să alegem și să hotărîm părțile de moșie din satu Buciumii, ce este pe pîrului Răcăuțului în ținutul Bacăului, și să le dăm de o parte de cătră alții rezeși. Venit'am la numita moșie, și am strîns pe toți rezeșii acestei moșii Buciumii, cum și pe rezeșii din hotarul Răcăuții, și după cercetare ce am făcut de scrisori și de mărturiile, ce au arătat oamenii dintr'acest hotar, s'a'î dovedit acest sat

Buciumii, că din gios este hotar pîrēul Răcăuții din gura pîrēului Răcăuții, ce dă în Cașin, și apa pîrēului în sus, alătore cu satul Buciumii din sus, apucă pîrēul Blădarului și tot pîrēul în sus păn în obērșie. Și pe vērful dealului Kisăriei, pe obști-nă pănă în drept obērșia pîrēului Văii-Rēle cei mari, și cum mai drept piste obērșie, apucă Vale-Rēce mare, și merge tot pîrēul în gios, alătore cu satul Poenile, ce este moșie mănăstirei Cașinul, și merge pe pîrēu pănă în dreptul curmăturēi Popișului, care moșie este a Dumisale Banului, cumpărată de la Sărăcuți, de la Constandin, i de la Pavēl Ghiordumul, cu zapis, și den curmătură cum mai drept în pîrēul Văei-Rēle, cei mici, și de acolo pîrēul în gios pără în pîrēul Gașpar, și apucă coasta spre miază-noapte, alătore cu moșia Cașinul pe pîrēu în sus pără în obērșie, în piatra ce este hotar, de desparte între o bucată de moșie ce este a mănăstirei Cașinului, de pe pietrile ce sunt hotar, de desparte între moșiea mănăstirei Cașinului, și între moșiea Buciumii, pără în apa Cașinului, și Cașinul în gios pără în gura pîrēului Răcăuțului, de unde s'aū început încungiurătoare Buciumilor. Și stănd în mijlocul satului Buciumii, fiind toți rezeșii adunați li am cetit toate zapisele d-sale Banului Necolai Roset ce li-aū avutū de danie, și de cumpărături, din acest hotar Buciumii, și la câte zapise n'aū pricinuit rezeșii, am făcut izvod anume care izvod s'aū iscălit de noi, și s'aū dat d-sale Banului, și stănd de am dat măsura locului, în curme-

ziș, s'aū venit pe măsura din câmpū, despre moșia mănăstirei Bogdanei 795 stânjini, cu stînjenul de optū palme gospod, din pîrăul Răcăuțul, pără în hotarulū mănăstirei Cașinului. Iar pin mijlocul satului, pe dinainte casei Proegumenului Isaiea au venit măsura 765 stînjeni, pe măsura ce s'aū făcut pin mijlocul moșiei s'aū venitū 810 stinjenī. Iar pe măsura ce s'aū făcut pe la căpătăiul Siliștei pe din gios, unde sunt fântănele. s'aū venitū 775 stînjenii. Iar pe măsura ce s'aū făcut pe dreptu curmătorei Popițului, s'aū venitū 945 stînjeni, iar pe măsura ce s'aū făcutū pe supt codru, fiind mai îngust s'aū venit 470 stînjeni. Aceste măsuri sunt în curmezișulū locului ce s'aū măsurat pe 6 locuri, la care și stāndu am făcut și împărțala d-sale Banului Nicolai Roset, ce s'aū avut de danie și cumpăratură i proci, i proci, i proci.

Sandul Loginescul Șatrar.

Ieromonah Isaiea rezeș, Ereu Sava rezeș,
Eu Gheorghe. Eu Cotofan mazil, și alți rezeși.

De la Isprăvnicia Bacăului.

Fiind și noi rānduiți dinpreună cu Șatrariu Sandul, cu luminată carte Gospod : ca să hotărīmū aceste moșii, și neputānd noi a merge la starea moșiei, am rānduitū din parte noastră duoi mazili, acestui ținutū a Bacăului, de au mers di'npreună cu Șatrariul Sandul, și hotărīndu-se moșia ni-aū arātātū Șatrariul cu învoiala și priimirea tuturor rezeșilor.

Iordache Roset Paharnic, Manolache Dimache vel Stolnic.

Insemnare de toate zapisele de danie și cum-părături din moșia Buciumii, ot ținutulă Bacăului.

Un zăpis de let 1779 Sept. 1 ce face danie d-sale Banului Șatrariu Gheorghie Aslan, din moșia ce are în Bucium o parte.

Un zăpis din 1780 Febr. 31 (?) a lui Iordache Diacon, și Ion și Ilie frații lui, ficiorii lui Ștefan Pietrariu, danie.

Un zăpis din let 1780 Februar 23, a lui Toader Desagă, și Ionița frate-său, danie.

Un zăpis din let 1788, 1788 Febr. 20 a lui Niculai sin Toader, în care arată că au dat danie d-sale Banului 20 stînjeni în Bucium de moșie.

Un zăpis din let 1715 Sept. 20, de la Tudura fata Cozmei Dancel, în care arată că au dat parte ei, care se împarte cu vărul său Ștefan Isaiea, danie d-sale Vornicesei Irina, ce au ținut-o Vornicu Manolache Roset pe care parte este și țidulă de la Șatrariu Iordachi Iliescul.

Un zăpis din let 1784 Mart 1, a lui Ion sin Mihai Vornicu, i Ștefan sin Mihai în care arată că din partea ce au de moșie la satul Buciumii din bătrînul Tămoș, parte Mariei, a fetei Catrinei Pirucioaei, giuământate au dat-o danie d-sale Banului, și giuământate au

vândut-o drept 4 lei, care este și zapis de danie de la Maria, fata Pirucioaei, și de la Dumitrașco Bărbări, bărbatul ei, în care arată că au dat danie lui Mihălache Vornicul.

Un zapis din let 7138, ce l'aŭ aratatŭ Nicolai Simion de la Cozma ficiorul Lupului, prin care scrie că au vândutŭ unuia Ursul din Borzești un loc de prisacă, cât ține zăvoiułŭ tot, iscălitŭ de vlădica Leon Episcop.

Câte zapise s'aŭ dovedit de cumpăratură și au intrat la analogie :

Un zapis din let 1785 Iulie în 15, în carei iscălit Euachi Mititel, Toader brat lui Adam, Vasilie brat lui Adam, Maria lui Adam, Toma brat lor, care zapis arată că au dat opt stănjînă d-sale Banului și optŭ pol stănjînă i'aŭ vândutŭ drept 20 lei.

Un zapis din let 1783 Iulie 10, întru care este iscălit Andrei sin Gaï, și Ion brat lui, și Crina brat lui, și Toader nepot de sor lor, și cățiva preoți și rezeși mazili, care zapis este iscălitŭ și de Șatrariu Sandul Loginescul, întru care arată că au datŭ 14 stănjînă, danie d-sale Banului, 14 stănjînă și o palmă i'aŭ vândutŭ dreptŭ 35 lei 5 parale.

Un zapis din let 1785 April 5, de la diaconul Vasilie Sampson sin Ioniță, întru care arată că au vândutŭ d-sale, una sută un stănjîn din Buciumŭ, partea lor din bătrănuł Grecul, câte un leŭ stănjînuł.

Un zapis din let 1780 Febr. 15, a lui Apostol sin Ioan Ghiduș, întru care arată că au vândutŭ partea lui de moșie, cât se va alege

din hotarul Buciumii și au luat șasă-deci lei, de la d-lui Banul fiind tocmală câte un leu pe stânjîn.

Un zapis din let 1783 Iulie 15, de la Stefan Popa, întru care arată că au vândut trei stânjîni poli, 3 palme, partea lui de moșie în Buciumi în 3 lei 5 parale d-sale Banului.

Un zapis din let 1783 Iulie 20, de la Pricopii Agapii, întru care arată că au vândut 10 stânjîni, 5 palme, partea lui din moșia Buciumii drept un leu 60 bani.

Un zapis din let 1783 Iulie 15, de la Condurachi Danga, și de la Catrina fata lui Ioniță Mototă, că au vândut d-sale Banului 2 pol stânjeni, 2 pol palme din hotarul Buciumii, parte Moțotoaei, din Isaiea din bătrînulul Grecul, câte un leu stânjînul.

Un zapis din let 1780 Iulie 5, de la preutul Ioniță Desagă, și de la Crăciun Desagă, și de la Axenia, întru care arată că au luat arvonă 20 lei de la d-lui Banul Roset pe partea lor de moșie din hotarul Buciumii, câte un leu pe stânjînă cât se va alege parte lor.

Un răvaș din let 1780 Iulie 10, de la Diacon Andrei Desagă, întru care arată că au luat arvonă de la d-lui Banul Roset 30 lei, pe parte lui de moșie din Buciumi, câtă să va alege.

Un zapis a Iftincăi, acesta este față aice.

Un zapis din let 1725 Mai 24 a lui Tănăsă Isaică Lăcătuși, întru care arată că luând 12 vaci și 15 junci, 2 epe, 12 bivoli, de la

d-lui Ștefanită biv. vel Stolnic, și ședând multă vreme la închisoare, s'aũ rugatũ de l'aũ slobodit sã caute sã se plăteascã de d-lui, și cu câtũ nu'i va ajunge sã se plăteascã cu moșia ce va avea, și cu lucru.

Dupã aceste zapise s'aũ făcut carte cea de hotãritũ a Loginescului.

D-lui Banul Nicolai Roset dupã judecata ce au avutũ la luminatul Divan, cu rezeșii din hotarulũ Buciumii, și dupã izbrãnirea judecãței d-sale cinstițiilor boieri ai Divanului, prin carte de judecatã, ce au dat, se poroncește de pre Luminatul și prea Înãlțatulũ Domn Alexandru Ioan Mavrocordat Voievod, sã venim la numita moșie Buciumii, și sã dãm mãsuri la toatã moșia hotarulũ Buciumii, și apoi sã alegem pãrțile d-sale Banului Nicolai Roset, ce le are danie bune, adevãrate zapise și încredințate, și acele pãrți sã le deosebimũ de cãtrã rezeși, și sã le stãlpimũ lângã moșia d-sale Popițul. pe cãt va ține moșia d-sale Popițul de lung. Și cãt va trece în sus, saũ în jos de moșia Popițul, acele pãrți toate sã le scoatem, și sã le stãlpimũ lângã lângã Popițul.

Iar pentru pãrțile de cumpãrãturĩ ce le-au avutũ d-lui din trecutũ, hotar al Buciumii, ni se poroncește ca sã le socotim toate, și sã întoarcã rezeșii banii d-sale Banului Nicolai Roset ce au datũ pe moșie. Iar sã facem socotealã cu analog, și pe cãt va cuprinde analo-

gul pe daniile d-sale, ce are de fiește-care bătrînă, să i să scoată parte de cumpărături. După luminata poruncă gospod, venit-am la moșia Buciumii, strângînd toți rezeșii de la mare pără la mic, am stătut și am luat samă, foarte cu amăruntul, zăbovind de ce dîle în satul Buciumii, pentru această socoteală cu amăruntul, stănd și socotind după zapisile de danie care s'au aflat drepte și încredințate, s'au găsit daniile d-sale, șasă-deci stănjini, șasă palme și optă degete, și mai dăndu—rezeșii cinci stănjini, două palme, șasă pol degete, partea lui Apostol Ghiduș, fără a sorsa Ioanei pentru 60 lei, ce au fost luat el de la banul Nicolai Roset, nevrînd rezeșii să răscumpere această parte fiind foarte scumpă, și el mort, ne avînd d-lui ce să mai ia alt, s'au făcut pîste tot șasă-deci și cinci stănjini 2 palme $\frac{1}{2}$ deget, și cuprîndu-se și analogul cumpărături din stănjeni ce au fost cumpărat D-lui din bătrînul ce au avut danie 35 stănjini, s'au făcut pîste toți 102 stănjini 2 palme $\frac{1}{2}$ degete, și fiind că lungul moșiei Buciumii este 2760 stănjini, făcîndu-se socoteală de pe 1200 stănjini, ce s'au dat d-sale alătura cu moșia Popișul 345 stănjini, cu stănjînul ce s'au făcut, din coasta Gașparului și din coasta Popișului, din Valea-Ră cea Mică, până în Valea-Ră cea Mare, și din coasta Kicerii, care au cuprins dintre ceste trei costișe 65 stănjini, și s'au dat alătura cu Popișul d-sale, care s'au cuprins în soma mai sus arătată, cele 345 stănjini, ce sînt măsurate în curmeziș, și unde s'au împlinită a-

cei stănjini s'aŭ pus pietre, colțu una ce desparte, între moșia mănăstirei Cașinului, și alta între rezeșii Buciumii. Iar la mijlocu din pîrăul Văei-Rele cei Micî, din hotarul Popițului i s'aŭ venitŭ 295 stănjini, și s'aŭ pus stălp de piatră hotarŭ, iară în dreptul curmătorei unde se sfîrșește Popițul s'aŭ pus piatră hotar. Și s'aŭ măsurat din pîrăul Văei-Rele cei Micî, din hotarul Popițului și s'aŭ venitŭ 273 stănjini, fiind locul mai îngustŭ, și unde s'aŭ înplinitŭ, s'aŭ pus două pietre hotar colțu, una între d-luî Banul Nicolai Roset, și alta între rezeși. Iar din două culțuri ce sunt din giosŭ, lîngă apa Cașinului, unul Ciukeșul, și alta colțul, i s'aŭ făcut d-sale a opta parte, dintr'unŭ cot ce este la vadulŭ de moară, și a opta parte din celelalte coturi, ce este iarăși cu vad de moară. Și așa s'aŭ priimitŭ rezeșii să lipsască d-luî Banul din Cotul Ciukeșului, unde au rezeșii moară, care au răscumpărat-o de la d-luî Banul, care o avea cumpăratură de la Iftimia Vasilichioaea. Și d-luî să ție a patra parte din cotul Coțului și a patra parte de vad de moară, dintr'acestŭ cotŭ Coțul, și așa i s'aŭ făcut drept. Iar pentru banii de răscumpăratură, au rămas rezeșii să dea banii Banului, de pre zapisele de tocmală ce au avut a le vînzătorilor, după cum să poruncește prin luminată carte Gospod. Și s'aŭ datŭ această mărturie d-sale Banului Nicolai Roset.

Let 1785 Iulie 31.

Sandul Loginescul vel Șatrar.

Și s'aŭ pus numele și degitele rezeșii care's mai gios.

Ieromonah Mane. Preotul Grigore Muțul. Preot Grigore ot Buciumi. Preot Gheorghie i procî.

Eu Ioniță dascalul, am scris celor ce n'aŭ știut carte și ei ș'aŭ pus degitele.

Prea Înaltate Doamne să trăiești Măria Ta, în multți, bunți și fericiți ani, întru luminatū scaunul Măriei Tale.

Luminată carte Măriei Tale, ce mi-aŭ adus Pavêl Ghiordumul ot Filipești, de aice de la ținutul Bacăului, și cu alt neamŭ al lui cu multă plecăciune am luat, întru care îmi poroncești Măria Ta, ca să le iaŭ sama cu Atanasie egumenul de la mănăstirea Cașinului, jăluind Măriei Tale, zicând că au o bucățică de locŭ, ce se numește Dealul Popițului, care moșie se megieșește cu poienile moșiei mănăstirei Cașinului, și o împresoară egumenulŭ, această bucățică de loc de căți-va ani, luându-le și venitul moșiei. Și din luminată poronca Măriei Tale, am chematŭ pe egumenul față, de l'am întrebat cu ce dovadă trage sfinția sa, acel dial Popițul la stăpînirea mănăstirei, și mi-au răspuns că l-ar fi stăpânitŭ și alți egumeni ce au fost înainte de dănsul, și cu această pricină l stăpînește și sfinția sa, și cerendui scrisorile ce are pe moșiea mănăstirei ce se chiamă Poienile, au scos un ispisoc de

la Stefan Gheorghie Voievod din leat 7164, în care ispisoc arată că au trimis pe Nicolai vornicu, de au hotărîtu pe dreptate, începîndu-se hotarul acestei moșii de la obîrșia Curiții, și purcede pe Curița în gios până unde să întâlnește cu hotarul Bogdaneștilor din gios, de acolo, de la Curița la deal până în Măgurița, de la Măgurița la vale până în Puțul Nechitei, într'unu stîlp de piatră, de acolo în gios la deal pe margine Poieni la deal, de acolo tot în gios la deal, iarăși într'unu stîlp de piatră, care stîlp este lîngă drumul ce să pogorâ la Curița, de acolo piste drum tot la deal, lîngă un fag la obîrșia Ploțancii unde să împreună cu hotarul Stăneștilor, de acolo tot în gios pîrăul până cade iarăși în Curița. Iar de acolo Curița la vale până unde dă Curița în Cașin. Iar de acolo în sus spre Cașin până în gura Văei-Răle ceî Marî. Iar de acolo preste Cașin, Valea-Re în sus până la obîrșie, de acolo piste Ursoaea în Dealul Mare, în sus unde se împreună cu Brăneștii mănăstirei Cașinului. De acolo la Dealu Mare până în potriva obîrșiei Curiței. — Atăta este tot hotarulă aceluî sat. Și mergănd eu împreună cu d-luî Șatrariul Gheorghie Aslan, fiind și egumenul față și oameni megieși la locul de pricină, și luănd sama semnelor, ce le arată în ispisoc, rămăne afară dealul Popișului din hotarulă moșiei mănăstirei. Și mai răspundînd Atanasie egumenul, că toată această bucățica ar fi de hotarulă Stăneștilor, ce este iarăși moșia mănăstirei Cașinului, am mers de am socotit și

hotarulă Stăneștilor, macar că hotarnică pe această moșie n'au aratat egumenulă, ȃicând cĂ nu este. Dar ni-au adus rezeșii din Buciumi, de mi-au aratat un stĂlpĂ de piatrĂ, care este vechiĂ hotarĂ Ăn obĂrșia unui pĂrĂu, ce sĂ chiamĂ pĂrĂul Surghii, care hotarĂ desparte StĂneștii mĂnĂstirei de dealulĂ Popițului. Și Ăn frica lui D-zeĂ, am socotitĂ, și din privala ochilor, cĂ acel deal Popițul, nu este nici din hotarulĂ StĂneștilor, nici din hotarul Poienilor, ce este oșebit loc, și cu strĂmbĂtate 'l trage egumenulă la stĂpĂnire mĂnĂstirei. Și toate judecĂșile ce au avutĂ PavĂl Ghiordumul, și cu neamul lui pentru această moșie la d-lui Vasilie Roset Hatman, i la d-lui StolniculĂ Grigore Krupenski, li-am aflat bune și cu dreptate fĂcute. Am cercat, milostive Doamne, și stĂpĂnirea lui PavĂl GhiordumulĂ și cu neamul lui, de au stĂpĂnitĂ vre-o datĂ acel loc, și au adus șase oameni marturĂ, anume Postolache VrĂnceanul rezeș din Buciumi, om ca de 80 anĂ, și pe Nicolai GoagĂ rezeș, din RĂcĂușĂ, om ca de 60 anĂ, și pe Ion Cristian, rezeș din Buciumi, om de 55 anĂ, și pe Vasile GoagĂ, rezeș din RĂcĂușĂ om de 50 anĂ, și pe Cozma Agapie, rezeș din Buciumi, om de 30 anĂ, și pe Grigore Elisei din Filipești, om de 50 anĂ, și au mĂrturisitĂ cu sufletele lor, prin carte de blĂstem, precum cĂ n'au stĂpĂnit mĂnĂstire, ce au stĂpĂnitĂ tot neamul lui PavĂl Ghiordumul, și l'au dejmuitĂ și de nime n'au fostĂ oprĂșĂ pĂnĂ Ăn vremea lui Christofor ce au fostĂ egumen mai nainte la Cașin,

și acel egumen s'aũ întins cu stăpînirea asupra moșie acestorũ oamenĩ, și de atunci încoace au intratũ în supărare.

Și anĩ Măriei Tale de la Dumnezeu, să fie îndestulați și fericiți.

Let 7270 (1762) Mai 14.

Plecat robul Măriei-Tale Mihalache C. Jicnicer.

Gheorghie Aslan, Șatrar.

Zapisul Banului Nicolai Roset.

Adicã eu Pavel Ghiordumul, împreună cu fiul meu Vasile și Toader Constandin împreună cu fiul meu Vasile, și eu Gheorghie și Iftimie, ficiorii lui Nicolai Dinga, și Catrina, sora lor, fata lui Nicolai Dinga, împreună cu soțul meu Hilip, și Ionița, și Gherasim, împreună cu sora noastră Măriuța, toți ficiorii lui Stefan Socărocuței, făcut-am adevărat și încredințat zapisul nostru la mânia d-sale jupânului Nicolai Roset biv vel ban, precum să se știe că de nimine siliți nici asuprați, ce de a noastră bună voie am vëndut d.sale a noastră dreaptă ocină, și moșie de baștină ce o avem și noi de la părinții noștri, moșia anume Popițul, ce este pe apa Cașinului, în ținutul Bacăului, tot hotarul, cu vad de moară cu fēnațe, cu pădure, cu tot venitul din tot locul. Care moșie se hotărește pe din sus cu moșia mănăstirei Cașinul, și din gios cu moștea Buciumii, însă latul moșiei, iar lungul să hotărește despre satul Mocaniũ ot Cașin, iar și cu hotarul mănăs-

tirei Caşinul, şi merge la deal după cum merg şi alte moşii, şi hotare după cum mai pre larg se arată în scrisori, şi în cărţile de judecată ce am avut, care toate le am dat la mâna d-sale. Şi tocmai ni-aū fost cu D-lui ca să ne dea 550 adică cinci-sute-cinci-deci lei, care bani ni-aū datū D-lui toţi deplin în mânilor noastre. Deci şi D-lui să aibă a stăpîni în pace această moşie Popiţul, D-lui şi cuconii D-sale în veci. Şi la facerea acestui zapis cum şi la datul banilor s'aū întîmplat mulţi oameni de cinste, care mai gios ş'aū pus iscăliturile. Şi pentru mai adevărată credinţă ni-am iscălit şi noi, şi alţii, şi au pus degitele mai gios ca să se crează.

Let 1780 Mart 5.

Eu Pavël Gheorghie, vîndător. Eu Grigore vîndător. Eu Toader Constandin am vîndut. Eu Vasile sin lui, am vîndut. Eu Grigore sin Nicolai Dinga am vîndut. Eu Itimie brat lui Grigore, am vîndut. Eu Catrina sor lor, am vîndut. Eu Hilip cumnat lor, am vîndut. Eu Tanase vornic ot Căiuţi m'am întemplat faţă şi sunt martor. Eu Kiriţa vornic ot Hilipeşti, m'am întemplat faţă. Eu Grigore brat vornic ot Răcăuţi, m'am întemplat faţă. Eu vasile Raţă ot Borzeşti, m'am întemplat faţă. Eu Mihalache Boţ ot Hilipeşti, m'am întemplat faţă, şi am scris zapisul cu zisa lor, şi am iscălit. *Vasile Căpitan.*

NOI COSTANDIN NECOLAI VV. BOJIIU MILO-
STIU GOSPODAR ZEMLI MOLDAVSCOI.

Datam carte Domniei mele, credincios boieriului nostru Dumisale Iordache Roset vel Clucer, ca să fie volnic cu carte Domniei mele, a ține și a stăpîni a sa dreaptă ocină și moșie, satul Rădeana cu tot venitul, și hotarul ce este la ținutul Bacăului, pe apa Trotușului. Care moșie este dată zestre Dumisale, de la soacră-sa Maria Stolniceașă, a reposatului Constandin Stolnicul. Și pe cine ar trimete, să hie volnic să ia de a țecea din pîni, și din fenațe, și din grădină, și din prisăci cu stupi, și din tot venitul prea obicei, și nimine să nu cuteze a se pune în potrivă piste carte Domniei mele. Iar cine ar ave a răspunde ceva, să vie de față la Divan, cu drease ce vor hi avënd : aceasta scriem.

U Ias leat 7242, (1741) Avgust 23.

Vel Logofët.

Dumitrake Muste.

Suret de pe mărturia răposatului Radului Racovitză Logofët din leat 7250 Iunie 10, ce au fost atunce biv vel Paharnic, și s'ai găsît, această mărturie la egumenul de Bogdana.

Milostive și luminate Doamne, să fi Măria Ta sănătos.

Fac știre Măriei-Tale, că veni Nicanor egumenul de Bogdana cu luminată poronca

Măriei Tale, ca să hotăresc moșia Bogdanei, despre Rădeana, satul Dumisale Iordache Roset, vel Medelniceriū, și satul Găureana despre alți megieși ce îl împresoară. Ce după luminată porunca Măriei-Tale, am venit și am întrebat de au scrisori, au n'au. Și egumenul nici o scrisoare n'au aratat, zicînd că cate scrisori au avut mănăstire, toate la vreme tătariilor, în zilele lui Mihai Vodă, s'aū prăpădit, luând și la robie călugării. Iar Dumnealū Iordache Roset, vel Medelniceriū au aratat un ispisocū de la Miron Barnovschi Vodă din let 7136 April 2 pentru satul Rădeana, întru care arată hotarul din Vale-Sacă în Bogdana, unde au șezut Miclăuș Faur, iar de unde este din Valea-Sacă și unde cade în Bogdana, și unde este casa aceluī Miclăuș Faur, nimine nu știe, nici s'aū aflat din megieși să fi apucat din bătrîniī lor, numai ce au adus egumenul de Bogdana, un om bătrîn ca de 80 anī, crescut la Bogdana, și așa și Dumnealū Iordache Roset vel Medelnicer, și egumenul din Bogdana, pe sufletul acestui bătrîn, s'aū lasat amîndoi precum a mărturisi, și eu încă vîndînd că nici un feliū de altă îndreptare nu am, și amînduoi se lasă pe știința lui, precum știe că au stăpînit călugării de Bogdana, și cu Ciaurul. Și începându-se hotarul despre o piatră veche din capul piscului, unde se desparte hotarul Bogdana, Găureana, Desculți și Rădeana, și de acolo iară pe deal, pără într'altă piatră veche pe un drum părăsit, pără în muchea dealului deasupra pîrului Bogdanei, iară

piatră și de acolo pe costișă tot pe drumul acel părăsit la vale pără în pîrăul Bogdanei, unde eară s'aũ aflat piatră veche, și de acolo pîrăul în sus până în dreptul temeliilor Bogdanei, mai gios puțuntel pe buza unui pisc, iară am pus piatră, și lăsînd pîrăul iară, apucă la deal spre amiași-di, pără în vîrfu dealului, și am pus piatră, și de acolo tot la deal spre pădure pe un drum foarte vechiũ, și am pus piatră, și de acolo tot la deal până în muchea vâlcele, scurtannl (?) pin Satră, și de acolo în margine pădurei unde au fost merii lui Giurgiu pin Satră, și de acolo în pădure în poenița lui Mărtan pin Satră, și de acolo în pîrăul Negru în muche iar pin Satră, și pîrăul spre răsăritul soarelui, spre obîrșia lui, în deal pin Satră, și de acolo piste poeniță în obîrșia văei podului, și de acolo la vale pîrăul în gura văei, într'un pisc, unde este piatră veche, unde se împreună cu hotarul Negoștilor. Aceasta este partea dingios a hotarului Bogdanei ce se hotărește cu Rădeana, satul dumisale Iordache Roset, vel Medelniceriu, și l'am și stilpit cu voia amîndurora, pe marturia acelu bătrîn.

Dinaintea noastră s'aũ scos acest suret și este adeverat.

Grigore Krupenski biv Paharnic.

Suret de pe mărturia Logofetului Radul Racovitză fiind atunci vel Paharnic din let 7250 (1742) Mai 11.

Milostive și luminate Doamne, să fi Măria Ta sănătos.

Facem știre Măriei Tale, că viind Ioniță Lipan din Pătrășcani, cu luminată porunca Măriei Tale, ca să'l judec cu dumnealui Iordache Roset vel Medelnicer, pentru un sat anume Desculții de aice din ținutul Bacăului, pe apa Trotușului, care sat au mai avut pricină în anul trecut, și au fost orânduit Măria Sa Grigore Voevod, și hotarnici pe Pilat vornic de Poartă, și pe Stavâr Grecul de la Putna, și au tost și stilpit-o, și d-lui Iordache Roset vel Medelniceriu neșindu-să de ace hotăritură, au poștit alți hotarnici, care și Măria Sa, Gr. Ghica Voevod, m'aū fost orânduit pe mine, și atunci neputēnd să merg eū, după ce au adus D-zeū pe Măria Ta în Domnie aice, în țara noastră, iarășī mai orânduit Măria Ta pe mine, ca să viu să hotăresc această moșie, după cum oīū afla cu dreptul.—Și după porunca Măriei Tale, după ce am venit aice, am chemat megiesii din sus și din gios, care mi-aū aratat și pietre din parte din sus, de unde se împreună hotarul Borzeștilor, din muchea dialului celui mare drept la vale pe șesū, s'aū aflat trei pietri vechi, macar că în malul Trotușului o piatră nu s'aū aflat, dar eu am pus-o în potriva celor-lalte trei pietri, căci hotarul Desculților, pēnă în apa Trotușului merge. Așijdere din partea din gios, iarășī s'aū aflat un om bătrēn ca de 80 ani, anume Arghiriș născut, crescut la Bogdana, care cu sufletul lui au mărturisit, cum că hotarul din gios este din cotul Dialului de asupra pîrēului Găureniū, din gios dintr'o piatră ce desparte hotarul

Rădenii de Bogdana și de Găureana dintr'ace piatră drept la vale, și peste drumul cel mare nu stă pămianturi(?) și lovește unele în lungiș și altele în curmeziș, și drept în gura Molștiei, unde am pus piste șesă și trii pietre. Decî pe mărturia acestui bătrîn, și toți megieșii din sus și din gios, au primit și s'au odihnit.— Iar a doua ȃi de iznoavă s'au sculat preoții din Borzești, și toți rezeșii din satul Descuții, și n'au vrut să se odihnească pe mărturia acestui Arghiriș, ȃicînd că li se impresoară siliște Descuților, adică este un loc vechi de casă, ca cincî-șase pași mai gios pe cum bate hotarul cel pus acum. Decî eu vîzînd această tulburare între dînsii, am ales pe Popa Ion din Borzești, și pe Popa Miron ot Petrișcani și pe Șfîrlog ot Petrișcani, și pe Ursul Hîrhoaea ot Petrișcani, care sunt toți aceștia rezeși, și le-am zis să ia aceștia brazda în cap, și să meargă ei, și să arăte hotarul Descuților, pe din gios și pe din sus, și la dial și la vale, și pe unde or merge cu brazda, pe acolo oiă stîlpi, și au zis înainte tuturor, că ei n'or merge cu brazdă, că nu știu. Numai atîta știu că au stăpînit; ce pentru că au stăpînit nu este pricină, pe acel loc, fiind pustiu, și ei zic că au stăpînit, și călugării de Bogdana zic că au stăpînit, și Nastasă zît Mareș, și zic că au stăpînit, numai nu știu, nici scrisorii nu au aratat, numai cu gura stăpîniau, cine cum au putut au stăpînit. Decî eu vîdînd că nu vor să margă cu brazda să'și arăte hotarul, eu am pus pietre pe un-

de au suflețit acel bătrîn Arghiriș, ce nu are triabă nici cu unii, nici cu alții, și siliște Desculților încă este în gura Găurenii supt dial, alături cu acel loc de casă, din sus, căci pe hotarul ce au hotărît Pilat vornicul, și cu Stavăr Grecul, multe împresurări au făcut dumisale lui Iordache Roset vel *Medelnicer*. Încănduî o bucată mare de loc, care au fost de alt hotar, și lipit de Rădiana, și tot Ciaur au stăpēnit-o cât au trăit, și după Ciaur au stăpēnit-o Iordache Roset, până astăzi. Și măcar că în mărturia lui Pilat, și a lui Stavăr Grecul, zic, cum că au mărturisit un Niacșul și un Pahonce, oameni bătrîni și alți rezeși, că hotarul Radiana, nu se pogoară la vale până în apa Trotușului, și aceasta adevērat așa este, că Rădiana la vale nu se pogoară, ce coboară alte siliști, anume Blăhcești și Costești, care sunt toate aceste lipite din ceput la satul Radiana, și aceste merge hotarul până în apa Trotușului pe vale, și aceste siliști Blăhcești cu totul o îniacă, iar că n'au vrut rezeșii să o arăte, orî că n'au știut, ce au fost pricina nu știu, iar d-lui Iordache Roset, au aratat un ispisoc de la Miron Barnovschi Voievod din 7115 Mai 15, în care scrie și de ai moșiei d-sale Dimitrașcu Stefan vel Logofăr, și scrie și de Blăhcești ce sunt lingă Rădiana. Care alți Blăhcești pe împrejur să se hotărască cu Radiana, nu sunt, fără această bucată de loc, ce este între Costești și între Desculți, și mai vērtos că și acest bătrîn așa au mărturisit, că tot Ciaurul au stăpēnit ace bucată de loc, ce pe mărturia

bătrînului și pe stăpînirea Ciaurului, am socotit că acești sunt Blăhceștii lipiți de Rădiana, și eu încă i am lipit de Rădiana, precum au fost din'ceput; însă pentru satul Desculții, măcar că Ioniță Lipan cere tot satul Desculții, însă în ispisocul ce'l are el de la Alexandru Vodă, din let 7063 Mai 4, scrie numai jumătate de Desculți, că au avut acel Tibuciū din care se trage el. Decī eu încă acea jumătate de sat iam dat să stăpînească de pe acel Tibuciu. Iar jumătate de sat din Desculții, iam dat să stăpînească rezeșii și popii din Borzești, și alți ce or mai fi din neamul lor, că cică morile părinților și a moșilor lor, ce au aratat pe partea din sus. Iar Lipan pân'atât n'aū avut stăpînire aleasă, măcar că cărți el are, și de la bătrînul Duca Vodă, și de la Costandin Duca Vodă, și de la reposatul întru fericire Măria Sa Neculai Vodă, dar numai atăta scrie să aibă a opri satul Desculții, și jumătate de sat din Găureana, iar cine ar avea a răspunde să margă la Divan. Iar că s'aū judecat cu cineva, orī că au stăpînit, nimică n'are. Iar ispisocul de la Alexandru Vodă, adeverește jumătate de sat de Desculți că au avut Tibuciū, din care trage Lipan. Decī și eu pe ispisocul lui Alexandru Vodă am socotit să stăpînească partea lui Tibuciū, jumătate de sat din Desculți, și l'am măsurat în capul de la dial din piatra ce este în muchea dialului, din parte din gios unde este hotarul Rădenii și a Bogdanei și a Găurenii până în piatra din sus unde se hotărește cu

Borzești, supt zarea dialului și am aflat 634 stănjini și jumătate: și am măsurat pin mijloc din piatra ce se hotărește cu Blăhcești în sus, până în piatră ce se hotărește cu Borzești, și am aflat 668 pol stănjini, și am măsurat din capul despre apa Trotușului, din gura Moiștiei în sus până în piatra Borzeștilor, și am aflat 675 stănjini, și dând toată moșia în jumătate, am aflat în partea din gios 337 stănjini, în capul de la dial și în mijloc 332 pol stănjini, și în capul de la vale 337 pol stănjini; aceasta este partea lui Ioniță Lipan, cu partea popilor din Borzești, și a altor rezeși, li am din sus despre satul Borzeștilor, în capul de la dial 337 stănjini, și în mijloc 332 pol stănjini, și în capul de la vale despre Trotuș 337 pol stănjini. Iar Ioniță Lipan, de a mai găsi alte scrisori să dovedească că mai are și despre alte părți, atunce va intra și într'această jumătate de sus, parte Popilor. Iar de pe Tibuciu numai această jumătate am socotit că i se cade a stăpêni, căci nici alții nimeni pentru această jumătate de sat, partea lui Tibuciu, nu țin stănut în potrivă cu nimică. Aceasta fac știre Măriei Tale, și fiu Măria Ta sănătos.

S'aũ scos la let 7274 (1765) Sept. 4, de mine Sandul Loginescul mazil din ținutul Bacăului, și s'aũ iscălit și Ioniță Lipan, fiind față și călugări.

Asemine este cea adevărată scrisă de mine. D. Filipescu la 1816.

SURET DE PE UN ISPISOC SERBESC DE LA
BOGDAN VV. DIN VELET 7078 (1570) MART 19.

Cum au venit înaintea noastră și înaintea boiarilor noștri Anna, fata Gănesei și cu niamul ei Petre Orăș, și frații lui Măteiaș și Bratuluș, și surorile lor Stanca și Măria, și Tăbălăiasă și fratele lor Ilie Orăș, și cumnatul lor Toader Ciofioi, și surorile lor, Sara și Maria, și preotiasa, ficiorii Jurjii, de a lor bună voe de nime asupriți și nevoiți, ș'au împărțit a lor driaptă ocină și moșie, ce au avut-o zălogitură moșelor Cerna, de la moșul Domniei mele Stefan Vodă bătrînul, pe un sat ce este la Trotuș anume Negoesti, și jumătate de sat de Costești. Parte din gios, ce au rămas slugei noastre lui Petre Orăș, și fraților lui Măteiaș și Brătuluș, și surorilor lor Stancăi, și Mariei, și Tăbălăiasă, și Anii, i la Ilie Orăș. A tria parte di sat di Negoeshi, parte din sus și jumătate de iaz pe pîrreul morii, și a tria parte de poiană ot Păunești, și a tria parte dispre pădure, unde sunt în parte din sus, și din câmp, și a tria parte pe un pîrre ce este și de prinzare de pește, în parte din mijloc și a tria parte din sat di Costești, în parte din sus, și noi vedînd a lor de bună voe împărțire și tocmală, am dat și am întărit ca să le fie și de la noi uric cu tot venitul, și altul nime se nu să amestice piste carte Domniei mele.

Acest suret de pe serbie l'am scos eu Simion Keșko, Uricariul, la velet 7249 (1741) Genar 7.

Eu Ioasab ieromonah ot Caşin.

Fac ştire cu aceasta adevărată mărturia me la mână d-sale Iordache Roset biv vel Clucer : precum după ce au venit Părintele egumen Kir Cozma, arhimandritul, egumen la sf. mănăstire Caşinului, umblând eu în scrisorile mănăstirei, cu poronca Sfinţiei-Sale, căutând zapis-le mănăstirii, ca să vază moşiile pe unde sunt a le mănăstirii Caşinului, şi cetind am fost dat şi piste o mărturie de hotărîtul moşiei Co-teştii, scriind somile moşiei, începînd de pe Trotuş din gios în sus, din ce loc începe în sus, nu ţin minte, şi pără unde iar merge în sus, nu ţin minte, iar funiile scrie tot anume, dar nu ţin minte câte funii, şi din sus scrie la deal, pără în pîrreul Bogdani, şi din pîrreul Bogdani, în gura Văei-Seci, atăta ţin minte, şi atăta mărturisesc, dar încă nu l'am citit tot, ci era mult, şi încă la început deasupra era şi sêrbesce câteva rînduri, şi viind d-lui la mănăstire li-aŭ căutat în toate scrisorile mănăstirei, şi nu s'aŭ găsit, şi au rămas d-lui Cluceriul Iordachi Roset în prepus, că l'ar fi luat Gedeon Proegumenul, că în urma m, au umblat în scrisorile mănăstirei, într'un rînd cu Părintele egumenul, iar într'alt rînd singur, fiind Egumenul în biserică, precum mărturiseşte cel ce l'aŭ văzut, şi pentru credinţă mi-am pus iscălitura mai gios, să se crează, şi s'aŭ pus şi pecetea mănăstirei Caşinului.

Let 7249 (1741) Avgust 5.

Şi am scris eu Cozma Arhimandrit, egumen ot Caşin, cu zisa lui Ieromonah Ioasab.

(L. P.)

Copie de pe un sinet.

Pentru un ispisoc de pe Costești m'am îndatorit ca să'l trimit d-sale cuconului Dracaki, i d-sale cuconului Vasile, și spre credință am iscălit.

Nicolaï Ladă.

1807 Mart 19.

Costești, parte din gios, și Negoiești.

**Suret de pe un ispisoc sêrbescă de la Stefan
Vodă din let 7059 (1551) Iunie 23.**

Adică au venit înainte noastră și înainte boierilor noștri, Ana fata Gănesei, și nepoții săi Petre Orăș și frații săi Matieș, Brătăuș, surorile lor, Stanca și Maria și Tăbălăiasă, și Anița și iarăș frații săi, Ilie Orăș, și iar nepoții lor, Toader Sofoiul, și surorile lor Sara, i Male, i Preotiasa, ficiorii Girginei, de a lor bună voie de nimine siliți, nici asupriți, s'aũ împărțit a lor driaptă ocină și moșie, un sat de la Trotuș anume Negoiești, și jumătate de sat din Costești, parte din gios, care au rămas în parte fetei Gănesei, a treia parte din sat din Negoiești, i parte din mijloc, și din câmp iarăș, și din pădure, pe un loc de iaz și de moară, pe Simint, pe pîrreu Mirii, care este și de prinzare de pește, mai gios de moară în parte din sus, și a treia parte din Urlisăști, unde sunt și livezi în partea

din gios până la Simint și până la Gorbovan, și a treia parte dintr'o poiană anume Păunești, și a treia parte din Costești, partea din gios și cu loc de ȳaz pe pîr ul Bu p tir, și din c mp, iar a treia parte, și iar în partea slugii noastre Petrii Or ș, și frăține-său M tieș, și surorii Stancăi și Mariei, și T b l iasa, și Anița, și Ilie Or ș, și au rămas p r ile aceste în parte din sus din sat din Negoiești, și jumătate de un ȳaz pe p r ul morii, și a treia parte ot Poiană, ot Păunești, și iarăș a treia parte despre pădure cu livezi în parte din sus, și din c mp iarăș a treia parte despre un p r u i ce este cu pește partea din mijloc, și a treia parte din Costești, partea din sus. Iar lui Toader Sofoiul, și surorilor Sarii și Malii, și Preotesii, și copiilor și femeilor, a treia parte ce au rămas din sat, din Negoiești partea din gios, și jumătate de ȳaz pe p r ul morilor, și a treia parte din poiana ot Păunești, și a treia parte din pădure, cu livezi, în parte din mijloc, și din c mp așijderia, și a treia parte din p r ul cu peștile, în parte din gios, și a treia parte din jumătate de sat din Costești, parte din mijloc, și v d nd noi de bună voie tocmal  și  mp rtire între d nșii, și noi așijderia am dat și am întărit p r ile ce scrie mai sus, Anii sin Gănesei, să le fie lor cu tot venitul. Pentru aceea altul să nu să amestice piste cartea Domniei mele.

Acest suret l'am scos de pe un suret ce l'a  scos Simion Keșkul Uricariul, de pe un ispisoc s rbesc de la Stefan Vodă cu poronca

dumisale Tuduri, vornic de Poartă, la hotărirea ce eram orânduîți.

Ilie Căpitan diac, la vlet 7273 (1765)
August 1.

Tuduri vornic de Poartă.
Andreî Băl.

HOTĂRNICIA MOȘIEI RĂDIANA.

Prea înalțate Doamne !

Cu plecată scrisoare înștiințez pe Măria Ta, că aducând Postelnicul Nicolai Roset, luminata carte Măriei Tale, întru care 'mă poroncești Măria Ta, pentru că mergând rezeși de la satul Negoiești, de la acest ținut al Bacăului cu unu Toader Lupul, vornic de Poartă, ca să le hotăriască satul lor Negoiești, și pe gurile rezeșilor țeranî din Negoiești, ar fi intrat în hotarul Rădianei, satul Postelnicului Nicolai Roset, și iar fi luat o bucată de loc, neuitându-să, nici la ispisoace vechi gospd, nici la alte scrisori, nici la stăpênirea veche, numai la gurile acelor rezeși, și s'aũ trimis și om gospod, cu dată cartea Măriei Tale, ca să ia pe Tuduri vornic de Poartă, și pe a ei rezeși, să'ı aducă la locul cu pricină, și să merg și eu la acel loc, să cercetez cu amăruntul, și alte scrisori și doveđi, cum și de starea locului, și în frica lui D-zeu, după cum s'aũ dovedit dreptate, să îndreptez și să hotărESC, și la care parte să cade, să dau și mărturie, înștiințând pe Măria Ta, că viind vre-o parte la Di-

van, din mărturie să se înțeleagă pricina. După luminată poronca Măriei Tale, am mers la locul acesta cu pricină, și om gospod au adus pe Tuduri, vornic de Poartă, și pe rezeșii din Negoiești, și întrebându-i de scrisori ca să scoată, din care să putem îndrepta. Ei au scos un ispisoc de la Stefan Voievod, pentru satul Negoiești, în care ispisoc arată că umblă satul Negoiești în trei bătrâni, iar semnile hotarului nu le arată; au scos și o mărturie de la răposatul Radul Racovitză, Logofet: în care arată că numai la codru, că au avut hotărîre, unde este moșia mănăstirii Bogdana, iar nu scrie nimine într'această mărturie unde este moșia mănăstirii Bogdana, de se începe din capul hotarului Rădianii și purcede alături în sus cu Bogdana, iar nu scrie nimic, pentru parte din gios unde este pricina Negoieștilor, cu satul Rădiana. Au mai scos rezeșii din Negoiești o carte gospod în chip de ispisoc de la Nicolai Ioan Voievod, din let 7250 Septemvrie 13, în care arată că au dat mănăstirii Bogdaniei, 180 stănjini în satul Costești, niște cumpărături ce au avut mănăstirea de la Negoiești, care sat Costești, este în capul de la vale a satului Rădiana, și la deal să suie hotarul până în zarea dealului, unde se împreună hotarul Rădianeii, după cum umblă și alte sate, ce sunt pe vale în câmpul Trotușului, din apa Trotușului pînă în zarea dealului, așa umbla Costești, și altu sat Desculții, ce se hotărêște cu Costești, și din zarea dealului purcede despre Costești, satul Ră-

diana, iar despre Desculți purcede Bogdana din zare la deal, pecum pentru partea din Costești s'aŭ dat mănăstiril acești 180 stănjîni, arată într'acea carte gospod ce este în chip de ispisoc, și arată și întru mărturia d-sale reposatului Radu Racovitză, ce scrie asemenea, că această carte gospod ce este în chip de ispisoc. Postelnicul Nicolai Roset, încă au scos un ispisoc din let 7136, April 2, întru care arată pentru satul Rădiana hotar în prijma Dragomir din Valea-Sacă, în Bogdana, care acel Dragomir, s'aŭ aflat un pîrăuți cel zicŭ acmu Valea-Podului; au scos Post. Nicolai pe un preut, anume Lupul din Rădiana, care au mărturisit că sunt 17 ani de cînd au venitŭ el în satul Rădiana, și cînd au venitŭ fiind bejenar i'aŭ dăruitŭ reposatul Iordachi Roset, tatulŭ Post. Nicolai dejma de pe hotarul Rădianeŭ, într'acel an și i'aŭ datŭ și pe un Gheorghie slugă, om bătrîn de au mers cu acest preutŭ de iaŭ agiutat a strînge dejma luănd de a decea. Acel Gheorghie au mers știind hotarulŭ Rădianeŭ, iar preutul n'aŭ fost știind hotarul, și fiind grău și pe această bucată de loc, cel acmu cu pricină, au luatŭ de a dece, de pe la toți, încă unŭ și dintr'aceștil au avut grău pe acest loc, și mai au luatŭ de a decea. La aceasta nici ei n'aŭ tăgăduitŭ, ce au răspons că adevăratŭ au dat, dar n'aŭ dat dejmă, ce dic că le ar fi dis reposatul Medelnicer Iordachi ca să'i dea de toți câte o claie, două de grău, fiind om bejănariu, și la aceasta eu n'am pututŭ da creșămēt, că țeranŭ

știu că dacă să știe că'î moșinaș, macar nu-
mai o palmă de loc să aibă, nici decum nu
dă dejmă, dicu că sunt moșinași. Au mai
scos Post. Nicolai mărturie pe un preut anu-
me Dumitrașcu, care este moșinas din Nego-
iești, care au mărturisiră că au aușit din gu-
ra tătâni-său, acest preut, că mai bine de trei-
zeci ani ar fi fiind tatal-său, preutului, călugăr
la Bogdana, egumenul de Bogdana ar fi pus
niște stupi la Merie ce este în coasta Văei-
Săci, având și egumenul niște cumpărături în
Negoiești, socotind că ar fi agiungând locul
Negoieștilor până la acei meri, care Medelni-
cer Iordachi s'a'u dus de ia'u scos stupi de a-
colo și au pus stupi, Medelniceriul Iordachi,
dicând că'î moșia de Rădiana; care găsindu-
se o mărturie hotarnică la egumenul de Bog-
dana de la răposatul Radu Racovitză Logofet
din let 7250 Mai 10, fiindu atuncea vel pahar-
nic, în care mărturie arată, că au hotărîtu
Bogdana despre Rădiana, satul d-sale răposa-
tului Iordachi Roset, și arată din semne în
semne toată partea din sus cită merge Rădia-
na și cu Bogdana, și unde se întîlnește capul ho-
tarului Bogdanei și cu a Negoieștilor, și cu
al Radianei. Care mergând noi după scrisul
acestei mărturii a răposatului Radu Racovitză,
acolo unde arată că s'a'u tălnitu aceste trei
hotare în gura Văei-Podului, într'un piscu un-
de s'a'u găsită piatră veche, am găsită și acum
piatra cea veche, și fiind piatra aceasta în
Valea-Sacă am măsurat cu funia, și am gă-
sită din piatră până în matca apei Văei-Săcei,

trii-zeci de stănjini, din care s'aũ foarte doveditũ adevãrul, cã dintr'aceastã piatrã cercetãnd dupã starea locului, cãutãnd și cãrți gospod de la Ioan Nicolaï Voievod, și mãrturia rãposatului Radul Racovitzã, ce aratã cã au dat Bogdanei din Costești pãnã în zarea dealului, unde se împreunã cu hotarul Rãdianeï, mergînd pe la aceste toate locuri arãtate de a cerceta, și cu toți rezeșii din Negoiești și cu Tuduri vornicũ de Poartã, așã am cunoscutũ cã fãrã dreptate, au intratũ de au luatũ aceastã bucatã de loc, din hotarulũ Bogdanei în hotarul Negoieștilor, și întrebãnd eu pe numitul vornic de Poartã, cu ce pricinã au luat aceastã bucatã de loc, cã dupã cum sã dovedește din scrisori, mãrturii de starea locului este de Rãdiana; el mi-aũ rãspunsũ cã luãnd țerani moșinași din Negoiești brazda în cap, cã i a lor aceastã bucatã de loc, pentru aceia li-aũ dat-o lor, și o și stãlpisã cu pietre în hotarul Negoieștilor, numai cã au luat brazda în cap, iar nu pe alte dovezi, dar mi-aũ spus vornicul de poartã, cã el adevãratũ vedẽnd, cã iaũ brazda în cap, cã i a lor, li-aũ dat-o lor, dar la împãrțala ce au fãcut Negoieștilor, aceastã bucatã de loc n'aũ împãrțit-o rezeșilor, ce au lasat-o neimpãrțitã pãnã s'a alege, și li-aũ împãrțit numai a lor 3350 stãnjini, ce au cuprins moșia lor Negoiești, afarã dintr'ace bucatã de loc, la care vedẽnd ei cã cu strãmbãtate luase aceastã bucatã de loc și o stãlpise, poroncindu-mi Mãria Ta, ca se îndreptez, am scos acele pietre ce li-aũ fost pus rãu vornicul de

Poartă pe această bucată de loc, și vrând să îndreptez hotarul după cum am conosciut dreptate din mărturiî, din stare, Postelnicul Nicolai, cere hotar apa Văei-Sēcî, după ispisocul lui Miron Barnovschi Movilă Voievod. Dar fiind că ispisocul nu pomenește din apa Văei-Sēcî, ce zice din Valea-Sacă în Bogdana, n'am putut să dau Postelnicului Nicolai, hotarul apa Văei-Sēcî, fiind și case și liveđi, a rezeșilor în Valea-Sacă, ce așa am socotit, din piatra veche ce o arată și reposatul Radu Racovitză, că desparte aceste trii hotarê, Rădiana Bogdana și Negoiești, care iaste în gura Văii-Podului. Dintr'această piatră am socotit să purciagă hotarul Rădianeî, pe costișe și să se suie pe muche, în muche în zare unde am pus piatră, și de acolo ține tot muchia în gios printr'altă piatră ce am pus tot într'această muche mai gios, și dintr'această piatră ține iarăș muche pân'în capul Piscului unde am pus piatră, unde se împreună cu hotarul Costeștilor. iar coasta Văii-Sēcî din muche la vale pân'în pîrêul Văii-Sēcî au rămas a rezeșilor din Negoiești, având case și hrana lor pe această coastă, și după cum am hotărît, fiind față toți rezeși din Negoiești, s'aũ primit cu această hotărîre, și am dat această mărturie la mâna Postelnicului Nicolai Roset, ca să'si stăpânească satul lui Rădiana după această hotărîre.

Let 7274 (1705) Septem. 2.
Robiî Măriei-Tale.
Grigorie K. Pah.

Hotărnicia moșiei Negoieștilor.

Înștiințez prin această mărturie hotarnică, pentru pricinile ce au fost mai înainte și pentru hotărîtura ce s'aũ făcut acum de către mine, a moșiei Negoieștilor, ce este în ținutul Bacăului pe apa Troțușului, în care moșie avînd d-luĩ Banul Nicolai Roset, cumpărături cea mai multă parte, și avînd și mănăstirea Bogdana cate-va dăniĩ, au rēmas partea rezeșilor într'acest hotar, numai acelor ce n'aũ vëndut, nici au dat danie. Derĩ fiind moșiea într'această stare, și ne hotărîtă au fost adus d-luĩ Banul Nicolai Roset, în anul trecut, hotarnicĩ din poronca gospod pe d-luĩ Cluceriul Costăchi Krupenski, i pe Șatrariul Sandul Loginescul, și au ales toate părțile d-sale Banului despre Rădiana, moșiea d-sale. Însă fiind că Negoieștii merg alătore cu Rădiana la un loc, apoi purceg alătore cu moșiea Bogdana mănăstirii, nu s'aũ mulțămit părinții numiții mănăstirii, cu ace hotarnică ca să iae d-luĩ Banul Roset pe lângă mănăstire, și dănd jalobă au adus luminată cartea pe Înaltatuluĩ Domnuluĩ nostru Constandin Dimitrie Moruz Voievod, în care mi se poroncește să hotărēsc moșiea Negoieștii și să dau mănăstirii, parte despre mănăstire, apoi să ia d-luĩ Banul. Dar fiind că această moșie Negoieștii partea câmpuluĩ, adicã locul cel de hrană, parte din sus despre Rădiana, unde vra să ia mănăstirea, și d-luĩ Banul Roset, este locul cel mai bun și curat, pentru că partea din gios este mai prost cu pă-

dure. Au adus și rezeșii carte gospod poroncindu-mi-să că de este moșia aceasta jumătate locul bun, și jumătate mai prost, și să dau atât mănăstirii câtu dumisale Banului și rezeșilor, și din sus, și din gios, adică și din bun și din prost. Decî viind la starea locului dinpreună cu dumnealui Banul Roset, i cu Serafim, egumenul din Bogdana, și cu toți rezeșii care s'aũ tẽmplat, s'aũ făcut funie de 20 stãnjinĩ și stãnjinul de 8 palme, care mẽsurã a palmii s'aũ însemnat într'aceastã hotarnicã, și mẽsurãndu-se toatã moșiea. Din partea moșiei mãnãstirii Bogdaniĩ, curmezișul pãnã în Cãiușii s'aũ aflat 3560 stãnjinĩ, cu 80 stãnjinĩ matca Gãrbovanului, i cu 20 stãnjinĩ matca Vãii-Secĩ (bez 110 stãnjinĩ cotul Cãiușului, în capul hotarului din gios, care este datã d-sale Banului Roset, de Cãpitanul Ionișã Talpã, i de Ionișã Conțescul, i de Epurești, i de Comciolã Comșa, și de alți rezeși). Decî din 3560 stãnjinĩ ce cuprinde toatã moșiea curmezișul, scoțindu-se 100 stãnjinĩ, adică matca Gãrbovanului, și matca Vãii-Secĩ, cari n'aũ intrat la împãrțalã, fiind loc nici de o triabã, și dat de cãtrã toți rezeșii cu învoialã, d-sale Banului Roset, au rẽmas 3460 stãnjinii de împãrțit. Și fiind cã aceastã moșie Negoieștii se împarte în opt pãrți : însã o a tria parte din tot hotarul este un bãtrîn ce se numește Sofioiul, iar cele douẽ pãrți se împarte în șapte bãtrîni anume : Ilie Orẽș, Petre Orẽș, Mãtieș, Brãteluș, Anișã Tãbãlãiasa, Stanca și Maria, am cercetat cu amãruntul ănteiũ pentru toate daniile

mănăstirii, câte au rămas bune și fără pricină, carele s'au făcut 405 stănjini, și i s'au dat pe jumătate dintr'această sumă, adică 202 $\frac{1}{2}$ stănjini în partea din sus, din locul cel bun, despre mănăstire și din gios, și din gios din cei 270 stănjini a d-sale Banului Roset unde are d-lui moară și crăsmă, iar 202 $\frac{1}{2}$ stănjini, i s'au dat din gios din locul cel prost. Pe urmă s'au învoit egumenul cu d-lui Banul, și au dat egumenul acei 202 $\frac{1}{2}$ stănjini, din locul cel prost d-sale Banului, și d-lui au dat mănăstirii 40 stănjini din locul cel bun cu scrisoare de schimbare, și s'au lipit acei 40 stănjini lângă acei 202 $\frac{1}{2}$ stănjini, și au rămas 242 $\frac{1}{2}$ stănjini, toată partea mănăstirii din câmp. După aceasta s'au făcut cercetare scrisorilor de cumpărătura ce are d-lui Banul Roset într'acest hotar, și s'au aflat zapise bune și fără pricină pe 2428 stănjini 3 palme (însă cu cei 40 stănjini ce au dat mănăstirii cu schimb) bez 110 stănjini cotul Căiușului, bez 100 stănjini matca Gârbovanului, și matca Văii-Secii. Deci au rămas și partea rezeșilor din câmpu 632 $\frac{1}{2}$ stănjini, și fiind că rezeșii care n'au vândut, nici au dat danie părțile lor, se află unii în partea din giosu, iar alții în partea din sus, au case cu vii și cu livezi, așezături vechi, nu iam putut clinti din așezările lor, și am potrivit de s'au dat rezeșilor, pintre hlizele d-sale Banului Roset, adică pe unde sunt casele și așezările lor, dându-li-să și țidul la mâna fiește-căruia, pe câtă parte i s'au venit. Așijdere măsurându-se și siliștea

Veii-Sēcî s'aũ aflat 1400 stãnjinî, din care aflându-se 242 stãnjinî, daniile mănăstirei, s'aũ lipit lângă hotarul moșiei mănăstirii, apoi s'aũ dat partea rezeșilor 639 dintr'a mănăstirii din gios, fiind drept acel loc casele și așezarea unora din rezeși, și de la rezeși în gios 518 stãnjinî partea dumisale Banului, până în drumul cel mare, și s'aũ închiat tot hotarul câmpului și săliștii. stîlpindu-se a fiește-căruia parte cu pietre hotare. Iar la codru fiind că merge hotarul, acei moșii tot îngustându-se pe unde se sfîrșește, s'aũ măsurat pe patru locuri, și întâi la frunte în margine despre Trotuș, s'aũ aflat 3043 stãnjinî, care împărțindu-se cu analoghiî la 10 stãnjinî, în câmpu s'aũ venit $8\frac{1}{2}$ stãnjinî în codru. La a doua măsură în dreptul guri Podului s'aũ găsit 2595 stãnjinî, și s'aũ venit la 30 stãnjinî din câmpu, 21 stãnjinî din codru. La a treia măsură s'aũ găsit 2340 stãnjinî, în dreptul mănăstirii Bogdaniî, și s'aũ venit la 10 stãnjinî, la câmpu $6\frac{1}{2}$ stãnjinî în codru. Și la a patra măsură la Groșit 675 stãnjinî, la 30 stãnjinî din câmpu, 5 stãnjinî în codru.

Cu această analoghie împărțindu-se și codru s'aũ însemnat cu bouri partea fiește-căruia, precum în harta ce am făcut, carele este iscălită de mine și pecetluită cu pecetea mea, și am dat-o la mână d-sale Banului Nicolai Roset, arată pre larg atât câmpul și siliștea cât și codru, și toată starea moșiei, și partea fiește-căruia cîta este, și lângă cine i s'aũ venit. Iar pentru cumpărăturile d-sale Banului Roset, de

la cine le au cumpărat și pentru daniile mănăstirești de la cine sunt date, am făcut izvoade pentru toate anume, iscălite de mine, și s'au dat și mănăstirii și d-sale Banului Nicolai Roset.

1781 Mai 15.

Leon Episcop Romanului.

Soma stĕnjĕnilor a tot hotarul moșiei Negoieștilor, a siliștii, Văii-Săci, fiind toți rezeși față.

3560 stĕnjĕni curmezișul moșiei din piața moșiei mănăstirii Bogdana, până în Caiuț, cu 80 stĕnjĕni matca Gărbovanului, i cu 1400 toate săliștile Văii-Săci.

Soma stĕnjinilor de moșie cumpărată de Banul Necolai Roset, din hotarul Negoieștilor.

7275. Mart 1. 320 stn. Din bătrînul Stanca de la Ion Roman, Vasile Roman, Postolachi Kiperiü, i Grigore Roman diacônul, Ion Roman, Grigoraș Kifon, Pavĕl Roman, Ionița sin lui Nicolai sin lui Strătulat Roman, i Vasilachi Pașcu, i Toader Carlagâ, i Stefan Codeli, Iftinca a Iliesi.

7276 Iun. 12, 64 stn. Din bătrînul Ilie Orăș de la Miriuș Vlaga, Ionița Vlaga, Toader zet Vlagoi împreună cu Safta fi-meia lui, i Diaconul Ion Neghină, i Costandin Neghină, Lepadatul Neghină, Ioana sora lor.

1768 Mart 18. 53 stn. Din bătrînul Brăteluş, de la Ioniţă Popa diacul de Divan, bez 53 stējņēni ce au luat dintr'acest zăpis, Sandul Barbul Diaconul după cercetarea ce am făcut.

1768 Mart 18. 5 stn. Din bătrînul Petre Orēş, din partea popii Ion Bocă, de la Ioniţă Popa diac de Divan, bez 15 stējņēni ce au luat dintr'acest zăpis diaconul Panaite, şi cu alţi rezeşi a lui după cercetarea ce am făcut.

7266 Iun. 12, 32 stn. Din bătrînul Ilie Orēş, de la Ursul Bărbăria, Iftime Kişul, Ioan Coşofan, Ivan Petrariu, Nastasă Lecca, bez 64 stējņēni din bătrînul Mătieş ce i au luat dintr'acest zăpis, Daniil Călugărul, după cartea de blăstăm ce au priimit.

7266 Iun. 12. 3 stn. Din bătrînul Ilie Orēş, de la Vasile sin Toader, Gheorghie i Maria fata lui Ion Coşofan, osēbit de o crîşmă ce au vândut aceştii mai sus arătaţi, în gura Văii-Sēcii, tot într'acest zăpis.

7273 Mai 23. 35 st. 5 pal. Din bătrînul Brăteluş de la Agapie nepot lui Grigoraş Mutul i Ileana femeia lui.

1775 Iunie 12. 32 stn. Din bătrînul Petre Orēş, de la Safta fata lui Ion Coşofan, ce i avut cumpărătură de la Irina fata Sandului.

1775 Iunie 18. 16 stn. Tot din Petre Orēş de la Safta fata lui Ion Coşofan, ce ia au avut cumpărătură de la Anton cu o

livadă de pomi, ce i au avut cumpăratură de la Ana fata lui Petriile.

7277 Iunie 8. 20 stn. Din bătrînul *Petre Orăș*, de la *Ioniță Ciobotariul*.

1779 Iunie 28. 80 stn. Din bătrînul *Aniții Tăbăliasa*, de la *Gheorghie fciorul lui Stefan*.

1775 Sept. 11. 80 stn. Din bătrînul *Aniții Tăbălăiasa*, de la *Gheorghie fciorul lui Stefan*, de la *Gheorghie Tăbălie*, *Ion Tăbălie*, *Vasile nepot Tăbălie*, *Ion sin Nastasă Tăbălie*, *Ioniță zet Nastasă i-Nicolai Ogradă*.

7285 Genar 21. 80 stn. Din bătrînul *Aniții Tăbălăiasa*, de la *Sacor nepot Ifincăi*, *Costandin sin Ion Bărban*, *Iftimie sin Vasile Bărban*, *Petre sin Nucăi Bărban*, *Postolachi Bere sin Simion*, *Trohan sin Simion*, *Vasile sin Simion*, *David sin Simion*.

1779 April 28. 10 stn. Din bătrînul *Mătieș*, de la *Ion Kirița*, i *Gheorghie Kirița* i *Dochița sora lor*, *Floarea muma lor*.

1779 April 23. 82 stn. Din bătrînul *Matieș* de la *Apostol Desagă*, *diaconul Andrei Desagă*, *Echim Negrușoiul*, *Ion Kirița*, *Creciun Tanga zet Pricop*, *Nicolai Muste zet Negrușoiul*, *Nistor sin Vasile Negrușoiul*.

1779 Mart 8. 50 stn. Din bătrînul *Mătieș*, de la *Gheorghie Anghel*, *Antimița fimeia lui Ursachi Anghel*, *diaconul Toader Anghel*.

1780 Iulie 10. 36 stn. 6 plm. Din bătrînul *Brăteluș*, de la *Andrei Cojocariu zet Gavril Știrbul*, *Ioniță sin Gavril Știrbul*, *Toa-*

der sin Gavril Știrbul, Mătei Lupul, nepot lui Gavril Știrbul.

1779 Genar 30. 36 stn. 6 plm. Din bătrînul Brățiluș de la Cristian Movilian, Stanca Ruptu zet Popei Dumitru, Vasile nepotii Movilianului.

1771 Octom. 8. 309 stn. Din bătrînul Sofioiul de la Comciolă, Comcea cu nepoșii lui.

1775 Iunie 24. 65 stn. Din bătrînul Sofioiul de la Ioniță sin Stefan Sărăcuț, Gherasim brat lui Ivan cumnat lui Sărăcuț, Maria Tîrgoaia, Stefan sin Ursul, Ion Pătrășcan, Toader Pătrășcan.

1779 Sept. 14. 14 stn. 4 plm. Din bătrînul Sofioiul, de la Toader sin Dumitru Agapie.

1780 Febr. 20. 45 stn. Din bătrînul Sofioiul, de la Grigore sin Dumitru Agapie cu fimeia lui.

1780 Febr. 20. 580 stn. Din bătrînul Sofioiul de la căpitanul Ioniță Talpă, cu 320 stănjini bătrînul Maria, ce au luat căpitanul Ioniță, de la toți rezeșii cu învoială, după cum arată zapisele lor.

1780 Fevr. 20. 298 stn. Tij din Sofioiul, de la Crăște Iepure, Mihaș Iepure, Catrina Mărtăsoaea sora lor.

1781 Mart 10. 165 stn. Tij din Sofioiul de la Ioniță sin Gheorghie Conțescu, de la căpitanul Ioniță Talpă cu schimb.

2498 stănj. 3 palm. Fac piste tot cumpărăturile d-sale Banului Roset.—Iar dani-

le mănăstirei s'aũ arătat în deosebit izvod, ce s'aũ dat mănăstirei cum și din rezeși cine au rămas cu moșie, li s'aũ dat țidule la mână fiește-căruia, cine câtă parte are.

Iar pentru ca să se știe părțile fiește-căruia unde și lângă cine au luat, s'aũ însemnat aice după cum și în hartă am aratat.

260. stn. Dumnealũ Banul Nicolai Roset, din piatra mănăstirei în gios unde are moară și crișmă.

242 stn. 4 plm. A mănăstirei însě cu 40 stănjini ce au luat mănăstirea cu schimbul de la d-lui Banul Roset, din locul cel bun din bucata d-sale de loc, ce este din gios alăture cu a mănăstirii.

362 stn. Dumnealũ Banul Roset, bez 40 stănjini ce au dat mănăstirei schimb, pentru această bucată de loc.

350 stn. A rezeșilor însě cu 65 pol stănjini din Sofoiul.

168 stn. Dumnealũ Banul Roset, din Sofoiul.

1768 stn. Dumnealũ Banul Roset, însě într'această somă de stănjini sunt și 240 $\frac{1}{2}$ stănjini, ci iaũ luat d-lui Banul Roset cu schimbul, de la mănăstire în locul acestora, cei 40 stănjini din locul cel bun a d-sale, tot într'această somă de stănjini sunt și 20 stănjini a lui Darie.

30 stn. A preotului Ioán.

282 stn. 4 palme. A rezeşilor până în apa Căiuşului în capul hotarului din gios, unde se încheie tot hotarul acesta, osăbit de 110 stănjini, cotul Căiuşului ce este a d-sale Banului Roset, dat de Căpitanul Ioniţă Talpă, i de Ioniţă Conţescu, de Iepureşti, de Comciolă Comcea şi de alţi rezeşi.

3460 stn. Fac bez 80 stănjini matca Gârbovanului, i 20 stănjini matca Văii-Secii.

Iar măsura şi împărţala la codru şi la silişti, s'aŭ arătatŭ în mărturia hotarnică şi în hartă.

1781 Mai 15.

Leon Episcop Romanului.

Copie de pe mărturia cea adevărată

Facem ştire cu această mărturie a noastră, că din luminată poroncă pre înalţatului Domn, Măria Sa Grigore Alexandru Ghica Voievod, am mersŭ de am hotărîtu moşia Negoieştii, stringënd toţi rezeşii de Negoieşti, tineri şi bătrîni, din Căiuşul Mic pân în hotarul Bogdanei din sus, şi s'aŭ găsit 3363 stănjini, afară de 110 stănjini ce s'aŭ aflat un cot la Căiuş care fiind bataştină Sofieştilor fiind că Orăşeştilor, li s'aŭ dat silişte Valea-Sacă, şi la această bataştină, din gios de la Căiuş să nu aibă rezeşi din Orăşeşti a se amesteca, fiind că lor li s'aŭ dat silişte în Valea-Sa-

că, după cum arată în hotarnica și încunjura-
rea moșiei Negoieștilor, și am dat această măr-
turie la mâna lui Toader Agapie, cu tot nia-
mul Sofioștilor, să și stăpînească partea lor de
moșie bătaștină cu pace și

Let 7283 (1775) August 25.

Toader Lupul, vornic de Poartă hotarnic,
Vasile Postelnicel hotarnic.

Țidulă pe partea de moșie din Căiuț, ce
iaste din hotarul Negoieștii. Din poronca du-
misale cuconului Dimitrașco Bogdan biv vel Spa-
tar, ispravnic de tinuțul Bacăului, fiind rân-
duit ca să hotărêsc moșiea Negoieștii, de la
satul Căiuțul, am mersu la starea locului, și
stringêndu pe toți rezeșii din hotarele acele
s'aũ măsurat moșia de la Căiuț, cu stânjenu de
optu palme gospodũ, atît siliște cât și dealu cu
viile de asupra satului, și tot câmpul de ară-
turi și bataștile, și locurile de pădure, și toate
curăturile de fânațuri, numai codru la munte
despre hotarul Putni au rēmas ne măsuratũ, și
neînparțit, a tuturor rezeșilor, alegêndu-sē păr-
țile tuturor rezeșilor, după țidurile vechi ce au
avut de la rēposatul vlădica Leon, ce au hotă-
ritũ aceste moșii adică partea Toderețeștilor,
și cu a Vărvari, Ileana i Preotul Anton, Ne-
culai și Ursachi, înse Toderețeștilor toți o ju-
mătate și Varvari, preotului și Neculai o ju-
mătate cu neamul lor, baștină din bătrânul Pe-

tre Orăș, 70 stăjini 2 palme, adică șapte-deci stăjini două palme, însă 7 stăjini 3 palme câmpu de arătură, și până în zarea dialului deasupra satului piste drumul mare. 21 stăjini în curăturile de fânaș, pădure s'o curățe, cu doi stăjini, mai fiind îngustă, până în cumpărăturile d-sale Vornicului Neculai Roset, și 4 stăjini bataștină în trei coturi și 17 stăjini rupturile cu tufle, din pîrșul Căiușului la dial, iar pên în cumpărăturile d-sale vornicului Neculai Roset, și 6 stăjini și 3 $\frac{1}{2}$ palme pe unde sunt niște bordeie cu oameni șezători, și 9 stăjini 6 palme pe dialu cu viile, și trei tot acolo pentru unul pol fiind îngust facă 12 stăjini și 4 palme drept pe dealul viilor deasupra satului și tot atâta stăjini sunt pe vale siliște, cu casele pe cât și în deal cu viile.

Iar la toate vadurile de moară, și de chiuă, să între toți rezeșii pe bătrîn, să se învoiască cu nămiala a da adetiș ceș ce au făcut, celor ce n'aũ, și s'aũ dat această țidulă la mâna neamului Todereteștilor, și la mâna preotului Anton și Vărvareș, și Ileneș și lui Necu'aș Ursachi cu toți frașii, și neamurile lor, să stăpînească părșile lor, cu deplină pace, ș'am iscălit.

1800 April 19.

Ionișă
Negură
1794

Ionișă Negură Postelnicel
Hotarnic.

(Original).

Zapis de crăsmă.

Adică eu Gavrilă Durlan, dat-am acest adevărat zapis al meu la mâna cumnatului Dumitrașcu sin Toader Gheorghî rezeșul nostru, precum să se știe că având noi în partea noastră din Petre Orăș locul de crăsmă, am făcut eu o crăsmă la acel loc, și ȳam dat cumnatului Dumitrașcu iarăș loc de crăsmă alături cu mine, însă piste drum de la vale și când s'aũ făcut acest zapis am fost noi față.

Eu Tănasă Durlan vornic m'am tîmplat. Eu Toader Stoian ot tam, m'am tîmplat. Eu Dobre martur. Eu Toader Făcăoariu.

Let. 1774.

Eu Toader Agapie am scris și iscălit maĩ sus.

Și eu Proca, aprod fiind cu o poroncă acolo la Căiuți, am fost la această, și sunt martur, precum au zis.

(Original).

Schimb de moșie.

Adică eu Manoli Hașcu împreună cu ficiorii mei, Ion, și Vasile și Măriuța dat-am adevărat și încredințat zapisul nostru, la cinstită mâna d-sale cuconului Răducanu Roset, precum să se știe că având 16 stănjini, adică șai-spre-dece stănjini de moșie baștină, în hotarul Negoiești, ce se numește Căiuțu Micu, și împărțitũ tuturor ficiorilor câte doĩ și jumătate stănjini, ce li s'aũ venitũ de parte, și

eu rămăindă cu acești trei ficiorî, în trei-spre-deci pol stănjîni, adică 1 stănjîn ce rămăsese baștină, și cinci stănjîni ce am cumpărat, de la Catrina fata Loginului, și doi pol stănjîni ce am dat lui Ion și 2 pol stănjîni ce am dat lui Vasile și 2 pol stănjîni ce am dat Măriuței ficei mele, care fac 13 pol stănjîni, după țidula de hotărit ce avem de la un Ioniță Negură postelnicel, ce au fost hotarnic, care acești stănjîni ni s'au dat în câmpul de arătură, și până în zarea dealului de asupra satului, piste drumul cel mare, și mai dănd pe apa Căiuțului Mic, cu vaduri de moară, cu locuri de tanaț, cu codru, în tot hotarul, avënd să tragem după analoghia stănjînilor moșiei, din tot locul care noi aflăndu-ne șezători pe moșia d-sale hatmanului, în ținutul Putnei, și ne avënd nici un folos de moșia noastră, ne am rugat d-sale de au făcut acest schimbă cu noi, adică ni-au dat d-lui un pogon de vie, și jumătate cu loc cu tot aice pe moșia d-sale, lângă casa me, și bani ni-au dat 80 lei, și noi ȳm dat acești trei-spre-dece pol stănjîni din hotarul Negoieștilor, ce se numește Căiuțul Mic, să fie ocină și moșie, d-lui și cuconilor d-lui în veci, și pentru mai adevărată, și pentru mai adevărată credință ni-am pus numile și degitele în loc de peceți, neștiindă carte.

1811 Septemvrie 7.

Eu Manole Hașcu am dat cu voia me.
Eu Ion sin Hașcu am dat. Eu Apostu înpreu-

nă cu femeia me *Măriuța* am dat. Eu *Vasile* sin *Hașcu*.

De la Isprăvnicia Bacăului.

Viind numiții și arătând că schimbul, l'au făcut cu a lor primire, s'au adevărit și de isprăvnicie.

1811 Sept. 17.

Stolnic.

Numitul mai sus *Manoli Hașcu*, viind în-suși înaintea noastră, au arătat că cu bună voie și primirea sa, au dat zăpisiul acesta, și s'au încredințat de noi.

. 1811 Noemvrie 17.

(Original)

Zăpisi de vânzare de moșie.

Adică eu *Ioana* fiica lui *Manoli Hașcu* împreună cu bărbatul meu *Dumitru*, dat'am adevărat și încredințat zăpisiul nostru, la cinstită mâna d-sale cuconului *Răducănu Roset hatman*, precum a se ști că de nime siliți nici asupriți, ce de a noastră bună voie am vândut d-sale 2 1/2 stănjini, stănjini moșie baștină ce o avem dată zestre de la părinții noștri în hotarul moșiei *Negoieștilor* ce se numește *Căiuțul-Mic*, în câmp cu arătură, cu vaduri de moară, pe apa *Căiuțului Mic*, cu poieni de fă-

naș, cu codru și pînă în capul moșiei ce tragim cu analoghia stănjînilor, după țidula de hotărît ce avem de la un Ioniță Negură postelnicel, ce au fost hotarnic, care această parte de moșie am vîndut-o cu bună tocmală, adică câte 15 lei, pe stănjeni, care bani iam priimit toți deplin în mîinile mele, 2 $\frac{1}{2}$ stănjini 37 lei și jumătate, și d-lui să aibă a stăpîni cu pace această ocină și moșie în veci, d-lui și cuconii d-sale; și pentru mai adevărată credință ni-am pus numile și degitele în loc de pecetî.

1811 Septemvrie 8.

Eu Ioana sin Hașcu cu soțul meu Dumitru. Eu Irimia adevăresc. Eu Iacov zet Hașcu adevăresc. Eu Ion Hașcu adevăresc. Eu Apostu zet Hașcu adevăresc. Eu Manoli Hașcu adevăresc împreună cu fimeia me Stratona. Eu Pintiliș Soare m'am tîmplat față. Eu Vasile sin Hașcu.

De la Isprăvnicia Bacăului.

Viind numiții vîndători și arătînd că cu a lor primire au dat zapisul s'au încredințat și de isprăvnicie.

. . . . (Original) 1811 Septemvrie 18.

Vîndare de pămînt din Negoiești.

Adică noi cari mai gios ni-am pus numile și degetile, dat'am adevărat și încredințat zapisul nostru la cîstită mîna d-sale hatmanului Răducanu Roset, precum să se știe că am vîndut d-sale 4 stănjini, adică patru stănjini, adică patru stănjini din hotarul moșiei

Negoiești și cu un vad de moară în Căiuțu Mic, din dreaptă moșia noastră, din bătrînu Ilie Orăș, cu primită tocmală și hotărît prețu câte 30 lei stînjînu, adică trei-deci de lei stînjenu, cari se fac 120 lei, adică una sută-două-deci lei, și cari bani iam primit toți deplin în mâ-nile noastre, deci de acum înainte să fie dumisale dreaptă ocină și moșie, în veci nestrămutată, atît d-sali cît și cuconilor d-sali, fiind că de a noastră bună voie, nesiliți și asupriți de nime. Iar cînd a face d-lui alegere și hotărîtul moșiei ieșînd lipsă din acești stînjîni, să avem a întoarce banii; iar trecînd mai mult, să ni plătească d-lui tot cu acel prețu. Deci pentru puterea și încredințarea acestui zapis ni-am pus numele și degetile.

1811 Noemvrie 30.

Eu Gheorghie Catiș vîndător. Eu Pandeli Soare vîndător. Dumitru sin Pandeli Soare vîndător. Necula Baicială vîndător. Eu Ariton vîndător.

De la Stărostia Putnei.

Viînd și înaintea noastră și arătînd că de a lor bună voie au dat acest zapis; s'a încredințat și de cătră noi.

1813 Fevr. 25.

. Teodor Căpitan. (Original)

Vândare de moșie în Negoiești,

Adică noi noi cari mai gios vom puni numile și degitile încredințăm cu acest zapis al nostru la cinstită mâna d-sale hatmanului Răducanu Roset, precum să se știe că având noi moșie, baștină părintască în hotarul Negoieștilor, din bătrînul Petria Orăș a cărui moșie capătul dispre răsărit esti în Trotuș, iar dispre apus merge tot de o potrivă cu moșia d-sale hatmanului, Popeni pi din gios, iar despre amiază noapte cu moșia rezeșască, care moșie driaptă parte noastră, este 34 stănjini și 2 palme adică trei-deci și patru stănjini și 2 palme, deci de nime siliți nici asuprați, ci de a noastră bună voie am vândut-o d-sali, cu bună tocmală, câte trei-deci lei stănjînul, care se fac 1027 lei 20 parale adică una mie două-deci și șapte lei, și două-deci parale care bani iam luat toți deplin în mâinile noastre. Deci de acum înainte să aibă d-lui a stăpîni cu pace, din tot locul cu tot venitul ca pe o driaptă ocină și moșie a d-sale în veci nestrămutat, atât d-lui cât și cuconii, urmașii d-sale, iar întâmplîndu-se a naște vre-o pricină de judecată noi să avem a răspunde și la hotărîtura și alegerea ce va face d-lui, căți stănjini vor ieși lipsă din soma aceasta să avem a întoarce banii înapoi, iar eșînd mai mulți deie d-lui banii tot după tocmala aceasta. Și spre mai adevărată credință am pus numile și degitile.

1812 Genar 20.

Eu Ion Kicuruș vîndător. Eu Grigore Ierodiacu vîndător. Eu Grigore Ierodiacu vîndător.

deşor. Eu Anton Burchi vënddeşor. Eu Simion vënddeşor. Eu Constantin Hangan vënddeşor. Eu Constantin Drobotă vënddeşor.

De la Isprăvnicia Bacăului.

Viind și înaintea noastră numitul Antone D. Ierodiamonul și arătând că este vechil și din parte celorlalți, și că de a lor bună voie au făcut vëndșarea aceasta, luându-și și toți banii deplin, pentru care s'aũ încredinșatũ și de noi.

1812 Genar 29.

Iordachi Krupenschi ban . . .

<i>Stănjini</i>	<i>palme</i>	<i>parmace,</i>	
7	4	5	Simion
16	4	2	Grigore Diaconu.
5	7	4	Ion Kicuruș zet Sanda.
1	4	3	Constandin Hangan.
2	5	"	Anton Burki.
2	5	"	Constantin Drobotă.
<hr/>	<hr/>	<hr/>	
36	6	6	fac acești stn. de mai sus arătați.

Alt zapis de la Preoteasa Iftinca Durlănoae, care vinde doi stănjini și o palmă cu 62 lei, 30 parale, 1812 Iulie 6, încredinșat de isprăvnicia de Bacău.

Cinstit Divanului Knejei Moldovei.

La 1811 am fost dat jalobă cinstitului Divan, cerşând ca să se înfaşeze cu mine, D-lui Ilie Roset fiul reposatului moşului meu Vornic Neculaî Roset, pentru strîmbătate ce'mi pricinueşte dispre d-lui, la moşie Poşorcani, de la ţinutul Putnei, ci se alătorează cu o moşie a unor rezeşi, ce se numeşte Negoieştii, i Căiuşul Mic, ce este acum la ţinutul Bacăului, intru care moşie reposatul moşu-meu, fiind epitrop nouă după moartea tătâni-meu, au intrat cu cumpărături fără să ne arete ceva, în cât au trăit, şi eu iarăş aflându-mă aice departe de ace moşie, nu am putut şti că D-lui să megieşeşte cu moşia me, s'atî că cumpără într'ace moşie megieşită, ştiind că moşia dumisale este piste altă moşie a mănăstirii Bogdaniî, apoi scoţând hotarnic la 1809 pe Vornicul de Poartă, Gheorghie Talpiş, ca să aleagă şi să hotărască ace moşie a me, de cătră împregiuraşi, de o dată am vădut pe d-lui Ilie Roset, că pricinueşte că ar fi megieş cu un cot ce l'ar fi având cu cumpăratură din moşia Negoieştii dispre Trotuş. Şi așa întrând eu în cercetare am aflat acum, că răposatul moşul-meu nu au păzit datoria sa ca moş, şi epitrop, ci în loc să cumpere pentru noi, pe de o parte arată mumei mele, că nu sunt bani şi nu trebuie, şi pe de altă parte d-lui căuta interesul său cumpărând şi schimbând într'ace moşie, şi măcar că cunosc că trecire vremei fiind multă, numai ajuta pentru tăcere me, dar fiind

că am aflat acum vederat vicleșug, carele până acum nu l'am știut, știind că pravila sloboade pentru neștiința faptei 30 ani, pentru aceia îndrăznesc a cere dreptatea me, de la cinstitul Divan pentru stâmbătatea ce mi s'aũ făcut, rugându-mă ca la cercetarea acestei pricini să fie și d-luĩ Visternicu Grigoraș Sturza, împreună cu D-voastră.

Răducanu Roset, hatman.

La cercetarea ce să va face la Divan, să fie și d-luĩ Visternicu Gligoraș Sturza, fiind cerșut din partea D-sale hatman Răducanu.

1812 Fevr. 14.

Vel Logofăt.

(Originalul)

De la Divanul Knejei Moldovei.

La înfăpșarea ce au avut în Divan cinstitul boer d-luĩ Hatmanul Răducanu Roset cu Vasile Beldiman, vechil din partea d-sale vornicesei Ecaterinii, soției răposatuluĩ Vornic Neculaĩ Roset, pricina fiind precum în gios se arată. Moșia Popeniĩ a d-sale hatmanuluĩ, megieșindu-să cu moșia Căiuțul i Negoieștiĩ răzășască, face cerire d-luĩ hatmanul, că după protimisis ce ar ave cu megieșita moșie să rescumpere de la casa reposatuluĩ Vornic, toate părțile ce au cumpărat de la rezeși de mai înainte, cu cuvânt, că răposatuĩ vornic, nici rezeșie în numită moșie n'aũ avut, nici megie-

șie. Mai ales că fiindu-l unchiu în nevrăsnicii, d-lu-l iaă fost și epitrop casii, în vremea ce se afla în viață, când făcea acele cumpărături de la rezeși, care nu s'ar fi căzut a le cumpăra. În protiva căroră cereri a d-sale hatmanulu-l, au răspuns vechilul d-sale vornice-sei, că acele cumpărături nu sunt din vremea nevrăsniciei sale, ce mai denainte de când si părintele d-sale hatmanulu-l, se afla în viață. Scoțind spre dovadă de au arătat, și un perelipsis de toate zapisele de cumpărăturile ce au avut repositul vornic din 1781 Mai 15, adevărit fiind de repositul Leon Mitropolitu, când în viață aflându-se Episcop la Episcopia Romanulu-l,—a căroră zapise cercetându se veleturile lor, acum de cătră judecată, s'au vëzut unile de câte 45 ani. și altele cate 24 ani, când la ace vreme cu adevărat trăia părintele d-sale hatmanulu-l, și dacă atunce privia cumpărind și n'au pricinuit nimica, învoindul ca pe un frate, apoi acum după atăta trecire de vreme, nu se cuvine d-sale hatmanulu-l să ciară acel protimisis fiind sfârșită aceasta, și după a pravilei hotărîre și obiceiul pământulu-l, ce se păzește la o de asemenea pricină, ce judecata într'acest chip au găsit a fi cu cuviința și după dreptate, că nici d-lu-l hatmanul, să n'albă mai mult protimisis nici cu schimbul, nici cu cumpărături în hlizile rezeșilor, ce se află pintre părțile d-sale Vorniculu-l, când vor ieși la vëndare, cum nici dumneiei Vorniceasa să ceie vre-un protimisis, sau să facă vre o schimbătură la părțile rezeșilor de pe hliza ce li-au

rămas de 283 stănjini unde le sunt aşezările lor, care se megieşesc cu moşia Popenii, a d-sale hatmanului, când iarăş vor ieşi la vîndare, şi pentru ca să se păziască şi despre o parte, şi despre alta, nestrămutat această hotărîre a Divanului, s'aũ făcut două asemenea cărţi de judecată, şi s'aũ dat una d-sale hatmanului Răducanu Roset, şi una d-sale vornicesei Ecaterina Roset, care amăndouă părţile să fie următoare, precum mai sus se cuprinde.

1812 Fevruarie. 20.

. . . . Log. L. Balş Vornic. Iordachi
 Donici Vornic. . . . Vornic. N. Balş
 Hatman. Grig. Sturza Visternic. . . .
 Logofăt procitoh.
 (Originalul) s'aũ trecut în condică
 Clucer.

Zapisul din 13 Decembre 1813 adiverit de Isprăvnicia de Bacău a lui Neculaï Bucşilă, Apostu Dobre, Ion Apostu, Kiriak Vartolomei, Acsinia fata lui Vasile Vutunor, Ion Moisă şi Neculaï Moisă pe 16 $\frac{5}{8}$ stănjini, stănjini de moşie vînduţi hatmanului Răducanu Roset, cu 30 lei stănjînul. Iar în dos sunt arataţi căi stănjini au avut fie-care, şi au ieşit numai 13 stănjini, 5 palme, şi 5 parmace, *din Ilie Orësh.*

Alt zapis din 16 Ianuar 1812 de la Dumitru Ţiţu, Neculaï Ţiţu, Andrei Bărbărie, Ioniţă Ţiţu, Gheorghe, Moisă, Vasile a Nechitei, Necu-

laî Smucilă, și alți dece, prin care vînd hatmanului Răducanu Roset, 26 $\frac{3}{8}$ stănjîni de moșie, câte 30 lei stănjenu din bătrîni, Ilie Orăș, și Petru Orăș, Durlan, Buznerești, Gafița și Sanda.—Incredințat la Fevr. 1813 de Stărosția de Putna.

Alt zăpis, tot pe ace hărtie prin care la 20 August 1814 Diaconul Neculaî Melinte, vinde hatmanului Răducanu, cu preț de 30 lei stănjînul, 2 stănjîni, 6 palme, 2 palmace, care le răs-cumpărase el de la mănăstirea Bogdana.

Alt zăpis, din 20 Septemvre 1814 de la Neculaî Toma și Ioan Mititelu, care vînd hatmanului Răducanu Roset, 2 stănjîni, 7 palme de moșie, cu preț de 30 lei stănjenu.

Alt zăpis, din 27 Octombore 1814, prin care David Andreica, cu cumnatul-său vînd hatmanului Răducanu Roset, șapte stănjîni de moșie din hotarul Negoieștilor, partea moșului lor Ionița Patriki, din Petre Orăș, popa Boncă. Postolachi, și Gafița, cu preț de 30 lei stănjă-nul.—Incredințat de Isprăvnicia de Bacău.

Adică noi cari mai gios ne vom pune numile și degitele, încredințăm.

Ispisoc de la Miron Barnovschi VV.

Facem înștiințare pentru adevarat și cinstit, și credincios boerul nostru d-luî Dimi-trachi vel Logofătü, că osebit de alte mile a

noastre miluifl'am pre dănsul, și i-am întărit lui, întru al nostru pământ moldovinescu, pre a lui dreaptă ocină și baștină ce are moasa lui Maria, nepoata Antonesei, din bătrînul și bunul Ștefan VV. un sat anume Rădeni, între Dragomiri de la Valea-Sacă, la Bogdana unde au șăzut Miclăușu Fauru. Care acest sat au fost schimbătură Marii nepoata Antonesei cu bătrînul Ștefan Vodă, pentru satul Pleșești pe Carazlovă, pentru aceea acel satu de mai sus scrisu, Rădeni, între Dragomiri de la Valea-Sacă, la Bogdana, unde au șăzut un Miclăuș Fauru, ca se'i fie și de la Domnia mea, boeruluî nostru de mai sus zis, d-sale Dumitrașco Ștefan vel Logofet, dreaptă ocină și baștină, lui și copiilor lui, nepoților și strănepoților, și a tot neamul ce se va alege mai aproape ne rușuit nici odată în veci. Iar hotarul aceluî de mai sus scris sat, se fie lui despre toate părțile după hotarul vechi pe unde au umblat din vechi. Pentru aceasta credința Domniei mele, și credința boerilor noștri mari și mici, D-luî Ionașcă Ghiangă vel Vornic de Țara de Jos, și d-luî Gavrilaşco Vornic de Țara de Sus, și d-luî Nicoară, hatmanu și Părcălabu Sucevei, și d-luî Costandin vel Postelnic, și d-luî Savin vel Spatarî, și d-luî Costandin vel Paharnic. și d-luî Lupul vel Visternicu, și d-luî Gramă vel Stolnicu, și d-luî Furtună vel Căminari. Ear după a noastră viață și Domnie cine va fi Domn țerei acestia, se nu strice a noastră danie și întări-tură, ce mai virtos se dea și se întăriască de

vreme ce este lui dreaptă ocină și moșie, ear pentru mai bună credință și întăritură, am poruncit cinstit și credinciosului boerului nostru, d-sale Dumitrașco vel Logofet, Ștefan să scrie, și a noastră p-ecete cătră această adevarata carte a noastră se o lege.

U Ias let 7136 (1628) mesița April 2.

S'aũ tãlmăcit de Evlovie dascalu la let 1765
August 11,

Intocmai după cel adevarat scris de . . .

D. Filipesco, la anul 1816.

Documentile de la pagina 323 și până aici le-am reprodus după manuscriptele ce me-aũ trimes Dl. Radu Răducanu Roseti; în remănu recunoscătorũ de concursul ce me-aũ dat în publicațiunea *Uricariulũ*.
Th. C.

FINEA VOLUMULUI XIV.

TABLA MATERIILOR

VOLUMULUI XIV DIN URICARIU

<i>Anul</i>	<i>Pagina</i>
1432 (6940) Februarie 16. Hrisov de la Alexandru Voevod pentru satul Buciumeni.	58—59
1436 (6944) Iunie 24. Hrisov de la Iliaş și fratele seu Stefan Voevod dat lui Petrea Ungureanu din câmpul lui Dragoșu.	59—61
1467 (6975) Ghenar 10. Hrisov de la Stefan Vodă bătrînul dat lui Marmură de la Brălădzul.	66—68
1476 (6984) Mai 22. Hrisov de la Stefan Voda cel bătrîn, dat lui Stefan nepot lui Jacuș Visternicul pentru o siliște cu numele Poprineanilor.	68—70
1480 (6988) Mai 27. Hrisov de la Stefan Vodă dat Stefului părcalab de Hotin.	70—72
1490 (7000). Octombrie 10. Hrisov de la Stefan Vodă dat lui Toma fiul Mihnei.	
1497 (7005) Ghenar 22. Hrisov de la Stefan cel Mare, dat lui Draguș, Carîmbu și rudenia lui popa Luca Plotun.	63—66
1497 (7005) Mart 13. Hrisov de la Stefan Vodă cel bătrîn, dat lui Toader Tureul și fratele seu Mihuța.	72—74
1502 (7010) April 17. Hrisov de la Stefan cel Mare pe satul Disculțir.	105—107
1522 (7030) Februarie 4. Hrisov de la Stefănița Vodă, pentru satul Petina între Braniștea și Vlăjineasa.	75—77
1528 (7036) April 8. Hrisov de la Petru Rareș Vodă pentru părțile din Starosilti.	78—80
1531 (7039) Mai 18. Hrisov de la Petru Rareș Vodă, pe satul Trăziș, unde au fost eneazul Trăziul.	81—83

<u>Anul</u>	<i>Pagina</i>
1548 (7056) Martie 21. Carte de la Iliaş Vodă pentru doue locuri la Pustieni dincolo de Prut.	148—150
1552 (7060) Mai 5. Hrisov de la Stefan Rareş Vodă pe satul Băseni.	85—88
1554 (7062) Mart 17. Hrisov de la Alecsandru Vodă, pe satul Ivoetiş şi cu mori în Bahlui.	83—85
1562 (7070) Mai 20. Hrisov de la Bogdan Lăpuşneanu Vodă pe satul l'oprincaniî pe Jij a.	88—90
1562 (7070) Septemvrie. Cartea lui Joan Vodă pentru siliştea Andreicăuţiî din ţioutul Hotinului.	151
1568 (7076) Septemvrie 15. Idem de la Bogdan Vodă.	151
1574 (7082) Decembrie 21. Cartea lui Ioan (Ivonia) Vodă pe satul Bărboşii.	152—153
1581 (7089) Mai 11. Carte de la Iancul Vodă pentru moşia Vasileuţiî.	153—155
1583 (7091) Iunie 4. Acest ispisoc este rupt a treia parte; el se crede a fi de la Petru al cincilea, pe siliştea Visterca.	155
1586 (7094) Noemv. 3. Cartea lui Petru Vodă cătră Bucium Părcălabul.	155—156
1587 (7095) Martie 5. Carte de la Petru Vodă cătră Varticu Neuiş.	156—158
. Carte de la Petru Vodă, dată preutului Roman.	158—159
1589 (7097) Septembrie 2. Zăpis scris în Hotin pentru satul Birnovul, Plescăuţiî şi Cotunul.	159—160
1593 (7001) August 7. Hrisov de la Aron Vodă pe satul Roşieştiî.	90—91
1594 (7102) Iunie 3. Hrisoave de la monastirea Banul a le lui Mihaiî Viteazu.	312—318
1596 (7104) Mart 28. Carte de la Irimia Moghilă Vodă dată lui Ureche marele Vornic, pentru satul Bărboşii pe Ialpuh.	160—161

<i>Anul</i>	<i>Fagina</i>
1596 (7104) Iulie 7. Hrisov de la Mihaiu Vodă.	30—32
1599 (7107). Hrisov de la Erimia Movila Vodă pe siliștea Giulești.	91—95
1610 (7118) Ghenar 16. Zapis de vânzare din satul Itești.	269
1611 (7119). Carte de la Constantin Moghilă Vodă pentru skimbul lui Isac Balica hatman, cu satul Vătienii pe Jijia.	163—164
1614 (7122). Pisănie veche.	29—30
1617 (7125) Ghenar 24. Hrisovul de la Radu Vodă pentru armură Uricariu.	33—34
1617 (7125) Septembrie 3. Carte de la Radul Vodă dată lui Vasilie Ureache.	164—165
1621 (7129) Mart 7. Mai multe documente vechi cu diferite date, împărțite de Dl. Radu R. Rosetti, de la Căiuți.	323—405
1623 (713) Ghenar 9. Hrisov de la Stefan Tomșa Vodă pentru Dumitrașco Iurașco.	171
1627 (7135) Mart 16. Hrisov de la Miron Barnovski pe satele Salcea și Fărceani.	100—103
1627 (7135) Septembrie 20. Hrisov de la Moghilă Vodă pentru așezământul Monăstirilor.	172—179
1628 (7136) Ghenar 19. Miron Barnovski Moghilă Vodă întărește cumpărătura făcută de Gheorghie Roșca visternic în satul Scobințeni.	304
1629 (7137) Mart 14. Alesandru Vodă fiu al răposatului Radu Vodă către Buhuș Visternic.	1:2
1635 (7143) Mart 25. Hrisov de la Vasile Vodă pe satul Tomeștii ținutul Cărligăturer și o prisacă a Petrei.	95—100
1636 (7144) Ghenarie 15. Hrisov de la Matei Pasarab Domn a toată țara Ungro-Vlahiei pentru ocina cuvenită lui Mantu fiul Stanciului.	103—105

<i>Anul</i>	<i>Pagine</i>
1639 (7147) Septembrie 8. Carte de la Vasilie Vodă pentru ocina din Ilișești. . .	165--166
1648 (7156) Mart 21. Hrisov de la Vasile Vodă dat lui Ionașcu Cujbă.	224—227
1653 (7161) Iunie 15. Cartea Săborului Voroneț.	166—167
1664 (7172) August 29. Hrisoave de la monastirea Stt. Ioan din Focșani.	318—323
1670 (7178) Septembrie 15. Hrisov de la Duca Vodă, pentru vânzarea unei ocine din Mărgineni lui Vasilie Luncanul Aprod. . .	210—211
1673 (7181) Carte de la Stefan Petru Vodă pentru Vasilie Ureache.	168—169
. . . Mărturie din Ceplenită.	161—162
1691 (7199) Ghenarie 13. Carte de oprit moșiile lui Vasilie Ureache.	169—170
1696 (7206) Noembrie 28. Hrisov de la Antioh Vodă, dat lui Stefan Roset pentru o bucată de locu din Tîrgu Bacău.	208—210
1699 (7207). Carte de judecata, întărită de Vasilie Nemeșnicul de Adjud.	271
1702 (7210) Mai 24. Hrisovul lui Duca Vodă, foarte însemnat pentru istorie . . .	265
1725 (7233) Decemb. 20. Mihai Racoviță Vodă pentru satul Peletiuicii ținutul Niamțului. . .	214—215
1727 (7235) Iunie 21. O bucată din hrisovul lui Grigorie Ghica Vodă, dat Mariei lui Ursaki.	170—171
1736 (7244) Martie 14. Hrisov de la Grigorie Ghica Vodă pentru doi oameni de scuteală.	181—182
1736 (7244) Iunie 15. Grigorie Ghica Vodă dă volnicie lui Vasile Mazilu.	227
1744 (7252) August 29. Ión Neculai Vodă dă carte domniască lui Vasilie Blănariu. . .	227—228
1753 (7261) Decembrie 4. Hrisov de la Matei Ghica Vodă pentru fundătura Ciobestilor.	111—113
1754. Un dascal grec.	34—36

<u>Anul</u>	<u>Pagina</u>
1755 (7263) Decembrie 4. Hrisov de la Matei Ghica Vodă pentru moșia Olășanii din ținutul Vasluiului.	113—116
1756 (7264) Ianuarie 2. Iacob Mitropolitul cu Înaltul cliros, dă drept monastirei Putna, ca să se cârmuiască de sine fără a fi înkinată nicăiri.	182—185
. . . Un text în limba Italiană, atingătoru de o deputațiune de boieri ce au mers la Petresburg.	185—186
1757 (7265) Mart 20. Iacob Mitropolitul Moldovei dă drept Starețului de Putna, ca să slujască cu nabaderniță, cu Cruce la piept și cu cărjă arhimandreasă.	179—180
1762 (7270) Iunie 24. Zapisul protopopului Vasilie Gafencu pentru pământ.	43
1764 Ghenarie 3. Diata Starițului Vasilie.	308
1766. Hrisov privitoru la scoale.	186—192
1766 Noemvrie 9. Așezământul breslei ciubotarilor cu numele Starostilor și a Corporației lor.	1—29
1775 Ianuarie 4. Depeșa lui Thugut către Kaunitz prin care se dă pe față mașinațiunile urmate pentru răpirea Bucovinei.	257
1776 Iunie 20. Carte de judecată a lui Ursaki Porcescul.	116—119
1778 (7286) Decembrie 20. O invoieală a lui Ursu Burki și a altora pentru pământ.	41—42
1786 Decemvrie 2. Plînsoarea lui Constantin Birzul, și Stefan Birzul mazili din Roman.	250
1786 Mai 25. Carte de judecată a Divanului Moldovei atingătoare de neamurile Macovieștilor.	119—126
1787 Ianuarie 11. Actu de la Alexandru Mavrocordat Vodă prin care satisface cu o datorie de 3500 lei pe Visternicul Iordaki Balș.	270

<u>Anul</u>	<u>Pagina</u>
1788 Februarie 17. Manifestul Impărătesei Ecaterina.	192—196
1792 Septembrie 10. Zapis de vânzare a Mariei Luncanu.	55
1798 Octombrie 4. Pitacul lui Ioan Kalimah Vodă pentru vândarea unei vii.	54
1806 Mai 16. Un act în limba italiană al fratelui Giuseppe Basilio Berardi.	202—203
1810 Mart 23. Țingerea lui Stefan Ciornei pentru asuprirea ce au suferit de la un Hasan Turc Capanlu.	239
1810 Iunie 1. Divanul Moldovei, cu Eni Lupășcu.	251
1812 Decembrie 23. Scarlat Al. Kalimah Vodă pentru un ruptaș a Visteriei.	233
1812 Februarie 22. Divanul Moldovei au judecat pe Nastasia Lupu Cujbă, Grigorie Isac și Toma Popa.	253
1812 Iulie 7. Divanul Cnejeii Moldovei, Vangheli Buingiū cu monăstirea Socola.	228—233
1812 Iulie 29. Divanul Moldovei pentru 140 stînj. ce au cumpărat Spătarul Răducanu Roset din moșia Sohodolul.	273
1813 Decembrie 27. Skimb de moșii între Ioniță Bașotă și Vist. Grigoraș Starza.	298
1813 Februarie 3. Izvod de zestre a fetei lui Ioniță Cujbă.	234
1813 Septembrie 2. Scrisoare de împărțeală a lui Ionikie Ieromonah Konaki.	275
1814 Ianuarie 24. Vornicia de Aprodi către Dicasterie.	235
1814 Mai 8. Pitacul lui Scărlat Kalimah Vodă, dat lui Pricope Picioroagă mazil.	237
1814 Septembrie 13. Danie de robi.	238
1816 Mai 24. Cartea lui Scărlat Al. Kalimah, adresată Agăi Costaki Konaki.	280
1819 Februar 22. Carte de protecție a C. C. Agenții în Moldova (Am pus o marcă	

<i>Anul</i>	<i>Pagina</i>
numai cu un cap din lipsă că n'am avut una mică cu doue capete)	56—57
1820 Iulie 15. Hotărîrea lui Mihai Gr. Sutzu Vodă prin care se osîndește pe Petrea Cernat fost hotarnic.	282
1820. Anatoraua boierilor Moldovei contra unui episcop apusienescu.	126—136
1821. Scrisoarea lui Tudor Vladimirescu către Vornicul Nicolae Văcărescu.	305
1821. Cuvîntul lui Tudor către Panduri.	307
1822 Iulie 21. Plinsoarea rezeșilor din Răkitiș ținutul Bacău către Domnia lor Boierii Căimăcami.	284
1822 Iulie 22. Ordinul Căimăcămiei către Ispravnicii de Bacău.	286
1823 Ghenarie 30. Ordinul al Visteriei către Ispravnicia de Tutova.	286
1823 April 29. Ordinul Visteriei către hatmanul Costaki Cerkez, ca cu 20 neferi să meargă întru prinderea tălharilor.	287
1823 Iulie 10. Poroncă de la Ioan S. Sturza Vodă pentru pășunatul vitelor, pe îmașuri a le cărăușilor ce ducă sare de la ocnă.	288
1824. Vekilul mănăstirei Catolice din Iași anume Dominic.	212—214
1826 Iulie 18. Pitac Domnesc către Stolnicul Voicu, ca judecător în Departamentul pricinilor streine.	37
1826 August 25. Idem acelaș obiect.	137—144
1827 August 11. Carte domniască către Neculai Virgolici, ca să reguleze îndestularea locuitorilor, în urma secetei și a locustelor.	296
1829 Iulie 9. Adresa Generalului Mircovici către Divanul Moldovei, în pricina Hagi Ganciu.	51—53
1829 Noemvrie 30. Divanul împlinitor al Moldovei, rînduește sameș la ținutul Putnei	

<u>Anul</u>	<u>Pagina</u>
pe paharnicul Constantin Sion, urmând regulilor statornicite.	291
. . . Testamentul lui Scărlat Palade.	218 223
Notițe istorice despre cuvioasa Paraschiva din Iași.	295
. . . Suret de pe un Testament a lui Alexandru Voevod.	107—111
1835 Octombrie 1. Așazēmint ingrăditor prigonirilor ce nu pot a mai fi înoite.	44 51
1838 Ianuarie 27 Dania Vornicului Neulai Greceanu.	38 41
1839 Ghenar 1. Peciul domnescu pentru un Capătăcriu.	294
1839 Ianuarie 14. Carte de Disparțenie de la Mitropolitul Veniamin.	215—218
1856. Cum au tacut Dl. V. A. Ureche în oștința cu C. A. Rosetti.	199 202
1866 Aprilie. L'Union et la Russie.	204—208
1866 Iunie 18. Epistola mamei Regelui Carol către Napoleon al III.	197—199
1869 Ianuarie 12. Epistola lui Negre către D-nul Al. Lupașco.	144—148
1883 Noembrie 14. Consiliu dat fiului meu Cornilie.	32—33
1889 Maiu 16. Epistola D-nului Dimitrie Meleghi prin care arată starea tistă în care se afla comerțul nostru înainte de introducerea Reguimentului.	242